

DET KONGELIGE
DANSKE
VIDENSKABERNES
SELSKAB
KØBENHAVN.

OVERSIGT

OVER

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKABS
FORHANDLINGER

JUNI 1930—MAJ 1931

MED 3 PORTRÆTER

BULLETIN

DE

L'ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK, COPENHAGUE

JUIN 1930—MAI 1931

AVEC 3 PORTRAITS

KØBENHAVN
ANDR. FRED. HØST & SØN

BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI A/S

1931

Udkommet den 7. Juli 1931.

INDHOLDSFORTEGNELSE

Fortegnelse over Selskabets Medlemmer Maj 1931	1— 17
Selskabets Tillidshverv og Indehavernes Funktionstider	17— 23
Beretning om Møderne	25— 56
Mindeord over afdøde Medlemmer:	
KR. ERSLEV: Af POUL NØRLUND	57— 74
og A. B. DRACHMANN	75— 90
C. H. OSTENFELD: Af ØJVIND WINGE	91— 99
KR. NYROP: Af KR. SANDFELD	101—111
Regnskab for 1930	112—115
Budget for 1931	116—118
Prisopgaver:	
Opgave for 1931	119—120
Beretninger og Betænkninger:	
I. Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie. Beretning for 1930	121—123
II. Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie. Beretning om Virksomheden i 1930	124—128
III. Carlsbergfondet. Beretning for 1929—30	129—201
IV. Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum. Beretning for 1930	202—204
V. Kommissionen for den ægyptiske Ordbog. Beretning for 1930	205
VI. Bestyrelsen for Emil Herborg's Legat. Beretning for 1930	206—207
VII. Nationalkomitéen for Geodæsi og Geofysik. Beretning for 1930	208—211
VIII. Selskabets Bytteforbindelser. Beretning for 1930	212—215
IX. Selskabet som Central for Publikationsforsendelser. Beretning for 1930	216—218
X. Selskabets Udsendelse af Forfattereksemplarer Beretning for 1930	219
XI. Selskabets Virksomhed ved dets Sekretariat. Beretning for 1930	220—221
Fortegnelse over Publikationer udgivet af Selskabet fra Juli 1930 til Juni 1931	222—224

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX DES SÉANCES

Aperçu des travaux de l'Académie	225—235
Sag- og Navnefortegnelse	236—245

HENVISNINGER

- Selskabets Vedtægter og Forretningsorden . . . . . Overs. 1928—29, Side 78—134.
Selskabets Bytteforbindelser . . . . . Overs. 1928—29, Side 227—260.
Selskabets Publikationer 1742—1930 Overs. 1929—30, Side 175—365.
Statuter for Conseil International de Recherches . . . . . Overs. 1919—20, Side 30—36.
Statuter for Union Académique Internationale . . . . . Overs. 1919—20, Side 41—48.
-
-

DET KONGELIGE DANSKE
VIDENSKABERNES SELSKAB

PROTEKTOR:
HANS MAJESTÆT KONGEN

SELSKABETS MEDLEMMER

MAJ 1931

Præsident: N. E. NØRLUND.

Formand for den hist.-filos. Klasse: A. B. DRACHMANN.

Formand for den naturv.-math. Klasse: S. P. L. SØRENSEN.

Sekretær: MARTIN KNUDSEN.

Redaktør: DINES ANDERSEN.

Kasserer: NIELS BJERRUM.

INDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

STEENSTRUP, JOH. C. H. R., (f. $\frac{5}{12}$ 44), Dr. jur. & phil., fh.
Professor Rostgardianus i Historie ved Københavns
Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Svanemosegaards-
vej 12, Kbh. V. ($\frac{8}{12}$ 82.)

HØFFDING, H., (f. $\frac{11}{3}$ 43), Dr. phil., jur., sc. & litt., fh. Pro-
fessor i Filosofi ved Københavns Universitet, Stk. af
Dbg., Dbmd. Carlsberg, Kbh. Valby. ($\frac{12}{12}$ 84.)

JÓNSSON, FINNUR, (f. $\frac{29}{5}$ 58), Dr. phil. & litt. isl., fh. Professor
i nordisk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af
Dbg.², Dbmd., I. F. 1. Nyvej 4², Kbh. V. ($\frac{15}{4}$ 98.)

- MÜLLER, SOPHUS O., (f. $24/5$ 46), Dr. phil., fh. Direktør for Nationalmuseets første Afdeling, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Frederiksberg Allé 23^{St.}, Kbh. V. ($15/4$ 98.)
- JESPERSEN, J. OTTO H., (f. $16/7$ 60), Dr. phil., litt. & jur., fh. Professor i engelsk Sprog og Litteratur ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Ermelundsvej 119, Gentofte. ($21/4$ 99.)
- BUHL, FRANTS P. W., (f. $6/9$ 50), Dr. phil. & theol., fh. Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd. Holmegaardsvej, Hillerød. ($6/4$ 00.)
- DRACHMANN, A. B., (f. $27/2$ 60), Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. — Formand for den historisk-filosofiske Klasse. — Dantes Plads 35, Kbh. V. ($3/4$ 03.)
- HUDE, KARL, (f. $22/8$ 60), Dr. phil., fh. Rektor ved Metropolitanskolen, Lektor i klassisk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Sølvgade 20^{St.}, Kbh. K. ($3/4$ 03.)
- PEDERSEN, HOLGER, (f. $7/4$ 67), Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Ellinorsvej 8, Charlottenlund. ($7/4$ 05.)
- LANGE, H. O., (f. $13/10$ 63), Dr. phil., fh. Overbibliotekar ved det kongelige Bibliotek i København, Lektor i Ægyptologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Jahnsensvej 11, Gentofte. ($6/4$ 06.)
- ANDERSEN, DINES, (f. $26/12$ 61), Dr. phil., fh. Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. — Selskabets Redaktør. — Strandvej 3³, Kbh. Str. ($3/4$ 08.)
- BLINKENBERG, CHR. S., (f. $15/2$ 63), Dr. phil., fh. Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Kathrinevej 29, Hellerup. ($11/4$ 13.)

- VEDEL, VALDEMAR, (f. $\frac{9}{11}$ 65), Dr. phil., Professor i alm. Literaturvidenskab ved Københavns Universitet. Nøjsomhedsvej 17⁴, Kbh. Ø. ($\frac{11}{4}$ 13.)
- SANDBELD, KR., (f. $\frac{17}{1}$ 73), Dr. phil., Professor i romanske Sprog ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Villa Vatra, Skovridergaardsvej, Holte. ($\frac{17}{4}$ 14.)
- CHRISTENSEN, ARTHUR, (f. $\frac{9}{1}$ 75), Dr. phil., Professor extraord. i iransk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Raadhusvej 62, Charlottenlund. ($\frac{3}{5}$ 18.)
- GRØNBECHE, VILHELM P., (f. $\frac{14}{6}$ 73), Dr. phil. & theol., Professor extraord. i Religionshistorie ved Københavns Universitet. Brogaardsvej 6, Gentofte. ($\frac{3}{5}$ 18.)
- FRIIS, AAGE, (f. $\frac{16}{8}$ 70), Dr. phil., Professor Rostgardianus i nordisk Historie ved Københavns Universitet. Sol-sortvej 62, Kbh. F. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- POULSEN, FREDERIK, (f. $\frac{7}{3}$ 76), Dr. phil., Direktør for Ny Carlsberg Glyptotek, R. af Dbg. Hambro's Allé 12, Hellerup. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- ANDERSEN, VILHELM, (f. $\frac{16}{10}$ 64), Dr. phil., fh. Professor i nordisk Litteratur ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Fredensborg. ($\frac{6}{4}$ 23.)
- THALBITZER, WILLIAM, (f. $\frac{5}{2}$ 73), Professor extraord. i grønlandsk (eskimoisk) Sprog og Kultur ved Københavns Universitet. Vejrøgade 10⁴, Kbh. Str. ($\frac{6}{4}$ 23.)
- BECKETT, FRANCIS, (f. $\frac{26}{3}$ 68), Dr. phil., fh. Docent i Kunst-historie ved Københavns Universitet, Direktør for den kgl. Afstøbningsssamling, R. af Dbg., Dbmd. Ræveskovsvej 8, Gentofte. ($\frac{11}{4}$ 24.)
- PEDERSEN, JOHS. P. E., (f. $\frac{7}{11}$ 83), Dr. phil. & theol., Professor i semitisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg. Stockholmsplads 4³, Kbh. Ø. ($\frac{11}{4}$ 24.)
- FRIIS JOHANSEN, KNUD, (f. $\frac{1}{11}$ 87), Dr. phil., Professor i Arkæologi ved Københavns Universitet. Rahbeks Allé 20, Kbh. V. ($\frac{13}{4}$ 28.)

- RÆDER, HANS H., (f. $^{11/10}$ 69), Dr. phil., Bibliotekar ved Universitetets filologisk-historiske Laboratorium. Dalgas Boulevard 29, Kbh. F. ($^{13/4}$ 28.)
- TUXEN, POUL, (f. $^{8/12}$ 80), Dr. phil., Professor i indisk-østerlandsk Filologi ved Københavns Universitet. Sortedamsdossering 63 B, Kbh. Ø. ($^{13/4}$ 28.)
- BRØNDUM-NIELSEN, JOHANNES, (f. $^{2/12}$ 81), Dr. phil., Professor i nordiske Sprog ved Københavns Universitet. Gl. Vartovs Vej 22, Hellerup. ($^{5/4}$ 29.)
- NØRLUND, POUL, (f. $^{4/11}$ 88), Dr. phil., Underinspektør ved Nationalmuseet. Reventlowsgade 14, Kbh. V. ($^{11/4}$ 30.)
- OHRT, FERDINAND, (f. $^{17/11}$ 73), Dr. phil., Strindbergsvej 68, Kbh. Valby. ($^{10/4}$ 31.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE KLASSE

(fys. betegner den matematisk-fysiske Gruppe, biol. den biologiske Gruppe.)

- TOPSØE, HALDOR F. A., (f. $^{29/4}$ 42), Dr. phil., fh. Direktør for Arbejds- og Fabrikstilsynet, Kmd. af Dbg.², Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Frederiksberg Allé 12¹, Kbh. V. ($^{21/12}$ 77 — fys.)
- BOAS, J. E. V., (f. $^{2/7}$ 55), Dr. phil., fh. Professor i Zoologi ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Gl. Kongevej 84, Kbh. V. ($^{3/4}$ 91 — biol.)
- PETERSEN, O. G., (f. $^{26/3}$ 47), Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, R. af Dbg., Dbmd. Martensens Allé 3², Kbh. V. ($^{3/4}$ 91 — biol.)
- BANG, BERNHARD L. F., (f. $^{7/6}$ 48), Dr. med., fh. Veterinærfysikus, fh. Professor ved den kgl. Veterinær- og Landbohøjskole, Stk. af Dbg., Dbmd. Ceresvej 12, Kbh. V. ($^{21/4}$ 99 — biol.)
- JUEL, CHRISTIAN S., (f. $^{25/1}$ 55), Dr. phil., fh. Professor i Matematik ved den Polytekniske Lærestalt, R. af Dbg., Dbmd. Willemoesgade 54¹, Kbh. Ø. ($^{21/4}$ 99 — fys.)

- ROSENVINGE, J. LAURITZ A. KOLDERUP, (f. $\frac{7}{11}$ 58), Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Odensegade 11⁴, Kbh. Ø. ($\frac{6}{4}$ 00 — biol.)
- RAUNKJÆR, CHRISTEN, (f. $\frac{29}{3}$ 60), Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved Københavns Universitet. Joakim Larsens Vej 8, Kbh. F. ($\frac{4}{4}$ 02 — biol.)
- HENRIQUES, VALD., (f. $\frac{19}{4}$ 64), Dr. med., Professor i Fysiologi ved Københavns Universitet. Juliane Maries Vej 26, Kbh. Ø. ($\frac{3}{4}$ 03 — biol.)
- JENSEN, CARL O., (f. $\frac{18}{3}$ 64), Dr. med. & med. vet., Professor, Forstander for den kgl. Veterinær- og Landbohøjskoles Serumlaboratorium, Veterinærfysikus, Kmd. af Dbg.², Dbmd., I. F. 2*. Bülowsvej 27¹, Kbh. V. ($\frac{3}{4}$ 03 — biol.)
- SØRENSEN, S. P. L., (f. $\frac{9}{1}$ 68), Dr. phil., med. & techn., Professor ved Carlsberglaboratoriet og Direktør for dets kemiske Afdeling, Kmd. af Dbg.², Dbmd. — Formand for den naturv.-math. Klasse. — Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($\frac{6}{4}$ 06 — fys.)
- KNUDSEN, MARTIN, (f. $\frac{15}{2}$ 71), Dr. phil., Professor i Fysik ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. — Selskabets Sekretær. — Polyteknisk Lærestanstalt, Kbh. K. ($\frac{14}{5}$ 09 — fys.)
- MADSEN, TH., (f. $\frac{18}{2}$ 70), Dr. med. & jur., Direktør for Statens Seruminstitut, Kmd. af Dbg.¹, Dbmd., I. F. 2. Statens Seruminstitut, Kbh. S. ($\frac{15}{4}$ 10 — biol.)
- BOCK, JOHANNES C., (f. $\frac{2}{10}$ 67), Dr. med., Professor i Farmakologi ved Københavns Universitet, Kmd. af Dbg.², Dbmd. Juliane Maries Vej 20, Kbh. Ø. ($\frac{17}{4}$ 14 — biol.)
- BRØNSTED, JOHANNES N., (f. $\frac{22}{2}$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet. Blegdamsvej 19, Kbh. Ø. ($\frac{17}{4}$ 14 — fys.)
- HJELMSLEV, JOHANNES T., (f. $\frac{7}{4}$ 73), Dr. phil. & techn., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. Sigridsvej 11, Hellerup. ($\frac{17}{4}$ 14 — fys.)

- NIELSEN, NIELS, (f. $\frac{2}{12}$ 65), Dr. phil., Professor i Mathematik ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Kirkevænget 13, Valby. ($\frac{17}{4}$ 14 — fys.)
- POULSEN, VALDEMAR, (f. $\frac{23}{11}$ 69), Dr. phil. & techn., Ingeniør, Kmd. af Dbg.², Fortjenst-Med. 1. m. Kr. Maltegaardsvej 6, Gentofte. ($\frac{17}{4}$ 14 — fys.)
- BJERRUM, NIELS, (f. $\frac{11}{3}$ 79), Dr. phil., Professor i Kemi ved den kgl. Veterinær og Landbohøjskole, R. af Dbg. — Selskabets Kasserer. — Rolighedsvej 21, Kbh. V. ($\frac{28}{4}$ 16 — fys.)
- KROGH, AUGUST, (f. $\frac{15}{11}$ 74), Dr. phil. & jur., Professor i Dyrefysiologi ved Københavns Universitet. Juliane Maries Vej 34, Kbh. Ø. ($\frac{28}{4}$ 16 — biol.)
- NØRLUND, NIELS ERIK, (f. $\frac{26}{10}$ 85), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet, Direktør for Geodætisk Institut, R. af Dbg., Dbmd. — Selskabets Præsident. — Malmøgade 8, Kbh. Ø. ($\frac{28}{4}$ 16 — fys.)
- BOHR, NIELS, (f. $\frac{7}{10}$ 85), Dr. phil., sc. & techn., Professor i theoretisk Fysik ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Blegdamsvej 15¹, Kbh. Ø. ($\frac{27}{4}$ 17 — fys.)
- PEDERSEN, P. O., (f. $\frac{19}{6}$ 74), Dr. phil., Professor i Elektroteknik ved og Direktør for den Polytekniske Læreanstalt, Kmd. af Dbg.², Dbmd., Fortjenst-Med. 1. Amalievej 1, Kbh. V. ($\frac{27}{4}$ 17 — fys.)
- BOHR, HARALD, (f. $\frac{22}{4}$ 87), Dr. phil., Professor i Matematik ved Københavns Universitet. St. Hans Torv 32², Kbh. N. ($\frac{3}{5}$ 18 — fys.)
- SCHMIDT, JOHANNES, (f. $\frac{2}{7}$ 77), Dr. phil. & sc., Professor ved Carlsberglaboratoriet og Direktør for dets fysiologiske Afdeling, R. af Dbg., Dbmd., Fortjenst-Med. 2, I. F. 2*. Carlsbergvej 10, Kbh. Valby. ($\frac{3}{5}$ 18 — biol.)
- WESENBERG-LUND, CARL, (f. $\frac{22}{12}$ 67), Dr. phil., Professor extraord. i Ferskvandsbiologi ved Københavns Universitet, Leder af Universitetets ferskvandsbiologiske La-

- boratorium., R. af Dbg. Københavnsvej 17, Hillerød.
(³/₅ 18 — biol.)
- BØGGILD, O. B., (f. ¹⁶/₅ 72), Professor i Mineralogi ved Københavns Universitet. Østervoldgade 7, Kbh. K. (²⁵/₄ 19 — fys.)
- HERTZSPRUNG, EJNAR, (f. ⁸/₁₀ 73), Dr. math. et phys., Professor, Underdirektør ved Observatoriet i Leiden. (²⁵/₄ 19 — fys.)
- MORTENSEN, THEODOR, (f. ²²/₂ 68), Dr. phil., Inspektør ved Universitetets Zoologiske Museum. Sørtedamsdosserring 65 A², Kbh. Ø. (⁹/₄ 20 — biol.)
- LINDHARD, JOHANNES, (f. ²⁵/₄ 70), Dr. med., Professor extraord. i Gymnastiktheori ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Fortjenst.-Med. 2. Nørre Allé 51, Kbh. N. (³/₄ 25 — biol.)
- NIELSEN, JAKOB, (f. ¹⁵/₁₀ 90), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Læreanstalt. Lundegaardsvej 16, Hellerup. (⁹/₄ 26 — fys.)
- LA COUR, DAN B., (f. ¹²/₉ 76), Direktør for Meteorologisk Institut, R. af Dbg., Dbmd. Viggo Rothes Vej 10, Charlottenlund. (⁸/₄ 27 — fys.)
- SAND, KNUD, (f. ⁹/₂ 87), Dr. med., Professor i Retsmedicin ved Københavns Universitet. Sølvgade 22, Kbh. K. (⁸/₄ 27 — biol.)
- STRÖMGREN, ELIS, (f. ³¹/₅ 70), Dr. phil., Professor i Astronomi ved Københavns Universitet, Bestyrer af Astronomisk Observatorium, R. af Dbg. Østervoldgade 3, Kbh. K. (⁸/₄ 27 — fys.)
- WINGE, ØJVIND, (f. ¹⁹/₅ 86), Dr. phil., Professor i Arvelighedslære ved den kgl. Veterinær og Landbohøjskole. R. af Dbg. Allégade 25, Kbh. F. (⁸/₄ 27 — biol.)
- BIILMANN, EINAR, (f. ¹⁰/₅ 73), Dr. phil., Professor i Kemi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Østervoldgade 5, Kbh. K. (¹³/₄ 28 — fys.)
- THOMSEN, OLUF, (f. ²¹/₈ 78), Dr. med., Professor i almin-

- delig Pathologi ved Københavns Universitet. Juliane Maries Vej 22, Kbh. Ø. ($^{13}/_4$ 28 — biol.)
- JENSEN, ADOLF S., (f. $^{23}/_5$ 66), Dr. phil., Professor i Zoologi ved Københavns Universitet, R. af Dbg., Dbmd. Nørregade 10, Kbh. K. ($^{5}/_4$ 29 — biol.)
- JENSEN, PETER BOYSEN, (f. $^{18}/_1$ 83), Dr. phil., Professor i Plantefysiologi ved Københavns Universitet. Gothersgade 140, Kbh. K. ($^{5}/_4$ 29 — biol.)
- JESSEN, KNUD, (f. $^{29}/_{11}$ 84), Dr. phil., Afdelingsgeolog ved Danmarks geologiske Undersøgelse. Primulavej 13, Brønshøj. ($^{5}/_4$ 29 — biol.)
- BONNESEN, T., (f. $^{27}/_3$ 73), Dr. phil., Professor i Matematik ved den Polytekniske Lærestanstalt. Nørrevoldgade 12, Kbh. K. ($^{11}/_4$ 30 — fys.)
- RAVN, J. P. J., (f. $^{30}/_{11}$ 66), Docent i Palæontologi ved Københavns Universitet, Inspektør ved Mineralogisk Museum. Rolighedsvej 20, Kbh. V. ($^{10}/_4$ 31 — biol.)

UDENLANDSKE MEDLEMMER

DEN HISTORISK-FILOSOFISKE KLASSE

- SIEVERS, E., Dr. phil., Professor i germansk Filologi ved Universitetet i Leipzig. ($^{1}/_6$ 88.)
- DÖRPFELD, WILH., Dr. phil., Professor, fh. første Sekretær ved det tyske arkæologiske Institut i Athen. Berlin-Lichterfelde. ($^{13}/_4$ 94.)
- WILAMOWITZ-MOELLENDORFF, U. v., Dr. phil., fh. Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Berlin. ($^{9}/_4$ 97.)
- KOCK, AXEL, Dr. phil., fh. Professor i de nordiske Sprog ved Universitetet i Lund, Kmd. af Dbg.². ($^{3}/_4$ 03.)
- OMONT, HENRI-AUGUSTE, Konservator ved Manuskript-Departementet i Bibliothèque Nationale i Paris. ($^{3}/_4$ 08.)

- SCHÜCK, J. HENRIK E., Dr. phil., fh. Professor i Æsthetik samt Litteratur- og Kunsthistorie ved Universitetet i Uppsala. (¹⁴/₅ 09.)
- ERMAN, A., Dr. phil., Professor i Ægyptologi og Direktør for det Ægyptiske Museum i Berlin. (¹⁵/₄ 10.)
- GRIFFITH, FRANCIS LL., Reader i Ægyptologi ved Universitetet i Oxford. (¹²/₄ 12.)
- HUNT, ARTHUR S., Professor i Papyrologi ved Universitetet i Oxford. (¹²/₄ 12.)
- BÉDIER, JOSEPH, Professor i fransk Sprog og Litteratur ved Collège de France i Paris. (¹¹/₄ 13.)
- BERGSON, HENRI, Professor i Filosofi ved Collège de France i Paris. (¹¹/₄ 13.)
- CUMONT, FRANZ, Dr. phil., Religionshistoriker. Rom. (¹¹/₄ 13.)
- SCHWARTZ, E., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i München. (¹⁷/₄ 14.)
- SETÄLÄ, E. N., Dr. phil., fh. Professor i finsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Helsingfors, Stk. af Dbg. Helsingfors. (¹⁷/₄ 14.)
- NILSSON, MARTIN P., Dr. phil., Professor i klassisk forn-kunskap och antikens historia ved Universitetet i Lund. (²⁸/₄ 16.)
- OLSEN, MAGNUS B., Dr. phil., Professor i oldnorsk og islandsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Oslo. (²⁸/₄ 16.)
- LUNDELL, J. A., fh. Professor i de slaviske Sprog ved Universitetet i Uppsala. (²⁷/₄ 17.)
- DANIELSSON, OLOF AUGUST, Dr. phil., fh. Professor i græsk Sprog og Litteratur ved Universitetet i Uppsala. (³/₅ 18.)
- † ARNIM, HANS v., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Wien. (⁹/₄ 20.)
- BRUNOT, FERDINAND-EUGÈNE, Professor i fransk Sprog ved Sorbonne i Paris. (⁹/₄ 20.)
- GRIERSON, SIR GEORGE A., Dr. phil., Orientalist. Rothfarnham, Camberley, Surrey. (⁹/₄ 20.)

- HANOTAUX, GABRIEL, fh. fransk Udenrigsminister, Historiker.
Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- JANET, PIERRE, Professor i Psykologi ved Collège de France
i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- LINDSAY, WALLACE M., Professor i klassisk Filologi ved
Universitetet i St. Andrewš. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MAIER, HEINRICH, Dr. phil., Professor i Filosofi ved Univer-
sitetet i Berlin. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- MEILLET, ANTOINE, Professor i sammenlignende Sprogvi-
denskab ved Collège de France i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- PIRENNE, HENRI, Professor i Historie ved Universitetet i
Gand. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- THOMAS, ANTOINE, Professor i romansk Filologi ved Sor-
bonne og Directeur d'Études ved École pratique des
Hautes Études i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- VITELLI, GIROLAMO, Professor i klassisk Filologi ved R.
Istituto di Studi superiori i Firenze. ($\frac{9}{4}$ 20.)
- CUNY, ALBERT, Professor i latinsk Sprog og sammenlig-
nende Sprogvidenskab ved Universitetet i Bordeaux.
($\frac{15}{4}$ 21.)
- EVANS, SIR ARTHUR J., Professor i Arkæologi ved Univer-
sitetet i Oxford. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- MEINECKE, FRIEDRICH, Dr. phil., Professor i Historie ved
Universitetet i Berlin. ($\frac{15}{4}$ 21.)
- POTTIER, EDMOND, Konservator ved Musée du Louvre, Paris.
($\frac{15}{4}$ 21.)
- KOHT, HALVDAN, Dr. phil., Professor i Historie ved Univer-
sitetet i Oslo. ($\frac{7}{4}$ 22.)
- HEUSLER, ANDREAS, Dr. phil. & jur., Professor i germansk
Filologi ved Universitetet i Basel. ($\frac{7}{4}$ 22.)
- SNOUCK HURGRONJE, CHRISTIAAN, Dr., Professor i arabisk
Sprog og Islam ved Universitetet i Leiden. ($\frac{7}{4}$ 22.)
- GARDINER, ALAN H., Dr., Ægyptolog. London. ($\frac{11}{4}$ 24.)
- JAEGER, W. W., Dr. phil., Professor i klassisk Filologi ved
Universitetet i Berlin. ($\frac{11}{4}$ 24.)

- STERN, ALFRED, Professor i almindelig Historie ved Eidgenössische Technische Hochschule i Zürich. ($^{11}/_4$ 24.)
- LÖFSTEDT, EINAR, Dr. phil., Professor i romersk Veltalenhed og Poesi ved Universitetet i Lund. ($^8/_4$ 25.)
- MEYERSON, ÉMILE, Dr., Filosof. Paris. ($^9/_4$ 26.)
- THURNEYSEN, RUDOLF, Dr. phil., Professor i sammenlignende Sprogvidenskab ved Universitetet i Bonn. ($^9/_4$ 26.)
- SMITH, HELMER, Dr. phil., fh. Docent i Indologi ved Universitetet i Lund. ($^8/_4$ 27.)
- BOAS, FRANZ, Dr., Professor i Anthropologi ved Columbia University i New York. ($^8/_4$ 27.)
- MARSTRANDER, CARL, Professor i keltiske Sprog ved Universitetet i Oslo. ($^{13}/_4$ 28.)
- BRUNSCHVIG, LÉON, Professor i Filosofi ved Sorbonne i Paris. ($^{13}/_4$ 28.)
- HILLER VON GAERTRINGEN, FRIEDRICH FREIHERR, Dr. phil. & litt., ordentl. Honorar-Professor (græsk Epigrafik) ved Universitetet i Berlin. ($^{13}/_4$ 28.)
- MOBERG, CARL AXEL, Dr. phil., Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Lund. ($^5/_4$ 29.)
- WALBERG, F. G. E., Professor i romansk Sprog og Literatur ved Universitetet i Lund. ($^5/_4$ 29.)
- ZETTERSTÉEN, KARL WILHELM, Dr. phil., Professor i semitisk Filologi ved Universitetet i Uppsala. ($^5/_4$ 29.)
- SETHE, KURT, Professor i Ægyptologi ved Universitetet i Berlin. ($^5/_4$ 29.)
- EITREM, SAM., Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Oslo. ($^{10}/_4$ 31.)
- HELLQUIST, ELOF, Dr. phil., Professor i nordiske Sprog ved Universitetet i Lund. ($^{10}/_4$ 31.)
- LIDÉN, BROR PER EVALD, Dr. phil., fh. Professor i sammen-

lignende Sprogvidenskab med Sanskrit ved Göteborgs Högskola. ($^{10}/_4$ 31.)

DOPSCH, ALFONS, Dr. phil., Professor i Historie ved Universitetet i Wien. ($^{10}/_4$ 31.)

DEN NATURVIDENSKABELIG-MATHEMATISKE
KLASSE

(fys. betegner den matematisk-fysiske Gruppe, biol. den biologiske Gruppe.)

BRØGGER, W. C., fh. Professor i Mineralogi og Geologi ved Universitetet i Oslo, R. af Dbg. ($^8/_4$ 92 — fys.)

HAMMARSTEN, OLOF, Dr. med. & phil., fh. Professor i medicinsk og fysiologisk Kemi ved Universitetet i Uppsala. ($^8/_4$ 92 — biol.)

PICARD, CH.-ÉMILE, Professor i højere Algebra ved Faculté des Sciences, Paris. ($^{21}/_4$ 99 — fys.)

VRIES, HUGO DE, Dr. phil., fh. Professor i Botanik ved Universitetet i Amsterdam. ($^6/_4$ 00 — biol.)

PETTERSSON, OTTO, Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Stockholms Højskole, Kmd. af Dbg.¹. ($^{12}/_4$ 01 — fys.)

GOEBEL, KARL, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i München. ($^{12}/_4$ 01 — biol.)

PAVLOV, IVAN PETROVIČ, Professor, Forstander for Institut for experimental Medicin i Leningrad. ($^4/_4$ 02 — biol.)

VOGT, J. H. L., Professor i Mineralogi og Geologi ved Norges Tekniske Højskole i Trondhjem. ($^7/_4$ 05 — fys.)

THÉEL, HJALMAR, Dr. phil., fh. Professor og Intendant ved Rigmuseets Evertebratafdeling i Stockholm. ($^6/_4$ 06 — biol.)

HILBERT, DAVID, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($^6/_4$ 06 — fys.)

OSTWALD, FR. WILH., Dr. phil., fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Leipzig. Grossbothen, Sachsen. ($^6/_4$ 06 — fys.)

- PENCK, ALBRECHT, Dr. phil., Professor i Geografi ved Universitetet i Berlin. ($\frac{5}{4}$ 07 — fys.)
- † ERIKSSON, JAKOB, Dr. phil., Professor, fh. Forstander ved Landbruks-Akademiens Experimentalfelt ved Stockholm. ($\frac{3}{4}$ 08 — biol.)
- DREYER, GEORGES, Dr. med., Professor i Pathologi ved Universitetet i Oxford. ($\frac{14}{5}$ 09 — biol.)
- BERTRAND, GABRIEL, Professor i biologisk Kemi ved Sorbonne og Direktør for det biologiske Laboratorium ved Institut Pasteur i Paris. ($\frac{7}{4}$ 11 — fys.)
- NERNST, WALTER, Dr. phil., Professor i fysisk Kemi og Direktør for det fysiske Institut ved Universitetet i Berlin. ($\frac{7}{4}$ 11 — fys.)
- SCOTT, DUKINFELD H., fh. Præsident for Linnean Society of London og for Microscopical Society of London. ($\frac{12}{4}$ 12 — biol.)
- WARBURG, EMIL, Dr. phil., Professor, Præsident for den fysisk-tekniske Rigsanstalt, Charlottenburg, Berlin. ($\frac{12}{4}$ 12 — fys.)
- HADAMARD, JACQUES, Dr. phil., Professor i analytisk og kosmisk Mekanik ved Collège de France i Paris. ($\frac{11}{4}$ 13 — fys.)
- SHERRINGTON, CHARLES S., Professor i Fysiologi ved Universitetet i Oxford. ($\frac{17}{4}$ 14 — biol.)
- DE GEER, GERARD JAKOB, Friherre, Dr. phil., Professor i Geologi ved Stockholms Højskole. ($\frac{25}{4}$ 19 — fys.)
- BIRKHOFF, GEORGE A., Professor i Matematik ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- BORDET, JULES, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Bruxelles. ($\frac{9}{4}$ 20 — biol.)
- CURIE, MARIE, f. SKLODOWSKA, Dr. phil., Professor i Fysik ved Sorbonne i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- EINSTEIN, ALBERT, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Kaiser-Wilhelm-Institutet i Berlin. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)

- LACROIX, ALFRED, Professor i Mineralogi ved Muséum d'histoire naturelle i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- LEBESGUE, HENRI, Professor i Matematik ved Collège de France i Paris. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- MEYER, HANS, Dr. med., Professor i Farmakologi ved Universitetet i Wien. ($\frac{9}{4}$ 20 — biol.)
- PLANCK, MAX, Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Universitetet i Berlin. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- ROUX, ÉMILE, Dr. phil., Direktør for Institut Pasteur i Paris, Stk. af Dbg. ($\frac{9}{4}$ 20 — biol.)
- RUTHERFORD, SIR ERNEST, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- THOMSON, SIR JOSEPH JOHN, Professor i Fysik ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- WILLSTÄTTER, RICHARD M., Dr. phil., Professor i Kemi ved Universitetet i München. ($\frac{9}{4}$ 20 — fys.)
- LINDELÖF, ERNST, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Helsingfors. ($\frac{15}{4}$ 21 — fys.)
- NILSSON-EHLE, HERMAN, Dr. phil. & med., Professor i Arvelighedslære ved Universitetet i Lund. ($\frac{15}{4}$ 21 — biol.)
- ALLEN, EDGAR JOHNSON, Dr., Direktør for Marine Biological Association's Laboratory i Plymouth. ($\frac{15}{4}$ 21 — biol.)
- BARCROFT, JOSEPH, Reader i Fysiologi ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{15}{4}$ 21 — biol.)
- BRAGG, SIR WILLIAM HENRY, Fullerton Professor of Chemistry at the Royal Institution and Director of the Davy-Faraday Research Laboratory, London. ($\frac{15}{4}$ 21. — fys.)
- DAVIS, WILLIAM MORRIS, Dr., Professor i Geologi og Geografi ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($\frac{15}{4}$ 21 — fys.)
- LANDAU, EDMUND, Dr. phil., Professor i Matematik ved Universitetet i Göttingen. ($\frac{15}{4}$ 21 — fys.)
- MORGAN, THOMAS HUNT, Dr., Professor i Zoologi ved Columbia University i New York. ($\frac{15}{4}$ 21 — biol.)

- SMITH, THEOBALD, Dr., Chef for Department of Animal Pathology ved Rockefeller Institute for Medical Research i Princeton, U. S. A. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- THAXTER, ROLAND, Dr., fh. Professor i Botanik ved Harvard University, Cambridge, Mass. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- VOLTERRA, VITO, Senator, Professor i theoretisk Astronomi og matematisk Fysik ved Universitetet i Rom. ($^{15/4}$ 21 — fys.)
- WEBER, MAX, Professor, Direktør for Zoologisk Museum i Amsterdam. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- WINKLER, HANS, Professor, Direktør for Botanisk Have i Hamburg. ($^{15/4}$ 21 — biol.)
- HERTWIG, RICHARD, Dr., Professor i Zoologi ved Universitetet i München. ($^{7/4}$ 22 — biol.)
- CHARLIER, C. V. L., Professor i Astronomi ved Universitetet i Lund. ($^{6/4}$ 23 — fys.)
- FORSSMAN, JOHN, Dr. med., Professor i almindelig Pathologi ved Universitetet i Lund. ($^{6/4}$ 23 — biol.)
- FÜRST, CARL M., fh. Professor i Anatomi ved Universitetet i Lund, R. af Dbg. ($^{6/4}$ 23 — biol.)
- BATHER, F. A., Dr., Keeper ved British Museum of Natural History, London. ($^{6/4}$ 23 — biol.)
- BOWER, FREDERICK ORPEN, Professor i Botanik ved Universitetet i Glasgow. ($^{6/4}$ 23 — biol.)
- HARDY, G. H., Professor i Matematik ved Universitetet i Oxford. ($^{11/4}$ 24 — fys.)
- HOLST, AXEL, Dr. med., Professor i Hygieine og Bakteriologi ved Universitetet i Oslo. ($^{3/4}$ 25 — biol.)
- ROSENBERG, OTTO, Professor i Botanik ved Stockholms Højskole. ($^{3/4}$ 25 — biol.)
- CALMETTE, ALBERT, Dr., Professor, Underdirektør ved Institut Pasteur i Paris. ($^{3/4}$ 25 — biol.)
- HEVESY, GEORG, Dr. phil., Professor i fysisk Kemi ved Universitetet i Freiburg i Br. ($^{3/4}$ 25 — fys.)

- KRAMERS, H. A., Dr. phil., Professor i theoretisk Fysik ved Universitetet i Utrecht. ($\frac{3}{4}$ 25 — fys.)
- GOLDSCHMIDT, HEINRICH, Dr., fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Oslo. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)
- BOREL, ÉMILE, Professor i fysisk Mathematik ved Sorbonne i Paris. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)
- DALE, H. H., Dr., Leder af Medical Research Council's Laboratorier i London ($\frac{9}{4}$ 26 — biol.)
- DEBYE, P., Professor i Fysik, Direktør for Fysisk Institut, Universitetet, Leipzig. ($\frac{9}{4}$ 26 — fys.)
- FLEXNER, SIMON, Dr., Professor, Direktør for Rockefeller Institute for Medical Research, New York. ($\frac{9}{4}$ 26 — biol.)
- CUÉNOT, LUCIEN, Professor i Zoologi ved Universitetet i Nancy. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- HOPKINS, Sir F. GOWLAND, Dr., Professor i Biokemi ved Universitetet i Cambridge, England. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- WARBURG, OTTO, Dr., Professor, Medlem af Kaiser Wilhelm Institut für Biologie, Berlin — Dahlem. ($\frac{8}{4}$ 27 — biol.)
- ASCHAN, ADOLF OSSIAN, Professor i Kemi ved Universitetet i Helsingfors. ($\frac{13}{4}$ 28 — fys.)
- BJERKNES, VILHELM FRIMANN KOREN, Dr. phil., Professor i Mekanik og matematisk Fysik, Oslo. ($\frac{13}{4}$ 28 — fys.)
- BRINKMANN, AUGUST, Dr. phil., Professor i Zoologi og Direktør for Zoologisk Museum, Bergen. ($\frac{13}{4}$ 28 — biol.)
- JUEL, HANS OSCAR, Dr. phil., Professor i Botanik ved Universitetet i Uppsala. ($\frac{13}{4}$ 28 — biol.)
- WIMAN, ANDERS, Dr. phil., Professor i Mathematik ved Universitetet i Uppsala. ($\frac{13}{4}$ 28 — fys.)
- DÖDERLEIN, LUDW., Professor i Zoologi ved Universitetet i München. ($\frac{5}{4}$ 29 — biol.)
- LANGÉVIN, PAUL, Professor i Fysik ved Collège de France i Paris. ($\frac{5}{4}$ 29 — fys.)

- NEUBERG, CARL, Professor, Direktør for Kaiser Wilhelm-Institut für Biochemie, Berlin-Dahlem. ($5/4$ 29 — biol.)
- CORRENS, CARL E., Dr., Professor, Direktør for Kaiser Wilhelm-Institut für Biologie, Berlin-Dahlem. ($11/4$ 30 — biol.)
- CARLEMAN, T. G. TORSTEN, Professor i Matematik ved Stockholms Högskola. ($10/4$ 31 — fys.)
- ENRIQUES, FEDERIGO, Dr., Professor i højere Geometri ved Universitetet i Rom. ($10/4$ 31 — fys.)
- V. FRISCH, KARL RITTER, Professor i Zoologi ved Universitetet i München. ($10/4$ 31 — biol.)
- LANDSTEINER, KARL, Dr., Professor, The Rockefeller Institute for Medical Research, New York. ($10/4$ 31 — biol.)

SELSKABETS TILLIDSHVERV

Maj 1931

og

INDEHAVERNES FUNKTIONSTIDER

Præsident:

N. E. NØRLUND, valgt 21. Oktober 1927, Valget gælder
til April 1933

Klasseformænd:

A. B. DRACHMANN, for den historisk-filosofiske Klasse,
valgt 14. November 1930, Valget gælder
til April 1934

S. P. L. SØRENSEN, for den naturvidenskabelig-mathe-
matiske Klasse, valgt 14. Nov. 1913,
genvalgt 1917, 1920, 1923, 1926 og
1929, Valget gælder til April 1932

Sekretær:

MARTIN KNUDSEN, valgt 11. Maj 1917, genvalgt 1922
og 1927, Valget gælder til April 1932

Redaktør:

DINES ANDERSEN, valgt 28. Nov. 1913, genvalgt 1919,
1924 og 1929, Valget gælder til April 1934

Kasserer:

NIELS BJERRUM, valgt 18. November 1927, Valget gæl-
der til April 1933

Kassekommissionen:

J. HJELMSLEV (Formand), indvalgt 2. Nov. 1917, gen-
valgt 1919, 1923, 1927 og 1931, Valget
gælder til April 1935

JAKOB NIELSEN, indvalgt 18. November 1927, genvalgt
1929, Valget gælder til April 1933

KR. SANDFELD, indvalgt 27. April 1928, Valget gælder
til April 1932

H. O. LANGE, indvalgt 11. April 1930, Valget gælder
til April 1934

Revisorer:

D. B. LA COUR, valgt 5. April 1929, genvalgt 1930,
Valget gælder til April 1932

KARL HUDE, valgt 5. April 1929, genvalgt 1931, Valget
gælder til April 1933

*Kommissionen for Registrering af literære Kilder
til dansk Historie:*

H. O. LANGE (Formand), indvalgt 18. Maj 1906.

J. STEENSTRUP, indvalgt 18. Maj 1906.

AAGE FRIIS, indvalgt 28. Nov. 1930.

*Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje
bevarede Kilder til dansk Historie:*

AAGE FRIIS (Formand), indvalgt 1. Dec. 1922.

H. O. LANGE, indvalgt 1. Dec. 1922.

J. STEENSTRUP, indvalgt 1. Dec. 1922.

POUL NØRLUND, indvalgt 17. Okt. 1930.

Udvalget for Union Académique Internationale:

CHR. BLINKENBERG (Formand), indvalgt 9. Febr. 1923.

A. B. DRACHMANN, indvalgt 17. Febr. 1928.

H. O. LANGE, indvalgt 14. Nov. 1930.

Komitéer for de af Selskabet tiltraadte Unioner
under Conseil International de Recherches:

Union Astronomique Internationale.

EJNAR HERTZSPRUNG	} Valgte 9. Maj 1924.
N. E. NØRLUND (Sekretær)	
E. STRÖMGREN (Formand)	

Union Internationale de Physique pure et appliquée.

MARTIN KNUDSEN (Form.)	} Valgte 9. Maj 1924.
P. O. PEDERSEN (Sekretær)	
VALD. POULSEN	

Union Géodésique et Géophysique Internationale.

D. LA COUR	} Valgte 11. April 1924.
MARTIN KNUDSEN (Sekretær)	
N. E. NØRLUND (Formand)	
JOHS. SCHMIDT	
N. P. JOHANSEN, Oberst	Valgt 17. April 1925.

Union Radio-Scientifique Internationale.

MARTIN KNUDSEN.	} Valgte 14. November 1930.
P. O. PEDERSEN (Formand)	
VALD. POULSEN	
KAY CHRISTIANSEN, Over- ingeniør (Sekretær)	
ABSALON LARSEN, Professor	
C. SCHOU, Ingeniør	
D. LA COUR.	

Vulkanologisk Udvalg:

MARTIN KNUDSEN, indvalgt 28. Nov. 1913.
 S. P. L. SØRENSEN, indvalgt 28. Nov. 1913.
 O. B. BØGGILD, indvalgt 17. Nov. 1922.

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum:

A. B. DRACHMANN (Formand), indvalgt 26. Marts 1926.
 Fru Dr. ADA ADLER, indvalgt 26. Marts 1926.
 Professor KURT LATTE, Basel, indvalgt 4. November 1927.

Kommissionen for Corpus Medicorum Graecorum:

KARL HUDE (Formand), indvalgt 17. Febr. 1928.
 HANS RÆDER, indvalgt 2. Nov. 1928.

Comité National for den nye Ducange:

A. B. DRACHMANN (Formand), indvalgt 2. Nov. 1928.
 KARL HUDE, indvalgt 2. Nov. 1928.
 Frk. Dr. ELLEN JØRGENSEN, indvalgt 30. Nov. 1928.
 HANS RÆDER, indvalgt 2. Nov. 1928.
 Professor, Dr. E. ARUP, indvalgt 14. Nov. 1930.

Kommissionen for den ægyptiske Ordbog:

H. O. LANGE (Formand), indvalgt 5. April 1929.

JOHS. PEDERSEN, indvalgt 5. April 1929.

Carlsbergfondets Direktion:

A. B. DRACHMANN (Formand), valgt 31. Okt. 1913, genvalgt 1922, Valget gælder til 25. September	1932
V. HENRIQUES, valgt 13. April 1917, genvalgt 1924, Valget gælder til 25. September	1934
J. HJELMSLEV, valgt 11. Jan. 1918, genvalgt 1920 og 1930, Valget gælder til 25. September	1940
JOHS. PEDERSEN, valgt 29. Januar 1926, genvalgt 1928, Valget gælder til 25. September	1938
NIELS BJERRUM, valgt 27. Februar 1931, Valget gælder til 25. September	1936

Medlem af Frederiksborg-Museets Bestyrelse:

JOHS. PEDERSEN, valgt 12. Marts 1926, genvalgt 1928, Valget gælder til 25. September	1938
--	------

Tilforordnede til Carlsberglaboratoriets Bestyrelse:

POUL C. POULSEN, administrerende Direktør ved Carlsberg Bryggerierne, valgt 6. Februar 1925, genvalgt 1930, Valget gælder til 25. September	1935
A. C. ANDERSEN, cand. polyt., Forstander for Landøkonomisk Forsøgslaboratoriums kemiske Afdeling, valgt 6. Februar 1925, genvalgt 1930, Valget gælder til 25. September	1935

*Medlemmer af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse,
valgte af Selskabet:*

NIELS BJERRUM, valgt 31. Okt. 1919, genvalgt 1923 og 1927.

Chr. BLINKENBERG, valgt 14. Nov. 1930.

---

*Bestyrelsen for »Grosserer A. Collstrop's Hjem for en dansk
Videnskabsmand«:*

Valgt i Marts 1925.

VAGN AAGESEN, Kammeradvokat (Formand).

RUD. COLLSTROP, Attaché ved Gesandtskabet i Berlin.

AAGE FRIIS.

MARTIN KNUDSEN.

---

*Bestyrelsen for »Emil Herborgs Legat til unge, danske,
mandlige, ubemidlede Naturvidenskabsmænd«:*

Valgt 19. April 1929,

Valgene gælder til April i de nedenfor nævnte Aar.

J. N. BRØNSTED, genvalgt 1931	1938
AUG. KROGH	1932
MARTIN KNUDSEN (Formand)	1933
C. WESEBERG-LUND	1934
O. B. BØGGILD	1935
.....	1936
E. STRÖMGREN	1937

SELSKABETS ADRESSE ER:

DET KONGELIGE DANSKE VIDENSKABERNES
SELSKAB

DANTES PLADS 35, KØBENHAVN V.

Mødelokaler: Dantes Plads 35.

Sekretariat: Ny Vestergade 23², København V, Telf.
Byen 3240, aabent dagl. Kl. 2—4.

Assistent: ASGER LOMHOLT (f. $\frac{2}{8}$ 01), cand. theol.

Medhj. i Sekretariatet: J. P. J. SCHMIDT (f. $\frac{24}{5}$ 52), fh.
Lærer.

Medhj. hos Redaktøren: ELOF OLESEN (f. $\frac{17}{8}$ 77), cand. mag.

BERETNING OM MØDERNE 1930—31

1. Mødet den 17. Oktober 1930.

Tilstede var 48 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Jónsson, Nyrop, Bang, Juel, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Sørensen, Dines Andersen, Blinkenberg, Sandfeld, Brønsted, Hjlemslev, Niels Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Ostenfeld, Niels Bohr, P. O. Pedersen, Arthur Christensen, Grønbech, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Sand, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Adolf Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Bonnesen, Poul Nørlund, Knudsen, *Sekretær*, Drachmann, Lange, Krogh. — Desuden overværedes Mødet af følgende Gæster: Professor, Dr. ILMARI BONSDORFF, Helsingfors, Professor ERNST KOHLSCHÜTTER, Berlin og Professor, Dr. WALD. WESTERGAARD, Los Angeles, Cal.

Præsidenten bød Medlemmerne Velkommen.

I Anledning af Selskabets Protektor Hs. MAJESTÆT KONGENS 60-Aars Fødselsdag den 26. September 1930 havde Selskabet ved *Præsidenten* overbragt Hans Majestæt en Lykønskningsadresse med følgende Ordlyd:

Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskab tillader sig herved at bringe Deres Majestæt sin allerunderdanigste Lykønskning i Anledning af Deres Majestæts 60 Aars Fødselsdag. Selskabet forbinder hermed en hjertelig Tak for den Interesse og Velvilje, som Deres Majestæt har vist vort Selskab og dets Medlemmer i de svundne Aar.

Selskabet udtaler Ønsket om Held og Lykke i de kommende Aar for Deres Majestæt og hele det kongelige Hus.

Præsidenten overbragte Medlemmerne Hans Majestæts Tak og Hilsen.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. KRISTIAN SOFUS AUGUST ERSLEV, fh. Rigsarkivar og Professor i Historie ved Københavns Universitet, optaget i Selskabets historisk-filosofiske Klasse den 18. Maj 1888, død den 20. Juni 1930. Endvidere havde Selskabet mistet 5 udenlandske Medlemmer, nemlig Dr. phil. KARL K. F. M. v. AMIRA, fh. Professor i tysk Ret og Retshistorie ved Universitetet i München, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 5. April 1907, død den . . . . . 1930, Dr. phil. FRIEDRICH CARL ANDREAS, fh. Professor i vestasiatiske Sprog ved Universitetet i Göttingen, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 9. April 1920, død den 3. Oktober 1930, Dr. phil. ADOLF ENGLER, fh. Professor i Botanik ved Universitetet i Berlin, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse den 12. April 1901, død den 10. Oktober 1930, Dr. phil. EDUARD MEYER, Professor i Historie ved Universitetet i Berlin, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 8. April 1904, død den 31. August 1930 og Dr. phil. OSKAR WIDMAN, fh. Professor i Kemi ved Universitetet i Uppsala, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse den 5. April 1907, død den 26. August 1930.

KR. NYROP forelagde 6. og sidste Del af *Grammaire historique de la langue française*.

NIELS BOHR gav en Meddelelse: *Om Benyttelsen af Begreberne Rum og Tid i Atomteorien*.

Atomteoriens seneste Udvikling har aabenbaret en principiel Grænse for Bevægelsesforestillingerernes Anvendelighed. Til Belysning af dette Forhold underkastes Grundlaget for Maalinger af atomare Partiklers Rum-Tidskoordinater en nærmere Prøvelse.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN forelagde en Afhandling: *Om Rimkronikens Sprogform og Tilblivelse* (Festskrift udg. af Kbh.'s Universitet, Septbr. 1930) med nogle Bemærkninger

om de ved Undersøgelsen vundne Resultater (Oplysninger om middelalderlige Sprogforhold, poetiske Stilformer, Forholdet til Folkevisen, Levninger af Middelalderens mundtlige Eventyrfortælling m. m.)

Union Académique Internationale havde sendt en trykt Beretning om Mødet i Bruxelles den 12.—14. Maj 1930.

CHR. BLINKENBERG forelagde Beretning om Mødet i *Union Académique Internationale* i Bruxelles den 12.—14. Maj 1930, ved hvilket han sammen med A. B. DRACHMANN havde deltaget som Selskabets Delegerede.

Udvalget for *Union Académique Internationale* stillede følgende Forslag som Selskabet vedtog:

Delegationen bemyndiges til paa Selskabets Vegne at at være Medforslagsstiller til følgende Forslag til Ændring af Art. 21 i Statutterne for *Union Académique Internationale*:

»Les membres se réunissent au moins une fois l'an à Bruxelles en session ordinaire. Néanmoins, l'Assemblée est libre d'accepter, tous les deux ans, des invitations de la part des corps affiliés de tenir les sessions ordinaires dans les villes où sont les sièges de ces corps affiliés«.

VALD. POULSEN og P. O. PEDERSEN stillede Forslag om, at Selskabet skulde tiltræde *Union Radio-Scientifique Internationale* under *Conseil International de Recherches*. Det aarlige Kontingent vilde for Danmarks Vedkommende udgøre 100 Guld-Francs. Selskabet tiltraadte dette, og Forslagsstillerne vilde i et senere Møde stille Forslag om Sammenlægningen af den danske Komité.

Union Astronomique Internationale havde sendt Forslag til nye Statuter samt Meddelelse om Afholdelse af et ekstraordinært Møde i London den 19. September 1931. Sagen blev overgivet til Selskabets Komité til videre Foranstaltning.

Til Medlem af *Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie* valgtes POUL NØRLUND i Stedet for afd. KR. ERSLEV.

Til Selskabets Repræsentant i *Den danske Komité for Historikernes internationale Samarbejde* valgtes POUL NØRLUND i Stedet for afd. KR. ERSLEV.

Det filologisk-historiske Samfund havde efter Anmodning sendt Afskrift af Fundats for *R. K. Rask's Legat*, som tilhører Samfundet, men som i Tilfælde af Samfundets Opløsning overgaar til Selskabet. Legatets Renter bruges til Præmier for gode Besvarelser af filologiske Prisspørgsmaal.

Carlsbergfondets Kvæstur havde sendt Meddelelse om Kreditering af Renter med 4.056 Kr. 83 Øre. Selskabets Tilgodehavende hos Fondet udgør herefter pr. 30. September 1930 85.193 Kr. 42 Øre.

Den grevelige Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse havde sendt Beretning for Aaret 1929 med Meddelelse om, at den Selskabet tilkommende Andel i Stiftelsens Overskud for Aaret 1929 udgjorde 4.154 Kr. 24 Øre.

The International Botanical Congress 1930 havde sendt Indbydelse til Møde i Cambridge den 16.—23. August 1930. C. H. OSTENFELD havde deltaget i Kongressen som Selskabets Repræsentant.

Selskabet havde modtaget Indbydelse til *The Sixth All-India Orient Conference*, som afholdtes i Patna den 17. December 1930. Af Hensyn til Bekostningen havde *Præsidenten* og *Sekretæren* vedtaget at henlægge Sagen.

Union Géographique Internationale havde sendt Indbydelse til Kongres i Paris den 16.—24. September 1931. Selskabet vedtog ingen Delegeret at sende.

HARALD BOHR havde indsendt en Afhandling med Titel: *Kleinere Beiträge zur Theorie der fastperiodischen Funktionen III—IV*. Efter Udtalelse af Redaktøren og Kassekommissionen havde Præsidenten og Sekretæren vedtaget Optagelsen.

Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. X, Nr. 12.

Redaktøren fremlagde som udgivet i Sommerens Løb: Oversigt over Forhandlinger 1929—30.

Math.-fys. Medd. Bd. X, Nr. 8, 9, 10, 11.

Biol. Medd. Bd. IX, Nr. 1, 2, 3, 4.

Fortegnelse over Selskabets Publikationer 1742—1930.

---

2. Mødet den 31. Oktober.

Tilstede var 39 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, Præsident, Steenstrup, Boas, Jónsson, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Sørensen, Dines Andersen, Blinkenberg, Sandfeld, Brønsted, Hjelmlev, Niels Nielsen, Bjerrum, Ostenfeld, Niels Bohr, Arth. Christensen, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Strömngren, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Bonnesen, Knudsen, Sekretær, Th. Madsen, Wesenberg-Lund, Johs. Pedersen, Thomsen.

JOH. STEENSTRUP gav en Meddelelse: *De Fredløse; Betydningen af denne Straf og Tvang i de sidste Aarhundreder af dens Bestaaen.*

ELIS STRÖMGREN gav en kort Meddelelse om *den paa Lowell-Observatoriet opdagede transneptunske Planet.*

EINAR BIILMANN forelagde Afhandlinger af E. Biilmann sammen med H. G. Mygind, N. Berg og A. Klit om *Alloxantiners Reduktionspotentialer og Fremstilling* og gav en Oversigt over Resultaterne af de paagældende Undersøgelser.

OTTO JESPERSEN havde af Helbredshensyn bedt sig fritaget for de ham af Selskabet tillagte Hverv som Formand for den historisk-filosofiske Klasse, som Medlem af Ud-

valget for Union Académique Internationale og som Medlem af Bestyrelsen for Rask-Ørsted Fondet. *Præsidenten* udtalte paa Selskabets Vegne en dyb Beklagelse af, at OTTO JESPERSEN havde set sig nødsaget til dette Skridt.

Det i Mødet den 15. November 1929 nedsatte Udvalg, bestaaende af *Præsidenten*, *Sekretæren*, *Redaktøren*, *Kassekommissionens Formand*, A. B. DRACHMANN, AAGE FRIIS og OLUF THOMSEN til Drøftelse af *Forretningsordenens § 11 vedrørende Særtryk* samt Spørgsmaalet om Selskabets Stilling til Optagelse af *Doktor disputater*, havde indgivet Betænkning til Selskabet.

Udvalget foreslog følgende Affattelse af *Forretningsordenens § 11*:

»Af enhver Afhandling, der optages i Selskabets Publikationer, er Forfatteren eller Forfatterne berettiget til uden Betaling at faa 100 Særtryk.

Er Forfatteren (eller en af Forfatterne) Medlem af Selskabet, kan han ved Henvendelse til Redaktøren faa et yderligere Antal Særtryk efter Ønske, mod Betaling efter en Pristarif, der til enhver Tid er fastsat ved Aftale mellem Redaktøren og Kassekommissionens Formand og meddelt Selskabet til Efterretning.

Er Forfatteren ikke Medlem af Selskabet, kan han ved Henvendelse til Redaktøren, foruden de 100 Frieksemplarer faa tilstaaet endnu indtil 100 Særtryk mod Betaling efter den gældende Pristarif, hvorimod et endnu større Antal ikke vil kunne opnaas uden ved særlig Beslutning af Selskabet.«

Dette Forslag blev eenstemmig vedtaget af Selskabet. I Tilslutning til ovenstaaende Forslag ønskede Udvalget at udtale følgende:

»Forretningsordenen bør ikke indeholde nogen Bestemmelse, som direkte eller indirekte hindrer Optagelsen af

Disputatser. Paa den anden Side er man i Udvalget enig om, at der kan være alvorlige Betæneligheder ved at komme ind paa i større Omfang at optage Afhandlinger af denne Art. Man skal derfor henstille til Bedømmelsesudvalgene at være opmærksomme paa Forholdet og særlig, dersom det er dem bekendt, at en til Selskabet indleveret Afhandling agtes indsendt til Forsvar for Doktorgraden, at anføre dette i Bedømmelsen. I Tilfælde af at det er Udvalgene bekendt, at en indleveret Afhandling allerede er indsendt til Forsvar for Doktorgraden, bør dette meddeles Selskabet før Bedømmelsen foretages.«

A. B. DRACHMANN havde stillet følgende Forslag til Ændring af Forretningsordenen.

I § 12 mellem næstsidste og sidste Stykke tilføjes:

»Afhandlinger, der er eller har været forelagt en anden videnskabelig Institution til Bedømmelse, vil som Regel ikke blive bedømt i Selskabet.«

Hertil bemærkede Udvalget følgende:

»Udvalget er betænkelig ved denne Tilføjelse, da man er ængstelig for, at den kan hindre Optagelsen af Afhandlinger fra Institutioner o. l., som det hidtil har været Praxis at optage. Man er dog enig om at meddele Selskabet, at Forslaget har været stillet og behandlet i Udvalget, da man fuldt ud billiger Forslagsstillerens Hensigt med Forslaget.«

Conseil International de Recherches havde sendt Forslag til Statutændringer.

TH. MORTENSEN forelagde Beretning om den *11. internationale Zoolog-Kongres* i Padua den 4.—11. September 1930, i hvilken han havde deltaget som Selskabets Delegerede.

Carlsbergfondets Direktion havde tilstillet Selskabet et Eksemplar af Fondets Jubilæumsskrift 1876—1926, Bind I—II.

Sekretæren henledte Medlemmernes Opmærksomhed paa et nyt *Portrætalbum*, som indeholdt Fotografier af Medlemmerne optaget siden 1918.

3. Mødet den 14. November.

Tilstede var 46 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Boas, Juel, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Blinkenberg, Sandfeld, Hjelmlev, Niels Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Ostenfeld, Niels Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Sand, Strömngren, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Jessen, Bonnesen, Poul Nørlund, Knudsen, *Sekretær*, Bock, Grønbech.

Præsidenten meddelte, at den *historisk-filosofiske Klasse* havde valgt A. B. DRACHMANN til Klasseformand i Stedet for OTTO JESPERSEN.

JOHS. HJELMSLEV gav en Meddelelse: *Nogle Oplysninger om den danske Matematiker Georg Mohr, Forfatteren til Euclides Danicus.*

Selskabets Ud gave af Georg Mohr's Euclides Danicus har vakt Opmærksomhed og Anerkendelse overalt i Verden og har givet Anledning til adskillige Foredrag og Afhandlinger. Særlig værdifulde Meddelelser er sendt os af Professor, Dr. Curt Reinhardt i Freiberg, som gennem sine Tschirnhausen-Studier var kommet i Berøring med Georg Mohr, der var Ven med Tschirnhaus og levede sine sidste Aar paa dennes Gods.

Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. XI, Nr. 4.

JOHS. PEDERSEN gav en Meddelelse: *Moskeens Oprindelse og Karakter.*

Muhammed anlagde Moskeen i Medina som Samlingsplads for sin Menighed i alle Fællesanliggender; dette har bestemt Moskeens Karakter i hele Islams Historie. Sin Karakter af Helligsted faar Moskeen særlig gennem Optagelsen af gammelarabiske og kristelige Traditioner, der understøttes af det i Islam optagne Helgenvæsen.

T. BONNESEN gav en Meddelelse: *Bundne Ekstremer*.

Det bundne problem: at mindske en funktion af n variable for saadanne værdier af disse, som giver p andre funktioner bestemte værdier, er ved Lagranges metode knyttet til et frit problem saaledes, at de nødvendige betingelser af 1. orden er fælles for de to problemer. Dette er derimod ikke tilfældet for de tilstrækkelige betingelser, af 2. orden. Man kan danne et eksplicit udtryk for betingelsen af 2. orden i det bundne problem, og denne kan fortolkes geometrisk saaledes, at forholdet mellem de to problemer bliver fuldt belyst.

Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. XI, Nr. 3.

Til Medlem af Udvalget for *Union Académique Internationale* valgtes H. O. LANGE i Stedet for OTTO JESPERSEN.

Til Medlem af Bestyrelsen for *Rask-Ørsted Fondet* valgtes CHR. BLINKENBERG i Stedet for OTTO JESPERSEN.

Efter Forslag af *Comité National for den nye Ducange* valgtes Professor, Dr. phil. E. ARUP til Medlem af Komitéen.

VALD. POULSEN og P. O. PEDERSEN stillede Forslag om Komité for *Union Radio-Scientifique Internationale*. Til Medlemmer af Komitéen valgtes: MARTIN KNUDSEN, P. O. PEDERSEN, VALD. POULSEN, Overingeniør KAY CHRISTIANSEN, Professor ABSALON LARSEN og Ingeniør C. SCHOU. Efter Forslag af Komitéen er D. LA COUR senere indtraadt som Medlem af denne.

I Henhold til den i forrige Møde vedtagne ændrede Affattelse af Forretningsordenens § 11 havde *Kassekommissionens Formand* og *Redaktøren* fastsat følgende foreløbige Regler vedrørende Beregningen af den Betaling, som Forfatterne maa erlægge til Selskabet for *Ekstrasærtryk*.

1. For Levering af indtil 250 Ekstrasærtryk (foruden 100 Frisærtryk), der saavidt muligt tages af det normale Oplag, fastsættes følgende Prisberegning.

Er Forfatteren Medlem af Selskabet, betaler han for de første 150 Ekstrasærtryk pr. Ekspl. Halvdelen af Gennemsnits-Fremstillingsprisen pr. Ekspl. af det hele Trykoplæg,

og for ethvert af følgende 100 Ekspl. den fulde Gennemsnitspris.

Er Forfatteren ikke Medlem af Selskabet, kan der tilstaaes ham indtil 100 Ekstrasærtryk til Halvdelen af ovennævnte Gennemsnits-Fremstillingspris. I Tilfælde af at Selskabet bevilger ham flere end 100 Ekstrasærtryk, maa han for hvert af de overskydende — indtil 150 — betale fuld Gennemsnitspris.

2. Skal der leveres Forfatteren flere end 250 Ekstrasærtryk (foruden de 100 Frisærtryk), maa Redaktøren bestille det overskydende Antal hos Trykkeriet. Selskabet betaler herfor efter de nugældende Priser 5 Kr. pr. Ark og 4 Kr. for Omslag for hvert 100 af de overskydende Ekspl. Ved Fastsættelsen af Forfatterens Betaling til Selskabet for disse Eksemplarer beregner Selskabet sig en simpel Forlagsfortjeneste af 30 %. Paa lignende Maade behandles andre Særudgifter, som maatte fremkomme paa Foranledning af særlige Ønsker fra Forfatterens Side (Særomslag el. lign.).

C. H. OSTENFELD havde indsendt Beretning om *The International Botanical Congress 1930* i Cambridge den 16.—23. August, i hvilken han havde deltaget som Selskabets Repræsentant.

L. KOLDERUP ROSENINGE havde indsendt en Afhandling med Titel: *The Reproduction of Ahnfeltia Plicata*. Paa Grund af Sygdom kunde Forfatteren ikke selv forelægge Afhandlingen.

Trykt i »Biol. Medd.« Bd. X, Nr. 2.

KNUD JESSEN havde indsendt det af C. H. OSTENFELD i et tidligere Møde nævnte Arbejde med Titel: *Distribution of the Papilionaceæ within Denmark*.

Trykt i »Skrifter, nat.-math. Afd.« 9. Rk. Bd. III, Nr. 2.

Det vedtoges at optage en af cand. polyt., Frk. AUGUSTA UNMACH og E. A. GUGGENHEIM indsendt Afhandling med

Titel: *Studies of Cells with Liquid-liquid junctions. Part IV. Cells with no Bridge Solution* i »Math.-fys. Medd.«

Trykt i Bd. X, Nr. 14.

Ligeledes vedtoges det at optage en af Observator, mag. scient. Frk. JULIE M. VINTER HANSEN indsendt Afhandling med Titel: *Bestimmung der Bahn des periodischen Kometen Comas Solá (1926 f)* i »Math.-fys. Medd.«

Trykt i Bd. X, Nr. 13.

Redaktøren fremlagde:

Hist.-fil. Medd. Bd. XVII, Nr. 2.

Math.-fys. Medd. Bd. XI, Nr. 1.

Biol. Medd. Bd. X, Nr. 1.

Klassemøde:

Den *historisk-filosofiske Klasse* holdt Møde med Dagsorden:

Valg af Klasseformand i Stedet for OTTO JESPERSEN, som har ønsket sig fritaget for dette Hverv.

---

4. Mødet den 28. November.

Tilstede var 42 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Boas, Jónsson, Nyrop, Bang, Juel, Kolderup Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Blinkenberg, Sandfeld, Hjelmlev, Niels Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Ostenfeld, Krogh, Niels Bohr, P. O. Pedersen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Mortensen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Sand, Winge, Friis Johansen, Ræder, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Jessen, Poul Nørlund, Knudsen, *Sekretær*, Thalbitzer.

MARTIN KNUDSEN forelagde et efterladt Arbejde af K. PRYTZ: *Manomètre à contact optique et son emploi pour la détermination du triple point de l'eau.*

Trykt i »Math.-fys. Medd.« Bd. XI, Nr. 2.

KR. SANDFELD forelagde »*Linguistique balkanique*«, Paris 1930, samt gav en Meddelelse: *Fransk (avoir) l'air og dets anvendelse i moderne fransk sætningsbygning.*

TH. MORTENSEN gav en Meddelelse: *Studier over Echinodermlarver.*

Undersøgelser over Udviklingen hos forskellige Arter af Echinodermer, hvis Larver hidtil var ukendte, foretagne særlig ved Java og paa Mauritius under Java-Syd-Afrika Expeditionen. Ogsaa nogle hidtil upublicerede Undersøgelser over Echinodermlarver fra nordiske Farvande.

Trykt i »Skrifter, nat.-math. Afd.« 9. Rk. Bd. IV, Nr. 2.

KNUD JESSEN gav en Meddelelse: *Fund af Kulturplanter fra den ældre Jernalder i Danmark.*

Ved de Udgravninger af en Boplads fra den romerske Jernalder ved Ginderup i Thy, som Nationalmuseet har foretaget ved Inspektør Hans Kjær, er der i Aarene 1922—28 fremdraget betydelige Mængder af Korn og Frø. Det er Kornsorterne 6-radet Byg (til Dels nøgen Byg) og Havre, Farveplanten Vajd (*Isatis tinctoria*), Olieplanten Sæd-Dodder (*Camelina linicola*) og Foderplanten (?) Spergel (*Spergula arvensis*). De tre sidstnævnte Kulturplanter er ikke tidligere bleven paavist fra Danmarks Oldtid og er sjældne ogsaa i Udlandets arkæologiske Fund, om end i hvert Fald Sæd-Dodder har været kendt siden den yngre Stenalder.

Sekretæren meddelte, at der kunde indsendes *Forslag til Prisopgaver* for Selskabets Guldmedaille og Legaterne inden 1. Januar 1931.

Union Géodésique et Géophysique Internationale havde sendt Meddelelse om Forhøjelse af Kontingent til Unionen, for Danmarks Vedkommende fra 900 Guld fres. til 2000 Guld fres. suisse.

Komitéen for *Union Radio-Scientifique Internationale* havde konstitueret sig med P. O. PEDERSEN som Formand og Overingeniør KAY CHRISTIANSEN som Sekretær.

Til Medlem af *Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie* valgtes AAGE FRIIS i Stedet for afd. KR. ERSLEV.

Redaktøren fremlagde:

Hist.-fil. Medd. Bd. XVIII, Nr. 1.

Skrifter, nat.-math. Afd, 9. Rk. Bd. II, Nr. 1.

5. Mødet den 12. December.

Tilstede var 37 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Boas, Jónsson, Nyrop, Kolderup Rosenvinge, Holger Pedersen, Sørensen, Dines Andersen, Sandfeld, Hjelmlev, Niels Nielsen, Bjerrum, P. O. Pedersen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Sand, Winge, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Knudsen, *Sekretær*, Lange, Blinkenberg, Arth. Christensen.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet 2 udenlandske Medlemmer, nemlig PAUL APPELL, Professor i analytisk og kosmisk Mekanik ved Sorbonne i Paris, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse den 7. April 1922, død den 24. Oktober 1930, og PIO RAJNA, Professor i romansk Filologi ved R. Istituto di Studi superiori i Firenze, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 9. April 1920, død den 25. November 1930.

KR. NYROP gav en Meddelelse: *Om Udtrykkene »min Ringhed« og »mit ringe Hus« anvendt som Høflighedsformler.*

Det er et i høflig Tale almindeligt forekommende Træk, at den Talende søger at gøre Afstanden mellem sig selv og den Taltale saa stor som mulig. Dette kan ske bl. a. derved, at han omtaler sig selv paa en forringende og nedsættende Maade.

P. BOYSEN JENSEN gav en Meddelelse: *Stofproduktion i Skov.*

Af forskellige Undersøgelser synes det at fremgaa, at Vedproduktionen i Skov forøges ved en passende stærk Udtynding, men Aarsagerne til dette Forhold har ikke tidligere været kendt. Gennem en Analyse af Stofproduktionen i yngre Askebevoksninger vises det, at den større Vedmasse i en ikke udtyndet Bevoksning medfører et større Stoftab som Følge af Respirationen; som Følge deraf bliver Vedproduktionen mindre.

C. WESENBERG-LUND aflagde Beretning om den i Amsterdam den 1.—7. Juni 1930 afholdte *Congressus Internationalis Ornithologicus*, i hvilken han havde deltaget som Selskabets Delegerede.

Det af *Kassekommissionen* forelagte *Budget* for Aaret 1931 vedtoges. Trykt Side 116—118.

Executivkomitéen i *Conseil International de Recherches* havde fremsendt Forslag til nye Statuter. *Sekretæren* gjorde Rede for Forskellen mellem de hidtil gældende og de foreslaaede Statuter og foreslog Nedsættelse af et Udvalg til at fremsætte Forslag for Selskabet i den Anledning. Til Medlemmer af dette Udvalg valgtes Formændene for Selskabets Unionskomitéer, nemlig MARTIN KNUDSEN, N. E. NØRLUND, P. O. PEDERSEN og E. STRÖMGREN, desuden Præsidenten for den kemiske Union E. BILMANN samt Formanden for Udvalget for Union Académique Internationale CHR. BLINKENBERG.

Komitéen for *Union Géodésique et Géophysique Internationale* havde sendt Beretning om Mødet i Stockholm den 15.—23. August 1930, hvor D. LA COUR, MARTIN KNUDSEN og N. E. NØRLUND havde deltaget som Selskabets Delegerede. Trykt Side 208—211.

6. Mødet den 16. Januar 1931.

Tilstede var 39 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Jónsson, Juel, Henriques, Holger Pedersen, Sørensen, Dines Andersen, Blinkenberg, Brønsted, Hjlemslev, Niels Nielsen, Vald. Poulsen,

Bjerrum, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Grønbech, Bøggild, Friis, Fred. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Sand, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Jessen, Bonnesen, Poul Nørlund, Knudsen, *Sekretær*, Steenstrup, Sandfeld.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. CARL E. HANSEN OSTENFELD, Professor i Botanik ved Københavns Universitet, Direktør for Botanisk Have, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse den 28. April 1916, død den 16. Januar 1931. Endvidere var 3 udenlandske Medlemmer afgaaet ved Døden, nemlig Dr. MARTINUS WILLEM BEIJERINCK, fh. Professor i Mikrobiologi ved Technische Hoogeschool i Delft, optaget i den naturvidenskabelig-mathematiske Klasse den 15. April 1921, død den 1. Januar 1931, A. A. MACDONELL, fh. Professor i Sanskrit ved Universitetet i Oxford, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 17. April 1914, død den 28. December 1930 og Dr. jur. ABSALON TARANGER, Professor i Retsvidenskab ved Universitetet i Oslo, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 11. Maj, 1909, død den 20. November 1930.

JOHS. BRØNDUM-NIELSEN gav en Meddelelse: *Om Assimilation og Dissimilation.*

Undersøgelse af Rigtigheden af den almindeligt gældende Opfattelse, ifølge hvilken Adj. *gal* er udviklet af *gaten* ved Assimilation og *Nøgle* af gammeldansk *lykil* ved Dissimilation.

Efter Forslag af det i forrige Møde nedsatte Udvalg til Behandling af Forslag til Statuter for *Conseil International des Unions Scientifiques (Conseil International de Recherches)* blev det eenstemmig vedtaget, at Selskabet ikke skulde indgive Ændringsforslag.

Conseil International de Recherches havde sendt Meddelelse om det næste Møde i Bruxelles den 11. Juli 1931.

Union Académique Internationale havde sendt Dagsorden for det næste Møde i Unionen i Bruxelles den 25.—28. Maj 1931. Som Punkt II paa Dagsordenen var opført følgende: »Proposition des délégations danoise, britannique et italienne, de modification à l'article 21 des statuts: *texte nouveau* proposé »Les membres se réunissent au moins une fois l'an à Bruxelles, en session ordinaire. Néanmoins l'Assemblée et libre d'accepter, de la part des corps savants affiliés, des invitations à tenir des sessions ordinaires dans les villes où sont les sièges de ces corps affiliés. A chaque réunion, l'Assemblée fixe la date de la réunion suivante, etc.« (*texte actuel*: Les membres se réunissent au moins une fois l'an à Bruxelles, en session ordinaire. Ils fixent à chaque réunion la date de la réunion suivante).«

Udvalget for *Union Académique Internationale* fik Bemyndigelse til at indbyde Unionen til at holde Møde i København i Aaret 1932.

Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse havde bevilget Selskabet 10.000 Kr. til Opretholdelse af dets internationale Forbindelser.

Det vedtoges at optage en af Adjunkt, mag. scient. H. V. BRØNSTED indsendt Afhandling med Titel: *Bygning af Snuden og Ansigtsmuskulaturen hos nogle Pinnipedier med særligt Hensyn til Oppustningssækken hos Klapmydsen* i »Skrifter, nat.-math. Afd.«.

Ligeledes vedtoges det at optage en af Lektor, Dr. phil. NIELS NIELSEN indsendt Afhandling med Titel: *Bidrag til Islands Fysiografi med særligt Henblik paa Højlandet Vest for Vatnajökull* i »Skrifter, nat.-math. Afd.«.

I Anledning af, at Selskabets nuværende Bogtrykker, *Bianco Luno's Bogtrykkeri A/S* den 19. Januar 1931 afholdt 100-Aars Jubilæum, vedtoges det at lade *Redaktøren* over-

bringe Selskabets Lykønskning og at sende en Blomsterdekoration. Et i Anledning af Jubilæet udgivet Mindeskrift var tilstillet Selskabet.

Klassemøder:

Den *historisk-filosofiske Klasse* holdt Møde med Dagsorden:

1. Forhandling om eventuelle nye Prisopgaver.
2. Mundtlig Anmeldelse af Forslag om Optagelse af nye Medlemmer i Selskabet.
3. Eventuelt.

Den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* holdt Møde med Dagsorden:

1. Forhandling om eventuelle nye Prisopgaver.
2. Mundtlig Anmeldelse af Forslag om Optagelse af nye Medlemmer i Selskabet.
3. Eventuelt.

---

7. Mødet den 30. Januar.

Tilstede var 39 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Boas, Jónsson, Nyrop, Juel, Kolderup Rosenvinge, Drachmann, Hude, Lange, Dines Andersen, Vedel, Sandfeld, Hjelmlev, Niels Nielsen, Bjerrum, Niels Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Friis, Mortensen, Thalbitzer, Lindhard, la Cour, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Bonnesen, Knudsen, *Sekretær*, Bang, Holger Pedersen, Sørensen, Blinkenberg, Thomsen.

J. E. V. BOAS gav en Meddelelse: *Bladhvepsen Lyda arvensis' Optræden i Danmark.*

FINNUR JÓNSSON forelagde en ny Udgave af *Snorre Sturlusons Edda.*

CHR. BLINKENBERG gav nogle almindelige Oplysninger om *Union Académique Internationale* og Unionens Opgaver, i Tilknytning til Udvalgets Forslag i forrige Møde om Indbydelse til Møde i København i 1932.

Efter Anmodning fra Komitéen for *Union Radio-Scientifique Internationale* vedtoges det at stille indtil 1000 Kr. til Raadighed for Komitéen til Bestridelse af Udgifter ved Sekretariatsvirksomhed ved Unionens Møde i København i 1931.

The British Association for the Advancement of Science, London havde sendt Indbydelse til en Festlighed den 23.—30. September 1931 i Anledning af 100-Aarsdagen for Grundlæggelsen den 26. September 1831. MARTIN KNUDSEN valgtes til Delegeret.

The Royal Institution of Great Britain, London havde sendt Indbydelse til »*The Faraday Celebrations 1931*« i London den 21.—23. September 1931 i Anledning af 100-Aaret for Opdagelsen af den elektromagnetiske Induktion. MARTIN KNUDSEN valgtes til Delegeret.

Sekretæren forelagde Beretninger for 1930 fra *Sekretariatet* om: 1) Bytteforbindelser, 2) Central for Publikationsforsendelser, 3) Udsendelse af Forfatterekeksemplarer og 4) Selskabets Virksomhed ved dets Sekretariat. Trykt Side 212—221.

Redaktøren fremlagde som udkommet:

Math.-fys. Medd. Bd. X, Nr. 12.

Skrifter, nat.-math. Afd. Rk. 9, Bd. II, Nr. 2.

---

8. Mødet den 13. Februar.

Tilstede var 49 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Boas, Jónsson, Bang, Juel, Kolderup Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Blinkenberg, Sandfeld, Brønsted, Hjelmlev, Niels Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Niels Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Friis, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Sand, Ström-gren, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Bonnesen, Poul Nør-lund, Knudsen, *Sekretær*, Th. Madsen, Grønbech. — Desuden som Gæst Professor, Dr. EDV. BULL, Oslo.

POUL NØRLUND talte Mindeord om Kr. Erslev som Historiker.

Trykt Side 57—74.

A. B. DRACHMANN talte Mindeord om Kr. Erslevs Virksomhed i Carlsbergfondet.

Trykt Side 75—90.

EINAR BIILMANN gav en Meddelelse: *Undersøgelser over Krystalkimdannelser hos Allokannelsyre.*

Arbejdet er en Udvidelse af nogle i 1909—11 udførte Undersøgelser, der førte til den Antagelse, at de tre Allokannelsyrer er tre krystallinske Former af samme kemiske Forbindelse. Ved Undersøgelser over Kimdannelsen vises, at Allokannelsyrens Forhold ved Krystallisation ikke, som fra nogle Sider hævdet, giver Anledning til at antage, at der hos denne Syre optræder Særegnheder, der ikke kan forklares ved Polymorfi.

Den *historisk-filosofiske Klasse* stillede Forslag til en *Prisopgave* i Historie vedrørende Birkernes Historie i Danmark. Indleveringsfristen var fastsat til den 31. Oktober 1932. Prisen for Besvarelser heraf blev sat til Selskabets Guldmedaille samt en Pengepræmie paa 1.000 Kr. Klassens Forslag blev vedtaget.

Trykt Side 119—120.

Der foretoges første Behandling af Valg af et Medlem af *Carlsbergfondets Direktion* i Stedet for afd. C. H. OSTENFELD.

A. B. DRACHMANN havde sendt Beretning om en Rejse til Gent og Paris den 13.—22. Januar 1931 i Forretninger vedrørende *Union Académique Internationale*, bl. a. som Selskabets Delegerede ved Mødet i *Comité Central for Ducange*.

9. Mødet den 27. Februar.

Tilstede var 51 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Boas, Bang, Juel, Kolderup Rosenvinge, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Sørensen, Dines Andersen, Vedel, Sandfeld, Brønsted, Hjelmlev, Niels Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Niels Bohr, P. O. Pedersen, Johs. Schmidt, Wesenberg-Lund, Bøggild, Fred. Poulsen, Mortensen, Vilh. Andersen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, la Cour, Sand, Strømgren, Winge, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Bonnesen, Poul Nørlund, Knudsen, *Sekretær*, Drachmann, Th. Madsen, Bock, Grønbech, Friis, Jakob Nielsen, Thomsen. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem Professor, Dr. CARL NEUBERG, Berlin.

NIELS NIELSEN forelagde *Recherches numériques sur certaines Formes Quadratiques*, København 1931.

VILHELM ANDERSEN forelagde sit nysafsluttede Værk: *Den danske Litteratur i det nittende Aarhundrede I—II* med en Redegørelse for de litteraturhistoriske og litteraturpsykologiske Principer, der er gennemført eller antydet deri.

Professor, Dr. CARL NEUBERG, Berlin gav en Meddelelse om et Arbejde af Dr. phil. STIG VEIBEL, som er udført paa Kaiser Wilhelm Institut für Biochemie, Berlin-Dahlem.

Der foretoges anden Behandling af Valg af et Medlem af *Carlsbergfondets Direktion*. Til Medlem valgtes NIELS BJERRUM for Tiden indtil September 1936.

Der foretoges første Behandling af et af *Carlsbergfondets Direktion* stillet Forslag til en Tilføjelse til Fondets Statuter § XVII vedrørende Honorartillæg til Direktionens Formand.

Union Académique Internationale havde i en Cirkularskrivelse anmodet Selskabet om at give dets Delegation Instrukser med Hensyn til Selskabets Stilling til Indbydelsen til at afholde Unionsmøde i København i 1932. Selskabet havde ikke i Øjeblikket noget at føje til det tidligere vedtagne.

---

10. Mødet den 13. Marts.

Tilstede var 45 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Kolderup Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Sandfeld, Brønsted, Niels Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Fred. Poulsen, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Jakob Nielsen, Sand, Strömngren, Friis Johansen, Ræder, Tuxen, Thomsen, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Bonnesen, Poul Nørlund, Knudsen, *Sekretær*, Bang, C. O. Jensen, Th. Madsen, Bock, Grønbech, Friis, Winge, Biilmann.

HOLGER PEDERSEN gav en Meddelelse: *Bidrag til den litaviske Sproghistorie.*

Undersøgelser vedrørende slavisk Akcentlære og Etymologi.

OLUF THOMSEN gav en Meddelelse: *Fortsatte Undersøgelser over de menneskelige Blodtypers (Blodgrupper) Arvelighedsforhold.*

Efter de senere Aars Undersøgelser kan der ikke længere være Tvivl om, at Blodtypegenerne udgør en allel Gruppe (*Bernstein*). Gruppen omfatter dog ikke som først antaget 3 Gener, men 4 (O, A¹, A², B) (*Thomsen* og Medarb.). Heraf følger Eksistens af 10 Genotyper som Grundlag for 6 Phænotyper. Dette illustreres ved en enkelt stor Slægt (omfattende 144 Medlemmer) valgt som Eksempel.

Indenfor hver af de 6 Hovedtyper findes 3, ligeledes arveligt betingede, Undertyper, karakteriseret ved Tilstedeværelse af 2 »Receptorer«, kaldet M og N (*Landsteiner* og Medarb.), der kun er paaviselige ved Immunsæra. Der findes 3 Undertyper, M, N og MN ligelig fordelt under hver af Hovedtyperne. Samtidig Mangel af M og N forekommer ikke, hvorfor M- og N-Generne antagelig er de eneste allele Gener i dette System, der maa antages beliggende i et andet Kromosompar end Hovedtypernes Gener. Dette illustreres ved egne Arvelighedsundersøgelser.

Der opstilles et Forsøg paa Forklaring af Isoantistoffernes Forekomst indenfor de enkelte Typer, navnlig baseret paa nye Undersøgelser af *V. Friedenreich*, omfattende ogsaa de saakaldte »Ekstra-« eller »Kuldeagglutinin«, specielt α^1 og α^2 .

Der foretoges anden Behandling af det af *Carlsbergfondets Direktion* stillede Forslag til en Tilføjelse til Fondets Statuter § XVII. Fondets Forslag blev eenstemmig vedtaget.

Tilføjjelsen lyder herefter saaledes:

»Hvis et Medlem af Direktionen som Følge af Valg til Formand ser sig nødsaget til at opgive en Embedsstilling uden at kunne opnaa Pension, kan Direktionen bevilge ham et Tillæg til hans Honorar, henholdsvis Pension, der dog ikke kan overstige den højeste Pension, han kunde have opnaaet ved Afgang fra sit Embede. Et saadant Tillæg bortfalder, hvis Vedkommende paany indtræder i Embedsstilling«.

Spørgsmaalet om, hvorvidt der skulde søges *kgl. Approbation* eller ikke, og i bekræftende Fald om Carlsbergfondets Direktion eller Selskabet skulde søge den, blev drøftet og derefter udsat til et senere Møde.

Kassekommissionen forelagde det reviderede *Regnskab* for 1930. Trykt Side 112—115.

Efter Henstilling fra Udvalget for *Union Académique Internationale* vedtog Selskabet at stille et Beløb af 1000 Kr. til Raadighed for Unionens Udvalg for *Katalogiseringen af de græske Alchymister* til Afslutning af Foretagendet.

Efter Forslag fra *Kassekommissionen* vedtoges det at ned sætte et Udvalg til Drøftelse af en fast Forretningsgang overfor alle Spørgsmaal vedrørende Selskabets *Repræsentation ved Møder og Kongresser*, saavel med Hensyn til eventuelt Valg af Delegerede som med Hensyn til Fremsættelse af Forslag om Bevillinger, der i de forskellige herhen hørende Tilfælde maatte anses for nødvendige.

Til Medlemmer af Udvalget valgtes *Præsidenten, Klasseformændene, Sekretæren* og *Kassekommissionens Formand*.

Bestyrelsen for Emil Herborg's Legat aflagde Beretning og Regnskab for Aaret 1930. Selskabet gav Decharge for Regnskabet. Trykt Side 206—207.

Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie havde indsendt Beretning for 1930. Trykt Side 121—123.

Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie havde sendt Beretning for Aaret 1930. Trykt Side 124—128.

Redaktøren fremlagde:
Biol. Medd. Bd. X, Nr. 2.

Klassemøder:

Den *historisk-filosofiske Klasse* holdt Møde med Dagsorden:

Forhandling om og Afstemning over Forslag om Optagelse af nye Medlemmer.

Den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* holdt Møde med Dagsorden:

Forhandling om og Afstemning over Forslag om Optagelse af nye Medlemmer.

II. Mødet den 27. Marts.

Tilstede var 34 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Jónsson, Juel, Kolderup Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Sandfeld, Hjemslev, Niels Nielsen, Bjerrum, Niels Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, Winge, Ræder, Tuxen, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Knudsen, *Sekretær*, Bang, Krogh, Sand.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et udenlandsk Medlem, nemlig RICHARD REITZENSTEIN, Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Göttingen, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 13. April 1928, død den 23. Marts 1931.

KR. SANDFELD gav en Meddelelse: »*Partitiv Apposition*« i Rumænsk og andre Sprog.

Vendinger som *ursul a mâncaț uleiul jumătate*, »Bjørnen aad det halve Bistade«, ordret: »Bistadet Halvdel«, *forme pe care le întrebuintăm mulți*, »Former, som mange af os bruger«, ordret: »Former, som vi bruger mange«, spiller en betydelig Rolle paa Rumænsk. Efter en Bestemmelse af Sprogbrugens Omfang og Omtale af lignende i andre Sprog (lat. *misericordia quæ tibi nulla debetur*) prøves Benævnelsens Rigtighed gennem en Undersøgelse af Fænomenets egentlige Væsen.

ØJVIND WINGE gav en Meddelelse: *Løsningen af det gamle Problem om Nedarvningen af fyldte Blomster hos Levkøj.*

Den stedsespaltende Levkøj-Type, der er ejendommelig ved, at Frø af enkeltblomstrede Individder giver enkle og sterile fyldtblomstrede Afkomsindivider omtrent i Talforholdet 7 : 9, har givet Anledning til megen Diskussion og Opstilling af flere Teorier, af hvilke *Goldschmidt's* (1913) og *Frost's* (1915) nærmer sig den rigtige.

Det vises, at Nedarvningsforholdene beror paa Kobling imellem et dominerende Gen for enkle Blomster og et dermed ret stærkt, men ikke absolut koblet Gen, der virker dræbende paa de Støvkorn, der besidder det.

Sekretæren gav Meddelelse om Forslag fra Klasserne til Valg af nye Medlemmer.

Bestyrelsen for Emil Herborg's Legat havde tildelt mag. scient. JOHANNES IVERSEN og cand. mag. ERIK HOHWÜ CHRISTENSEN hver en Portion af Legatet for de kommende 36 Maaneder. Legatet uddeltes herefter i 4 Portioner.

Til at repræsentere Selskabet ved *den 18. Congrès International des Orientalistes* i Leiden den 7.—12. September 1931 valgtes DINES ANDERSEN og H. O. LANGE.

Redaktøren fremlagde:

Math.-fys. Medd. Bd. X, Nr. 13.

12. Mødet den 10. April.

Tilstede var 42 Medlemmer, nemlig: NØRLUND, *Præsident*, Steenstrup, Jónsson, Bang, Juel, Kolderup Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Sandfeld, Bock, Brønsted, Hjlemslev, Niels Nielsen, Bjerrum, Niels Bohr, P. O. Pedersen, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Strömngren, Winge, Ræder, Tuxen, Brøndum-Nielsen, Boyesen Jensen, Jessen, Bonnesen, Poul Nørlund, Knudsen, *Sekretær*, Th. Madsen, Grønbech, Thalbitzer.

P. BOYSEN JENSEN gav en Meddelelse: *Vækstregulerende Stoffer hos Bakterier*.

Den fototropiske Pirringsledning i Koleoptilen hos Havrekinplanter kommer i Stand ved Transport af et Stof fra Spidsen ned i Basaldelen af Koleoptilen. Virkningen af dette Stof bestaar i, at Væksthastigheden i Basaldelen accelereres. Stoffer, der virker paa denne Maade, er foruden i Koleoptilspidsen ogsaa paavist i Spyt (*Elisabeth Seubert*) og i Kulturvædsken fra *Rhizopus suinus* (*Niels Nielsen*). Det vises at lignende Stoffer ogsaa dannes af mange forskellige Bakterier, og det er derfor muligt, at det vækstaccelerende Stof i Spytet stammer fra Mundhulens Mikroorganismer.

Der foretoges Afstemning over de fra Klasserne indbragte Forslag til Optagelse af *nye Medlemmer*. Valgt blev:

I den *historisk-filosofiske Klasse* som indenlandsk Medlem: Dr. phil. FERDINAND OHRT, København; som nordiske Medlemmer: SAM. EITREM, Professor i klassisk Filologi ved Universitetet i Oslo, Dr. phil. ELOF HELLQUIST, Professor i nordiske Sprog ved Universitetet i Lund, Dr. phil. BROR PER EVALD LIDÉN, fh. Professor i sammenlignende Sprogvidenskab med Sanskrit ved Göteborgs Högskola; som udenlandsk Medlem: Dr. phil. ALFONS DÖPSCH, Professor i Historie ved Universitetet i Wien.

I den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* som indenlandsk Medlem: J. P. J. RAVN, Docent i Palæontologi ved Københavns Universitet, Inspektør ved Mineralogisk Museum; som nordisk Medlem: T. G. TØRSTEN CARLEMAN,

Professor i Mathematik ved Stockholms Högskola; som øvrige udenlandske Medlemmer: Dr. FEDERIGO ENRIQUES, Professor i højere Geometri ved Universitetet i Rom, KARL RITTER VON FRISCH, Professor i Zoologi ved Universitetet i München og Dr. KARL LANDSTEINER, Professor, Rockefeller Institute for Medical Research, New York.

Der foretoges følgende Valg:

1. Til Medlem af *Kassekommissionen* genvalgtes JOHS. HJELMSLEV for de kommende 4 Aar.
2. Til *Revisor* genvalgtes KARL HUDE for de kommende 2 Aar.
3. Til Medlem af *Bestyrelsen for Emil Herborg's Legat* genvalgtes J. N. BRØNSTED for Tiden indtil April 1938.

Conseil International de Recherches havde sendt Dagsorden for Mødet i Bruxelles den 11. Juli 1931. Paa Dagsordenen stod bl. a. Diskussion og Afstemning om nye Statuter.

Efter Anmodning fra Udvalget for *Union Académique Internationale* vedtoges det at bevilge 500 holl. Gulden til Unionen til Udgivelse af *Hugo Grotius: »De iure belli ac pacis«*. I Mødet den 28. Februar 1930 blev det vedtaget at bemyndige Delegationen til paa Unionens Møde i Bruxelles i 1930 at give Tilsagn om en Støtte paa indtil 500 holl. Gulden.

Det i Mødet den 13. Marts 1931 nedsatte Udvalg til Drøftelse af forskellige Spørgsmaal vedrørende Selskabets *Repræsentation ved Møder og Kongresser*, bestaaende af *Præsidenten, Klasseformændene, Sekretæren og Kassekommissionens Formand* havde indsendt Betænkning til Selskabet.

Udvalget anbefalede følgende:

- 1) at OTTO JESPERSEN og HOLGER PEDERSEN delegeredes til *Le deuxième Congrès de Linguistes* i Genève den 25.—29. August 1931;

- 2) at *Præsidenten* delegeredes til *Le quatrième centenaire du Collège de France* i Paris den 18.—20. Juni 1931;
- 3) at NIELS BOHR delegeredes til *The centenary of the birth of James Clerk Maxwell* i Cambridge den 1.—2. Oktober 1931;
- 4) at CHR. BLINKENBERG og A. B. DRACHMANN delegeredes til Mødet i *Union Académique Internationale* i Bruxelles den 25.—28. Maj 1931;
- 5) at AAGE FRIIS og POUL NØRLUND delegeredes til *Historikermødet* i Helsingfors den 7.—10. Juli 1931;
- 6) at der til Mødet i *Conseil International de Recherches* i Bruxelles den 11. Juli 1931 valgtes to Delegerede;
- 7) at MARTIN KNUDSEN delegeredes til Mødet i *Union Internationale de Physique pure et appliquée* i Bruxelles den 9.—10. Juli 1931.

Selskabet vedtog alle de nævnte Delegationer.

Endvidere foreslog Udvalget med Tilslutning fra *Kassekommissionens Side*, at Selskabet overlod til Udvalget at fastsætte Rejsegodtgørelserne i samtlige ovennævnte Tilfælde. Dette blev ligeledes vedtaget.

Endelig vedtoges det efter Forslag fra Udvalget at nedsætte et *staaende Udvalg vedrørende Rejser o. l.*; samt at Beregningen af de Rejsegodtgørelser, der stilledes til Raadighed for de Delegerede i de forskellige Tilfælde, blev afgjort af Udvalget under Forudsætning af Tilslutning fra *Kassekommissionens Side*. Til Medlemmer af det staaende Udvalg valgtes *Præsidenten, Klasseformændene, Sekretæren* og *Kassekommissionens Formand*.

Undervisningsministeriet havde sendt Meddelelse om, at der paa Finansloven for 1931—32 under § 21. VII. C. Konto 26 var bevilget Selskabet et *Statstilskud* paa 30.000 Kr., samt paa Konto 5 et *Tilskud* paa 2.100 Kr.

13. Mødet den 24. April.

Tilstede var 40 Medlemmer, nemlig: DRACHMANN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Jónsson, Jespersen, Juel, Hude, Holger Pedersen, Lange, Sørensen, Dines Andersen, Sandfeld, Hjelmlev, Niels Nielsen, Vald. Poulsen, Bjerrum, Krogh, P. O. Pedersen, Grønbech, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, la Cour, Strömngren, Winge, Ræder, Tuxen, Biilmann, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Bonnesen, Ohrt, Ravn, Knudsen, *Sekretær*, Kolderup Rosenvinge, Niels Bohr, Arth. Christensen. — Desuden som Gæst Selskabets udenlandske Medlem Professor, Dr. ELOF HELLQUIST, Lund.

Mødets Leder, A. B. DRACHMANN bød de nye Medlemmer Velkommen.

Sekretæren meddelte, at Selskabet havde mistet et indenlandsk Medlem, nemlig Dr. phil. KRISTOFFER NYROP, fh. Professor i romansk Sprog og Literatur ved Københavns Universitet, optaget i den historisk-filosofiske Klasse den 21. April 1899, død den 13. April 1931.

P. O. PEDERSEN gav en Meddelelse: *Om Sammenhængen mellem Gruppe- og Fasehastighed samt dennes Afhængighed af Bølgelængden.*

Teorien for Bølgeudbredelsen i dispersive, tabsfri Systemer, har i de senere Aar faaet stor praktisk Betydning bl. a. til Belysning af modulerede Vekselstrømmes Udbredelse i homogene og diskontinuerlige elektriske Ledninger og af modulerede Radiobølgers Udbredelse i en ioniseret Atmosfære. Spørgsmaalet om Sammenhængen mellem Gruppe- og Fasehastighed og dennes Afhængighed af Bølgelængden er her af stor Betydning. Det har vist sig muligt paa Grundlag af simple Energibetragtninger at gøre Rede for væsentlige Træk af Sammenhængen mellem de nævnte Størrelser.

ADOLF S. JENSEN gav en Meddelelse: *Om O. F. Müllers »Nøisomme Møll«.*

I 12. Bind af Videnskabernes Selskabs Skrifter (1779) beskrev Otto Friderich Müller en Insektlarve, som han i 1764 havde fundet i Fridrichsdals Skov; den var omgivet af to ovale Plader, skaarne ud af visne Bøgeblade. Müller beskrev Larverne og deres

ejendommelige Væremaade, fik dem til at forpuppe sig og forvandle sig til Imagines, der viste sig at være Møl, hvis Art dog ikke kunde bestemmes med Sikkerhed. Uagtet Müllers Skildring af Larvens ejendommelige Levevis giver et smukt og interessant Bidrag til Smaasommerfuglenes Biologi, er den dog gaaet helt i Glemme.

Sidste Efteraar fandtes denne Larve i Hareskoven. En Undersøgelse af dens Levevis bekræftede Rigtigheden af Müllers Fremstilling, og ved Klækning er Møllets Art bestemt.

Vil blive trykt i »Biol. Medd.«

Kassekommissionen havde meddelt, at den havde genvalgt JOHS. HJELMSLEV til Formand.

Efter Forslag fra *Udvalget for Rejser o. l.* vedtoges det, at *Præsidenten* og *Sekretæren* delegeredes til Mødet i *Conseil International de Recherches* i Bruxelles den 11. Juli 1931.

Carlsbergfondets Direktion forelagde Beretning for Regnskabsaaret 1929—30. Trykt Side 129—201.

Carlsbergfondets Direktion havde i Anledning af Forhandlingerne paa Mødet den 13. Marts d. A. vedrørende en Tilføjelse til Fondets Statuter § XVII indsendt en Skrivelse til Selskabet omhandlende Principperne for Ansøgning om *kgl. Approbation* paa Fondets Statuter. Direktionen ansaa det herefter for rigtig, at der ved fremtidige Forslag til Statutændringer udtrykkelig meddeltes, om der efter Direktionens Opfattelse krævedes Approbation eller ikke, og at der vedlagdes de dertil svarende Erklæringer fra Frederiksborg-Museets Bestyrelse. Endvidere mente Direktionen, at det er den og ikke Selskabet, der bør søge om *kgl. Approbation*. Endelig ønskede Direktionen ikke *kgl. Approbation* af den Ændring af Statuternes § XVII, som vedtoges i Mødet den 13. Marts. Selskabet sluttede sig til det i Fondets Skrivelse udtalte.

Carlsbergfondets Direktion havde i Anledning af en Henvendelse fra Selskabets *Sekretær* meddelt, at den havde ved-

taget at afstaa til Selskabet et Værelse i Fondets Bygning, som tidligere anvendtes til Fondets Bibliotek.

Kommissionen for Corpus Lexicographorum Graecorum havde indsendt Beretning for Aaret 1930. Trykt Side 202—204.

Kommissionen for den ægyptiske Ordbog havde sendt Beretning for Aaret 1930. Trykt Side 205.

Det i Mødet den 14. Februar 1930 nedsatte *Udvalg for Selskabets Bytteforbindelser*, bestaaende af *Præsidenten, Sekretæren, Redaktøren, Kassekommissionens Formand*, NIELS BJERRUM, CHR. BLINKENBERG, J. E. V. BOAS og H. O. LANGE, havde til samtlige indenlandske Medlemmer sendt en foreløbig Betænkning, som vedrørte dels en Udvidelse af Antallet af Universitetsforbindelser og dels en Ændring af Publikationernes Deling og ydre Udstyr. *Sekretæren* anmodede om, at Bemærkninger hertil maatte blive indsendt snarest muligt.

Redaktøren fremlagde:

Hist.-fil. Medd. Bd. XVIII, Nr. 2.

---

14. Mødet den 8. Maj.

Tilstede var 39 Medlemmer, nemlig: SØRENSEN, *Leder af Mødet*, Steenstrup, Jónsson, Jespersen, Juell, Kolderup Rosenvinge, Drachmann, Hude, Henriques, Holger Pedersen, Lange, Dines Andersen, Blinkenberg, Sandfeld, Brønsted, Niels Nielsen, Bjerrum, Krogh, Niels Bohr, Arth. Christensen, Wesenberg-Lund, Bøggild, Mortensen, Thalbitzer, Johs. Pedersen, Lindhard, Jakob Nielsen, Ström-gren, Winge, Ræder, Brøndum-Nielsen, Ad. Jensen, Boysen Jensen, Jessen, Bonnesen, Ohrt, Knudsen, *Sekretær*, Grønbech, Tuxen. — Desuden som Gæst Museumsinspektør JØRGEN OLRIK, København.

KR. SANDFELD talte Mindeord om KR. NYROP. Trykt Side 101—111.

ØJVIND WINGE talte Mindeord om C. H. OSTENFELD. Trykt Side 91—99.

DINES ANDERSEN forelagde Vol. I Part 3 af *Critical Pāli Dictionary* og Helmer Smiths Udgave af Pāligrammatiken *Saddanīti I.—III.*

HANS RÆDER forelagde *Saxonis Gesta Danorum. Primum a C. Knabe et P. Herrmann recensita recognoverunt et ediderunt J. Olrik et H. Ræder. Tom. I.*

Til Grund for Udgaven er lagt et Manuskript udarbejdet af afdøde Gymnasialprofessor Knabe i Torgau indeholdende den fuldstændige Text med kritiske Noter og Angivelse af de Steder hos Oldtidsforfatterne, som Saxo har benyttet som stilistiske Forbilleder. Udgiverne har imidlertid bearbejdet Texten selvstændigt og foretaget betydelige Ændringer og Tilføjelser.

A. B. DRACHMANN meddelte nogle Oplysninger fra Udvalget for *Union Académique Internationale* vedrørende Unionens forestaaende Møde.

Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie havde indsendt Ansøgning om et Beløb af 5525 Kr. til Trykning af det vigtigste af dens udenlandske Brevregistratur. Det besluttedes eenstemmigt at søge Sagen fremmet.

Det vedtoges at optage en af Assistent, Dr. phil. HAKON LUND indsendt Afhandling med Titel: *A Theory of Halochromism* i »Math.-fys. Medd.«

Ligeledes vedtoges det at optage en af stud. mag. JANNIK BJERRUM indsendt Afhandling med Titel: *Untersuchungen über Kupferammoniakverbindungen I* i »Math.-fys. Medd.«

Redaktøren fremlagde:

Math.-fys. Medd. Bd. X, Nr. 14.

Skrifter, nat.-math. Afd. Rk. 9. Bd. IV, Nr. 1.

Sekretæren meddelte, at Selskabet i den forløbne Sæson havde holdt 14 Møder, i hvilke 12 Medlemmer af den *historisk-filosofiske Klasse* havde givet 16 Meddelelser, nemlig Dines Andersen, Vilhelm Andersen, Johs. Brøndum-

Nielsen (2), A. B. Drachmann (Mindetale), Finnur Jónsson, Kr. Nyrop (2), Poul Nørlund (Mindetale), Holger Pedersen, Johs. Pedersen, Hans Ræder, Kr. Sandfeld (2 + Mindetale), Steenstrup, — og 15 Medlemmer af den *naturvidenskabelig-mathematiske Klasse* havde givet 18 Meddelelser, nemlig E. Biilmann (2), J. E. V. Boas, Niels Bohr, T. Bonnesen, Johs. Hjelmslev, Ad. Jensen, P. Boysen Jensen (2), Knud Jessen, Martin Knudsen, Th. Mortensen, Niels Nielsen, P. O. Pedersen, E. Strömgren, Oluf Thomsen og Øjvind Winge (1 + Mindetale). — Desuden havde Selskabets udenlandske Medlem Professor, Dr. CARL NEUBERG, Berlin-Dahlem givet en Meddelelse.

FRED. RIISE FOT. 1909.

FOTOTYPI PACT & CRONES EFTF.

Krnsler

MINDEORD

over afdøde Medlemmer.

Kristian S. A. Erslev.

(28. December 1852—20. Juli 1930)

(Taler i Videnskabernes Selskabs Møde den 13. Februar 1931.)

I.

Kristian Erslev som Historiker.

Af **Poul Nørlund.**

Kristian Erslevs Arbejdsfelt var vidtspændende, og en Del deraf laa udenfor den rene Videnskabs Omraade. Paa forskellig Maade bevarede han Livet igennem en nær Føling med det praktiske Liv, og dette Forhold har præget ham paa afgørende Maade ogsaa som Historiker. Man kan karakterisere ham som en Arkitekt, der har ombygget og moderniseret den danske Historieforsknings Hus. Det var et stilfuldt gammelt Palæ med ærværdige Traditioner; men Erslev har mere end nogen anden Æren af, at det omdannedes til en fuldt moderne Bygning, veloplyst og velindrettet, med alle moderne Bekvemmeligheder.

Hans Forskning var først og fremmest rationel, og han lærte sine Elever, hele den yngre Skole af danske Historikere, at arbejde rationelt og metodisk. Han gjorde Historikerens Gærning til en Profession, til et fagligt Arbejde, et skolet Haandværk, hvortil en vis teknisk Kunnen er ligesaa nødvendig som Lærdom og Skarpsindighed. Han blev den store Organisator af det fælles Arbejde, ved hans kraftige og levende Initiativ og i høj Grad ogsaa ved hans

egen utrættelige Flid tilvejebragtes en lang Række af mønstergyldige Kildepublikationer, der har været og vil være Studiet af vor Historie til uvurderlig Støtte og Bekvemmelighed. Man kan derfor med Sandhed sige, at ingen anden Enkeltmand har præget det moderne historiske Studium i Danmark som Kr. Erslev. Han var ingen Høvdingeskikkelse, snarere vilde man kalde ham en Direktør af moderne Tilsnit. Han maa bedømmes, ikke efter hvad han fyldte med sin Personlighed, men efter hvad han udrettede ved sit Arbejde.

Kr. Erslev var født d. 28. Decbr. 1852 i København, hvor hans Fader havde en Boghandel i den gamle Bydel, og han voxede saaledes op imellem Bøger. Allerede i sin Skoletid vidste han, at han vilde være Historiker, han læste historiske Værker og samlede paa Mønter; hans første videnskabelige Arbejder blev da ogsaa numismatiske. I 1868 var Chr. J. Thomsens meget værdifulde middelalderlige Møntsamling blevet købt af danske Lensbesiddere og skænket til Møntkabinettet, paa Betingelse af, at Staten betkostede Udgivelsen af en udførlig Katalog, hvortil Thomsen selv havde gjort betydelige Forarbejder, og denne Katalog fik Erslev kort efter sin Studentereksamen i 1870 overdraget at besørge. Han syslede dermed det meste af sin Studentertid (Katalogen udkom 1873—76) og skrev samtidig paa egen Haand flere numismatiske Afhandlinger, af hvilke den vigtigste, »Roskildes ældste Mønter«,¹ gav en Skildring af det danske Møntvæsens Grundlæggelse paa Knud den Stores Tid efter engelsk Forbillede. Ved sin Metode, at behandle de samlede Møntfund fremfor de enkelte Mønter, blev denne smukke Undersøgelse et Forbillede for P. Haubergs senere Møntstudier.

¹ Aarb. f. nord. Oldkynd. og Hist. 1875, 117 ff.

Jævnside hermed var Erslev dog fuldt optaget af større historiske Problemer. Aaret efter at han var blevet Student kom i Videnskabernes Selskabs Skrifter C. Paludan-Müllers store Afhandling om den saakaldte »Kong Valdemars Jordebog«, dette vigtige og omstridte Kildeskrift for vor ældre Middelalders Samfunds- og Finansforhold, der tidligere fandtes i det kgl. Bibliothek i Stockholm, men for et Par Aar siden ved Bytte erhvervedes for vort Rigsarkiv. Paludan-Müllers Undersøgelse er banebrydende ved sin skarp-sindige og hensynsløse Kritik, der for første Gang gennemfører en virkelig indtrængende Analyse af Jordebogshaandskriftet og rejser Spørgsmaalet om, hvad det egentlig er. En ægte »kritisk Studie« af moderne Karakter, som imidlertid munder ud i en yderst bizar Teori om Haandskriftets Tilblivelse. Han paapeger dets usammenhængende og ufuldstændige Indhold og sammenholder hermed den haandskriftsmæssige Ensartethed og omhyggelige Form, og denne ejendommelige Modsætning mellem Form og Indhold forklares saaledes, at Haandskriftet blot er en Bog til Øvelse i Kalligrafi og Pennetegning, hvor man ikke tør regne med, at der er blevet lagt Vægt paa en trofast og ordret Gen-givelse af Forlægget. Herom udspandt der sig en meget hæftig, men ogsaa meget frugtbar Polemik, hvor Forsvaret for Jordebogen førtes af Oluf Nielsen og Johannes Steenstrup.

Man forstaar, at Studenterne har fulgt denne Strid med levende Interesse, det drejede sig om et af de centraleste Middelaldersproblemer i dansk Historie, men tillige om et af de allervanskeligste, som kun de færreste havde Mod til at trænge ind i, og Paludan-Müller fandt ogsaa, at den dog næsten 30-aarige Steenstrup var altfor ungdommelig til at kunne kritisere hans, den erfarne og alderstegne For-

skers Arbejde («han mangler Aar og Overblik» skrev han i sit Stridsskrift). Naar man betænker hele denne Situation, kan man næsten ikke lade være med at smile ved at se den unge stud. mag. Kr. Erslev roligt og myndigt opkaste sig til Dommer mellem de stridende Parter i et længere Indlæg i Historisk Tidsskrift.¹ Det er yderst karakteristisk ikke blot for Erslevs tidlige Modenhed, men vidner ogsaa om den Respektløshed og Selvtillid, som allerede dengang kendetegnede ham.

Hans Afhandling byggede paa ingen Maade paa saa dybtgaaende Studier som Paludan-Müllers og Steenstrups, den var ræsonnerende, egentlig tænkt som en kritisk Anmeldelse af hele Jordebogsfejden. Men den viser os allerede hans fremragende kritiske Ævner. Han slutter sig for saa vidt nærmest til den Kritik, som Paludan-Müller, hans store beundrede Lærer, havde fremsat, men korrigerer den paa væsentlige Punkter og giver den uheldige Skriveboghypotese en rimeligere Formulering, idet han rigtig ser at Haandskriftet ganske vist ikke er noget officielt Aktstykke, men at det dog maa være en Afskrift af Materiale der opbevaredes i det kgl. Kancelli, idet det rimeligvis er en af Kancelliets Embedsmænd, der har ladet Afskriften foretage. Hvad hans Formaal dermed har været, er et Spørgsmaal som ingen har kunnet besvare. Det afgørende er imidlertid, at der ikke foreligger nogen rimelig Grund til at antage, at Indholdet har været Afskriveren ligegyldigt, og at man herefter tør stole paa Afskriftens Paalidelighed. Derimod er det umuligt at se bort fra de benyttede Forlægs Ufuldstændighed, og de maa derfor betragtes som »Forarbejder og Samlinger med deraf flydende Mangler«. Haandskriftets Oplysninger er, konkluderer han, alt i alt trovær-

¹ 4. R. V, 56 ff.

værdige, men ikke fuldstændige. — I vore Dage har Lauritz Weibull paa et helt nyt og meget sindrigt Grundlag søgt at hævde Hovedafsnittenes fuldstændige og færdige Karakter, men omend der i høj Grad kan være Tvivl om Fortolkningen af de enkelte Stykker indenfor Haandskriftet, kan Erslevs Grundopfattelse fra 1875 dog den Dag i Dag ikke siges at være omstødt.

Afhandlingen om Jordebogen viser Erslevs Ævne til at skønne, vurdere, til at skælne mellem væsentligt og uvæsentligt og til at skære igennem med et Ræsonnement. Men Ævnen til at kunne tumle med et omfattende Kildestof aabenbarer han først i sit næste større Arbejde fra de unge Aar: Doktordisputatsen »Konge og Lensmand i det 16. Aarh.«, der i det væsentlige var udarbejdet inden hans store Udenlandsrejse i 1878—79, selv om han først forsvarede den efter sin Hjemkomst i Novbr. 1879. Den er typisk for det bedste i hans videnskabelige Forfatterskab, for hans Ævner og for hans Form. Ingen anden dansk Historiker har med den lette Elegance som han kunnet mestre et stort og besværligt Kildestof, man mærker knap nok de tunge Studier der er gaaet forud, naar man følger den klare Bevisførelse, der løser det opstillede Problem helt til Bunds. Det var i dette Tilfælde Kirkegodsets Sækularisering ved Reformationens Indførelse, der gjordes til Genstand for Undersøgelse, og ganske paa tværs af den hidtidige Opfattelse paavises det, at det var Kongemagten og ikke Adelen der fik Hovedfordelen deraf; Statsomvæltningen i 1536 betød en vældig Styrkelse af Kongemagten, ikke mindst paa Grund af den Reform af hele Lensstyrelsen der samtidig gennemførtes. Ingen har senere søgt at rokke ved disse nye og overraskende Resultater.

Indenfor den ældre Generation af Historikere var det

kun C. Paludan-Müller, denne mærkelige og betydelige, ensomme Skikkelse, der kom til at betyde noget virkeligt for Erslev, og et nært personligt Forhold mellem dem udvikledes ikke. Blandt ældre Samtidige nærede han især stor Beundring for A. D. Jørgensen, men om noget egentligt Venskab var der dog ikke Tale. Derimod tilhørte Kr. Erslev mellem sine Jævnaaldrende et lille Trekløver af Venner, hvoraf de to andre var Historikeren J. A. Fridericia og Nationaløkonomen Marcus Rubin, og disse tre kom ogsaa rent menneskeligt til at betyde meget for hinanden. De holdt trofast sammen Livet igennem til Trods for deres forskelligartede aandelige Tilsnit. Fridericia, den ældste, tung og tænksom, men af et ejendommeligt glødende Temperament, Marcus Rubin gnistrende og aandfuld, Erslev kølig, nøgtern og rationel, ligesaa lynsnar i sin Opfattelse som Rubin, men dog mærkelig rolig, og ligesaa klar og enkel som Fridericia var knudret og sammensat. Alle tre var de levende optaget af at komme til at udrette noget, fremskridtsivrige baade indenfor deres Fag og i deres Holdning overfor Tidens almene Spørgsmaal, stærkt paavirkede af Georg Brandes, der just i deres Studenteraar begyndte sine berømte Forelæsninger over Hovedstrømninger i det 19. Aarh.s Litteratur.

I Efteraaret 1878 drog Erslev paa sin Ungdoms store Udenlandsrejse, besøgte Italien, Grækenland og Frankrig; men det var dog især hans Ophold ved Universitetet i Berlin, som blev af Betydning for ham. Han kom her i Kontakt med et af de førende Centrer i den europæiske Historieforskning, lærte at beundre den videnskabelige Alvor hvormed der arbejdedes, den stringente Metode, Arbejdets grundige Tilrettelæggelse. Ikke mindst var det dog selve Undervisningsformen der optog ham, den Opdragelse

til videnskabelig Forskning, som her blev givet baade gennem Forelæsninger og Øvelser. Det var noget ganske nyt for den københavnske Historiker, og da Erslev selv i 1883 blev Professor i Historie, skyldes det sikkert ikke mindst Impulserne fra Berlin, at han med saa megen Energi kastede sig over Organisationen af det historiske Studium og blev den ypperlige Vejleder for de unge.

Paa sin Rejse lagde han ogsaa Grunden til sine solide Kundskaber til den almindelige europæiske Historie, noget der blev af stor Betydning, da han senere udarbejdede sine fortrinlige Universitetslærebøger, som lige til vore Dage er blevet benyttet ikke alene her i København, men ogsaa ved de andre nordiske Universiteter.

Ogsaa paa et andet Omraade har Erslev modtaget afgørende Paavirkning fra Tyskland, nemlig i sin Udgiver-teknik; de velordnede og grundige tyske Kildepublikationer var de store Forbilleder, som alle saa hen til. Hos os var der dengang Plads for et stort Initiativ, og Erslevs Betydning for vor historiske Udgivervirksomhed maa skattes meget højt. I 1877, Aaret efter at han havde taget sin Magisterkonferens i Historie, stiftede han sammen med andre ligesindede »Selskabet for Udgivelse af Kilder til dansk Historie«, der siden da har været vort førende historiske Udgiverselskab, og hvori Erslev alle Dage var den egentlige Sjæl. En lang Række Udgaver har han selv besørget, tildels i Samarbejde med andre, »Frederik I.s danske Registranter« og »Danske Kancelliregistranter 1535—50« sammen med W. Møllerup, »Repertorium Diplomaticum Regni Danici« sammen med William Christensen og Anna Hude, medens han alene udgav »Aktstykker til Rigsraadets og Stændermødernes Historie i Kristian IV.s Tid« samt (for det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog)

den lille »Middelalderlige Testamenter«. Men til mange andre Publikationer har han taget Initiativet eller rakt en hjælpende og vejledende Haand.

For den, der selv tumler med historiske Problemer, er Udgiverarbejdet en stræng Askese. »Wie viel lieber als anderen Leuten Ziegel machen, baute ich selbst Häuser« udbrød Th. Mommsen under Arbejdet med Corpus Inscriptionum Latinarum. Men det virkelig gode Udgiverarbejde, saaledes som baade Mommsen og Erslev drev det, er i sig selv en fremragende Kunst. Det drejer sig jo ikke simpelt hen om at levere Materiale til Trykken, men om en grundlæggende Bearbejdelse af Stoffet, hvor Fejlgreb ved Tilrettelæggelsen kan blive skæbnesvangre for hele Værket, og hvor selv den skarpeste Hjerne ikke er for skarp, fordi det gælder et Arbejde, som her skal gøres én Gang for alle. Baade Erslevs Intelligens og hans stærkt udviklede praktiske Sans lokkedes af denne Opgave at gennemarbejde en Udgave til teknisk Fuldkommenhed, saaledes at alle Oplysninger af Betydning var sammenstillet i knap og overskuelig Form, medens det overflødige, som desværre belaster saa mange ellers dygtige Kildeudgaver, resolut og uden Frygtsomhed var skubbet til Side. Hertil kom, at hans Udholdenhed var uden Grænser.

Erslevs egentlige Forskningsarbejde koncentrerede sig i hans Manddomsjaar fortrinsvis om to store Æmner, paa den ene Side Perioden fra den senere Valdemarstid til den ældre Unionstid med den mellemliggende Opløsnings- og Reorganisationsperiode, paa den anden Side Sønderjyllands statsrettlige Historie.

Efter at Doktordisputatsen var fra Haanden, overtog han Redaktionen af Regesta diplomatica's 2den Serie for Perioden 1320—1448, og samtidig planlagde han et større

historisk Arbejde om den senere Del af denne Periode, Aarene 1375—1448. I 1882 kom hans »Dronning Margrethe« som første Bind af dette Værk, men først 19 Aar senere fulgte »Erik af Pommern«, og Slutningsbindet om Kristoffer af Bayerns Tid blev helt opgivet.

Det var forskellige Forhold der bragte Forstyrrelse i den oprindelige Plan. Erslev var i 1883 blevet udnævnt til Professor, og Universitetsgærrningen med hele den Reorganisation af det historiske Studium som han gennemførte, lagde i en Aarrække fuldt Beslag paa ham. I 1890erne rejstes det store Projekt om en 6 Binds »Danmarks Riges Historie«, hvoraf Erslev paatog sig det andet Bind, om Tiden 1241—1481, og hvor ikke mindst det første vanskelige Aarhundrede og Forudsætningerne derfor i selve Valdemarstiden krævede meget omfattende Forarbejder. Det vigtigste heraf fremlagdes i Afhandlingsform, især i en Række grundlæggende Afhandlinger i Historisk Tidsskrift, samt i det betydningsfulde Skrift »Valdemarernes Storhedstid« (1898).

Af Videnskabernes Selskab blev Erslev Medlem i 1888 efter 2 Aar tidligere (1886) at være udnævnt til Medlem af det kgl. danske Selskab for Fædrelandets Historie og Sprog. I vort Selskabs Publikationer har han kun offentliggjort en enkelt af sine Undersøgelser, »La formation de la noblesse danoise«.¹

Erslevs Middelalderforskning betød en Fornyelse paa saa mange Punkter, at det er umuligt at anføre dem, de vigtigste Resultater er ogsaa forlængst indarbejdede i alle Fremstillinger af vor Middelalders Historie. I Bogen om Dronning Margrethe løbes Storm mod den ældre skandinaviske Opfattelse af Unionen, at den var Resultatet af en

¹ Vidensk. Selsk. Oversigt 1898, Nr. 5, 237 ff.

gradvis Tilnærmelse mellem de tre Folk, og det paavises, at den i Margrethes Gennemførelse var et Angreb paa Aristokratiets Overmagt særlig i Sverige, at den tilsigtede et ensidigt dansk Supremati og fremfor alt Kongemagtens Styrkelse, men ingenlunde var Udtryk for et nationalt forenet Skandinavien i Modsætning til den anmassende Tyskhed. Af Margrethes Personlighed tegnes et meget levende og nuanceret Billede, og ikke mindre gælder dette om Erik af Pommern. Han var ikke den Stymper, man tidligere havde villet reducere ham til, men en tragisk Skikkelse, en Mand med betydelige Ævner, der med Fremsyn tog Kampen op baade mod Holstenerne i Slesvig og Hanseaterne i Rigets Købstæder, men ikke ævnede at føre sin Politik til Sejr.

»Valdemarernes Storhedstid«, der først og fremmest udfra Kong Valdemars Jordebog skildrer Statsforvaltningen og de sociale og økonomiske Tilstande som Baggrund for den politiske og kulturelle Blomstring, er trods sit ringe Omfang (300 smaa Sider) vel nok det betydeligste Værk af den moderne kritiske Skole; det er en intellektuel Nydelse at iagttage den gnistrende Energi hvormed Problemerne søges belyst, snart gennem en udførlig Undersøgelse der frygtløst dykker ned i det vanskelige Kildestof, snart ved et rask Indhug som er fældende og afgørende. Bogen er nu en Menneskealder gammel, og en ikke uvæsentlig Del af dens sluttelige Resultater er den Dag idag omstridte, tildels ligefrem omstødte; men det gælder om dette Værk ligesom om en anden Bog, som man uvilkaarlig nævner i samme Aandedræt, Johannes Steenstrups 25 Aar ældre »Studier over Kong Valdemars Jordebog«, at den har givet os et bredt Grundlag for Forstaaelsen af Danmarks indre Tilstande i Valdemarstiden. Under Undersøgelsens

Gang er støbt en Række solide Piller af skarpsindige Iagttagelser og fastslaaede Kendsgærninger, som Forskningen vedblivende kan bygge videre paa.

I sin Kildekritik havde Erslev herbjemme enkelte For-gængere. Han nævnte selv altid A. D. Jørgensen, ja endog C. E. F. Reinhardt som Kildekritikkens Banebrydere i Danmark; men det blev dog først ham selv, der førte den igennem paa bred Basis og med den fuldkomne Konsekvens. Det var ogsaa ham, der først udformede en virkelig Metode, en Teknik deraf og gav denne Metode en teoretisk Begrundelse. Hans lille Skrift »Grundsætninger for den historiske Kildekritik« (1892), senere omarbejdet og udvidet til »Historisk Teknik« (1911), er en Frugt af de Øvelser i historisk Granskning, hvormed Erslev i hele sin Professor-tid indviede de unge Studerende i sit Fags Arbejdsmetoder, og hvorigennem han uddannede den moderne kritiske Skole indenfor dansk Historieforskning.

Paludan-Müller udtalte engang at »vor hele Historie trænger til en gennemgribende Kritik, hvis første Gærning maa være Opløsning af Traditionens Bestanddele og Prøvelse af dens Værd«. Det var denne Gærning Erslev paa-tog sig for den senere Middelalders Vedkommende gennem sine kritiske Studier, hvis centrale Resultat kort og prægnant kan karakteriseres som dansk Historieforsknings Opgør med Arild Hvitfeld, et Opgør som Hans Gram havde forberedt i det 18. Aarh. ved sin stringente Kritik, men som man senere havde ladet falde. Hvitfeld og Renaissance-tidens andre Historikere viser sig ved en nøjere Analyse ikke at have stort andet autentisk Grundlag for deres udførlige Skildringer end det nødtørftige Aarbogsstof, som ogsaa vi den Dag idag raader over. Allerede i sine »Studier til Dronning Margrethes Historie« fra 1882 (Hist. Tidsskr.

5. R. III, 333 ff.) havde Erslev gjort dette kritiske Standpunkt gældende, og senere uddybede og dokumenterede han det udførligere, særlig i sin ypperlige Afhandling fra 1890 om »Erik Plovpenning's Strid med Abel. Studier over ægte og uægte Kilder til Danmarks Historie« (Hist. Tidsskr. 6. R. II, 359 ff.).¹

Dette store kritiske Arbejde har naturligvis paa en Maade gjort os fattigere, thi en Mængde af det overleverede Stof, og ikke det mindst levende, maatte derigennem glide ud som ugyldigt. Erslevs Skildring i Danmarks Riges Historie bærer kendelig Præg af denne kraftige Beskæring, især naar man sammenligner den med andre Bind af det store Værk, hvor en tilsvarende Udrensning ikke er foretaget; men til Gengæld er en Rigdom af nye Oplysninger om Landets indre Forhold tilvejebragt gennem et indtrængende Studium af de samtidige Breve og Aktstykker. Det er en klar, velunderbygget og velformet Redegørelse for, hvad det har været muligt at læse ud af det magre Kildestof, og kun den, der er bekendt med dettes Karakter, kan tilfulde vurdere, hvor beundringsværdig en Præstation det er. Men det er just en Redegørelse, ikke Historieskrivning i stort Format. Man savner Monumentalitet og Stemningsfylde i Skildringen, Egenskaber, som meget vel lader sig forene med fuld Videnskabelighed, omend Erslev i sit Rektorprogram for 1911 (»Historieskrivning, Grundlinjer til nogle Kapitler af Historiens Theori«) synes at ville nægte dette.

Efter at have gjort sin Del af Danmarks Riges Historie færdig betragtede Erslev i alt væsentligt sine Middelalderstudier som afsluttede. Han havde gjort rent Bord, og kun nogle mindre Studier fremkom lejlighedsvis i Historisk

¹ Hertil slutter sig en anden Afhandling fra 1898 om »Henrik Æmeltorp i de ægte og uægte Kilder«, ssteds. 7. R. I, 489 ff.

Tidsskrift. Sin Opfattelse af Kong Valdemars Jordebog og af det stockholmske Blodbads Forhistorie forsvarede han energisk og i skarp polemisk Form overfor nye Hypoteser, som var fremsat i nogle betydningsfulde Studier af Lauritz Weibull. Han viste her overordentlig ringe Tilbøjelighed til Indrømmelser. I sine seneste Aar blandede han sig ogsaa med et større Indlæg i Striden om Dronning Tyre og Danevirke, og endelig skal det nævnes, at han i 1928 for »Kildeskriftselskabet« leverede en Udgave af det bevarede Fragment af Hans Svanings Danmarkskrønike 1241—1282, sammenstillet med Hvitfeldts tilsvarende Text.

Hans betydeligste Arbejder fra de sidste Aartier drejede sig dog om Sønderjyllands statsretlige Historie. I sine middelalderlige Studier var han allerede kommet dybt ind paa dette Æmne, særlig i sin Bog om Erik af Pommern og i en Afhandling fra 1895 om den saakaldte Constitutio Valdemariana fra 1326¹ (en Artikel i Kong Valdemar Eriksons Haandfæstning om at Sønderjylland og Danmark ikke maatte forenes), hvis af tidligere Forskere bestridte Ægthed her godtgjordes. I et Universitetsprogram i 1901 sprang han med en Afhandling om »Frederik IV og Slesvig, Arvehyldingsakterne af 1721«, langt frem i Tiden. Det er vel af alle Erslevs kritiske Undersøgelser den eleganteste, den mest blændende. Hans Ævne til helt at sige sig løs fra tidligere Forskeres Opfattelse og særlige nationale Synsmaader, til at løse et Problem udfra en uforudindtagen Fortolkning af Akterne selv har aldrig givet ham en mere eklatant Sejr i Hænde. Danske Historikere havde hidindtil forfægtet den Opfattelse, at ved Arvehyldingsakterne af 1721 blev Slesvig inkorporeret i Danmark, men Erslev paaviste, at det kun drejede sig om den gottorpske Dels Inkorporering

¹ Hist. Tidsskr. 6. R. VI, 205 ff.

i den kongelige Del af Slesvig. Men rigtignok var det, modsat hvad den slesvigholstenske Historieforskning havde hævdet, saaledes at forstaa, at Frederik IV selv var gaaet ud fra at den kongelige Del var et Pertinens af Danmarks Krone og undergivet Kongelovens Arvefølge, hvad man ser af den Edsformular som Kongen forlangte underskrevet af sine nye Undersaatter.

Sine sønderjyske Studier afsluttede Erslev i 1915 med Bogen om »Augustenborgernes Arvekrav«, og atter denne gang gik Resultatet ganske paa tværs af det Standpunkt, der hidindtil var blevet forfægtet fra dansk Side, idet det paavises, at Augustenborgerne i Virkeligheden havde været ganske berettigede til at hævde deres Arveret til Slesvig efter Mandslinjens Uddøen i det danske Kongehus.

»Augustenborgernes Arvekrav« er tilegnet Københavns Universitet, som Erslev forlod netop ved den Tid, da Bogen udkom. Han havde da virket som Lærer for Studenterne i 33 Aar, og det er forstaaeligt at han følte sig træt og i Længden fandt det vanskeligt at forny sig ved Universitetsundervisningen, hvor han dog selv i sine unge Dage havde været den store Fornyer. Der er næppe Tvivl om, at han med Glæde greb den Lejlighed til at skifte Virksomhed, da Embedet som Rigsarkivar i 1915 blev ledigt ved V. A. Sechers Tilbagetræden. De store administrative og organisatoriske Opgaver lokkede ham. Under sin 8-aarige Virksomhed som Rigsarkivets Chef (1916—24) fik han bl. a. gennemført en Omordning af Arkivets Pergamentsamling efter Proveniensprincippet, ligesom det faldt i hans Lod efter Sønderjyllands Generhvervelse at ordne det deraf flydende arkivalske Mellemværende med Tyskland. Til en Forhandling af denne Art var han som skabt, ved sin rolige, overlegne Form og sin Sans for det væsentlige. Han udarbejdede endvidere en

Oversigt over Arkivets Afdelinger, »Rigsarkivet og Hjælpe-midlerne til dets Benyttelse« (1923), samt en Registratur over Privatarkiver fra det 19. Aarh. beroende i Rigsarkivet (1923), bægge overordentlig nyttige og praktiske Hjælpe-midler, der for Arkivforskere har afhjulpet et stort Savn.

Den Egenskab, man vil finde fremherskende hos den internationale Historieforsknings allerstørste Navne, er vel nok den stærkt udviklede Kombinations-Fantasi. Det er den der til syvende og sidst bærer den geniale Historiker. Det er den der aabner Forskningen de nye Perspektiver. — Hos Erslev var denne Ævne ikke udviklet i stort Format, men man kan paa en Maade sige, at hans særlige Ævne var af omvendt Art: han forstod i en sjælden Grad at leve sig ind i en Kombination — en stærkt kombineret historisk Tradition og — opløse den i dens Bestanddele.

Hvad vi husker ved hans Ydre er især det klare, kølige, ikke just gennemtrængende, men paa en mærkelig Maade gennemskuende og afvæbnende Blik. Han »saa igennem«, ogsaa i sin Forskning. Det indfiltrede blev simpelt, let at begribe. Han gennemskuede hvorledes Misforstaaelsen var opstaaet, og forklarede hvorledes den rette Sammenhæng i Virkeligheden var. Faa har som han kunnet løse en Knude; syntes den end nok saa haardt strammet, pillede han dog Traadene fra hinanden. Karakteristisk nok bruger han selv med Forkærlighed det Billede, at man ved en Vanskelighed ikke skal overhugge Knuden.

Han var dog derfor ingenlunde ængstelig for at bruge skarpe Vaaben. Tværtimod. I sin Forskning og ganske særlig i sin Kildekritik var han af Kirurgens Type. Hans kritiske Ævne var skarp som en Operationskniv, med Sandhedssøgerens Ubarmhjærtighed skar han den falske

Tradition bort og blotlagde Skrøbeligheden i andre Forskeres Argumenter og Teorier. Som Polemiker var han ikke blid, saaledes som f. Ex. den udmærkede sønderjyske Historiker P. Lauridsen fik at føle. Lauridsen havde utvivlsomt et fremragende historisk Instinkt, men han fremsatte ikke altid sine Anskuelser med den fornødne Klarhed, og naar han var kommet ind paa en skæv Tankegang, holdt han fast derved med stor Stædighed. Overfor saadanne Brist reagerede Erslev skarpt og i Formen undertiden unødigt irriteret, hans Kritik var sønderbrydende, og i det hele kan man vel sige, at der ikke er mange af de Teorier, som Erslev éngang er draget i Leding mod, der senere for Alvor har kunnet tages op igen.

Naar Erslev ved sin Kritik af vore middelalderlige Kilder maatte foretage en radikal Bortskæring af meget ugyldigt Stof, vakte det til at begynde med en ikke ringe Uvilje og Opposition, særlig udenfor de egentlig videnskabelige Kredse. Nutildags foretages den Slags kildekritiske Indhug i Overleveringen af alle uden Betænkeligheder; men man skal ikke undervurdere den moralske Kraft og Fasthed, som i sin Tid var nødvendig for at drage de vidtgaaende Konsekvenser om Bortskæring af saa væsentlig en Del af vor i Forvejen meget magre Tradition om Middelalderens Historie. Man maa dog paa den anden Side sige, at medens det for andre Historikere kan have været forbundet med dyb Smerte og Selvovertindelse at tage Livet af et smukt, folkekært Sagn eller en karakteristisk Tradition, der giver Tidsbilledet Fylde, saa har der just for Erslev næppe været nogen stærk indre Modstand at overvinde i saadanne Tilfælde. Naar han følte sig overbevist om Amputerings Nødvendighed, foretog han den. Han var uden Sentimentalitet.

Det vilde imidlertid være helt ved Siden af at paastaa, at Erslevs Forkning fortrinsvis har været negativ. Han har med største Intensitet, og helt igennem i første Linje, deltaget i det møjsommelige genopbyggende Arbejde. Han har netop i overordentlig Grad slæbt Materiale sammen til det nye Hus. Den afribbede Tradition er blevet suppleret med de mere paalidelige Vidnesbyrd der kan udtrages af Dokumenterne og de øvrige Levn. Og Erslev kuldkastede ikke en Teori uden selv at opstille en ny, som Forskningen kunde arbejde videre paa, — ifald da Materialet overhovedet bød Mulighed derfor. Det ligger i Sagens Natur, at han her ikke kunde naa den samme Grad af Sikkerhed som i sin Kritik; men han underbyggede dog altid sin Opfattelse med en saadan Skarpsindighed og Jærnflid og, hvad jeg ikke mindst vil fremhæve, med et saa sikkert Instinkt for et Arguments Bærekraft, at den kunde holde for mere end de første Vindstød.

Erslevs Forhold til de historiske Problemer var ligesaa objektivt som hans Forhold til Kilderne, og som hans Personlighed i det hele var det. Det var ham ikke om at gøre at gennemføre en bestemt Opfattelse af den historiske Udvikling, det er sjældent, at hans Skrifter bæres af en samlende Grundtanke, som har drevet ham Pennen i Haanden. Han lader Problemerkernes Løsning melde sig af sig selv under Undersøgelsens Gang, og det er betegnende for ham, at han ved flere Lejligheder fremhæver, hvorledes han under Arbejdet er naaet til et ganske andet Resultat end det, han egentlig havde ventet.

Det er denne hans nøgterne og objektive Holdning overfor baade Kilder og Problemer, der er det afgørende Karaktertræk ved Kr. Erslevs Forskerpersonlighed. Hans hele Styrke og Overlegenhed beror først og fremmest herpaa, og ogsaa

hans Begrænsning. Den fuldkomne Lidenskabsløshed rummer altid en Fare for en vis Goldhed, og kun Erslevs glimrende Intelligens reddede ham over dette Skær.

Snarere vil man kunne sige, at den solide og grundige Forskning, som skød frem i hans Plovfure, er blevet mærket og stækket ved Mesterens kølige og skeptiske Indstilling. Dette den følgende Generations Forskerarbejde har været Kildeforskning mere end Problemforskning, det har mindre samlet sig om Løsningen af Problemer end om Bearbejdelsen af Stof, af Kildemateriale, som endnu ikke var udnyttet eller endnu ikke var kritisk gennemarbejdet. Det er Erslevs Indflydelse, der her har gjort sig gældende, og Værdien af det ærlige, positive Arbejde, der saaledes er udført, skal ingenlunde forringes. Den ligger klart for Dagen. Men overser vi Kr. Erslevs egen videnskabelige Produktion, vil vi dog blive staaende ved »Valdemarernes Storhedstid« som hans ypperste Indsats, just fordi denne Bog mere end noget andet af hans Skrifter er dristig og æggende Problemforskning med stort og bredt Udsyn.

En bibliografisk Fortegnelse over Kr. Erslevs litterære Produktion indtil 1922 findes i det Optryk af Erslevs »Vort Slægts Arbejde i dansk Historie«, som hans Elever udgav i Anledning af hans 70 Aars Fødselsdag. En fuldstændig Bibliografi vil sammen med et Udvalg af hans Afhandlinger blive udgivet af Dansk historisk Forening med Understøttelse af Carlsbergfondet.

II.

Kristian Erslev som Administrator.

Af **A. B. Drachmann.**

Ved Siden af at være Videnskabsmand og Lærer, og fremragende i begge Egenskaber, har Erslev udfoldet en betydningsfuld Virksomhed af praktisk Art. I Slutningen af sit Liv, fra sit 64de til sit 72de Aar, beklædte han en høi administrativ Stilling som Chef for Rigsarkivet; men allerede fra hans Ungdom har praktiske Opgaver tiltrukket ham. De laa for ham, og tilfaldt ham derfor naturligt, hvor der var Anledning dertil. Han blev Professor i en ung Alder, gjorde sig hurtigt gældende indenfor Fakultetet, kom tidligt ind i Konsistorium og blev fuldt fortrolig med Universitetets Administration. En særlig Uddannelse i Forretningslivets Detailler fik han, da han ved sin Faders Død i 1902 midlertidigt maatte overtage hans Forlagsforretning; det intime Kendskab til Boghandelens økonomiske Vilkaar, han derved erhvervede, kom ham senere til Gode, da han fik med Carlsbergfondets talrige Bevillinger til Udgivelse af videnskabelige Arbejder at gøre. Da den folkelige Universitetsundervisning begyndte i Aaret 1898, var han selvskreven til at være Formand for det Udvalg, Universitetet nedsatte til at organisere og lede Foretagendet; i denne Egenskab virkede han i 10 Aar, til 1908. Paa samme Maade blev han den der kom til at føre Universitetets Laboratorieundervisning indenfor det philosophiske Fakultet ud i Livet; han var Laboratoriets første Forstander 1896 til 1903. I

alle disse mindre Gøremaal lagde han de samme Egenskaber for Dagen, som senere kom til Udfoldelse i større Forhold: praktisk Sans, Evne til at faa andre til at makke ret, fast Greb paa alle økonomiske Sager, og bevidst og gennemført Tagen Afstand fra al Bureaukratisme.

Hvad der paa dette Sted kræver en udførligere Behandling, er Erslevs Stilling som Medlem af Carlsbergfondets Direktion og som dens Formand. Det er Videnskabernes Selskab, der har valgt ham ind i Direktionen, og hans Virksomhed indenfor denne har været af største Betydning for Selskabet og for dansk Videnskab overhovedet.

Da Edvard Holm i Efteraaret 1909 traadte ud af Direktionen, som han havde været Medlem af siden Fondets Oprettelse i 1876 og Formand for siden 1889, var Erslev hans selvskrevne Efterfølger. Han var ogsaa designeret til at blive Direktionens Formand; men foreløbig overtoges denne Stilling af S. M. Jørgensen, der beklædte den til Efteraaret 1913.

Om de Vanskeligheder, der mødte Erslev strax ved hans Indtræden i Direktionen, kan henvises til Fremstillingen i »Carlsbergfondet 1876—1926«, I. Bd. S. 251 ff. De førte til, at man overdrog Erslev det specielle Tilsyn med Bryggerisager (fra Januar 1910). Det var et Held for ham, at han fik Tid til at sætte sig grundig ind i denne den vanskeligste Side af Fondets Administration, inden han maatte overtage Formandsforretningerne. Det lykkedes ham hurtigt at faa et godt Forhold til Carl Jacobsen, der dengang var Enedirektør for Bryggerierne, og efter faa Aars Forløb fik han ogsaa gjort Ende paa den Modsætning, der siden 1906 havde bestaaet mellem den tekniske og den merkantile Ledelse, og som Carl Jacobsen ikke havde kunnet udjævne. Dermed var tillige Grundlaget givet for Oprettelsen af et bedre Sam-

arbejde med De forenede Bryggerier; det fortsattes, med en enkelt, ikke væsentlig Afbrydelse, gennem hele den følgende Tid.

Foruden at tage sig af Bryggerisagerne rettede Erslev strax fra sin Indtræden i Direktionen sin Opmærksomhed paa Fondets Pengesager; allerede fra Aaret 1910 bærer dets økonomiske Politik tydelige Spor af hans praktiske Sans og maalbevidste Stræben. Der var her den Vanskelighed at overvinde, at Fondets Henlæggelser paa den Tid havde naaet deres fundatsmæssig foreskrevne Maximum, og man havde derfor, hvis man havde villet følge Fundatsens Bogstav, været nødt til aarlig at bruge hele Fondets Indtægt, hvad der med de usikre og skiftende Bryggerioverskud havde været en ganske uforsvarlig Fremgangsmaade. Man havde allerede tidligere paa forskellig Maade søgt at komme udenom denne Konsekvens af Fondets Grundlov; Erslev huggede igennem og fik Direktionen til at begrænse den disponible Indtægt til en bestemt Sum, der stod i et passende Forhold til det gennemsnitlige Bryggerioverskud. I Længden kunde det dog ikke gaa paa denne Maade, og da Erslev havde været Formand i et Par Aar, gennemførte han en indgribende Revision af Fondets Fundats og Statuter (1916), hvorved man fik tidssvarende Regler for Fondets Henlæggelser og for Fastsættelsen af det Beløb, der aarlig kan udgives til videnskabelige Formaal. Resultatet heraf og af de store Bryggerioverskud, som fremkom særlig under og efter Verdenskrigen, har været en mægtig Kapitalopsparing og en tilsvarende Stigning af Fondets Renteindtægt. Den er nu saa stor, at den mere end dækker de tre Afdelingers ordinære Behov; Bryggerioverskuddet henlægges, for saa vidt det ikke beslaglægges til store, ekstraordinære Udgifter.

Ogsaa paa et andet Punkt har Erslevs Interesse for og Forstaaelse af økonomiske Spørgsmaal været af Betydning for Fondet. I Foraaret 1913, kort før han blev valgt til Direktionens Formand, traadte Fondets mangeaarige Kvæstor, Geheimeraad Nørgaard, tilbage, og hans senere Efterfølger, Marcus Rubin, mente paa det Tidspunkt ikke at kunne overtage Stillingen. Erslev overtog da for et Aar Kvæstors Forretninger og gennemførte i denne Egenskab en fuldstændig Omlægning af Fondets Regnskaber, hvis System indtil da havde været gammeldags, indviklet og uegnet til at give et klart Overblik over den finansielle Stilling.

Naar Erslev midlertidig overtog Stillingen som Kvæstor, var det ikke blot for at sætte sig ind i og reformere Fondets Regnskabsvæsen; det var nok saa meget for at bringe Klarhed i Forholdet til Ny Carlsberg Siden (o: Carl Jacobsen, resp. hans Descendens, og Ny Carlsbergfondet). Hvorledes han gik frem hermed, har han selv gjort Rede for i Jubilæumsskriftet (I. Bd. S. 70 ff.). Fremgangsmaaden er karakteristisk for ham. Han slog af paa Fondets formelle Ret, væsentlig ud fra reelle Billighedshensyn, opnaaede til Gengæld ikke uvæsentlige Fordele for Fondet, og fik fremfor alt een Gang for alle det økonomiske Forhold mellem de to Sider, der hidtil havde givet Anledning til stadige Divergenser, bragt i fuldstændig og varig Orden. Det er dette Resultat der har fundet Udtryk i Aftalen af 1915, der siden har dannet Grundlaget for Samarbeidet mellem de to Sider; den er — man kan vist godt sige helt og holdent — Erslevs Værk.

Efter Gennemførelsen af disse store organisatoriske Arbejder indtraadte en roligere Periode, der strækker sig over de sidste 10 Aar af Erslevs Formandstid (1916—26). Dette

betyder ingenlunde, at Erslevs Initiativ eller Kraft nu var svækket. Tværtimod: han havde ved sin Overtagelse af Embedet som Rigsarchivar faaet bedre Tid til at tage sig af Fondets Sager end han havde haft som Professor, og han viede dem nu næsten al den Tid hans Embedsgerning levnedede ham. Men de Reformer, han havde gennemført, skulde have Tid til at virke og staa deres Prøve. Og de har bestaaet den. Trods den enorme og uforudseelige Stigning af Fondets Indtægter og dermed følgende Udvidelse af dets Virksomhed, som det tredie Tiaar af dette Aarhundrede har bragt, har de Rammer, Erslev har lagt for dets Økonomi, vist sig at være saa elastiske, at ingen nævneværdig Ændring af Grundlaget har været nødvendig. Ved Revisionen af 1926, som gennemførtes under Erslevs Ledelse, kunde man lade Fundatsen urørt og kun foretage saadanne mindre Tillem্পninger af Statutterne, som det voxende Arbeide for Direktionen og den efterhaanden fæstnede Praxis for Bevillingerne af videnskabelige Understøttelser gjorde nødvendige.

Med Udgangen af Marts 1926 nedlagde Erslev sit Formandshverv og traadte samtidig ud af Direktionen; dog vedblev han endnu i nogle Aar (til 1. Okt. 1928) at være Medlem af Fondets Bryggeriraad, og var lige til sin Død Kommitteret for dets Penge- og Regnskabssager. Ser man tilbage over hans Virksomhed som Tilsynshavende ved Bryggerierne og som Formand, er der fire Hovedpunkter, der træder i skarpt Relief: Ordningen af Forholdet mellem Direktionen og Bryggeribestyrelsen, af Forholdet til De forenede Bryggerier, af Fondets Regnskabsvæsen og af dets økonomiske Politik. Men ved Siden af disse store og iøjnefaldende Resultater gik stadig den daglige Ledelse af Forretningerne. Erslev var en omhyggelig og samvittighedsfuld

Adminisistrator, med ualmindelig Evne til at passe paa alle de disparate Enkeltheder, som en Sags rigtige Behandling kan føre ind i. Iøvrigt fortsatte han i det Spor som allerede var lagt af tidligere Formænd, især af Holm. Det var mangeaarig Praxis i Direktionen, at man i Fordragelighed talte sig til Rette om Sagerne; alvorlig Dissens, der gav sig Udtryk i delte Afstemninger eller skarpe Protokoltilførsler, havde altid hørt til de største Sjeldenheder. En saadan Form for Afgørelse af Forretninger laa lige for Erslev; Skarphed i Formen var hans Væsen imod, og han var en Mester i at finde Udveie til at forlige divergerende Synspunkter. Hertil kom, at Direktionen hurtig fik ubetinget Tillid til hans Dygtighed, sunde Sans og redelige Villie. Denne Tillid besvaredes fra hans Side med en lige saa ubetinget Loyaltet. Erslev var ikke den, der var bange for at tage et Ansvar; men han holdt bestemt paa, at Fondets Styrelse var kollegial, og drog uvægerlig Konsekvensen heraf: at forelægge alle Sager af Betydning som *res integrae*, uden paa nogen Maade at have præjudiceret Afgørelsen, for den samlede Direktion, saa fuldt oplyste som muligt og med den bedste Begrundelse for sin Stilling, som han kunde give — eventuelt ogsaa saaledes, at han overlod sine Kolleger Initiativet til Forslag. Naar der ovenfor har været Tale om alt det Erslev udrettede som Formand, maa dette altsaa forstaas *cum grano salis*. Ting som Oprettelsen af Samarbeidet med Bryggerierne eller Ordningen af Fondets Regnskabsvæsen var ifølge Sagens Natur i det væsentligste hans Værk og hans alene; for de andre Tings Vedkommende var Initiativet hans, men Gennemførelsen foregik under Direktionens stadige Medvirkning, og Ansvarer er direkte Direktionens.

Foruden at være Direktionens Formand var Erslev i

hele den Tid han havde Sæde i den dens eneste Historiker i strengere Forstand. Han maatte som saadan faa en betydelig Indflydelse paa Bevillinger til historiske Arbejder og i første Linie bære Ansvaret for dem. Paa denne Side af hans Virksomhed vilde der dog neppe være Grund til at gaa nærmere ind, dersom der ikke efter hans Død var fremkommet et Angreb paa den, der ikke bør staa uimodsigt.

Angrebet er gjort af Professor Arup i hans Nekrolog over Erslev i Universitetets Festskrift af November 1930, S. 173. Det er ikke underbygget med Exempler, og det er i sin Form mere insinuerende end direkte. Men det maa fremkalde det Indtryk hos Læseren, at Erslev i sin Behandling af Direktionens Bevillinger til Historikere var een-sidig og partisk i flere Henseender: at han begunstigede Udgiverarbejder fremfor almindelig historisk Forskning; at han favoriserede en Kreds af sine ældre Elever og Beundrere; og at han misbrugte sin Stilling i Fondet til at forhindre, at der fremkom Kritik af de Udgiverarbejder, han havde anbefalet til Støtte.

Et Angreb af denne Beskaffenhed og fremsat i denne Form kan, naar man anser det for uberettiget, kun mødes med en simpel Afvisning; da der hverken er fremsat bestemte Paastande, ialtfald ikke saadanne som kan kontrolleres, eller givet nogen Dokumentation, er der ikke noget at gendrive. Hvad det Indtryk angaar, som Angrebet maa fremkalde hos den ukyndige Læser, maa det være nok at sige, at det er saa falsk som vel muligt. Men det kan være naturligt, da Spørgsmaalet engang er reist, at forsøge i positiv Form at give en Charakteristik af Erslevs Eien-dommelighed paa det Omraade her er Tale om. At gøre det kan maaskee saa meget lettere forsvares, som det af sig selv vil føre til at give en Charakteristik af Erslevs hele

Personlighed, og at give den i en Form, som ikke kunde anvendes medens han var i Live.

Erslev var i personlige Forhold, fraseet overfor sine allernærmeste og et Par Ungdomsvenner, en kølig og kritisk Natur. Han var den sidste til at lade sig hilde i personlige Sympathier og Antipathier. Hans Indstilling var overalt og til enhver Tid rent saglig. Han var i saa Henseende som Personlighed i en sjelden Grad af een Støbning: hans dybeste Eiendommelighed som Forsker var en Grundbestanddel af hans Charakter.

Erslev var aldeles fri for Forfængelighed og derfor upaa-virkelig af Ros, endsige af Smiger. Og man var sandelig heller ikke fristet til at byde ham noget saadant. Hans Form var til det Yderste tør og saglig, et næsten overdrevent Udtryk for en væsentlig Side af hans indre Væsen. Jeg tror ikke at ret mange har prøvet at sige Erslev en Behagelighed op i hans aabne Øine, og jeg er vis paa at de der har prøvet det er kommet uheldigt fra det. Hertil svarer, at han aldrig kom i personlig Affekt overfor Kritik. Han prøvede den rent sagligt, og imødegik den rent sagligt, for saa vidt han ikke simpelthen kunde anerkende dens Rigtighed.

En Mand med et saadant Væsen skulde synes ganske uskikket til at have med noget at gøre der smagte af Koteri eller Klike; og det havde Erslev heller ikke. Han holdt af at drøfte en Sag igennem med en Enkelt, som han valgte forskelligt blandt sine Bekendte, alt efter Sagens Beskaffenhed. Dette gjorde han for Sagens og for sin egen Skyld, for at faa det bedst begrundede Syn paa den. Derimod har jeg, der dog har staaet ham nær i en Aarrække, først som Kollega i Fakultetet, senere som Medlem af Direktionen, aldrig set ham agitere for en Sag eller søge paa Forhaand

at vinde Stemmer for sit Standpunkt. Naar det kom til Forhandling i Plenum, være sig i Fakultet eller Direktion eller andetsteds, fremsatte han Sagen med omhyggelig saglig Argumentation; han forsøgte aldrig at overtale, kun at overbevise. Kunde han ikke det, maatte Sagen falde; fra hans Side ialtfald var der ikke mere at gøre ved den Ting. — En yderligere Hindring hos Erslev for at slutte sig sammen med andre var hans Uselskabelighed. I sine senere Aar ialtfald, fra omtrent 1910, gjorde han aldrig Selskaber og blev heller ikke bedt ud. Han syntes at befinde sig vel i denne Isolation, og den passede ogsaa bedst med hans Eiendommelighed.

Naar visse Træk af Erslevs Personlighed her er trukket saa skarpt op, er det fordi de er af Betydning i denne Sammenhæng. Men Billedet vilde være ikke blot ufuldstændigt, men ligefrem misvisende, dersom man ikke fremhæver andre Træk, der lige saa fuldt hører med til det.

Erslev var en kritisk Natur, og jeg veed egentlig ikke noget Forhold eller nogen Person som han stod ukritisk overfor. Han gjorde det i hvert Fald ikke overfor sine egne Elever; han bedømte deres Arbejder med den samme Objektivitet som alle andres, og hans Dom kunde i sin rolige Form være skarp nok. Men naar der var Tale om at yde Understøttelser, foretrak han at støtte for det Godes Skyld, der fandtes, fremfor at negte Støtte paa Grund af Manglerne. Han har selv engang overfor mig udtrykkelig formuleret dette som sin Grundsætning, og det vilde være let at give Exempler paa, at han fulgte den, baade overfor sine Elever og overfor andre, selv om de stod ham fjernt baade i Valg af Emner og i Maaden at behandle dem paa.

Der er her en Side hos Erslev, som det er særlig vanskeligt at sætte i Relief. Man roser Afdøde for Retsindighed

og Retfærdighed, hvor man kan gøre det med Grund; man har herved gerne den Bagtanke, at det er Egenskaber de har tilkæmpet sig, og som derfor saa at sige er deres Fortjeneste. Jeg vilde tro at dette ogsaa fra først af har været Erslevs Tilfælde; men han maa i saa Fald være kommet saa tidlig over Vanskeligheder, som andre maa trækkes med Livet igennem, at hans rent saglige Indstilling virkede som en Selvfølgelighed. Naar man talte om ham og om hvad han betydede, blev det andre Ting man kom til at lægge Vægten paa, fremfor alt hans intellektuelle Egenskaber. Det bliver da disse Egenskaber, der kommer til at dominere i Billedet, naar man vil karakterisere Erslev som Forretningsmand og Administrator.

Een af Erslevs nærmeste Venner fra Ungdommen af har engang sagt til mig, ikke uden en vis Beklagelse, at han ikke syntes Erslev helt havde indfriet de Løfter han havde givet som ung. Der havde i hans Ungdom været over ham noget Gnistrende og Betagende, ligesom et stærkere Temperament og et større Vingefang, end man mærkede i hans modne Alder. Iagttagelsen er sikkert rigtig nok, men Beklagelsen er neppe berettiget.

Der er Naturer der er født med Muligheder, som kun langsomt kommer til Udvikling; der er andre der begynder med en Rigdom, som maa beskæres, dersom deres Liv ikke skal falde fra hinanden i Stykker. At Erslev hørte til disse sidste, vil ikke forundre nogen der kendte ham nærmere. Endnu i sine senere Aar kunde han forbause ved at være hjemme paa Omraader, f. Ex. i rent filosofiske Spørgsmaal, som man skulde tro laa ham fjernt.

Til at begynde med koncentrerede han sig om to Opgaver: historisk Forskning, og Undervisning i historisk Methode. Men hans Livsbane førte, som ovenfor viist, med

sig, at der tidligt blev stærk Brug for hans store praktiske Evner, indtil de tilsidst kom til fuld Udfoldelse indenfor Carlsbergfondet, hvis Administration blev Midtpunktet i hans modne Alders Virksomhed. Alt dette var naturligt og næsten selvfølgerigt; men det havde, som det meste af Godt her i Verden, sin Pris, som maatte betales. Die Tat belebt, aber beschränkt, siger Goethe. Erslev maatte sande dette Ord; og dog var Begrænsningen for hans Vedkommende mere udadtil, i hvad han kom til at udrette og i hans Form, end i hans indre Liv, der vedblev at være rigere end de fleste mærkede.

Hvad der først faldt i Øinene for den der fik at gøre med Erslev i Forretningssager, var hans Kyndighed, især paa Regnskabsvæsenets Omraade. Han havde een Gang for alle sat sig grundig ind i Bogholderiets Teknik, vistnok dengang han midlertidig maatte overtage sin Faders Forlagsforretning. Han bevarede fra den Tid altid en særlig Interesse for Regnskabssager, og han fik unegtelig Brug for den da han kom ind i Carlsbergfondets Direktion. Regnskabsforholdene her er indviklede, særlig paa Grund af Forholdet til Ny Carlsberg Siden; men de var langt mere indviklede da Erslev traadte til, dels paa Grund af Afbetalingerne paa Carl Jacobsens og Ny Carlsbergfondets Tilgodehavender, dels paa Grund af selve Carlsbergfondets kunstige og antikverede Regnskabsførelse. Erslev mestrede det Hele, med det Resultat at han kunde kontrollere og leilighedsvis korrigere de Regnskabskyndige, der havde med disse Ting at gøre, i deres eget Speciale. Hans Interesse for den Art Spørgsmaal holdt sig lige til hans sidste Aar. Da han skulde udarbejde Afsnittet om Fondets Pengeforhold til Jubilæumsskriftet, kunde han ikke lade være at forske efter, hvilke Ræsonnementer der vel kunde ligge

til Grund for visse Posteringer i Fondets gamle Regnskaber, hvis Urigtighed han forlængst havde erkendt.

Erslev forberedte altid enhver Sag paa det Omhyggeligste. Hans Uddannelse som Historiker kom ham herved til Gode; han undlod aldrig at fremdrage ethvert Dokument, der kunde være af Betydning, og han undersøgte det baade nøie og hurtigt, med sikker Sans for hvad det kom an paa. Hvad han fik ud af denne Arbeidsmaade, kan et Exempel illustrere. Da man skulde grundlægge det store Pensionsfond for Bryggeriernes Funktionærer og Arbeidere, kom en Dag en høitstaaende (nu afdød) Funktionær fra Carlsberg op til den Aktuar, der medvirkede som Techniker, og bad om Manuduktion til et forestaaende Møde: »vi kan dog ikke have, at Rigsarchivaren sætter os til Vægs med sine Spørgsmaal, hver Gang han kommer herud«. Ved vanskelige Forhandlinger, f. Ex. med De forenede Bryggerier, gav Erslevs fuldstændige Forberedthed og Fortrolighed med Sagerne, ogsaa med hvad der ikke laa for, ham en overordentlig Fordel.

Under den mundtlige Behandling af en Sag var Erslev ikke meget talende; han hørte nøie og taalmodigt efter, selv naar man, som desværre ikke sjeldent i Forretningslivet, maatte døie lange Udviklinger af Argumenter, hvis Intetsigendehed var alle Parter, ogsaa dem der fremsatte dem, fuldt bevidst. Naar han tog Ordet, fremsatte han sit Standpunkt med kort og rent saglig Begrundelse; Skin-Argumenter benyttede han aldrig. Han var ikke slagfærdig i Replikken, og jeg tror egentlig heller ikke at han var i særlig Grad hurtig i Vendingen overfor en ny og uventet Situation. Men han kom sjeldent ud for en uventet Situation, for han havde i Reglen iforveien gennemtænkt alle Enkeltheder; og skete det engang alligevel, vilde han med sin sikre prak-

tiske Sans og den Rø, han altid bevarede, strax se, at her var noget han maatte tage Anstand paa. Til at finde nye Muligheder for en Løsning, naar han fik Tid til at overveie, var han uden Lige.

Hans Rø og Overlegenhed bundede fremfor alt i hans saglige Indstilling. Ubehageligheder i Formen var ham ligegyldige, det var kun Realiteten det kom ham an paa. Eengang da jeg klagede over Tønen i en Forhandling, svarede han mig: »hvad betyder nogle knubbede Ord?« Hans egen Form var rolig, korrekt, ensartet i Tønen og upersonlig.

Erslev var yderst paapasselig i Smaating. I sin daglige Administration var han sparsommelig, paa enkelte Pnnkter for sparsommelig; navnlig gjorde han mere Arbeide selv end han som Formand burde. I Forhandlinger med andre tog han alle Detailler med og holdt meget af at notere en lille Extra-Gevinst for Fondet, naar han kunde faa Leilighed til det. Men han tabte aldrig Overblikket, disponerede altid paa langt Sigt, og var ikke bange for store Udgifter, hvor de var paakrævede. Saaledes foreslog han i 1925 at bevilge 300,000 Kr. til Jubilæumsudgifter (senere forhøiet til $\frac{1}{2}$ Million), og at give Afdelingerne et Extra-Tilskud paa 1 Million, samtidig med at deres Raadighedssum forhøiedes med 100,000 Kr. Han vidste altid hvor langt man kunde gaa, og var aldrig bange for at gaa saa langt man kunde.

Sagligheden prægede Erslevs Færd lige ned til saadanne Smaating som Mangel paa Zirlighed i Behandling af Papirer o. l. og Ligegyldighed for Klædedragt og andre Udvortesheder. Zirlighed tager Tid, der kan anvendes til noget Bedre.

Jeg har prøvet gennem disse spredte Træk at fremkalde Billedet af en af de eiendommeligste og betydeligste Personligheder, vort Selskab nogensinde har rummet i sin Midte. Men selv om Ligheden skulde være truffen, er det endnu kun en udvortes Lighed. Udefra var Erslev ikke til at tage fejl af; men det Inderste i hans Væsen var yderst vanskelig tilgængeligt, selv for dem der havde meget med ham at gøre. Det er, med det Materiale der for Tiden staar til Raadighed, nærmest et Tilfælde, naar det dog er muligt at komme lidt videre. Prof. Friis har i sin Charakteristik af Erslev i Tilskuerens Januarhefte for 1923 gjort et Forsøg i den Retning. Det hedder her (S. 4), at der i Erslev boede »en sjelden Intelligens i dette Ords oprindeligste Betydning, en Evne til alsidig og inderlig Forstaaelse af Fænomener og Personligheder. En Evne parret med Villie, ja vel endog med en helt kærlig Trang til at forstaa Livets Nuancer og menneskelige Handlingers Motiver.« Det var dristigt at skrive saaledes om Erslev; men han har selv overfor mig udtalt, at der her var lagt Fingeren paa noget Væsentligt; at der var noget hos ham der ikke kom ligefrem til Udtryk i hans Maade at være paa. Veed man det, falder der ogsaa Lys over visse Eiendommeligheder hos Erslev paa det Omraade, her nærmest er Tale om. Naar Erslev dømte, var han egentlig hverken streng eller mild; han var simpelthen retfærdig, saa vidt det kan siges om noget Menneske. Her gjorde hans Saglighed sig alene og fuldt ud gældende. Men naar han saa skulde handle i Kraft af sin Dom; naar han stod overfor det enkelte Menneske, paa hvis Ve og Vel hans Handling kunde faa Indflydelse: ja, da var han afgjort og gennemgaaende mild og skaansom.

Charakteristisk er hans Forhold til Carl Jacobsen. Erslev havde de stærkeste praktiske Grunde til at søge at komme

paa en god Fod med Jacobsen, og har hurtigt erkendt, at han maatte tages med det Gode, naar man skulde komme nogen Vei med ham. Men med disse opportunistiske Betragtninger er Forholdet mellem de to Mænd ikke udredet. Saa lidet Erslev kunde være blind for Jacobsens Feil — de var iøinefaldende nok —, var det dog hans bestemte Overbevisning, at det Gode var langt overveiende. Det var da med den bedst mulige Samvittighed, at Erslev lagde sig ud for at vinde Jacobsen, for det har han utvivlsomt gjort; og Resultatet blev, at han ikke blot kunde notere en diplomatisk Seir, men at han virkelig kom til at holde af Manden selv: han betegnede deres Forhold som Ven-skab, et Ord han ellers var meget sparsom med. Omvendt lærte Jacobsen at faa fuld Tillid til en Personlighed, der var hans egen saa ulig som vel muligt og til at begynde med maatte virke, om ikke ligefrem frastødende, saa dog i høi Grad problematisk paa ham.

Erslev har i dette Forhold viist, at han kunde være personlig vindende, naar han vilde. Men som almindelig Regel brød han sig ikke om at være det og var det heller ikke. Han interesserede sig meget lidt for hvad andre Men-nesker mente om ham eller følte for ham. Hans Menneske-kærlighed var uselvvisk, den krævede ikke Genkærlighed. Han befandt sig bedst i den kølige Luft, som hans uper-sonlige Væsen omgav ham med. En Mand af det Præg hører ikke til dem, om hvem man efter hans Død vil sige, at han var almindelig elsket eller personlig afholdt af mange. Medens han levede, var det fremfor alt og atter og atter Beundring han vakte hos dem der fik med ham at gøre. Og nu efter hans Død er den fremherskende Følelse et Savn — Savnet af den kloge og bundredelige Raadgiver, af det kraftfyldte Midtpunkt for en stor og velsignelsesrig

Virksomhed. Dertil kommer, hvad der egentlig kun er det samme paa en anden Maade, den dybe Taknemmelighed for hvad han har ydet, i uselvvisk og aldrig trættet Arbeide for de Opgaver han havde viet sit Liv. Men for de faa af os, der stod ham nær, er der noget mere. Hos dem fandt han hvad han ikke søgte: den umiddelbare Følelse af Hengivenhed.

Ære være hans Minde.

VALD, POULSENS EFTF., FOT., 1923.

FOTOTYPI PACT & CRONES EFTF.

C. H. Skunked.

Carl Emil Hansen Ostenfeld.

(3. August 1873—16. Januar 1931).

Af Øjvind Winge.

(Tale i Videnskabernes Selskabs Møde den 8. Maj 1931).

At skildre C. H. Ostenfeld's Livsløb og rigtigt at vurdere hans videnskabelige Indsats er ingenlunde let for nogen Enkeltperson. Dertil var ikke mindst de Emner, han arbejdede med, og de Embeder, han beklædte, for mange. Som en af dem, der har haft den Lykke særlig gennem de senere Aar at staa Ostenfeld nær, i Omgang og ved Interesséfællesskab, skal jeg forsøge i korte Træk at op-ridse et Billede af hans virksomme Liv.

C. H. Ostenfeld blev født i Randers den 3. August 1873 som Søn af Stiftsfysikus Carl Emil Hansen og Hustru, født Ostenfeld, og blev døbt Carl Emil Ostenfeld Hansen, men tog senere Navnet Hansen Ostenfeld og kaldte sig blot Ostenfeld. Han blev Student i 1891 i Nykøbing F. og tog Magisterkonferens i Botanik i 1897, og da Kiærskou døde i Aaret 1900, blev Ostenfeld allerede i 27-Aars Alderen hans Efterfølger som Museumsinspektør ved Universitetets Botaniske Museum. I 1906 tog han den filosofiske Doktorgrad paa et Arbejde om »Plantevæksten paa Færøerne med særlig Henblik paa Blomsterplanterne«. Han forblev ved Museet i samfulde 18 Aar for dernæst i 1918 at overtage Professoratet i Botanik ved Den Kongelige Veterinær- og Landbohøjskole efter O. G. Petersen. I 1923 blev han efter Raunkiær's Fratræden kaldet til Universi-

tetet som Professor i Botanik og Direktør for Botanisk Have, en Stilling, som han var ganske selvskreven til, og dette Embede beklædte han ved sin Død.

Den 10. December 1900 blev Ostenfeld gift med Inga Nyquist, Datter af den norske Amtsdrylæge Georg Nyquist og Hustru, født Obel. I Ægteskabet, som opløstes i 1927, er Datteren, cand. mag. Gjertrud Ostenfeld, der i indeværende Aar blev gift med Sekretær i Søfartsministeriet A. Olrik. Sit andet Ægteskab indgik han den 3. December 1927 med Ellen David, Datter af Stationsbestyrer A. A. David og Hustru, født Lund.

C. H. Ostenfeld var en repræsentativ Mand og en Personlighed. Han var lidet formel, men ingenlunde formløs. Han havde en naturlig Sikkerhed over sig og besad den Ligevægt og den sunde, praktiske Sans, som gjorde ham egnet til at forhandle og til at varetage administrative Hverv; hans friske, charmerende Væsen kom ham her yderligere tilgode. Han havde en hurtig Opfattelse og var arbejdsom, saa at han evnede at overkomme en Mængde Arbejde; alligevel oversteg de mangeartede Hverv hans Kræfter og fældede ham tilslut. Men det er ganske naturligt, at hans nævnte Egenskaber i Forbindelse med hans sikre almenbiologiske Sans, hans Alsidighed og hans enestaaende Viden paa specielle Omraader bevirkede, at mange Institutioner ønskede at knytte ham til sig.

I 1902 blev han Leder af Planktonafdelingen ved Kommissionen for Havundersøgelser og udførte en Række vigtige planktologiske Arbejder. I 1921 blev han Formand for Foreningen »Dansk Samvirke«, et Hverv, som interesserede ham saa meget, at han end ikke, efter at Sygdom havde ramt ham, og han burde skaane sig selv, kunde tænke sig at opgive det. Samme Aar indvalgtes han i Carlsbergfondets

Direktion, hvis Næstformand han blev i 1926. I 1926 indtraadte han ogsaa i Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse. I 1927 blev han Medlem af Konsistorium.

Han beklædte iøvrigt en lang Række Hverv i Bestyrelser for naturvidenskabelige Foreninger og andre Sammenslutninger, og adskillige Æreshverv blev ham til Del i Indland og Udland. Her i Selskabet indvalgte han i 1916 og var i Aarene 1918 til 1929 Selskabets Revisor.

Ostenfeld, der var kraftig og sund at se til, rantes i Vinteren 1927—28 en Aften, da han var kommet hjem fra Selskabets Møde, af en Hjerneblødning, som han aldrig helt forvandt. Han blev aldrig den gamle Ostenfeld, og det var smerteligt at se den arbejdsglade, energiske og statelige Mand hæmmet for stedse. Han egnede sig ikke til at være syg, og da han blev det, tog han ikke fuldt saa meget Hensyn dertil, som han vel burde. Han valgte at dø midt i Arbejdet.

Allerede i 1927, medens han endnu var rask, fortalte han mig, at han tænkte paa at trække sig tilbage fra sit Professorat for mere at kunde hellige sig Arbejdet i Carlsbergfondet, hvor han som Formand for Bryggeriraadet havde meget at gøre, og hvor han var udset til med Tiden at afløse Professor A. B. Drachmann som Formand. Han opgav dog af forskellige Aarsager den Gang Tanken, men han havde besluttet nu i indeværende Aar at afgive sit Embede ved Universitetet. Dertil skulde det jo imidlertid ikke komme. Kort efter at han var vendt hjem fra den internationale botaniske Kongres i England sidste Sommer, blev han syg og fik derefter en Lungeblodprop, som bragte ham store Smerter. Men selv troede han dog stadig, at han skulde klare sig, og han lod endog kort før sin Død en Udtalelse falde om, at han ikke turde regne med at leve

mere end en halv Snes Aar. Det blev kun faa Uger. Efter en midlertidig Bedring paa Kommunehospitalet døde han pludselig af en ny Blodprop den 16. Januar efter endnu samme Dag at have været ivrigt optaget af Brevskrivning og mundtlige Forhandlinger.

Ostenfeld's videnskabelige Virksomhed udførtes for en stor Del i Forbindelse med længere Rejser. Allerede inden Magisterkonferensen var han i 1895—96 Deltager i Ingolf-Ekspeditionen, hvorved han ved Besøg paa Færøerne, Island, Grønland og Jan Mayen fik sit første Indblik i disse Øers Floraer, som han siden ofrede stor Interesse. I 1897 besøgte han igen Færøerne. I 1910 deltog han i »Thor«s Sommertogt til Middelhavet. Dansk Vestindien besøgte han baade i 1913—14 og ligeledes med »Dana«-Ekspeditionen i 1921—22. I 1914 gjorde han en Rejse til Vest-Australien, og i 1924 og 1929 var han i Canada og de Forenede Stater. Desuden udførte han mange kortere Rejser i Europa.

De Omraader, paa hvilke Ostenfeld gjorde en Indsats, er adskillige.

Først og fremmest nød dansk Floristik paa forskellig Maade stor Gavn af ham, dels derved, at det danske Herbarium i Museet blev revideret og betydelig udvidet, ikke mindst ved den topografisk-botaniske Undersøgelse, hvis Formaal var at skaffe nøjagtigt Kendskab til danske Karplanters Udbredelse i Landet. Ostenfeld tog Initiativet til denne Undersøgelse og blev Lederen deraf; Landet blev opdelt i et halvt Hundrede Distrikter, som ved Hjælp af lokale og Hovedstadens Botanikere undersøgtes omhyggeligt. Det danske Herbarium forøgedes herved stærkt, og det

samme gjorde Interessen for og Kendskabet til den danske Flora. Ostenfeld behandlede i Aarenes Løb adskillige danske Fanerogam-Slægter monografisk, Sparganium, Juncus, Alec-torolophus, Euphrasia, Pulsatilla, Ulmus, Tilia, og flere, og han viste her sin skarpe Iagttagelsesevne, som gjorde ham til en Florist af stort Format. Han alene vilde kunne have skrevet en ny »Langes Flora«, hvad han dog ikke naaede. Den 3. og 4. Udgave af Raunkiær's »Dansk Ekskursions-flora« nød dog godt af hans floristiske Viden. Han deltog i mangfoldige Ekskursioner, om hvilke han skrev Beret-ninger, og blev paa disse uvilkaarlig den Centralfigur, hvorum man samlede sig. Ja, selv paa Ekskursioner i Ud-landet var Ostenfeld ofte Midtpunktet paa Grund af hans fremragende Plantekendskab.

Ved Studiet af den højnordiske, specielt arktiske Flora indlagde han sig særlig Fortjeneste. I 1899 og 1905 gav han i Botanisk Tidsskrift sine »Skildringer af Vegetationen paa Island«. I 1901 og senere bidrog han med en Række Afsnit i den af Warming redigerede »Botany of the Færøes«. Heri kom ogsaa i 1908 hans Doktorafhandling paa Engelsk: »The land-vegetation of the Færøes with special reference to the higher plants«. I 1902 fremkom første og hidtil eneste Bind af »Flora Arctica« af C. H. Ostenfeld og O. Gelert, omfattende Pteridofyter, Gymnospermer og Monocotyledoner, og det var Ostenfeld's Haab at kunne naa at faa dette Hovedværk om den arktiske Flora ført videre. Han var i de senere Aar i denne Anledning traadt i Forbindelse med den canadiske Botaniker M. O. Malte i Ottawa, for at de sammen kunde fuldføre »Flora Arctica«; det var i dette Øjemed, at Ostenfeld endnu saa sent som i 1929 besøgte Canada. Det er beklageligt, at Ostenfeld ikke selv naaede at fuldføre dette Værk, som interesserede ham saa meget.

Hans Kendskab til arktisk Flora var enestaaende og vort Museums arktiske Samlinger vel nok de største i Verden. — Et vigtigt Bidrag til Kendskabet til den arktiske Flora gav Ostenfeld i 1926 i »The flora of Greenland and its origin« i Videnskabernes Selskabs Biologiske Meddelelser.

Ostenfeld har i Tidens Løb behandlet adskilligt Ekspeditionsmateriale ogsaa fra andre Egne af Kloden, ikke mindst Fanerogamfamilier i det af Ove Paulsen i Midt-Asien og Persien og af Johs. Schmidt i Siam indsamlede Plantemateriale, ligesom hans egne Indsamlinger i Vest-Australien blev Grundlaget for Bearbejdelse af forskellige Plantegrupper. En særlig Interesse viede han de i Havet forekommende Fanerogamer, en Interesse, der øjensynlig stammede fra hans indgaaende Studier over Aalegræssets Forekomst i danske Farvande, hvorom han blandt andet skrev i Biologisk Stations Beretninger i 1908. Han behandlede senere Havfanerogamerne i Middelhavet, i Vest-Australien og flere Steder.

Foruden dette alsidige Arbejde med højere Planter udførte han et ikke mindre omfattende med Plankton, navnlig Havets Fytoplankton. Den første Publikation om Plankton fra Ostenfeld's Haand stammer allerede fra 1896, da han var 22 Aar; den hedder »Planteorganismer i Ferskvandsplankton fra Jylland« og findes i Videnskabelige Meddelelser fra den Naturhistoriske Forening i København, 1895. Det blev Indledningen til en Række Afhandlinger om Plankton i danske og andre Farvande. Ostenfeld's Tilknytning til Kommissionen for Havundersøgelser gjorde det naturligt, at han gjorde en Indsats paa dette Felt, og han har præsteret en lang Række store Afhandlinger om Plankton i Middelhavet, indsamlet paa »Thor«s Middelhavstogt i Vinteren 1908—09 og Sommeren 1910, i Atlanterhavet, det

røde Hav, det kaspiske Hav, Aralsøen, norske og schweiziske Søer, Mongoliet, Ostindien, afrikanske Floder og Søer. Hans vigtigste Planktonarbejde er »De danske Farvandes Plankton i Aarene 1898—1901«, der i 1913 og 1916 offentliggjordes i Videnskabernes Selskabs Skrifter.

Man skulde tro det uoverkommeligt, at Ostenfeld kunde naa at opdyrke endnu flere Felter, men ikke desto mindre har han paa et helt andet Omraade sat sig et Mindesmærke, ja, i visse biologiske Kredse ude i Verden vil man anse hans største videnskabelige Indsats for at være hans Undersøgelser over Kimdannelse uden Befrugtning hos Høgeurter, og over nye, apogame Arters Opstaaen ved Krydsning hos denne Slægt.

Allerede i 1903 skrev han et lille Arbejde i Botanisk Tidsskrift sammen med C. Raunkiær: »Kastreringsforsøg med Hieracium og andre Cichorieæ«, hvor det paavistes, at visse Hieracium-Arter dannede Kim, selv om de kastre redes efter den af Raunkiær angivne Metode, der forud havde ført Raunkiær til Paavisning af Apogami hos *Taraxacum*. Disse Undersøgelser af Raunkiær og Ostenfeld, og Ostenfeld's Afhandling fra 1904: »Zur Kenntniss der Apogamie in der Gattung Hieracium« i *Berichte der Deutschen Botanischen Gesellschaft* er nu klassiske. Ostenfeld fastslog i sidstnævnte Afhandling, at Gruppen *Archieracium*'s Arter er helt apogame. *Pilosella*-Gruppens Arter er ikke fuldt apogame, og en enkelt af Gruppens Arter, *Hieracium aurantiacum*, slet ikke. Krydses *H. auricula* med *H. aurantiacum*, fremkommer en uensartet F_1 -Generation, men hver F_1 -Plante giver et konstant Afkom. Tilsvarende Resultat faas ved Krydsning af *H. excellens* og *H. aurantiacum*. Der kunde med andre Ord ved Krydsning opstaa konstante, nye Former, der i og for sig godt kunde betragtes som Arter. Ganske

vist var de nye Former atter apogame, men de var lige saa gode Arter som de i Forvejen eksisterende apogame Hieracier, der af Systematikerne betragtes som Arter. Ostenfeld, der behandlede Hieracium-Problemet i en Række Afhandlinger, paaviste ogsaa, at der kunde indtræffe Mutationer hos de apogame Former, blandt andet hos *H. rigidum*, hvorved atter nye konstante Typer opstod. Han skrev herom i *Journal of Genetics* i 1921.

Ostenfeld kom til disse Resultater gennem Eksperimenter og støttedes fortræffeligt i sine Undersøgelser af sin Ven, den fremragende svenske Cytolog, O. Rosenberg, der foretog de nødvendige cytologiske Studier og herigennem klarlagde Apogamiens Væsen hos Hieracium. Ostenfeld havde i det hele taget Øje for, hvad genetiske Eksperimenter og cytologiske Undersøgelser kunde bringe Systematikerne. I sine sidste Aar beskæftigede han sig direkte med genetiske Eksperimenter med Slægten *Polemonium*, hvis Arter han krydsede. Det var her særlig Artsproblemet og Kønsforholdene, der interesserede ham, men til nogen Afslutning kom hans Eksperimenter ikke; han offentliggjorde dog et Par Afhandlinger derom i *Hereditas* i 1923 og 1929; men ogsaa i denne Undersøgelse søgte han cytologisk Assistance. Han var stærkt interesseret i Problemet om nye Arters Dannelse og var klar over den store Rolle, Kromosomernes Forhold spillede for nye Arters Opkomst. Et Par mindre Arbejder derom findes i 1925 i *American Naturalist* og i 1928 i *Journal of the Royal Horticultural Society*.

Endnu staar tilbage at nævne, at Ostenfeld sammen med Professor A. Mentz udgav det fortrinlige populær-videnskabelige Værk: »Nordens Flora« i 1901—07 og atter, i udvidet Skikkelse, i 1917—27, med en Mængde farvelagte Tavler, og ligeledes den ypperlige »Planteverdenen i Men-

neskets Tjeneste« i 1906. Af Lærebøger skrev han kun en enkelt: »Grundrids af den systematiske Botanik med særligt Henblik paa Landbrugets Planter« i 1922, beregnet for de Studerende ved Landbohøjskolen.

Som Forfatter havde Ostenfeld saaledes en meget stor videnskabelig Produktion bag sig; han havde skrevet omkring ved 200 Afhandlinger, men tiltrods herfor bærer hans Arbejder Præg af stor Omhu. Endskønt de mange Hverv, han paatog sig, beslaglagde hans Tid og Kræfter stærkt, og tiltrods for Sygdommen i de senere Aar bevarede han sin store videnskabelige Interesse til det sidste. Naturligvis maatte dog hans Optagethed, der stedse blev større, gøre det umuligt for ham at overkomme saa meget videnskabeligt Arbejde som i de Aar, da han saa at sige alene helligede sig det.

Ostenfeld's Indsats i den botaniske Videnskab vil blive staaende, og for os, der kendte ham, vil ogsaa blive staaende Mindet om den dygtige Forsker, den mandige Skikkelse og det charmerende Menneske.

Ære være hans Minde.

ROSA METZ PARSBERG FOT. 1919.

FOTOTYPI PACT & CRONES EFTF.

Kr. Nygras

Kristoffer Nyrop.

(11. januar 1858—13. april 1931).

Af **Kr. Sandfeld.**

(Tale i Videnskabernes Selskabs møde d. 8. maj 1931).

Den 13. april 1931 afgik prof. Nyrop ved døden paa Kommunehospitalet. Han havde ladet sig indlægge her, fordi han i nogen tid havde følt sig mindre vel tilpas, og kuren syntes at have haft den tilsigtede gavnlige virkning, da han blev angrebet af en lungebetændelse, der i løbet af faa dage medførte døden og rev ham bort, just som han var fuldt optaget af planer om literært arbejde, først og fremmest med hensyn til en ny udgave af første bind af »Grammaire historique« og en fortsættelse af »Ordenes liv«. Han fik saaledes lov til at dø midt i det arbejde, der var ham en glæde, ja næsten en livsbetingelse, og blev forskaa-net for en uvirksom alderdom, der vilde have pint ham mere end de fleste andre.

Kristoffer Nyrop blev født d. 11. januar 1858 i København som søn af universitetsinstrumentmager, prof. Camillus Nyrop. Sex aar gammel blev han sat i skole i det nu forlængst nedlagte v. Westenske institut (Nørregade 41), hvorfra han blev student 1875. Blandt hans lærere i skolen var Sophus Schandorph og Oscar Siesbye, hvis undervisning efter hans eget sigende fik betydning for retningen af hans senere studier. Men han synes for øvrigt ikke i sin skoletid at have røbet ualmindelige anlæg; i hvert fald har

Siesbye engang fortalt mig, at ingen af hans lærere tænkte, at han skulde blive noget særligt. Saa meget stærkere kom hans anlæg til udfoldelse, saa snart han var bleven student og havde begyndt sine studier ved universitetet. Allerede i efteraaret 1879 tog han magisterkonferens i fransk sprog og litteratur og omtrent samtidig begyndte han en produktiv forfattervirksomhed paa ret udstrakte omraader. At han ogsaa meget tidligt har været klar over sit maal, har han selv engang omtalt ved at fortælle, at han efter bestaaet studentereksamen tog et stykke papir og derpaa lakonisk skrev ordene: cand. mag. — doktor — docent — professor.

Ved universitetet fangedes hans interesse især af Vilh. Thomsens forelæsninger samtidig med, at han fordybede sig i studiet af fransk og de øvrige romanske sprog og deres literaturer og lagde grunden til den overordentlig omfattende og grundige lærdom baade paa sprogligt og andre omraader, som senere hen udmærkede ham. Undervisningen i fransk varetoges paa den tid af Vilh. Jac. Bjerring, der virkede som lektor ved universitetet fra 1852 til 1879. Han var overvejende politiker og ikke videnskabeligt uddannet fagmand, men Nyrop siger selv om ham, at han utvivlsomt har bidraget til, at man i Danmark begyndte at syselsætte sig paa en langt grundigere maade end tidligere med det franske sprogs historiske udvikling.

1877—78 opholdt Nyrop sig i Paris, hvor han under vejledning af G. Paris, P. Meyer, A. Darmesteter, E. Picot og flere andre studerede romansk filologi, komparativ litteraturhistorie og palæografi. Dette studieophold fik afgørende betydning for ham. Ikke blot befandt han sig i et af centrene for den romanske filologis stærke opblomstring just i disse aar, men han knyttedes ogsaa personligt til de nævnte forskere, især til G. Paris, P. Meyer og E. Picot.

Overfor den førstnævnte bevarede han hele livet igennem den største hengivenhed og beundring, hvad der især kom til orde i det mindeskrift om G. Paris, som han udgav efter dennes død (i »Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning« Nr. 68. 1906).

Bortset fra et referat af et foredrag holdt i det filologisk-historiske samfund (om apofoni i fransk, »Udsigt over det philol.-hist. Samfunds Virksomhed 1876—78«, p. 20—25), er Nyrops første arbejde en afhandling med titlen »Det franske participe passé behandlet historisk efter sin afledning og anvendelse«, prisbelønnet af det filol.-hist. samfund og trykt i Nordisk Tidsskrift for Filologi 1879, p. 106—135. Samme aar offentliggjorde han i »Det filologisk-historiske Samfunds Mindeskrift i Anledning af dets 25-aarige Virksomhed« en lydhistorisk studie betitlet »Une question de phonétique romane. T + R en provençal«, hvori han forklarer den udvikling, der foreligger i provençalsk *paire* af lat. *pater*, gennem et mellemtrin *paðre* under henvisning til en tilsvarende overgang i danske dialekter (*bedre* > *gy. bæjer*) og andetsteds, en forklaring, der har vundet almindelig tilslutning. I denne lille afhandling, hvor han viser sig som fuldmoden sprogforsker, beskæftiger han sig i forbigaaende ogsaa med beslægtede spørgsmaal vedrørende oldfransk og lægger en selvstændig opfattelse for dagen, saa at han endog træder op imod sin mester G. Paris.

1880 udgav han sammen med E. Picot, hos hvem han for øvrigt især havde studeret rumænsk, en samling franske farcer fra det 15. og 16. aarhundrede (»Nouveau recueil de farces françaises«) efter det eneste eksisterende exemplar, der findes paa det kgl. bibliotek, og skrev i Nordisk Tidsskrift for Filologi. NR. V, p. 216—255 en afhandling om »Sagnet om Odysseus og Polyphem«, som han

viser er et vidt udbredt æventyrmotiv. Aaret efter udkom hans lille bog om »Sprogets vilde skud«, en undersøgelse af folkeetymologier o. lign. i dansk, der gjorde ham mere bekendt ogsaa uden for filologernes kreds, og 1882 vandt han universitetets guldmedalje med den store afhandling »Den oldfranske heltedigtning«, der blev udgivet aaret efter og i 1886 oversat paa italiensk af E. Gorra. Efter en længere udenlandsrejse til Svejts, Frankrig, Italien og Rumænien udgav han 1885 sine »Romanske mosaikker. Kulturbilleder fra Provence og Rumænien«, livfulde rejseskildringer, der vidner om, baade hvor godt han forstod at bruge sine øjne i fremmede lande og hvor vel forberedt han var til at faa noget ud af opholdet der. Hvad specielt afsnittet om Rumænien angaar, havde jeg 22 aar senere lejlighed til i alt væsentligt at bekræfte paalideligheden af hans iagttagelser og verificere hans bedømmelse af de daværende rumænske samfundsforhold. Samme aar offentliggjorde han i Nordisk Tidsskrift for Filologi NR. VIII p. 119—130 en sproglig afhandling om »Forblommede Ord«.

Jeg har her anført alle hans tidligste arbejder i kronologisk orden for at vise, hvor intensivt han arbejdede i disse aar. Føjer man nu hertil, at i samme tidsrum findes hans navn under en mængde mindre meddelelser og bog-anmeldelser rundt om i tidsskrifter som Zeitschrift für romanische Philologie, Romania, Literaturblatt für germanische und romanische Philologie, Mélusine, Svenska landsmålen, Nær og Fjern og andre, vil det yderligere være klart, at han ikke var nogen homo novus i videnskaben, da han den 9. april 1886 disputerede for doktorgraden med sin afhandling »Adjektivernes kønsbøjning i de romanske sprog«.

Selve æmnet er ikke særlig omfattende og rummer

ikke større problemer, men Nyrop førte undersøgelsen til bunds, saa vidt som det var muligt med det materiale, der stod til hans raadighed paa en tid, da andre romanske sprog end fransk endnu var lidet undersøgte. Afhandlingen er et talende vidnesbyrd om, i hvor høj grad forfatteren var fortrolig med hele den romanske sprogvidenskab, og den indeholder i detaljerne forskellige træffende bemærkninger, som man den dag idag kan tage sig ad notam. Den viser ogsaa Nyrops udviklede sans for den ydre form, for en kunstnerisk typografisk opstilling. Endelig er den af stor almen interesse paa grund af indledningen, der omfatter ikke mindre end en tredjedel af hele bogen, og som behandler begreberne lydlov og analogi. Nyrop viser her, at han ikke blot har gaaet i skole hos franskmændene, men at han samtidig har fulgt med i de strømninger, der fandt sted i tysk sprogvidenskab i hans unge aar. Indledningen giver næmlig en klar og endnu i vore dage lærerig fremstilling af den saakaldte junggrammatiske skoles ideer, der kom til at spille saa stor en rolle i hele sprogvidenskabens udvikling. Nyrop sluttede sig helt og fuldt til denne retning, specielt med hensyn til læren om lydlovenes undtagelsesløshed. At man nu ser anderledes paa mangt og meget — en modsat opfattelse kom allerede til orde tyve dage efter disputatsen gennem et foredrag af Otto Jespersen i filol.-hist. samfund (se bl. a. Nord. Tidsskr. for Fil. NR. VIII. 207—245) — forringer ikke interessen ved Nyrops arbejde. For den, der vil have et indblik i dette afsnit af sprogvidenskabens udviklingshistorie, gives der næppe nogen bedre vejledning end Nyrops klare og vel-skrevne oversigt.

Efter i et par semestre at have virket som privatdocent, opnaede Nyrop i foraaret 1888 ansættelse ved universitetet som

docent i romansk sprog og literatur, og dermed begyndte en lærergerning, der varede i 40 aar, indtil han i forsommeren 1928 holdt sin sidste forelæsning paa universitetet. Hans undervisning var fra fakultetets side tænkt at skulle supplere den, der gaves af fagets officielle repræsentant, Thor Sundby, der var bleven professor 1887 efter at have virket som docent fra 1880. Men Nyrop blev meget snart for de studerende den egentlige lærer i fransk saavel som i de øvrige romanske sprog. Thor Sundby var vel en grundig og kundskabsrig videnskabsmand, der har efterladt sig værker af blivende værdi, men hans forhold til den nyere romanske filologi var ikke særlig intimt og hans pædagogiske ævner ringe. Dertil kom i hans sidste aar en tiltagende alderdomssvækkelse, der gjorde hans forelæsninger ganske betydningsløse. Overfor ham stod nu Nyrop, udrustet med dybtgaaende og omfattende teoretiske og praktiske kundskaber, repræsentant for alt det nye i den romanske filologi, fuld af liv og energi og med fremragende pædagogiske ævner. Der var liv og fart over hans undervisning, man følte sig tryk under hans vejledning, og man beundrede ham for den lette og legende maade, hvorpaa han forstod at fremstille tingene. Saaledes har jeg selv først lært Nyrop at kende, og jeg ved, at han blev ved at virke saaledes paa de skiftende hold af studerende langt ned i tiden. Selv om Sundby, hvis efterfølger Nyrop blev 1894, er den første, der har baaret titlen professor i romanske sprog ved Københavns universitet, saa er Nyrop den første, der har været det af gavn.

Universitetsvirksomheden gjorde ikke noget afbræk i Nyrops frodige og mangesidige produktion. 1887 udgav han i »Opuscula philologica. Mindre Afhandlinger udg. af det philol.-hist. Samfund« en omfattende studie over »Navnets

magt«. 1889 leverer han bidrag til tolkningen af det oldspanske »Poema del Cid«. (Romania XVIII 502—04). 1891 skriver han i anledning af 100-aaret for J. L. Heibergs fødsel bogen »Nej. Et motivs historie« og i 1892 den lille bog »En teaterforestilling i middelalderen«. Og det er ikke blot videnskabelig produktion, der optager ham. Han udgiver i disse aar sine meget benyttede grammatikker og lærebøger i spansk og italiensk og en to-bindes samling »Lectures françaises«. Ogsaa hans franske lydlære — senere oversat paa fransk — falder i denne periode, medens andre pædagogisk tilrettelagte skrifter som »Fransk verslære« hører en noget senere tid til, ligesom hans to bind »Poésie française«. Fra 1890 til 1903 redigerer han endvidere sammen med Jespersen (og senere ogsaa Verner Dahlerup) det udmærkede tidsskrift »Dania«, der i sine ti bind rummer en mængde større og mindre bidrag fra hans haand om litteraturhistoriske, folkloristiske og sproglige æmner. Nævnes kan ogsaa hans bog »Kysset og dets historie« fra 1897.

Imidlertid samler han efterhaanden sine kræfter om det arbejde, der skulde blive hans livs hovedværk, hans »Grammaire historique de la langue française«. Efter at han havde forberedt den gennem forelæsninger fra omtrent midten af halvfemserne, udsendte han 1899 første bind, indeholdende en almindelig udsigt over sprogets ydre historie samt lydlæren, vokalers og konsonanters forandringer fra latin til fransk. Andet bind, formlæren, kom 1903. Men inden tredje bind var færdigt, ramtes han af den ulykke, der for de fleste andre vilde have bevirket en brat opgivelse af det hele. Det er bekendt, hvordan hans sejge energi, hans enestaaende hukommelse og bistand fra venner og ikke mindst fra hans hustru, Margrethe Nyrop, som han havde ægtet 1888, gjorde ham det muligt at over-

vinde alle vanskeligheder, saa at han kunde fortsætte ikke blot sit videnskabelige arbejde, men ogsaa sin lærergerning ved universitetet. Om tredje bind, orddannelseslæren, der udkom i 1908, maa siges, at det i ingen henseender bærer præg af at være forfattet af en mand, der ikke har haft sine øjnes brug, saa godt har alt været tilrettelagt i forvejen. Det samme gælder fjerde bind, semantikken, der udkom 1913. Kort efter udbrød verdenskrigen, der gjorde saa dybt et indtryk paa ham, at det til at begynde med lammede hans arbejdskraft, for derpaa at kalde ham frem som deltager i den standende strid, dels med skrifter mod krigen, dels med en forherligelse af Frankrig i bogen om dette land. Først 1925 kom femte bind af »Grammaire historique«, indeholdende en del af syntaxen, og endelig sidste efteraar, 1930, lykkedes det ham at afslutte værket med sjette bind, slutningen af syntaxen.

Trods det uhyre store arbejde, der er nedlagt i dette værk, fik Nyrop dog tid og kræfter til under dets forberedelse og udgivelse at give sig af med mange andre ting. Jeg skal ikke her komme nærmere ind paa en opregning af hans forskellige mindre afhandlinger, men blot, foruden hans interessante »Observations sur quelques vers de la farce de Maître Pierre Patelin« (Oversigt over Videnskabernes Selskabs Forhandlinger 1900. 331—367), omtale det populariserende skrift »Ordenes liv«, der udkom 1903 og senere er bleven fulgt af tre andre bind, hvoraf det sidste udkom 1930, samt serien »Fortids sagn og sange« I—VI (1907—1909).

Nyrops interesser var saare mangesidige og hans kundskaber overordentlig vidtspændende, men hans hovedinteresse og hans særlige studieomraade var og blev hans første kærlighed, fransk sprog og litteratur, og herom drejer

sig da ogsaa det meste af hans videnskabelige forfatter-
skab, ligesom det er paa dette felt, han høstede sine fleste
lavrbær. Foruden i de tidligere nævnte arbejder har han
givet bidrag til kundskaben om fransk sprog i afhandlin-
gen »Kongruens i fransk« (universitetsprogram 1917) og i
en række grammatikalske, etymologiske, semasiologiske og
lexikalske studier, som han fra tid til anden foredrog her
i selskabet, som han blev medlem af 1899. De er offentlig-
gjorte i »Historisk-filologiske Meddelelser« bd. II, III, IV,
VIII, IX, XII, XVII. Men det er især hans »Grammaire
historique de la langue française« som hans navn vil være
knyttet til for eftertiden. Dette værk, der har indbragt
ham mange og velfortjente baade videnskabelige og andre
udmærkelser, er ogsaa frem for alt andet det, hvorefter
hans videnskabelige indsats skal bedømmes.

I fortalen til 6. bind, der er en slags efterskrift til hele
værket, siger han, at det har været hans hensigt at skabe
et værk, hvori begynderen kunde finde en klar og prak-
tisk vejledning, og som ogsaa, gennem en udførlig biblio-
grafi, kunde tjene til grundlag for forelæsninger og øvelser.
Paa den tid, da værket blev planlagt, var allerede den
videnskabelige litteratur vedrørende det franske sprogs hi-
storie af et kolossalt omfang, og alene det at samle og
sigte det vældige stof til en tidssvarende fremstilling af
videnskabens resultater var i og for sig en bedrift. Men
Nyrop har gjort mere end dette. Navnlig fra 2. bind af har
han af sit eget, gennem mange aar samlede materiale ydet
rigelige bidrag til belysning af de forskellige fænomener,
og naar værket strax modtog den største anerkendelse og
nu saa at sige hele verden over bruges som lærebog ved
universiteterne, er det et bevis for, at han i fuldt maalt
har naaet, hvad han tilsigtede, selv om der kan indven-

des, at han maaske noget for ofte gaar uden om problemerne og nøjes med at optrække de store hovedlinier. Imidlertid vilde det være højst uretfærdigt, blot at betragte værket som »un guide pratique« for begyndere. Det er andet og mere. Ogsaa for fagmanden i egentlig forstand er den et uundværligt hjælpemiddel til orientering i de tusinde detaljer, som man ved studiet af fransk sprog-historie maa tage i betragtning. Dette gælder ganske særlig de tre første dele, der som omtalt indeholder lyd- og formlæren og orddannelseslæren. Det er bøger, som man atter og atter vil have brug for at raadføre sig med. Det gælder ogsaa i alt væsentligt fjerde del, semantikken. Selv om det ikke er — og heller ikke godt kunde være — en systematisk fremstilling af det latinske ordforraads betydningsudvikling fra latin til fransk, men snarere en almindelig betydningslære med eksempler hentede fra fransk, saa rummer dette bind en saadan fylde af stof, at det er et værdifuldt bidrag til denne side af fransk sproghistorie, uanset at man kan være uenig med forfatteren i hans opfattelse og fremstilling af forskellige semasiologiske fænomener. Derimod kan det ikke nægtes, at de to sidste bind ikke staar paa højde med de foregaaende og ikke fuldt svarer til de krav, man i vore dage maa stille til en historisk syntax. Man mærker, at Nyrop i sine yngre aar ikke har haft samme interesse for denne side af det franske sprogs historie som for de øvrige, og man kan under læsningen ikke frigøre sig for det indtryk, at han til sidst er bleven træt. Og ret beset vilde det jo ogsaa være ufatteligt, om den frygtelige ulykke, der ramte ham i hans fulde arbejdskraft, slet ikke skulde have sat sig spor i hans senere produktion og ikke have hindret ham i fuldt at mestre et stof, der netop i de senere aar er

voxet saa overordentlig stærkt. Beundringen for den tapperhed, hvormed han søgte at bøde paa følgerne af denne ulykke, bliver ikke derfor mindre, og mindre heller ikke taknemligheden for, hvad han har ydet. Det vil for lang tid sikre hans navn en hædersplads i den romanske filologis historie. Og her i selskabet vil vi længe bevare mindet om ham som en videnskabsmand, der har gjort Danmarks navn ære vidt om i verden.

UDDRAG AF REGNSKABET

FOR AARET 1930.

Indtægt.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Beholdning fra forrige Aars Regnskab:				
a. Kassebeholdning	34487	88		
b. 1 Guldmedaille	320	00		
c. 1 Sølvmedaille.....	12	50		
			34820	38
2. Renteindtægt m. m.:				
a. Rente af Kreditforeningsobligationer	16041	50		
b. Udbytte af 600 Kr. Nationalbankaktier...	60	00		
c. Rente af Indskud i Bank ¹⁾	1406	01		
			17507	51
3. Statstilskud i Kalenderaaret 1930	.....	..	33600	00
4. Bidrag i Følge statutmæssig Bestemmelse:				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis.....	400	00		
fra Etatsraad Schou og Hustrus Legat ...	100	00		
b. Til videnskabelige FormaaIs Fremme:				
det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for				
Aaret 1929 (udbet. Dec. 1930).....	4154	24		
c. Fra Carlsbergfondet	20000	00		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring				
om Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen:				
Rente af 120200 Kr. Østift. Krdf. Oblig. à				
3½ pCt.	4207	00		
			28861	24
5. Salg af Selskabets Forlagsskrifter	.....	..	3049	76
6. Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til Selskabets				
internationale Forbindelser.....	.....	..	10000	00
7. Tilfældige Indtægter:				
Udtrukne Obligationer	7000			
Solgt: 600 Kr. Nationalbankaktier	1027	62		
			8027	62
Samlet Indtægt...	.....	..	135866	51

¹⁾ Paaløbende Rente Kr. 4056,83 af Tilgodehavende hos Carlsbergfondet er i Lighed med tidligere Aar tilskrevet dette Tilgodehavende.

Udgift.		Kr.	Øre	Kr.	Øre
1. Selskabets Bestyrelse:					
a.	Løn til Embedsmænd, Assistent og Medhjælpere, Pension m. m.	16319	32		
b.	Selskabets Møder	1814	71		
c.	Rengøring	938	16		
d.	Kontor og Oplag	5889	28		
e.	Porto	2414	83		
f.	Forsikring	300	75		
				27677	05
2. Selskabets Forlagsskrifter:					
a.	Oversigten	5272	65		
b.	Meddelelserne og Skrifterne	35947	32		
c.	Dines Andersen, Pæli Dictionary	»	»		
				41219	97
3. Anvist af Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat					
		....	..	»	»
4. Understøttelse til Skrifers Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmer eller andre:					
a. Af Selskabets Midler:					
	Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie	1000	00		
b. Af det Hjelmsstjerne-Rosencroneske Bidrag:					
α. Kommissionen til Registrering af literære Kilder til dansk Historie, 5. Bidrag af 5-aarig Bevilling					
		1600	00		
β. Dansk historisk Forening					
		1000	00		
				3600	00
5. Selskabets internationale Forbindelser:					
a.	Kontingent til internationale Sammenslutninger for Aaret 1930	1255	18		
b.	Rejseudgifter til Selskabets Delegerede ...	4705	00		
				5960	18
	Overføres...	....	..	78457	20

Udgift.	Kr.	Øre	Kr.	Øre
Overført	....	..	78457	20
6. Pengepræmier og Medailler: 1 Guldmedaille	....	..	320	00
7. Udgifter til Istandsættelser og Anskaffelser	....	..	635	87
8. Indkøb af Obligationer	....	..	17527	78
9. Beholdning ved Aarets Slutning:				
a. Kassebeholdning	38913	16		
b. 1 Sølvmedaille	12	50		
			38925	66
Samlet Udgift	....	..	135866	51

Regnskab for Bidrag fra den Hjemstjerne-Rosencroneske Stiftelse:

Beholdning $\frac{1}{1}$ 1930 .	Kr. 226,91	Udgifter 1930	Kr. 2600,00
Bidrag for Aaret 1929 -	4154,24	Beholdning $\frac{31}{12}$ 1930 -	1781,15
	Kr. 4381,15		Kr. 4381,15

Regnskab for Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet til Selskabets internationale Forbindelser:

Beholdning $\frac{1}{1}$ 1930 . .	Kr. 3076,20	Kontingentudgifter til	
Bidrag for 1930	- 10000,00	Unioner 1930	Kr. 1255,18
		Rejseudgifter 1930 til	
		Selskabets Delegerede -	4705,00
		Beholdning $\frac{31}{12}$ 1930 . .	- 7116,02
	Kr. 13076,20		Kr. 13076,20

Opsamlet til Prisopgaver for Legaterne:

	Thottske Legat	Classenske Legat	Schouske Legat
Beholdning $\frac{1}{1}$ 1930	800 Kr.	1600 Kr.	400 Kr.
Bidrag for 1930	200 -	400 -	100 -
Beholdning $\frac{31}{12}$ 1929	1000 Kr.	2000 Kr.	500 Kr.

Formueopgørelse pr. 31. December 1930.

I. Værdipapirer lydende paa Selskabets Navn (herunder det Thottske Legat paa 5000 Kr.):			
125700 Kr.	Husejer Kreditk. Obl. à 3½ %	Kursværdi	Kr. 97.731,75
82200 -	Østift. Kreditf. Obl. à 3½ %	-	- 73.101,50
155000 -	- - - - - à 4 %	-	- 140.675,00
41000 -	Jydske Land. Krdf. Obl. à 3½ %	-	- 36.900,00
29000 -	- - - - - à 4½ %	-	- 26.607,50
6000 -	Fynske Kreditf. Obl. à 3½ %	-	- 5.440,00
<hr/>			
Ialt 438900 Kr.	nominelt, til Kursværdi	.....	Kr. 380.455,75
II. I. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om Professor Dr. med. & phil. Julius Thomsen:			
120200 Kr.	Østift. Kreditf. Obl. à 3½ %	Kursværdi	Kr. 95.859,50
III. Tilgodehavende hos Carlsbergfondet (hvorover kun kan disponeres under særlige Forhold)			
d. 30/9 1930	.....	Kr.	85.193,42
IV. Medailler			
.....	Kr.	12,50	
V. Kassebeholdning (deri indbefattet: Beholdning af Bidrag fra den Hjelmstjerne-Rosencroneske Stiftelse Kr. 1781,15, Beholdning af Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet Kr. 7116,02 samt opsamlede Bidrag til Prisopgaver for Legaterne Kr. 1000 + Kr. 2000 + Kr. 500)			
.....	Kr.	38.913,16	

Regnskabet er revideret og godkendt.

D. 6. Marts 1931.

J. Hjelmlev,

p. t. Kassekommissionens Formand.

BUDGET

FOR AARET 1931.

Indtægt.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. <i>Beholdning:</i>				
a. Kassebeholdning				
b. Guldmedailler				
c. Sølvmedailler				
2. <i>Renteindtægt m. m.:</i>				
a. 125700 Kr. Husejer Kreditk. Oblig. à 3 ¹ / ₂ pCt.	4399	50		
85200 - Østifternes Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	2982	»		
155000 - do. do. à 4 -	6200	»		
43000 - Jydske Land. Krdf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	1505	»		
20000 - do. do. 4 ¹ / ₂ -	900	»		
8000 - Fynske Kreditf. Oblig. à 3 ¹ / ₂ -	280	»		
b. Rente af Indskud i Bankerne	800	»		
			17066	50
3. <i>Forventet Statstilskud</i>	....	..	32100	»
4. <i>Bidrag i Følge statutmæssig Bestemmelse:</i>				
a. Til Præmier:				
fra det Classenske Fideikommis	400	»		
Etatsraad Schou og Hustrus Legat	100	»		
b. Til videnskabelige Formaals Fremme:				
Det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag for				
Aaret 1930	4000	»		
c. Fra Carlsbergfondet	20000	»		
d. Fra J. P. Suhr & Søns Legat til Erindring om				
Prof., Dr. med. & phil. Julius Thomsen: Rente				
3 ¹ / ₂ pCt. af 120200 Kr. Østif. Krdf. Oblig. ...	4207	»		
			28707	»
5. <i>For Salg af Selskabets Skrifter</i>	....	..	3000	»
6. <i>Forventet Bidrag fra Rask-Ørsted Fondet</i> ...	....	..	10000	»
7. <i>Tilfældige Indtægter</i>	....	..	»	»
8. <i>Saldo (ikke dækket ved Aarets Indtægt)</i> ...	....	..	7300	50
Samlet Indtægt ...	....	..	98174	»

Udgift.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
1. Selskabets Bestyrelse :				
a. Lønninger, Pension m. m.	16529	»		
b. Selskabets Møder.	2500	»		
c. Rengøring.	1000	»		
d. Kontor og Oplag.	8000	»		
e. Porto.	3500	»		
f. Forsikring.	400	»	31929	»
2. Selskabets Forlagsskrifter :				
a. Oversigten.	4000	»		
b. Meddelelserne og Skrifterne.	40000	»		
c. D. Andersen, Pæli Dictionary.	5000	»	49000	»
3. Til Raadighed for Selskabets Præsident fra J. P. Suhr & Søns Legat.	.....	..	1500	»
4. Understøttelse til Skrifters Udgivelse og videnskabelige Arbejder af Medlemmerne og andre :				
a. Af Selskabets Midler:				
Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie.	000	»		
b. Af det Hjelmstjerne-Rosencroneske Bidrag:				
α. Til Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie, 1. Bidrag af en 5-aarig Bevilling.	2400	»		
β. Til Dansk historisk Forening.	1000	»	4400	»
5. Selskabets internationale Forbindelser :				
a. Kontingent til internationale Sammenslutninger.	2500	»		
b. Rejser.	5000	»		
c. Til Udgivelse af Corpus medicorum Græcorum, som Bidrag af Restbeløb (ca. 1800 Kr.) af Bevilling paa indtil Kr. 10000 (Maj 1907).	1000	»		
d. Til Medvirkning ved Arbejdet paa det nye Lexikon over middelalderligt Latin.	1000	»	9500	»
Overføres.	.....	..	96329	»

Udgift.		Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
	Overført	.....	..	96329	»
6. Pengepræmier og Medailler:					
a. Præmier af Legaterne:					
	Af det Thottske Legat	»	»		
	Af det Classenske Legat	»	»		
	Af det Schouske Legat	»	»		
b. Medailler:					
	1 Guldmedaille, 2 Sølvmedailler	345	»	345	»
7. Udgifter til Istandsættelser og Anskaffelser:					
8. Indkøb af Obligationer					
		.....	..	1500	»
		.....	..	»	»
	Samlet Udgift	.....	..	98174	»

Af disse Udgifter er 1 a fast (naar undtages, at Pensionen kan variere efter Statens Regler), 1 b—f, 2 a—c samt 5 b og 5 c kalkulatoriske. De øvrige Bevillinger kan kun overskrides ifølge særlig Bevilling af Selskabet.

Det Hjelmstjerne-Roseneroneske Bidrag.

	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1931 ca.	1500	»
Bidraget for 1930 ca.	4000	»
	5500	»
Budgetteret Udgift	3400	»
Beholdning ved Aarets Udgang ca.	2100	»

Bidrag fra Legaterne til Præmier.

	Thottske Legat		Classenske Legat		Schouske Legat	
	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.	Kr.	Ø.
Beholdning 1. Januar 1931	1000	»	2000	»	500	»
Bidraget for 1931	200	»	400	»	100	»
	1200	»	2400	»	600	»
Budgetteret Udgift	»	»	»	»	»	»
Beholdning ved Aarets Udgang	1200	»	2400	»	600	»

PRISOPGAVE FOR 1931

OPGAVE I HISTORIE

(PRIS: SELSKABETS GULDMEDEILLE
SAMT EN PENGEPRÆMIE PAA 1000 Kr.)

Der foregik i Danmark i Reformationens Aarhundrede og i Christian IV's Tidsalder store Forandringer med Hensyn til de Omraader indenfor Administrationen, som Birkerne udgjorde. Ikke blot overgik flere af de under Kirken tidligere hørende Birker paa verdslige Hænder, men der oprettedes talrige nye Birker, andre nedlagdes, og Grænser for Birkerne omlagdes. Det vilde have Interesse at faa oplyst, hvad der var bestemmende for alle disse Forandringer, og endvidere at faa Klarhed om hvad der var ejendommeligt for den i Birkerne bestaaende Ret og Styrelse, i hvilke Henseender Retsordningen i Birkerne afveg fra den i Herrederne og Købstæderne gældende Ret og Administration; herved vilde der kunne kastes Lys over mange Forhold af Landets indre Udvikling og af Stændernes Forhold til hinanden indbyrdes og overfor Kongemagten.

Videnskabernes Selskab udsætter derfor følgende Prisopgave: En Fremstilling af Birkernes Historie i Danmark, særlig deres administrative og sociale Betydning, i det 16. og 17. Aarhundrede indtil Enevældens Indførelse.

Indleveringsfrist 31. Oktober 1932.

Besvarelser af Spørgsmaalet kan være affattet i det danske, norske, svenske, engelske, franske, latinske eller tyske Sprog. Afhandlingerne betegnes ikke med Forfatterens Navn, men med et Motto, og ledsages af en forseglet Seddel, der indeholder Forfatterens Navn, Stand og Bopæl, og som bærer samme Motto. Intet af Selskabets indenlandske Medlemmer kan konkurrere til den udsatte Pris.

Inden Udløbet af den for Opgaven satte Frist indleveres Prisbesvarelserne til *Selskabets Sekretariat, Ny Vestergade 23, København V.* Bedømmelsen falder i den paafølgende Februar, hvorefter Forfatterne kan faa deres Besvarelser tilbage.

BERETNINGER OG BETÆNKNINGER

I.

Kommissionen for Registrering af literære Kilder til dansk Historie.

Beretning for 1930.

I det forløbne Aar har Kommissionen genoptaget Undersøgelserne i de nordiske Lande, idet Underbibliotekar R. Paulli i August Maaned som dens Udsending opholdt sig tre Uger i Sverige. Hr. Paulli arbejdede i det kgl. Bibliotek i Stockholm, hvor han førte den i Aarene 1907—16 foretagne Registrering à jour, og i Universitetsbiblioteket i Uppsala, hvor han paa samme Maade videreførte den Registrering, som var foretaget i Aarene 1913—18. Ved denne Efterregistrering er ikke blot nytilkomne Danica i de almindelige voksende Samlinger, som findes i de to Bibliotekers Haandskriftafdelinger, blevet behandlet paa Grundlag af Accessionsjournalerne, men ogsaa flere Specialsamlinger, som i de senere Aar er blevet indlemmet i disse Biblioteker, er gennemgaaet, og de Dele deraf, som vedrører Danmark, registreret. Det drejer sig her navnlig om afdøde fremstaaende Svenskes Privatarkiver, af hvilke flere dog endnu er helt eller delvis utilgængelige for Benyttelse. Blandt Samlinger af denne Art, som er blevet undersøgt, kan nævnes Ludv. Josephsons, Viktor Rydbergs og Karl Snoilskys literære Efterladenskaber, som findes i det kgl. Bibliotek i Stockholm, og Ad. Noreens og Carl Säves, som findes i

Uppsala. Af andre Specialsamlinger, som er blevet gennemgaaet, skal fremhæves Beskow-Dahlgrens, Karl Warburgs og Rob. Haglunds Autografsamlinger, som erhvervedes af det kgl. Bibliotek i Stockholm henholdsvis 1914, 1918 og 1920.

Som Resultat af Registreringen i Sverige hjembragte Hr. Paulli et usædvanligt stort Materiale, ialt ca. 600 Sedler. Langt den største Del heraf indeholder Registratur over Breve fra Danske; ialt er registreret over 2700 Breve. Blandt de mange kendte Personligheder, af hvem der er fundet originale Breve, kan nævnes H. C. Andersen; Johanne Louise Heiberg, J. P. Jacobsen, H. V. Kaalund, Jac. Langebek, Orla Lehmann, Chr. Molbech, D. G. Monrad, Fr. Münster, Carl Ploug, P. F. Suhm, Chr. Winther, J. J. A. Worsaae, Ad. Oehlschläger og H. C. Ørsted.

Ved Siden af Arbejdet i Sverige har Kommissionen i det forløbne Aar fortsat Registreringen af Haandskrifter i danske Samlinger. Den Gennemgang af Manuskripterne i Sorø Akademis Bibliotek, som Bibliotekar V. Madsen i 1928 paabegyndte, og som fortsattes i 1929, har foreløbig maattet indstilles, da den store Bülow'ske Haandskriftsamling, som er det eneste, der endnu staar tilbage at behandle af Manuskripterne i Sorø, for Tiden delvis er udlaant til Rigsarkivet. I Stedet for har Bibliotekar Madsen som Kommissionens Udsending i Maj Maaned opholdt sig 14 Dage i Odense for i Landsarkivet at gennemgaa Karen Brahes der deponerede Haandskriftsamling. Hr. Madsen havde tidligere i København for Kommissionen registreret 54 af disse Haandskrifter; under Opholdet i Odense er hertil kommet 83, deriblandt Originalmanuskripter af Lyschander og Ped. Hersleb, som ikke er anført i Vogelsangs trykte Fortegnelse.

Regnskabet for 1930 stiller sig saaledes:

Indtægt:

Overført fra 1929	399 Kr. 31 Øre	
Bidrag for 1930	1.600 - 00 -	
Renter for 1930	29 - 91 -	
	<hr/>	2.029 Kr. 22 Øre.

Udgift:

Sekretærløn	400 Kr. 00 Øre	
Honorarer og Rejseudgifter	1.413 - 60 -	
	<hr/>	1.813 Kr. 60 Øre.
		<hr/>
Rest at overføre...		215 Kr. 62 Øre.

Marts 1931.

H. O. LANGE.
Formand.

JOH. STEENSTRUP.

AAGE FRIIS.

II.

Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie.

Beretning om Virksomheden i 1930.

Siden dens Oprettelse i 1923 har Kommissionen bestaaet af Professorerne Aage Friis (Formand), Johs. Steenstrup, fhv. Overbibliotekar H. O. Lange og Rigsarkivar Kr. Erslev. Da den sidste 20. Juni 1930 er afgaaet ved Døden, har Videnskabernes Selskab i dets Møde 27. Oktober 1930 i hans Sted valgt Museumsinspektør Dr. phil. Poul Nørlund. Ogsaa indenfor det raadgivende Udvalg af Arkivbesiddere er en Række Medlemmer gaaet bort, som i de forløbne Aar har ydet Kommissionen udmærket Bistand og ved deres Støtte og anbefalinger fremmet dens Bestræbelser: Fru Enkekammerherreinde Ellen Juel (Hverringe) og de Herrer Godsejer F. Dahl (Moesgaard), Baron H. Gyldenkrone (Charlottenlund), Hofjægmester N. E. Hofmann-Bang (Hofmangave), Kammerherre Lensbaron Otto Reedtz-Thott (Gaunø), Godsejer Chr. Rottbøll (Børglum Kloster), Hofjægmester Lensgreve Christen Scheel (Gl. Estrup), Kammerherre Lensgreve C. G. J. V. Scheel-Plessen (Selsø), Landsarkivar G. L. Wad (Odense) og Kammerherre Baron J. Wedell-Neergaard (Svenstrup). I deres Sted har nedenstaaende vist Kommissionen den

Ære at indtræde i Udvalget: Fru Ada Kiær f. Reedtz-Thott (Svendborg) og de Herrer Hofjægermester, Lensgreve Erik Bernstorff-Gyldensteen (Gyldensteen), kgl. Ordenshistoriograf Dr. phil. Louis Bobé (København), Kammerherre fhv. Overhofmarskal Greve Frands Brockenhuus-Schack (København), Hofjægermester Lensgreve Bent Holstein-Holsteinborg (Holsteinborg), Rigsarkivar L. Laursen (København), Kammerherre Greve Aage Moltke (Lystrup), Kammerherre Greve Carl Moltke (Gl. Christiansholm, Klampenborg), Hofjægermester Lensgreve A. Schaffelitzky de Muckadell (Arreskov), Hofjægermester cand. jur. J. Sehested (Broholm), Kaptajn Th. Thaulow (København) og Godsejer Th. Westenholz (Matrup).

I Løbet af 1930 er Undersøgelsen af følgende større Arkiver og Biblioteker bleven tilendebragt:

1. Birkelse (Aalborg Amt); Hovedsæde i tidligere Stamhus B. Ejer Fru Hofjægermesterinde Fanny Skeel.

Forskellige Privatarkiver, bl. a. efterladt af Otto Skeel, (1636—96), Ove Skeel (død 1723), Anders Skeel (1731—76), Frederik Christian Skeel (1735—97) og Sophus Frederik E. O. Skeel (1836—97) væsentlig indeholdende Skifte-, Regnskabs- og enkelte Rets-sager af Betydning for Godset, desuden vedr. Sophus Fr. E. O. Skeels Virksomhed som Formand for Foreningen af jyske Landboforeninger etc. I Godsarkivet findes Adkomstbreve og kgl. Bevillinger 1565, 1614—1874, Regnskabssager og Jordebøger 1667 ff., Godskorrespondance fra 1756, en Skifteprotokol 1697—99, Sager vedr. Udskiftning etc. fra 1770, Kirkeregnskaber og Synsforretninger 1574—1814 etc.

- 2) Frederiksdal (Københavns Amt); Hovedsæde i det Schulinske Fideikommis, Ejer Hr. Lensgreve Sigismund Schulin.

I Privatarkivet Sager vedr. Udenrigsminister Greve Johan Sigismund Schulin (1694—1750), væsentlig Diplomer o. lign. samt større og mindre Brevsamlinger, efterladt af Grevinde Sophie Hedevig Schulin, f. v. Warnstedt (1753—1807), Christiane Louise v. Warnstedt (1741—1813) og Grev Sigismund Ludvig Schulin (1777—1836), deribl.

Breve fra Prins Christian Frederik (Christian VIII) og hans Hustru Prinsesse Caroline Amalie 1833—36.

En Række Schulin-Warnstedtske Papirer er tidligere gennem Hr. kgl. Ordenshistoriograf Dr. phil. Louis Bobé deponeret i og nu af Ejeren skænket til Rigsarkivet.

Godsarkivet omfatter væsentligt Skov- og Regnskabssager fra det 18. og 19. Aarhundrede.

- 3) Herlufsholm Stiftelse (Sorø Amt); Forstander Hr. Nationalbankdirektør Kammerherre Hofjægermester H. C. O. Baron Rosenkrantz.

Stiftelsesarkivet bestaar af forskellige Fonds, væsentlig det gamle Skovklosters, Skoleherrens, Godskontorets og Rektoratets Arkiver. I Tidens Løb er de bleven sammenblandet, men nu, saa vidt muligt, rekonstrueret. Adskillige Sager er meget gamle.

Skoleherreembedets Arkiv findes saaledes Pergamentsbreve helt ilbage til det 12. Aarhundrede, Papirakter fra det 15.; Skoleherreembedets Korrespondancesager, Kopibøger, Journaler og indkomne Breve rækker derimod kun tilbage til det 18. Aarh. Det samme gælder Rektoratets Korrespondance. Dog findes i dette Arkivfond en Embedsprotokol fra 1690 og Regnskaber for Bespisningen fra 1624. Ogsaa Størsteparten af Godsarkivet er fra det 18. og 19. Aarh.; dog Tingbøger fra 1616—1760, Skifteprotokoller fra 1719—72, nogle Regnskaber fra første Halvdel af det 17. Aarh. Fæsteprotokoller fra 1681 etc. Endelig findes der en ret betydelig Kortsamling.

- 4) Matrup (Aarhus Amt); Ejer Hr. Godsejer Th. E. Westenholz. Mindre Privatarkiver efterladt af Politikeren Regnar Westenholz (1815—66) og Godsejer R. A. Westenholz (1855—1925). Desuden nogle faa Godssager.

- 5) Støvringgaard Kloster (Randers Amt); Direktører d'Herrer Stiftamtmand V. Hvidt og Biskop T. L. Schiøler.

Arkivet, som alene vedrører Godset og dets Skove, stammer næsten udelukkende fra det 18. og 19. Aarh.; dog nogle Ejendoms-sager fra 1662 og Regnskabssager fra Harritslev og Albæk Kirker fra henholdsvis 1638 og 1698. Fæsteprotokoller fra 1719—1878.

6. Vallø adelige Stift (Præstø Amt); Kurator Hr. Kammerherre Greve A. Moltke, Lystrup.

Over Stiftets Arkiv fandtes i Forvejen en Registratur, af

hvilken Kommissionen i sin Tid har erhvervet en Afskrift (jvnf. Aarsberetningen fra 1928). Da Fortegnelsen viste forskellige Mangler og store Dele af Arkivet slet ikke var optaget i den, er hele Arkivet blevet gennemgaaet og en ny og fuldstændig Fortegnelse udarbejdet.

Arkivet, som foruden den personalhistoriske Interesse har stor Betydning for Kendskabet til sjællandske Landboforhold, stammer saa godt som udelukkende fra det 18. og 19. Aarh. — dog er der en Række Adkomstbreve (Pergamenter), som naar tilbage til 1376, Ejendomsdokumenter vedr. Bøndergods fra 1356 og adskillige Kirkeregnskabsprotokoller fra 1540.

Gennem Korrespondance eller Undersøgelser paa Stedet er desuden undersøgt en Række for største Parten mindre Herregaarde. I Odense Amt: Billeshave, Holsegaard, Kathrinebjerg, Kjærsgaard og Landkildegaarden; i Svendborg Amt: Hesselagergaard og Ørbæklunde; i Aarhus Amt: Constantinsborg og Ristrup, samt i Viborg Amt: Palstrup.

Endelig har Kommissionen ydet sin Medvirken til, at en Række Arkivalier er bleven afleveret til eller deponeret i Rigsarkivet og Landsarkiverne. Det første har saaledes modtaget til Ejendom eller som Deposita Grupper af Erik og Amalie Skrams Papirer og de store Samlinger, tidligere ordnet ved Kommissionen (jvnf. Aarsberetningen 1929), som er efterladt af Medlemmer af Familierne Goos og Hegermann-Lindencrone. Landsarkivet for Sjælland har modtaget Arkivalier fra Herlufsholm og Vallø og Landsarkivet for Fyen fra Einsiedelsborg (Odense Amt) og Ørbæklunde (Svendborg Amt). Desuden har Kommissionen ydet Bistand til, at den sønderjyske Sprogforsker Nicolaj Andersens efterladte Samlinger er bleven erhvervet af Udvalget for Folkemaal.

Kommissionen har i 1930 raadet over et Beløb paa 11282 Kr. 51 Øre. Fra Videnskabernes Selskab har den modtaget 1000 Kr., fra Carlsbergfondet 4000 Kr. og ved Bevilling paa Finansloven 3000 Kr. Til Dækning af Omkostningerne ved Ordningen af et Par store Arkiver har den af Ejerne modtaget 2495 Kr. 18 Øre og i forskellige Smaaandtægter, Renter af Bankbog etc. 352 Kr. 82 Øre. Endelig havde den fra 1929 et Overskud paa 434 Kr. 51 Øre. Udgifterne har beløbet sig til ialt 9134 Kr. 64 Øre. Sekretæren har i Honorar modtaget 800 Kr.; til Administration, Afskrivning af Registraturer, Transport af Arkivalier etc. er medgaaet 1622 Kr. 69 Øre, til Rejser, Ordnings- og Registreringsarbejder 6411 Kr. 95 Øre og til Erhvervelse af en Samling Papirer 300 Kr. (hvoraf 200 Kr. fra anden Side er bleven Kommissionen godtgjort og ovenfor ført til Indtægt). Aaret slutter saaledes med et Overskud paa 2147 Kr. 87 Øre.

AAGE FRIIS.

H. O. LANGE.

POUL NØRLUND.

JOH. STEENSTRUP.

AXEL LINVALD.

III.

Beretning fra Carlsbergfondet for Aaret 1. Okt. 1929 til 30. Sept. 1930.

Carlsberg Laboratoriet.

Den kemiske Afdeling (Professor Dr. S. P. L. SØRENSEN).

I det forløbne Aar har Professor SØRENSEN med Bistand af Afdelingens Assistenters fortsat sine Undersøgelser over Proteinstoffernes reversible Fraktionering. I en i Aarets Løb offentliggjort større Afhandling: »De opløselige Proteinstoffers Konstitution« (paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes Bd. 18 Nr. 5) har han givet en sammenfattende Oversigt over de eksperimentelle Kendsgerninger, hvorpaa Opfattelsen af Proteinstofferne som reversibelt dissociable Komponentssystemer hviler, ligesom han har paapeget denne Opfattelses Samhørighed med og nøje Tilknytning til moderne Anskuelser om andre højmolekulære Stoffers Bygning.

Assistent H. JESSEN-HANSEN har fortsat sine Undersøgelser over Serumalbuminernes optiske Drejningsevne.

Endvidere har Assistent JESSEN-HANSEN besørget Oversættelsen og Udgivelsen af et af Dr. JEAN ROCHE (Strasbourg) her i Laboratoriet paabegyndt og senere i Frankrig fuldført Arbejde: Undersøgelser over Globin (paa Dansk og Fransk i Meddelelsernes Bd. 18 Nr. 4).

Fru MARGRETHE SØRENSEN har fortsat sine Undersøgelser over reversibel Fraktionering af Hestehæmoglobin.

Dr. CARSTEN OLSEN har fortsat sine Jordbundsundersøgelser med særligt Henblik paa Jernmængden i Planternes Blade under forskellige Lys- og Jordbundsforhold. Den i forrige Beretning omtalte Undersøgelse: »Om Humusstoffernes Indflydelse paa Væksten af grønne Planter i Vandkultur« er i Aarets Løb offentliggjort paa Dansk og Engelsk (Meddelelsernes Bd. 18 Nr. 1). I Tilknytning hertil er Undersøgelserne over de Forbindelser, fra hvilke Planterne kan optage Jern, fortsatte og udvidede.

Dr. K. LINDERSTRØM-LANG har i Fortsættelse af sine tidligere Undersøgelser over Peptidaser i »Zeitschrift für physiologische Chemie« (Bd. 188) offentliggjort en Afhandling: »Zur Einheitlichkeit der Darmdipeptidase«. I »Kemisk Maanedssblad« (1929 Nr. 12) har han i Anledning af Kemisk Forenings Jubilæum givet en Oversigt over »Moderne Undersøgelser over Proteasernes Spaltning af syntetisk fremstillede Substrater«.

Endvidere har Dr. LINDERSTRØM-LANG sammen med Afdelingsforstander ved Statens Seruminstitut S. SCHMIDT i Aarets Løb offentliggjort en dels paa Carlsberglaboratoriet dels paa Statens Seruminstitut udført Undersøgelse: »Om Rensning af Toksiner og Antitoksiner« (paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes Bd. 18 Nr. 3, paa Fransk i Compt. rend. de la Société de biologie, Tome 103, og paa Tysk i Kolloid-Zeitschrift, Bd. 51, Heft 1).

Endelig har Dr. LINDERSTRØM-LANG sammen med Hr. E. HELM paabegyndt en Fremstilling af Protaminer af Fiskesperma.

Assistent G. HAUGAARD har sammen med Dr. A. H. JOHNSON (Montana) i Aarets Løb offentliggjort det i forrige Beretning omtalte omfattende Arbejde, »Om Fraktioneringen af Hvedegliadin« (paa Dansk og Engelsk i Meddelelsernes

Bd. 18 Nr. 2). I Tilknytning hertil har Assistent HAUGAARD paabegyndt et Fraktioneringsforsøg af Hvedegliadin i større Stil.

Endvidere har Assistent HAUGAARD paabegyndt en Række Undersøgelser over Aminosyrers og Polypeptiders Associationstendens.

Fru G. HAMMARSTEN, Stockholm, har som Gæst ved Afdelingen udført en Undersøgelse over en Række Uraters Opløselighed i Vand og Saltopløsninger.

Ligeledes som Gæst ved Afdelingen har Cand. med. & chir. G. N. NØRBY udført en Række Undersøgelser over Diastaseindholdet i Menneskets Blod og Urin. Et Par mindre Afhandlinger, »Bemærkninger om Urindiastasens Variation med Urinkoncentrationen I og II« er offentliggjort i Ugeskrift for Læger 1930 Nr. 2 og Nr. 5.

Dr. H. HÖLTER, Wien, har som Gæst ved Afdelingen paabegyndt et Arbejde om Pepsinets Fraktionering og en Række dermed i Forbindelse staaende Forhold.

Prof. Dr. MASAKAZU SATO, Formosa, har som Gæst ved Afdelingen fortsat sine i Fjor paabegyndte Undersøgelser over Maltpeptidaser.

Desuden har Cand. med. & chir. E. M. STEENBERG, Reservelæge T. CHRISTIANSEN, Dr. N. NIELSEN, Cand. pharm. K. PEDERSEN-BJERGGAARD, Cand. med. & chir. I. HUSFELDT, Ingeniør T. PEDERSEN, alle af København, Fil. kand. LINDQVIST, Lund, Dr. RAGNAR NILSSON, Stockholm, og Dr. W. I. WILEY, Australien, i Aarets Løb som Gæster studeret ved Afdelingen.

Den fysiologiske Afdeling (Prof. Dr. JOHS. SCHMIDT).

Dyrkningsforsøgene med Humle er fortsat i samme Udstrækning som ifjor. Der er foretaget Bitterstofbestemmelser

af Humleprøver saavel fra Forsøgshaven som fra Carlsberg Bryggerierne. Bestemmelserne er udført af Cand. pharm. E. C. SVARRER, der har afsluttet sine i tidligere Beretninger omtalte Undersøgelser vedrørende de forskellige foreliggende Metoder til Bestemmelse af Humleprøvers Bitterstofindhold. Paa Grundlag af disse Undersøgelser har Cand. SVARRER foreslaaet en ny vægtanalytisk Metode til Supplering af den hidtil paa Laboratoriet anvendte Titreringsmetode. Forslaget er nedlagt i et Manuskript, udarbejdet af Cand. SVARRER, der desuden har gjort Rede herfor i et Foredrag om Humleanalyser, som han har holdt paa den skandinaviske Bryggerhøjskole i Februar 1929.

Krydsningsforsøgene med højstammede og lavstammede Ærter er afsluttet med det Resultat, at de gav en Bekræftelse af de af tidligere Undersøgere beskrevne Forsøg, hvorefter ogsaa denne kvantitative Karakter følger de Mendelske Spaltningslove, idet »høj« dominerer over »lav«. Krydsningsforsøgene med Høns efter den diallele Metode er i Gang og fortsættes, særlig med Henblik paa Ægvægten.

De variationsstatistiske Undersøgelser med forskellige Fiske (*Anquilla*, *Gadus callarias*, *Zoarces viviparus*) er fortsat. Det af *Gadus callarias* foreliggende Materiale er bearbejdet og Resultaterne offentliggjort af JOHS. SCHMIDT i »Meddelelserne«s 18de Bind Nr. 6 i en Afhandling betitlet »Den atlantiske Torsk (*Gadus callarias* L.) og dens lokale Racer«, som udgør Nr. X i Serien »Raceundersøgelser«. Det i Aarenes Løb til Raceundersøgelserne tilvejebragte Materiale af *Anquilla* er for de indo-pacifiske Formers Vedkommende, der benævnes *Anquilla australis* Weber, færdigbearbejdet, og Resultaterne vil i en nær Fremtid kunne offentliggøres.

I Arbejderne har foruden Forstanderen deltaget den ordi-

nære Assistent Mag. sc. VILH. EGE, Cand. pharm. E. C. SVARRER, Frk. ESTHER HANSEN, Mag. sc. A. F. BRUUN, Dr. phil. P. JESPERSEN og Cand. mag. AA. STRUBBERG. Assistent VILH. EGE har desuden arbejdet med en større Undersøgelse af Slægten *Paralepis*, hvis Resultater han har nedlagt i en Afhandling, der under Titlen »Contributions to the knowledge of the North Atlantic and the Mediterranean species of the genus *Paralepis* Cuv. A systematical and biological investigation« er antaget til at forsvares for den filosofiske Doktorgrad ved Københavns Universitet.

Afdelingens Forstander var i Tidsrummet fra Regnskabsaarets Begyndelse til 30. Juni 1930 fraværende som Leder af Carlsbergfondets oceanografiske Ekspedition rundt om Jorden med Havundersøgelsesskibet DANA og har under denne Ekspedition efter Indbydelse holdt talrige Foredrag om sine Undersøgelser, saaledes i Wellington, New Zealand (Broadcasting Station), Sydney, N. S. W. (Australian Museum, Royal Society of New South Wales), Brisbane (Royal Society of Queensland), Bangkok (Chulalongkorn University, Siam Society), Cape Town (University Club). Han har af U. S. National Academy modtaget Akademiets Agassiz Medalje og er udnævnt til korresponderende Medlem af New Zealand Institute.

Cand. pharm. E. C. SVARRER forlod 1ste Januar 1930 Laboratoriet for at tiltræde en Stilling paa et Apotek, men har dog siden i mindre Udstrækning deltaget i de Arbejder, hvormed han tidligere var beskæftiget.

Adskillige udenlandske Forskere besøgte i Aarets Løb Afdelingen for at gøre sig bekendt med dens Arbejde og Metoder.

Af »Meddelelser fra Carlsberg Laboratoriet« udkom i Regnskabsaaret 1929—30 Bind 18 Nr. 1—6, ialt ca. 29 Ark, og af »Comptes-rendus des travaux du Laboratoire Carlsberg« Bind 17 No. 16—17 og Bind 18 No. 1—4 og 6, ialt ca. 27 Ark.

Vedrørende Laboratoriets Personale er der sket den Ændring, at den faste Assistent ved Laboratoriets kemiske Afdeling Cand. polyt. HANS JESSEN-HANSEN, der den 20. September 1930 fyldte 70 Aar, har taget sin Afsked fra 1. Oktober 1930 at regne. I hans Sted er ansat Dr. phil. K. LINDERSTRØM-LANG, der siden 1. August 1919 har været ekstraordinær Assistent ved Laboratoriet. Cand. polyt. JESSEN-HANSEN vil dog vedblivende være knyttet til Laboratoriet som Bibliotekar og Redaktør af »Meddelelserne«. — Det øvrige Personale er uforandret; se de foregaaende Aars Beretninger.

Carlsbergfondets videnskabelige Understøttelser (Afdeling B).

Om disse indkom der i 1929—30 305 Ansøgninger om et samlet Beløb af lidt over 1.690.000 Kr. Der bevilgedes i alt 954.199 Kr. 89 Ø.; af de givne Bevillinger bortfaldt dog 25.953 Kr. 56 Ø.

I 1929—30 blev der udbetalt til videnskabelige Formaal 1.181.457 Kr. 95 Ø., heri indbefattet det statutmæssige Tilskud paa 20.000 Kr. til det Kgl. Danske Videnskabernes Selskab¹. Resten af Beløbet fordeler sig saaledes:

1. Forfatter JEPPE AAKJÆR (†) til historiske Studier 800 Kr.
2. Landsarkivar, Cand. mag. SVEND AAKJÆR til Studier i ældre dansk Landbrugs- og Bebyggelseshistorie 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
3. ADELSAARBOGSFORENINGEN til Udarbejdelse og Trykning af Stamtavler over danske Adelslægter 1.500 Kr.
4. Dr. phil. ADA ADLER til fortsat Udarbejdelse af en Udgave af Suidas m. m. 6.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

¹ I Regnskabet (nedenfor S. 194) er den samlede Udgift opført med 1.227.993 Kr. 72 Øre. Heri er ovenfor fradraget det sammesteds under Indtægten opførte Refusionsbeløb, 46.535 Kr. 77 Øre. Af dette sidste Beløb vedrører 13.122 Kr. 05 Øre Bevillinger fra tidligere Regnskabsaar; Resten er i den nedenstaaende Fortegnelse ført til Indtægt for de paagældende Bevillinger.

5. Samme til Medhjælp ved hendes Forberedelse af Udgaven af Suidas 2.500 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 8.000 Kr.
6. DET KONGELIGE AKADEMI FOR DE SKØNNE KUNSTER til Tilvejebringelse af et Kartotek over arkitektoniske Opmaalinger og Tegninger 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
7. Professor emer., Dr. phil. DINES ANDERSEN til fortsatte leksikalske Arbejder over Pæli 6.720 Kr.
8. Samme til videnskabelig uddannet Medhjælp ved hans Pæli-Leksikon 1.800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
9. Sekretær ved Udvalg for Folkemaal, Mag. art. POUL ANDERSEN til en Studierejse til Sverige, Norge og Tyskland 400 Kr.
10. Inspektør ved det nationalhistoriske Museum, Mag. art. OTTO ANDRUP, Cand. phil. SIGURD SCHULTZ og fhv. Adjunkt FR. WEILBACH til Udgivelse af en ny Udgave af Weilbachs Kunstnerleksikon 1.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 6.800 Kr.
11. Kommunalæge O. F. ARENDS til Udsendelse af Spørgeskemaer i Anledning af hans alfabetiske Navnefortegnelse over Gejstligheden i Slesvig og Holsten fra Reformationen til 1864, 200 Kr.
12. REDAKTIONEN AF ARKITEKTEN til Udgivelse af et Hefte om Carlsberg Bryggeriernes Bygningshistorie 3.500 Kr.
13. Professor, Dr. phil. H. BAGGESGAARD-RASMUSSEN til Apparater til Bestemmelse af Ionisationskonstanterne ved svage Syrer m. m. 996 Kr. 60 Øre.
14. Fru Mag. art. NINA BANG, f. ELLINGER (†) til Trykning af Varetabeller B, udarbejdede paa Grundlag af Øresundstoldregnskaberne 1557—1660, 3.624 Kr.

- 28 Øre. Syvende Bidrag af samlede Bevillinger paa 53.000 Kr.
15. Adjunkt GUDM. G. BARÐARSON til fortsat geologisk Undersøgelse af Reykjaneshalvøen 1.500 Kr.
  16. Distriktslæge i Julianehaab ERIK BAY-SCHMITH til racebiologiske Undersøgelser i Grønland 1.800 Kr. Fjerde og sidste Bidrag af en Bevilling paa 10.300 Kr.
  17. Museumsdirektør, Dr. phil. FRANCIS BECKETT til et Ophold paa Sicilien 3.000 Kr.
  18. Højskoleforstander HOLGER BEGTRUP til Udgivelse af 8. og 9. Bd. af N. F. S. Grundtvigs poetiske Skrifter 3.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr.
  19. Museumsinspektør og Slotsforvalter H. C. BERING LISBERG (†) til Udgivelse af et Værk om Christian IV og Guldsmedene 8.616 Kr. 15 Øre.
  20. Fhv. Distriktslæge i Grønland ALFRED BERTELSEN til Dækning af Udgifter ved ornithologiske Undersøgelser i Grønland 600 Kr.
  21. Professor, Dr. phil. EINAR BILMANN til fortsatte Undersøgelser over Iltnings- og Reduktionsprocesser, navnlig til Arbejder med Kinhydronelektroden, 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  22. Konst. Underinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. KAJ BIRKET-SMITH til fortsat Bearbejdelse af det paa den 5te Thule-Ekspedition indsamlede Materiale 3.000 Kr.
  23. Professor, Dr. phil. NIELS BJERRUM til fortsat videnskabelig Virksomhed, især Undersøgelser over de stærke Elektrolyter, 3.600 Kr. Sjette Bidrag af samlede Bevillinger paa 12.400 Kr.
  24. Samme til Dækning af Udgifter ved Anskaffelse af Apparater og Stoffer til Undersøgelser af ham og hans

- Medarbejdere 3.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr.
25. Docent, Dr. phil. F. BLATT til Ophold i München for at deltage i Udarbejdelsen af »Thesaurus Linguae Latinae« 4.000 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 9.000 Kr.
  26. Assistent ved Dansk biologisk Station, Dr. phil. H. BLEGVAD til fortsatte Undersøgelser over lavere marine Dyrs Biologi 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  27. Docent, Dr. phil. ANDREAS BLINKENBERG til Studier over Ordstillingen i Fransk 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  28. Professor emer., Dr. phil. CHR. BLINKENBERG som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c, 9.000 Kr.
  29. Samme til Studierejse til Italien, Karthago, Grækenland og Ægypten 2.500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr.
  30. Bibliotekar, Dr. phil. SIGFÚS BLÖNDAL til fortsatte Studier over islandsk Sprog og Litteratur 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  31. Professor emer., Dr. phil. J. E. V. BOAS til fortsat videnskabeligt Arbejde 3.600 Kr. Fjerde Bidrag af en tiaarig Bevilling.
  32. Ordenshistoriograf, Lektor, Dr. phil. LOUIS BOBÉ til fortsatte litteratur- og kulturhistoriske Studier 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  33. Samme til Trykning af 10. Bd. af »Efterladte Papirer fra den Reventlowske Familiekreds« 500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.625 Kr.
  34. Professor, Dr. med. JOHS. C. BOCK til et Interferometer 2.000 Kr.

35. Professor, Dr. phil. HARALD BOHR som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c, 5.000 Kr.
36. Samme til videnskabelig Medhjælp 1.500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
37. Professor, Dr. phil. & scient. & techn. NIELS BOHR til lønnet Medhjælp og til Apparater ved Undersøgelser over Atomernes Bygning 18.000 Kr.
38. Samme som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c, 6.000 Kr., samt Dyrtidstillæg 6.000 Kr.
39. Professor, Dr. phil. T. BONNESEN til fortsatte Undersøgelser over Variationsproblemer 1.600 Kr.
40. Amanuensis ved Universitetets botaniske Have, Cand. mag. JOHS. BOYE PETERSEN til Studium af Jordalgerne Økologi og Systematik 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
41. Professor, Dr. phil. P. BOYSEN JENSEN til videnskabelig Virksomhed, især til Undersøgelse over Stofproduktion i Skov, 2.000 Kr.
42. Professor, Dr. phil. FRITHIOF BRANDT til Afslutning af et større erkendelsesteoretisk Arbejde 1.500 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
43. Samme til Trykning af et Værk, »Den unge Søren Kierkegaard« 5.251 Kr. 25 Øre.
44. Underinspektør ved Nationalmuseets 1. Afdeling, Cand. mag. H. C. BROHOLM til Studier i Museer i Øst-Europa og Nord-Balkan 1.800 Kr.
45. Professor, Dr. phil. AAGE BRUSENDORFF til Haandskriftundersøgelser i Storbritannien 2.000 Kr.
46. Samme til Udarbejdelse af et Værk om det kronologiske Forhold mellem Chaucer's og Gowers Produktion 1.600 Kr.
47. Fhv. Kaptajn, Forfatter DANIEL BRUUN til Bearbejdelse

- af Materialet fra hans Indsamlinger af arkæologisk og kulturhistorisk Stof fra Færøerne, Island og Grønland 2.000 Kr. Tredie Bidrag af en treaarig Bevilling.
48. Samme til Illustrering og Trykning af en samlet Oversigt over hans arkæologiske og kulturhistoriske Undersøgelser paa Island 96 Kr. 18 Øre. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 7.500 Kr.
  49. Samme til Udgivelse af hans arkæologiske og kulturhistoriske Undersøgelser paa Færøerne 5.210 Kr. 91 Øre.
  50. Adjunkt, Cand. mag. JENS BRÆNDEGAARD til fortsat Indsamling af nordeuropæiske, især danske, Edderkopper og systematisk Bearbejdelse af Materialet 500 Kr.
  51. Adjunkt, Mag. scient. H. V. BRØNSTED til fortsatte Studier over Svampe (Porifera) 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  52. Professor, Dr. phil. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN til Studier indenfor dansk Sproghistorie 2.000 Kr.
  53. Samme til videnskabelig uddannet Medhjælp 3.500 Kr. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 6.500 Kr.
  54. Samme til Dækning af Udgifter ved runologiske Rejser 35 Kr. Syvende Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.000 Kr.
  55. Samme til Udgivelse af det gammeldanske Runehaandskrift »Mariaklagen« 737 Kr. 35 Øre.
  56. Professor, Dr. phil. J. N. BRØNSTED til fortsat videnskabeligt Arbejde, særlig til Studium af Syre-Base-Funktionen, 4.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  57. Samme til videnskabelig Medhjælp 1.200 Kr.
  58. Professor emer., Dr. phil. & theol. FR. BUHL til Ar-

- bejder vedrørende den semitiske Religionshistorie 3.600 Kr. Fjerde Bidrag af en tiaarig Bevilling.
59. Samme, Professor emer., Dr. phil. DINES ANDERSEN og Professor, Dr. phil. ARTHUR CHRISTENSEN til Konservering og Katalogisering af gammel-iranske Haandskrifter i Universitetsbiblioteket 263 Kr. 50 Øre. Ellefte Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr.
60. Professor O. B. BØGGILD og Museumsinspektør, Docent J. P. J. RAVN til geologiske Undersøgelser ved Københavns Vestre Gasværk 3.494 Kr. 43 Øre.
61. Professor, Dr. phil. N. BØGHOLM, Professor, Dr. phil. AAGE BRUSENDORFF og Docent, Dr. phil. C. A. BODELSEN til Udgivelse af et Festskrift til Professor Otto Jespersens 70 Aars Fødselsdag d. 16. Juli 1930, 6.220 Kr. 70 Øre.
62. Bibliotekar, Dr. phil. FR. BØRGESSEN til fortsat Bearbejdelse af Havalger fra de canariske Øer (herunder Fremstilling af Figurer) 1.000 Kr.
63. CARLSBERGFONDETS DANA-EKSPEDITION 144.951 Kr. 80 Øre. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 600.000 Kr.
64. Museumsinspektør, Mag. scient. CARL CHRISTENSEN til fortsatte botaniske Undersøgelser 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
65. Samme til en Studierejse til London 1.200 Kr.
66. Arkitekt CHARLES CHRISTENSEN til Studier og Rekonstruktioner af Bygningsværker fra Københavns ældre Tid 1.200 Kr.
67. Arkivar, Cand. mag. CARL SEHESTED CHRISTIANSEN til Udarbejdelse af en Skildring af Formueforholdene i Danmark 1661—1699, 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

68. Assistent ved Landbohøjskolens Arvelighedslaboratorium, Dr. phil. J. CLAUSEN til fortsatte cytologisk-genetiske Undersøgelser indenfor Slægten Viola 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
69. Lektor, Dr. phil. S. P. CORTSEN til Udarbejdelse af en Fortegnelse over de etruskiske Ord, hvis Betydning kan fastslaas med nogen Sikkerhed, 400 Kr.
70. Professor, Dr. jur. FRANTZ DAHL til Trykning af et Skrift om Standsningen af Anders Sandøe Ørstedes Forfattervirksomhed i Aaret 1826, 1.667 Kr. 76 Øre.
71. Overbibliotekar, Cand. mag. SVEND DAHL til Udarbejdelse af et samlet systematisk Katalog over Universitetsbibliotekets Haandskriftsamlinger 1.200 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
72. Professor emer., Dr. phil. VERNER DAHLERUP som Honorar vedrørende »Ordbog over det danske Sprog« 1.000 Kr.
73. DANSK FOLKEMINDESAMLING til Afstøbning i Kobber af fonografiske Optagelser af færøsk Folkesang 1.494 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
74. Samme til Afstøbning af Fonogrammer indeholdende Prøver paa danske Folkemaal 1.189 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.450 Kr.
75. Samme til Forbedring af danske og eskimoiske Fonogrammer i dens Fonogramarkiv 868 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.476 Kr.
76. Samme (ved Arkivarerne H. Ellekilde og H. Grüner Nielsen) til Udgivelse af Evald Tang Kristensens nye Samling af Danske Sagn 2.299 Kr. 89 Øre. Første Bidrag af samlede Bevillinger paa 12.400 Kr.
77. DET KONGELIGE DANSKE SELSKAB FOR FÆDRELANDETS HISTORIE OG SPROG til Udgivelse af 1) Aktstykker til

Oplysning om det ridderlige Akademi i København 1690—1710, 2) Breve fra Chr. Rantzau til Hans Gram 2.785 Kr. Tredie og sidste Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr.

78. DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURSELSKAB til Udgivelse af 1) Danske Folkebøger (samlet Bevilling Kr. 35.956,87), 2) Danske Grammatikere (samlet Bevilling Kr. 31.440,22), 3) Blichers Skrifter (samlet Bevilling Kr. 31.443,28) 2.308 Kr. 94 Øre¹). Nittende og sidste Bidrag af samlede Bevillinger (til — foruden ovenstaaende tre Værker — følgende nu afsluttede: Ewalds Skrifter, Commines' Memoirer, Rævebogen, Falsters Amoenitates, Aarestrups Skrifter) paa 217.953 Kr. 20 Øre.
79. Samme til en samlet Udgave af Poul Helgesens Skrifter ved Pastor P. Severinsen 15.141 Kr. 06 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 22.500 Kr.
80. Samme til en ny Udgave af Saxos Danmarks Historie 7.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 17.500 Kr.
81. Samme til Udgivelse af Danmarks gamle Landskabslove, 2. Del (de sjællandske Landskabslove) 15.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 156.240 Kr.
82. Samme til Udgivelse af den af Verner Dahlerup grundlagte Ordbog over det danske Sprog 37.690 Kr. Fjortende Bidrag af samlede Bevillinger paa 543.819 Kr. 41 Øre.
83. Samme til Anskaffelse af Hjælpemidler m. v. til Ordbogens Redaktører 39 Kr. 60 Øre. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.200 Kr.
84. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum,

¹) I Aarets Løb er refunderet 3.216 Kr. 33 Øre som Besparelse vedrørende Udgaven af danske Grammatikere, hvorefter denne Bevilling i Regnskabet opføres med en Indtægt af 907 Kr. 39 Øre.

- Cand. mag. MAGNUS DEGERBØL til Bearbejdelse af danske subfossile Pattedyrrester i Museet 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
85. Forfatteren ANTON DEGN til Trykning af et Skrift »Oversigt over Fiskeriet og Monopolhandelen paa Færøerne 1709—1856« 1.700 Kr.
86. Samme til fortsatte Studier af Færøernes Historie 1.200 Kr.
87. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. HJ. DITLEVSEN til fortsatte Arbejder over Annelider og Nematoder 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
88. Samme til Ophold ved Universitetets havbiologiske Laboratorium i Frederikshavn 500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.500 Kr.
89. Professor emer., Dr. phil. A. B. DRACHMANN og fhv. Overbibliotekar, Lektor, Dr. phil. H. O. LANGE til filologisk Hjælp ved fortsat Udgivelse af Søren Kierkegaards Papirer (ved Professor, Dr. phil. V. Kuhr) 2.000 Kr.
90. De samme til Trykning af dette Værk 6.639 Kr. 23 Øre. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 50.000 Kr.
91. De samme og Professor, Dr. phil. V. KUHR til Udarbejdelse af en Index til Søren Kierkegaards Værker (ved Dr. phil. J. Himmelstrup) 1.500 Kr.
92. Dr. phil. J. L. E. DREYER (†) til Udgivelse af et Registerbind til Tycho Brahes samlede Skrifter og Observationer (ved Det danske Sprog- og Litteraturselskab) 4.037 Kr. 52 Øre.
93. Arkitekt EJNAR DYGGVE til arkæologiske Undersøgelser og Opmaalinger i Dalmatien 5.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 18.500 Kr.
94. Professor, Dr. phil. R. EGE til fortsatte Undersøgelser

- over Permeabilitetsforholdene i den dyriske Organisme 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
95. Samme til Udgifter ved biokemiske Undersøgelser 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
96. Bibliotekar, Cand. mag. H. EHRENCRON-MÜLLER til Udarbejdelse af et fuldstændigt dansk-norsk Forfatterleksikon for Tiden indtil 1814, samt til Honorar under Værkets Udgivelse, 1.600 Kr. Andet Bidrag af en femaarig Bevilling.
97. Samme til Udgivelse af samme Værk 9.139 Kr. 15 Ø. Ottende Bidrag af en Bevilling paa 80.000 Kr.
98. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Mag. art. HANS ELLEKILDE til fortsatte folkloristiske Studier 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
99. Samme til Medhjælp ved Tilvejebringelse af systematisk, topografisk ordnet dansk Folkemindemateriale 1.000 Kr.
100. Cand. mag. POVL ENGELSTOFT til Udarbejdelse af et Værk om Rigsraadet i Danmark ved Cand. mag. Henry Bruun 1.000 Kr.
101. Bibliotekar, Cand. mag. BALDER ERICHSEN og Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til Trykning af et nyt Oplag af »Dansk historisk Bibliografi« 5.876 Kr. 19 Øre. Andet Bidrag af en Bevilling paa 12.061 Kr. 50 Øre.
102. Viceskoleinspektør, Dr. phil. P. ESSEN-PETERSEN til fortsat Studium af danske Neuroptera og Hymenoptera 500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
103. Professor, Dr. phil. KNUD FABRICIUS til Afskrivning af Aktstykker til Sønderjyllands Historie 1810—64, 400 Kr.
104. DET FILOLOGISK-HISTORISKE SAMFUND til Udgivelsen af et Udvalg af afd. Professor J. L. Heibergs danske

- Afhandlinger 8.124 Kr. 28 Øre. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 9.900 Kr.
105. Dr. med. ALBERT FISCHER til videnskabeligt Arbejde ved Kaiser Wilhelm-Institut i Berlin 32.980 Kr. 17 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 55.209 Kr. 45 Øre.
  106. Docent, Dr. phil. ERNST FRANDSEN til Studier over den ældre danske Litteratur, særlig det 16. Aarhundredes Digtning 1.200 Kr.
  107. Professor, Dr. med. L. S. FRIDERICIA til eksperimentelle Undersøgelser angaaende Betydningen af Vitaminmangel i Føden for Udviklingen af Kræft hos Rotter 1.000 Kr.
  108. Professor, Dr. phil. AAGE FRIIS til Medhjælp 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  109. Samme til videnskabeligt Arbejde med Danmarks Historie i 18. og 19. Aarhundrede 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  110. Samme til Trykning af Aktstykker fra udenlandske Arkiver vedrørende det nordslesvigske Spørgsmaal 1864—79, 3.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 13.000 Kr.
  111. Dr. phil. ASTRID FRIIS til Studier over Christian III.s Finansforvaltning 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  112. Professor, Dr. phil. K. FRIIS JOHANSEN til en Studierejse til Grækenland og Italien 4.000 Kr.
  113. Lektor, Dr. phil. OLAF GALLØE til fortsatte liknologiske Studier 3.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr.
  114. Lektor, Dr. phil. KJELD GALSTER til Trykning af »Carsten Hauchs Barndom og Ungdom« 1.475 Kr.
  115. GEODÆTISK INSTITUT (Professor, Dr. phil. N. E. NØR-

- LUND) til Drift af den seismiske Station i Scoresby-sund 13.150 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 45.750 Kr.
116. Samme til Drift af den seismiske Station ved København 3.400 Kr.
  117. Fhv. Bibliotekar, Dr. phil. EMIL GIGAS til fortsatte Studier og videnskabelig Forfattervirksomhed 1.000 Kr. Andet Bidrag af en tiaarig Bevilling.
  118. Lektor, Cand. mag. ALFR. GLAHN til Rekonstruktion af et Katalog over det i 1813 brændte Sorø Akademis Bibliotek, specielt af Holbergs deri indgaaede Bogsamling 1.000 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
  119. Underarkivar P. B. GRANDJEAN til Registrering og Beskrivelse af danske By-, Herreds-, Lavs- og Gildesegl m. fl. indtil 1660, 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  120. Samme til Fotografering eller anden Gengivelse af Segl 300 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 1.800 Kr.
  121. Arkivar ved Dansk Folkemindesamling, Cand. mag. H. GRÜNER NIELSEN til Studier over Folkedigtning og Folkemusik 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  122. Samme til Medhjælp ved Katalogisering og Afskrivning vedrørende Danmarks gamle Folkeviser 9. Bind og Danske Skæmteviser 2. Bind 1.000 Kr.
  123. Professor, Dr. phil. & theol. VILH. GRØNBECH til videnskabeligt Arbejde 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
  124. Assistent ved den polytekniske Lærestalts fysisk-kemiske Laboratorium EINAR GÜNTEMBERG til fortsat Studium af Elektrolyt-Aktiviteter 1.200 Kr.
  125. Assistent ved den farmaceutiske Lærestalt, Dr. phil.

- OLAF HAGERUP til Bearbejdelse af botanisk Materiale, indsamlet paa Professor O. Olufsens Ekspedition til fransk Sudan 2.500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
126. Samme til et Mikroskop 1.800 Kr.
127. Professor, Dr. phil. LOUIS L. HAMMERICH til en Studierejse til Tyskland, Bøhmen, Østrig og Italien 3.000 Kr.
128. Samme til Undersøgelse af det sydslesvigske Plattysk og dets Forhold til det gamle danske Folkemaal, ved Cand. theol. & mag. Carl Nielsen Bock 500 Kr.
129. Dr. phil. AAGE HANSEN til fortsatte Studier i dansk Sprogvidenskab 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
130. Assistent ved Universitetets gymnastikteoretiske Laboratorium, Dr. phil. EMANUEL HANSEN til Studieophold i Tyskland 800 Kr.
131. Dr. phil. H. J. HANSEN til fortsat zoologisk Virksomhed 2.500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
132. Underbibliotekar ved det kgl. Bibliotek, Cand. phil. VALDEMAR HANSEN til Studierejser vedrørende Udarbejdelsen af en Afhandling om William James som Religionsfilosof, med særligt Henblik paa fransk Religionsforskning, 1.000 Kr.
133. Fhv. Minister H. P. HANSEN til Rejser og Studieophold i og udenfor Danmark i Anledning af hans Studier over Tiden efter 1888, 2.000 Kr. Første Bevilling af en toaarig Bevilling.
134. Professor, Dr. techn. JULIUS HARTMANN til fortsatte fysiske Undersøgelser, særlig over Akustik og Hydrodynamik, 1.600 Kr.
135. Samme til Dækning af Udgifter ved fortsatte fysiske Undersøgelser 2.400 Kr.
136. Professor, Dr. phil. GUDMUND HATT til Undersøgelse

- af Spor af Oldtidens Agerbrug paa Hederne i Jylland 2.500 Kr.
137. Samme til Fotografering af de af ham til Nationalmuseet hjembragte vestindiske Samlinger 99 Kr. 40 Øre. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
138. Adjunktdirektør ved Observatoriet og Professor ved Universitetet i Leiden, Dr. math. et phys. EJNAR HERTZSPRUNG til fortsat videnskabeligt Arbejde paa astronomisk Omraade, særlig i astrofysisk Retning, 3.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
139. Forfatteren GUSTAV HETSCH til Trykning af Breve fra Komponisten Peter Heise 1.640 Kr.
140. Sekretær i Indenrigsministeriet, Dr. phil. J. HIMMELSTRUP til fortsatte filosofiske Studier, særlig af Sibberns Filosofi, 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
141. Underarkivar i Rigsarkivet, Dr. phil. HOLGER HJELHOLT til Studier over sønderjydsk Historie i det 19. Aarhundrede 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
142. Professor, Dr. phil. & techn. JOHS. HJELMSLEV til fortsat videnskabelig Virksomhed 2.000 Kr.
143. Pens. Kaptajn i Flaaden PREBEN HOLCK til Fotografering af ældre Orlogsskibe 2.000 Kr.
144. Leder af Købstadmuseet »Den gamle By« i Aarhus PETER HOLM til Studium i de Sandvigske Samlinger i Lillehammer samt i Nordiska Museet i Stockholm 500 Kr.
145. Fhv. Sognepræst G. HOWARDY til Studierejser til London og Berlin 1.500 Kr.
146. Fhv. Rektor, Lektor, Dr. phil. KARL HUDE til fortsat videnskabelig Virksomhed 2.400 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

147. Samme til en Studierejse til Venedig 500 Kr.
148. Samme til Haandskriftfotografier 60 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 200 Kr.
149. Professor, Dr. phil. CARSTEN HØEG til en Rejse for at undersøge og fotografere græske Musikhaandskrifter i Grækenland og Tyrkiet 600 Kr.
150. Underinspektør ved Ny Carlsberg Glyptotek, Dr. phil. HARALD INGHOLT til en Studierejse til Syrien 2.500 Kr.
151. INSTITUTET FOR HISTORIE OG SAMFUNDSØKONOMI til videnskabelige Undersøgelser 15.000 Kr. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 60.000 Kr.
152. Overlæge, Dr. med. JOHANNES IPSEN til Medhjælp ved fortsatte Studier over Arteriernes Biologi, samt hermed sammenhørende fysiologiske Spørgsmaal, 3.600 Kr.
153. DET ISLANDSKE LITTERATURSAMFUND I KØBENHAVN til Udgivelse af to Afhandlinger af Professor, Dr. phil. Jón Helgason 3.000 Kr.
154. Dr. phil. LIS JACOBSEN til en Haandudgave med fotografisk Atlas af samtlige danske Runeindskrifter 22.817 Kr. 77 Øre. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 67.630 Kr.
155. Assistent under Kommissionen for Havundersøgelser, Cand. mag. AAGE J. C. JENSEN til Studier over Vekselvirkninger mellem de hydrografiske og meteorologiske Forhold 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
156. Professor, Dr. phil. AD. S. JENSEN, Museumsinspektør WILLIAM LUNDBECK og Museumsinspektør, Dr. phil. TH. MORTENSEN til Udgivelse af »Zoology of the Faroes« 7.000 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 21.000 Kr.
157. Kommunalærer, A. C. JENSEN-HAARUP til entomologiske Indsamlinger og Studier 500 Kr.

158. Dr. phil. KNUD JEPPESEN til Fotografier 78 Kr. 66 Øre. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
159. Samme til Studierejser 1.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
160. Samme til Manuskriptfotografering 318 Kr. 84 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
161. Professor emer., Dr. phil. & litt. & jur. OTTO JESPERSEN til fortsatte sprogvitenskabelige Studier 3.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
162. Samme til videnskabelig uddannet Medhjælp 700 Kr.
163. Assistent under Kommissionen for Havundersøgelser, Dr. phil. P. JESPERSEN til Planktonundersøgelser og andre marinbiologiske Undersøgelser 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
164. Redaktør FRANZ V. JESSEN til Trykning af en Monografi over Thomas Balthazar von Jessen (1648—1731) 7.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 8.000 Kr.
165. Afdelingsgeolog, Dr. phil. KNUD JESSEN til fortsatte geologiske og botaniske Arbejder 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
166. Direktør, Dr. phil. A. C. JOHANSEN til fortsatte biologiske og zoogeografiske Studier 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
167. Samme til Assistance ved en Undersøgelse af Saltindholdets og andre ydre Faktoreres Indflydelse paa Krebsdyrenes Udbredelse, Vækst og Forplantningsforhold 1.200 Kr.
168. Arkivar i Reval, Dr. phil. PAUL W. JOHANSEN til Arkivstudier i Stockholm og København 600 Kr.
169. Professor emer., Dr. phil. & litt. isl. FINNUR JÓNSSON til fortsat videnskabelig Virksomhed 3.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

170. Samme til Trykning af en Udgave af Ivar Bårðssöns Beskrivelse af det gamle Grønland 1.000 Kr.
171. Professor emer., Dr. phil. C. JUEL til matematiske Arbejder 3.600 Kr. Fjerde Bidrag af en tiaarig Bevilling.
172. Samme til Assistance ved videnskabelige Arbejder 500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr.
173. Redaktør af »Ordbog over det danske Sprog«, Cand. mag. H. JUUL-JENSEN til en Studierejse 600 Kr.
174. Afdelingsbestyrer ved Statens plantepatologiske Forsøg i Lyngby, Dr. phil. C. A. JØRGENSEN til Dækning af Udgifter ved fortsatte eksperimentelle Studier over Slægten Solanum 1.200 Kr.
175. Samme til en Mikromanipulator 710 Kr.
176. Underbibliotekar, Dr. phil. ELLEN JØRGENSEN til historiske Studier 3.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
177. Dr. phil. HANS JØRGENSEN til Indsamling og Bearbejdelse af Materiale ang. Nevārī-Sproget i Nepal 2.400 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 3.200 Kr.
178. Forfatteren, Dr. phil. JOHANNES JØRGENSEN til Dækning af Udgifter ved en Studierejse i Sverige samt til en Studierejse i Spanien 1.500 Kr.
179. Højesteretsdommer, Dr. juris TROELS G. JØRGENSEN til Udgivelse af »Danmark-Norges Højesteret 1790—1814« 1.158 Kr.
180. Dyr læge KRISTEN KLASTRUP til Studier over Kvægpestens Historie i Danmark 500 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
181. Postmester C. KLITGAARD til Arkivundersøgelser vedrørende vendsysselske Fortidsforhold 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
182. Cand. mag. GUNNAR KNUDSEN til Studier over dansk

- Sproghistorie 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
183. Professor, Dr. phil. MARTIN KNUDSEN til Dækning af Udgifter ved fortsatte fysiske Undersøgelser 4.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
184. Dr. phil. LAUGE KOCH til Udgivelse af geologiske Kort 784 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 5.000 Kr.
185. Samme til videnskabeligt Arbejde over Grønlands Geologi 2.000 Kr.
186. Professor emer., Dr. phil. L. KOLDERUP ROSENINGE til fortsat Udgivelse af »The Botany of Iceland« 6.731 Kr. 79 Øre. Femte Bidrag af samlede Bevillinger paa 14.000 Kr.
187. Samme til en Rejse til Island for Dr. phil. H. Møhlholm Hansen 5.000 Kr.
188. Samme til Undersøgelse af Islands Grønalger i Ferskvand, ved Cand. mag. Gunnar Nygaard, 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
189. Samme til fortsat videnskabelig Virksomhed 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
190. Samme til fortsat Udgivelse af »The Marine Algæ of Denmark« 400 Kr. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
191. KOMITÉEN FOR FÆLLES NORDISK UDFORSKNING AF RUSISKE ARKIVER til Komitéens Arbejde i 1930 7.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
192. KOMMISSIONEN FOR CORPUS LEXICOGRAPHORUM GRAECORUM til Bearbejdelse til Udgivelse af Lexicon Ambrosianum ved Dr. phil. Ada Adler og Mag. art. K. Barr 5.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr.

193. KOMMISSIONEN FOR LEDELSEN AF DE GEOLOGISKE OG GEOGRAFISKE UNDERSØGELSER I GRØNLAND til Udgivelse af den officielle Rapport om »Den danske Forsøgsrejse tværs over Nord-Grønland 1912—13« 10.000 Kr.
194. KOMMISSIONEN TIL UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE til systematisk Gennemgang og Registrering af danske Privatarkiver og Privatbiblioteker 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
195. DET KONGELIGE BIBLIOTEK til Udgivelse af et Registerbind til »Bibliotheca Danica« 2.991 Kr. 25 Øre. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 16.400 Kr.
196. Samme til Fotografering af Haandskrifter til dansk Litteratur- og Sproghistorie i udenlandske Biblioteker 1.800 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 9.000 Kr.
197. Underarkivar, Dr. theol. BJØRN KØRNERUP til fortsatte Studier over Danmarks Kirke- og Skolehistorie i 17. Aarhundrede 1.600 Kr.
198. Amanuensis ved Universitetets zoologiske Museum, Mag. scient. P. L. KRAMP til komparativ-morfologiske og systematiske Undersøgelser af Meduser 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
199. Bibliotekar, Cand. mag. ALFR. KRARUP til Forberedelse af Udgivelsen af »Bullarium Danicum 1198—1316« 1.200 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
200. Samme til en Undersøgelsesrejse til Rigsarkivet i Stockholm 600 Kr.
201. Dr. phil. MARIUS KRISTENSEN som aarlig Lønning efter Statuternes § IX c, 12.000 Kr.
202. Professor, Dr. phil. & jur. AUGUST KROGH til videnskabelig Medhjælp 3.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

203. Dr. phil. TORBEN KROGH til musikhistoriske Studier, særlig til Udarbejdelse af et Værk om Danmarks Musikhistorie i det 18. Aarhundrede, 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
204. Samme til Udgivelse af Giacompo Fabris: »Instruction in der Teatralischen Architectur und Mechanique« 2.572 Kr.
205. Kst. Underarkivar, Cand. mag. ERIK KROMAN til Undersøgelse og Beskrivelse af de ældste danske Visehaandskrifter 2.000 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
206. Lærer J. P. KRYGER til fortsat zoologisk Arbejde 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
207. Adjunkt, Dr. phil. VILH. LA COUR til Studier over Sønderjyllands ældre Historie 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
208. Botanisk Gartner AXEL LANGE til fortsat Indsamling af og Studier over danske Plantenavne 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
209. Fhv. Overbibliotekar, Lektor, Dr. phil. H. O. LANGE til ægyptologiske Studier 2.400 Kr.
210. Samme til Forberedelse af en Udgave af Berliner-Museets Samling af hieratiske Papyri fra Illahun 500 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 5.800 Kr.
211. Samme til en Studierejse til Ægypten 6.000 Kr.
212. Samme til Studiemateriale fra Ægypten 1.000 Kr.
213. Forstander JAKOB E. LANGE til Trykning af en farvelitografisk Tavle til Part VIII af »Studies in the Agarics of Denmark« i »Dansk botanisk Arkiv« 497 Kr. 50 Øre.
214. Rektor, Dr. phil. J. K. LARSEN til en Studierejse til Sydfrankrig og Spanien 1.200 Kr.
215. Forfatter KAY LARSEN til Udarbejdelse af et Skrift om den danske Kinafart 800 Kr.

216. Rigsarkivar L. LAURSEN til fortsat Udgivelse af »Danmark-Norges Traktater 1523—1750« 7.774 Kr. 55 Øre. Niende Bidrag af samlede Bevillinger paa 67.250 Kr.
217. Professor, Dr. med. J. LINDHARD til videnskabelig uddannet Medhjælp 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
218. Samme til videnskabelig Virksomhed 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
219. Raadstuearkivar AXEL LINVALD til fortsatte historiske Studier 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
220. Lektor, Dr. phil. VILH. LORENZEN til fortsatte Studier af dansk Klosterarkitektur 800 Kr. Første Bidrag af en treaarig Bevilling.
221. Samme til Opmaaling af Benediktinernonnernes Kirke og Kloster i Slesvig By 2.000 Kr.
222. Samme til Studier over dansk Bybygnings Historie fra det 16. Aarhundrede til c. 1870, 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
223. Museumsinspektør, Mag. scient. WILLIAM LUNDBECK til fortsat Studium af danske Diptera 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
224. Professor, Dr. med. VILH. MAAR til Dækning af Merudgift ved Trykningen af hans Udgave af Lægen Oluf Lundt Bangs »Livs-Minder« 1.500 Kr.
225. Samme til medicinsk-historiske Undersøgelser 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
226. Lektor, Cand. mag. J. MALTBEK til Studium og Bearbejdelse af danske Thysanoptera 500 Kr.
227. Bibliotekar AAGE MARCUS til Afslutning og Revision af et Kartotek over de offentlige videnskabelige Bibliotekers kunsthistoriske Litteratur 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

228. Samme til Udarbejdelse af en dansk kunsthistorisk Bibliografi 1.800 Kr.
229. Dr. phil. THERKEL MATHIASSEN til fortsat Bearbejdelse af det af den 5. Thule-Ekspedition hjembragte arkæologiske, etnografiske og geografiske Materiale m. m. 1.000 Kr. Første Bidrag af en treaarig Bevilling.
230. Mag. art. CHRISTIAN MATRAS til fortsat Indsamling af Materiale til den store færøske Ordbog 2.000 Kr.
231. Inspektør ved Nationalmuseet, Mag. art. HUGO MATTHIESSEN til fortsat Studium af vore gamle Købstæders Kulturhistorie og Topografi samt af Landets middelalderlige Færdselsveje 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
232. Samme til Udgivelse af et historisk-topografisk Arbejde om den gamle Hærvej fra Viborg til Danevirke 870 Kr. 50 Øre.
233. Professor, Dr. phil. JOHS. MOLLERUP til fortsat Undersøgelse over Integralligninger 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
234. Museumsinspektør, Dr. phil. TH. MORTENSEN til fortsat zoologisk Arbejde 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
235. Samme til videnskabelige Undersøgelser i Farvandene ved Java og Syd-Afrika 3.000 Kr. Andet Bidrag af samlede Bevillinger paa 13.000 Kr.
236. Lektor ved Universitetet, Dr. phil. VALFRID PALMGREN MUNCH-PETERSEN til Udarbejdelse af en større svensk-dansk Ordbog 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
237. Dr. phil. H. MØLHOLM HANSEN og Adjunkt, Cand. mag. MOGENS LUND til Illustrationer til en Monografi

- over de danske Arter af Likenslægten *Cladonia* 600 Kr.
238. Professor ved Landbohøjskolen CARL MAR. MØLLER til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser over Kulturskovs Stofskifte 3.000 Kr. Første Bidrag af en treaarig Bevilling.
239. Docent, Dr. phil. CHRISTEN MØLLER til fortsatte Studier over de romanske Sprogs Indflydelse paa Nygermansk 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
240. Kredslæge J. S. MØLLER til Udgivelse af Fortsættelsen af Værket »Fester og Højtider i gamle Dage. Skildringer fra Nordvestsjælland« 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.000 Kr.
241. Fhv. Kontorchef, Forfatter NIELS MØLLER til Udarbejdelse af en samlet Verdenslitteraturhistorie 2.500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 5.000 Kr.
242. NATIONALMUSEETS 2. AFDELING til forberedende Arbejder ved Udgivelsen af et Værk om Danmarks Kirker 10.000 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 30.000 Kr.
243. Forfatter, Leder af Teatermuseet ROBERT NEHENDAM til fortsat teaterhistorisk Virksomhed 1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
244. Underbibliotekar, Dr. phil. DITLEF NIELSEN til Deltagelse i Udarbejdelsen af »Handbuch der altarabischen Kultur« 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
245. Professor, Dr. phil. JAKOB NIELSEN til matematiske Studier 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
246. Bibliotekar, Dr. phil. LAURITZ NIELSEN til fortsat Udarbejdelse af et Værk om Danmarks Bibliografi og den danske Bogtrykkerkunst 1551—1600, 2.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

247. Professor, Dr. phil. NIELS NIELSEN til matematiske Undersøgelser 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
248. Samme til Trykning af Værket »Recherches numériques sur certaines formes quadratiques« 500 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.100 Kr.
249. Cand. math. K. A. NISSEN til en Regnemaskine og til videnskabeligt Arbejde 1.000 Kr.
250. Statsgeolog, Dr. phil. V. NORDMANN til en Rejse sammen med Afdelingsgeolog, Dr. phil. Knud Jessen til Undersøgelse af Eemaflejringerne 2.000 Kr.
251. Dr. phil. I. C. NORMANN til Udarbejdelse af et Værk om J. L. Heiberg og det kgl. Teater 800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
252. Fhv. Stabslæge, Dr. med. GORDON NORRIE til medicinalhistoriske Arbejder 2.000 Kr.
253. Professor emer., Dr. phil. KR. NYROP til fortsat videnskabelig Virksomhed 4.000 Kr. Andet Bidrag af en tiaarig Bevilling.
254. Samme til Sekretærhjælp 600 Kr. Andet Bidrag af en tiaarig Bevilling.
255. Underarkivar, Dr. phil. EILER NYSTRØM til fortsatte kulturhistoriske Studier 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
256. Professor, Dr. phil. N. E. NØRLUND til videnskabelige Studier 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
257. Samme til Apparater til Udførelse af relative Tyngde-maalinger i Jylland 6.950 Kr. 53 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 20.000 Kr.
258. Underinspektør ved Nationalmuseet, Dr. phil. POUL NØRLUND til fortsat videnskabeligt Arbejde 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

259. Samme til en Rejse til europæiske Museer til Forberedelse af et Værk om fremmed Indflydelse paa dansk Kunst og Kunstindustri i Middelalderen, særlig Metal-kunsten, 1.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
260. Administrerende Inspektør for Dansk Folkemuseum, Cand. mag. JØRGEN OLRİK til Studier over Saxo samt til kulturhistoriske Studier over vore middelalderlige Folkeviser 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
261. Professor O. OLUFSEN (†) til Bearbejdelse af Resultaterne fra Ekspeditionen til Afrikas Ørken- og Tropeegne 1927—28, 1.650 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 10.000 Kr.
262. Samme til Oversættelse og Trykning af et Værk om Tuaregerne 1.870 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 6.625 Kr.
263. Pastor EDW. ORTVED (†) til Udarbejdelse af 2. Bd. af »Cistercieordenen i Norden« 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
264. Samme til Studierejser i Anledning af Udarbejdelsen af samme Værk 1.600 Kr.
265. Professor, Dr. phil. C. HANSEN OSTENFELD (†) til videnskabelig uddannet Medhjælp 2.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.000 Kr.
266. Sognepræst H. B. S. OSTERMANN til Studier vedrørende det lappiske Folk og Finmarkens Kolonisationshistorie 600 Kr.
267. Underbibliotekar, Dr. phil. SVEND AAGE PALLIS til Studier over sumerisk Sprog 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
268. Samme til en Rejse med Fuldendelsen af en Oversigt over Litteraturen om Mandæerne for Øje 1.800 Kr.

269. Cand. rer. nat. ALWIN PEDERSEN til Bearbejdelse af egne zoologiske Indsamlinger fra Østgrønland 3.000 Kr.
270. Overlærer LAURITS PEDERSEN til Udarbejdelse og Udgivelse af et Register til »Helsingør i Sundtoldstiden 1426—1857« 750 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 2.164 Kr.
271. Professor ved den polytekniske Lærestalt, Dr. phil. P. O. PEDERSEN til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser og Forsøg paa Tilvejebringelsen af meget høje elektriske Spændinger 4.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
272. Samme til Dækning af Udgifter ved Undersøgelser over de elektriske Gnister og de af disse udløste Vandrebølger 2.500 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
273. Overbibliotekar, Dr. phil. CARL S. PETERSEN til Udgivelse af Ludvig Holbergs samlede Skrifter 7.898 Kr. 69 Øre. Syttende Bidrag af samlede Bevillinger paa 139.550 Kr.
274. Afdelingsmeteorolog, Cand. mag. HELGE PETERSEN til fortsatte Studier af de fysiske Forhold i Atmosfærens højeste Lag 1.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
275. Docent, Dr. phil. HENNING E. PETERSEN til videnskabelige botaniske Undersøgelser, i Særdeleshed over polymorfe Arter 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
276. Professor, Dr. phil. JULIUS PETERSEN (†) til Udarbejdelse af Analysemetoder til Bestemmelse af Ammoniak, Nitrat og Fosfat i Havvand og Analyse af Havvandsprøver, hjemførte med »Godthaabsekspeditionen« 1928, ved Assistent ved den polytekniske Lærestalts kemiske Laboratorium A., Premierløjtnant S. Kühnel Hagen, 1.600 Kr.

277. Adjunkt, Dr. phil. K. F. PLESNER til en Studierejse til London og Paris 1.000 Kr.
278. Museumsdirektør, Dr. phil. FREDERIK POULSEN til Studier af antik Kunst 1.800 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
279. Politivadvo­kat HARALD PRYTZ til Genudgivelse af Fru Thorlacius' Erindringer fra Island, Ringkjøbing 1845, 1.350 Kr.
280. Dr. phil. SVEND RANULF til etiske og sociologiske Studier 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
281. Provst ALEXANDER RASMUSSEN til Forberedelse af Udgivelsen samt til Udgivelse af Biskop Fr. Münters Dagbøger i Udlandet 255 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 6.500 Kr.
282. Dr. phil. KNUD RASMUSSEN til Sekretærhjælp m. fl. Udgifter vedrørende Bearbejdelsen af 5. Thule-Ekspeditions Materiale 3.000 Kr.
283. Lektor ved Kunstakademiet, Arkitekt STEEN EILER RASMUSSEN til en Rejse til London til Undersøgelse af Londons Byhistorie 1.200 Kr.
284. Skolebestyrer, Dr. phil. SVEND VALDEMAR RASMUSSEN til Fortsættelse og Fuldendelse af et kritisk Noteapparat til hans Oversættelse af Spinoza's »Ethica« 1.200 Kr.
285. Professor emer., Dr. phil. C. RAUNKJÆR til fortsat videnskabelig Virksomhed 3.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
286. Docent, Dr. phil. O. E. RAVN til Illustrationer til en Afhandling om Udgravning i Mesopotamien 200 Kr.
287. Dr. phil. ERNST V. D. RECKE til videnskabelige Studier, særlig af de nordiske Fornviser 2.400 Kr. Første Bidrag af en femaarig Bevilling.

288. Assistent ved Universitetets dyrefysiologiske Laboratorium, Dr. phil. P. BRANDT REHBERG til Undersøgelse over Nyrernes Funktion 2.400 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
289. Fhv. kgl. Skuespiller, Forfatter ELITH REUMERT til Udarbejdelsen af et Skrift om »Den Michael Rosingske og Wiehe'ske Slægt« 1.500 Kr.
290. RHODOSEKSPEDITIONEN til Bearbejdelse af dens Materiale 3.376 Kr.
291. Forfatter, Dr. phil. CHRISTIAN RIMESTAD til Udarbejdelse af et Skrift om den moderne franske Litteratur fra ca. 1890 til nu 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
292. Mag. art. AAGE ROHMANN til Arbejder vedrørende bornholmsk Folkemaal, sammen med Cand. mag. P. K. Stibolt og Cand. mag. Th. Teinnæs, 2.500 Kr.
293. Professor, Dr. phil. EDGAR RUBIN til Dækning af Udgifter ved dyrepsykologiske Undersøgelser 500 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 1.000 Kr.
294. Samme til Medhjælp ved eksperimental-psykologiske Undersøgelser 1.250 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.500 Kr.
295. Professor, Dr. phil. PAUL V. RUBOW til litteraturhistoriske og sproglige Studier 2.400 Kr.
296. Samme til en Studierejse i Frankrig 1.000 Kr.
297. Bibliotekar, Dr. phil. HANS RÆDER til fortsatte filologiske Studier 3.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
298. Samme til Haandskriftundersøgelser i Paris 600 Kr.
299. Professor, Dr. phil. KR. SANDFELD til Udarbejdelse af en udførlig og alsidig Fremstilling af det moderne franske Sprogs Syntaks 3.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

300. Samme til videnskabelig uddannet Medhjælp 1.800 Kr.
301. Skoleinspektør, Dr. phil. VILH. SCHEPELERN til Trykning af en Bog om Rousseaus Pædagogik 1.900 Kr.
302. Højskolelærer AUGUST F. SCHMIDT til Studium af den danske Almues Naturdyrkelse, Sædvaneret og Dagligliv 800 Kr.
303. Professor, Dr. phil. & scient. JOHS. SCHMIDT til Udgivelse af Hefte 10 af »Report on the Danish Oceanographical Expeditions 1908—10 to the Mediterranean and Adjacent Seas« 900 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 11.340 Kr.
304. Lektor ved Farmaceutisk Lærestanstalt, Apoteker ved Rigshospitalet, Dr. phil. SVEND AAGE SCHOU til en Undersøgelse af visse Sukkerarters Enolisering og Processens biologiske Betydning 1.200 Kr.
305. Pens. Kommandør i Søetaten J. SCHULTZ til Udarbejdelse af »Efterretninger om den danske Marine 1814—1848« 2.000 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
306. Dr. phil. GUDMUND SCHÜTTE til Udgivelse af Bd. 2 af »Our Forefathers, the Gothonic Nations« 1.000 Kr. Første Bidrag af en Bevilling paa 4.500 Kr.
307. Fhv. Kommunesekretær VALDEMAR SEEGER til Arkivstudier til Udarbejdelse af et Skrift om Forhold og Tilstande i Frederiksborg og Kronborg Amter i ældre Tid 600 Kr.
308. SELSKABET FOR UDGIVELSE AF KILDER TIL DANSK HISTORIE til Udgivelse af et Udvalg af de til Inkvisitionskommissionen af 1772 hørende Papirer 10.336 Kr. 18 Øre. Fjerde Bidrag af en Bevilling paa 23.000 Kr.
309. Samme til Udgivelse af en Fortsættelse for Tiden 1451—1513 af »Repertorium diplomaticum regni Danici

- mediævalis«, Bd. 1—2, 5.394 Kr. 50 Øre. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 22.500 Kr.
310. Docent, Cand. mag. PETER SKAUTRUP til sproglige Studier i Dansk med særligt Henblik paa ældre dansk Rigsprog og jyske Landsmaal i ældre og nyere Tid 1.600 Kr.
311. Pens. Premierløjtnant, Kunstmaler PETER SKOVGAARD til fortsat Studium af de danske Fugles Liv 800 Kr.
312. Arkitekt ved Nationalmuseets 2. Afdeling C. M. SMIDT til Bearbejdelse af det af ham indsamlede arkæologiske Materiale, særlig vedrørende Danmarks middelalderlige Bygningskunst, 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
313. Museumsamanuensis, Dr. phil. R. SPÆRCK til eksperimentelle Undersøgelser over invertebrate Havdyr 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
314. Samme til en Studierejse til Middelhavet 850 Kr.
315. Professor, Dr. phil. C. M. STEENBERG til en binokulær Præparerulup med svage Forstørrelser og tilhørende Stativ 408 Kr.
316. Kammerherreinde HELGA STEMANN, f. Meldahl, til Trykning af 4. Bd. af Værket »F. Meldahl og hans Venner« 1.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 2.000 Kr.
317. STRØDAMKOMITÉEN til videnskabelige Undersøgelser paa Strødam 1.500 Kr. Fjerde Bidrag af samlede Bevillinger paa 7.000 Kr.
318. Professor, Dr. phil. ELIS STRÖMGREN til Medhjælp ved et Observationsarbejde vedrørende »foranderlige Stjerner« 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
319. Samme til fortsatte Arbejder over Trelegemeproblemet 1.600 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

320. Redaktionen af »SØNDERJYLLANDS HISTORIE« til Udarbejdelse og Udgivelse af Værket 6.000 Kr. Første Bidrag af en treaarig Bevilling.
321. Assistent under Kommissionen for Havundersøgelser, Dr. phil. Å. VEDEL TÅNING til fortsat Bearbejdelse af Materiale af Dybhavsfisk, indsamlet af »Dana« og andre Skibe i Atlanterhavet, 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
322. Professor WILLIAM THALBITZER til fortsat Udarbejdelse af hans Værk om Ammassalik-Eskimoerne 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
323. Samme til en Grønlandsrejse 2.500 Kr.
324. Mag. art. EJNAR THOMSEN til en Rejse i Anledning af Studier over den engelske Roman i det 18. Aarhundrede 700 Kr. Tredie Bidrag af samlede Bevillinger paa 2.500 Kr.
325. Professor, Dr. phil. MATHIAS THOMSEN til Udgifter ved fortsatte genetiske og cytologiske Undersøgelser over forskellige Insekter 1.000 Kr.
326. Professor, Dr. med. OLUF THOMSEN til fortsatte Blodtype-Undersøgelser 3.000 Kr.
327. Samme til en Mikromanipulator 1.000 Kr.
328. Adm. Inspektør for Nationalmuseets etnografiske Samling THOMAS THOMSEN til Forarbejder til og Udgivelse af et Skrift om Øen Nias' Etnografi 200 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 15.550 Kr.
329. KOMITÉEN FOR UDGIVELSE AF VILHELM THOMSENS SAMLEDE AFHANDLINGER til Udgivelse af Værkets 4. Bd. 900 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 6.000 Kr.
330. Assistent ved Universitetets biofysiske Laboratorium, Dr. phil. V. THORSEN til Fuldførelse af et Arbejde om Intensitetsmaalinger i Kulbuer 2.000 Kr.

331. THORVALDSENS MUSEUM til Dækning af Merudgift ved Udgivelsen af det af Underinspektør, Cand. mag. Poul Fossing udarbejdede Katalog over Museets antike Gemmer 537 Kr.
332. Mag. scient. BIRGIT TROLLE til fysiske Undersøgelser 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
333. Professor emer., Dr. med. M. TSCHERNING til fortsat videnskabelig Virksomhed 3.000 Kr. Andet Bidrag af en tiaarig Bevilling.
334. Professor, Dr. phil. POUL TUXEN til fortsatte indologiske Studier 1.000 Kr.
335. UDVALGET FOR FOLKEMAAL til fortsat Virksomhed 20.000 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 80.000 Kr.
336. Højskolelærer, Forfatter ANDERS UHRSKOV til folkløriske Studier af ældre Næringsliv i Nordsjælland 800 Kr.
337. UNIVERSITETETS FYSIOLOGISKE INSTITUTER til Anskaffelse af Inventar 39.041 Kr. 50 Øre.
338. UNIVERSITETETS ZOOLOGISKE MUSEUM til Præparering af ornithologisk Materiale fra Professor O. Olufsens Ekspedition til fransk Sudan 1.000 Kr.
339. UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND til Udarbejdelse af en Ordbog over danske middelalderlige Personnavne 1.750 Kr. Andet Bidrag af en Bevilling paa 10.500 Kr.
340. Samme til Udgivelse af P. Jacobsen: Sprogarten i Flemløse 1.784 Kr. 50 Øre. Første Bidrag af en Bevilling paa 3.200 Kr.
341. Lektor, Dr. phil. HENRIK USSING til Indsamling af gamle Folks Fortællinger om gammelt Bondeliv i Danmark og til de dermed forbundne Rejser 2.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

342. VIDENSKABERNES SELSKABS UDVALG FOR DEN ÆGYP-TISKE ORDBOG til Lønning for Mag. art. W. Erichsen 3.300 Kr.
343. Prosector, Dr. med. BJOVULF J. VIMTRUP til fortsatte Undersøgelser over Nyrernes kvantitative og patho-logiske Anatomi 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
344. Professor VILH. WANSCHER til fortsat Studium af Kunstens Historie 1.600 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
345. Samme til en Studierejse til Frankrig, Tyskland, Norditalien 1.500 Kr.
346. Dr. phil. SOPHUS WEBER til fortsatte fysiske Under-søgelser 1.200 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Be-villing.
347. Fhv. Adjunkt FR. WEILBACH til fortsatte Studier over det 18. Aarhundredes Bygningskunst i Danmark 1.200 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
348. Professor, Dr. phil. FR. WEIS til Assistance ved en Undersøgelse over Polyporus annosus' Biologi 4.000 Kr. Andet Bidrag af en treaarig Bevilling.
349. Forstkandidat, Skovrider C. WEISSMANN til Udarbej-delse af en Oversigt over Vildtets og Jagtens Historie i Danmark 6.000 Kr. Tredie Bidrag af en Bevilling paa 18.000 Kr.
350. Docent, Dr. phil. SVEN WERNER til eksperimentelle Undersøgelser over fotoelektriske Fænomener 1.600 Kr.
351. Reservelæge ved Rigshospitalet, Dr. med. Th. B. WERNØE til fortsatte eksperimentalfysiologiske Arbejder 1.600 Kr.
352. Professor, Dr. phil. C. WESENBERG-LUND til Dækning af Udgifter ved Ferskvandsundersøgelser 2.700 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.

353. Samme til yderligere Medhjælp ved disse 1.000 Kr.
354. Samme til fortsatte zoologiske Arbejder 3.000 Kr.
Andet Bidrag af en toaarig Bevilling
355. Samme til mikrofotografiske Apparater med Tilbehør
943 Kr.
356. Samme til Studier over Zooplanktonet i vore ferske
Vande, ved Assistent ved Universitetets ferskvands-
biologiske Laboratorium, Cand. mag. Kaj Berg, 1.000 Kr.
Første Bidrag af en toaarig Bevilling.
357. Samme til Indbinding af Laboratoriets Bibliotek 600 Kr.
358. Samme til Inventar til Laboratoriet 9.636 Kr. 18 Øre.
359. Arkivar FRITZ JÜRGENSEN WEST (†) til Udarbejdelse
af en Embedsetat over de kgl. Land- og Herreds-
fogeder i Hertugdømmet Slesvig ca. 1670—1864 800 Kr.
360. Museuminspektør, Cand. theol. P. WESTERGAARD til
Udarbejdelse og Udgivelse af et beskrivende Katalog
over trykte Portræter af Danske 2.652 Kr. 60 Øre.
Sjette Bidrag af en Bevilling paa 12.000 Kr.
361. Stiftsskriver, Dr. juris C. W. WESTRUP til fortsatte
retshistoriske Undersøgelser 1.600 Kr. Andet Bidrag af
en toaarig Bevilling.
362. Kontorchef, Dr. polit. J. WILCKE til Trykning af 2. Bd.
af det danske Pengevæsens Historie 1788—1914,
8.285 Kr. 45 Øre.
363. Docent, Dr. phil. KURT WULFF til sprogvidenskabelige
Studier 4.000 Kr.
364. Underinspektør ved Dansk Folkemuseum, Arkitekt
H. ZANGENBERG til Arkivstudier vedrørende gammel
Bolig- og Byggeskik i danske Bøndergaarde og Huse
1.000 Kr. Andet Bidrag af en toaarig Bevilling.
365. Professor, Dr. phil. J. ØSTRUP til Udarbejdelse af et
Katalog over de kufiske Mønter i den kgl. Mønt- og

Medaillesamling 2.000 Kr. Første Bidrag af en toaarig Bevilling.

366. Samme til en Rejse til Tyrkiet (Konstantinopel og Angora) for at undersøge den religiøse, politiske og litterære Udvikling i Landet 4.000 Kr.
-

367. Carlsbergfondets Universitetslegat af 25. September 1926 (jfr. Beretning 1925—26, S. 217).

I 1929—30 er udbetalt ialt 12.000 Kr. med 3.000 Kr. som andet Aars Udbetaling af en ny toaarig Bevilling til hver af følgende: Dr. phil. E. BUCH ANDERSEN, Dr. phil. H. MØLHOLM HANSEN, Mag. art. LOUIS T. HJELMSLEV, Dr. med. KNUD OVE MØLLER.

Desuden er der af Fondets Midler (udenfor Afdeling B) givet et Driftstilskud til det svenske arkæologiske Institut i Rom samt bevilget en Sum til Indkøb af græske og ægyptiske Papyri.

Carlsbergfondets Bibliotek.

I Henhold til de Vilkaar, der gælder for Modtagelsen af Understøttelser af Afdeling B, er der i Tiden 1. Oktober 1929—30. September 1930 til Fondets Bibliotek indsendt følgende Publikationer (ordnede efter Modtagernes Navne, der er udhævede¹):

JEPPE AAKJÆR: Langs Karupaaens Bred. Studier fra Hjemstavnen. 1929.

Samme: Fra Agermuld og Hedesand. Studier fra Hjemstavnen. 1930.

Samme: Konge, Adel og andre Sallingboer. Studier fra Hjemstavnen. 1930.

SVEND AAKJÆR: Villages, cadastres et plans parcellaires au Danemark. Annales d'Histoire Économique et Sociale. 1e année. Paris 1929.

Samme: Høveri, Hovgaard og Hov. Dansk Folkemaal. Aarg. 3. 1929.

Danmarks Adels Aarbog. Udgivet af en Forening. Redigeret af J. V. Teisen og Louis Bobé. 1930. 47. Aargang. 1930. [ADELSAARBOGSFORENINGEN.]

JEAN ANKER: Die Schwankungen in der monatlichen Knabenspromille der Geborenen. Zeitschr. f. induktive Abstammungs- und Vererbungslehre. Bd. LII. Lpz. 1929.

Carlsbergbyggerierne og deres Bygningshistorie. ARKITEKTENS Maanedshefte for September og Oktober 1929.

GUDM. G. BARBARSON: Geologisk Kort over Reykjanes-Halvøen.

¹ Trykkestedet for Bøger er København, hvor intet andet er angivet. Ved Afhandlinger i Tidsskrifter o. l. angives kun Aargang eller Bind (uden Sidetal), derimod ikke, om Afhandlingen er indsendt i Særtryk.

— Om Guldfund paa Island. — Nogle geologiske Profiler fra Snæfellsnes, Vest-Island. Det 18. skandinaviske Naturforsker møde. 1929.

E. BAY-SCHMITH: Blutgruppenbestimmungen bei Eskimos. Acta pathologica et microbiologica scandinavica. Vol. VII. 1930.

N. F. S. Grundtvigs poetiske Skrifter. Efter Forarbejder af Svend Grundtvig udg. af Georg Christensen. Del 8. 1929. [HØLGER BEGRUP.]

H. C. BERING LIISBERG: Christian den Fjerde og Guldsmedene. 1929.

NIELS BJERRUM: Udviklingen af vore nuværende Anskuelse om Saltenes Natur. Selskabet for Naturlærens Udbredelse 1927—28. 1929.

Samme: Nyere Anskuelse om Elektrolyter. Kemisk Maanedssblad og Nordisk Handelsblad for kemisk Industri. Aarg. 10. 1929.

Samme: Neuere Anschauungen über Elektrolyte. Berichte der deutschen chemischen Gesellschaft. Jahrg. 62. 1929. Berlin.

Samme og Augusta Unmack: Elektrometrische Messungen mit Wasserstoffelektroden in Mischungen von Säuren und Basen mit Salzen. Die Dissoziationskonstanten von Wasser, Phosphorsäure, Citronensäure und Glycin. 1929. (Vid. Selsk. Math.-fys. Medd. IX, 1.)

Kai Julius Pedersen: The Ketonic Decomposition of Beta-Keto Carboxylic Acids. The Journal of the American Chemical Society. 51. 1929. [NIELS BJERRUM.]

Kai Julius Pedersen: Enoliseringshastigheden af Aceteddikeæter i vandig Opløsning. Det 18. skandinaviske Naturforsker møde 1929. [NIELS BJERRUM.]

Olof Tamm: An experimental study on Clay formation and weathering of feldspars. Meddelanden från Statens Skogsförsöksanstalt. Häfte 25. Nr. 1. [NIELS BJERRUM.]

J. E. V. BOAS: Biologisch-anatomische Studien über den Hals der Vögel. 1929. (Vid. Selsk. Skr. Naturv. og math. Afd. 9. Række, I, 3.)

T. BONNESEN: Teknisk Forskning paa Newtons Tid. Polyteknisk Tidsskrift. 1929. Nr. 16.

Samme: Erik Schou. — Lineære Aproksimationer. — Bundne Ekstremer. Matematisk Tidsskrift. B. 1928.

Samme: Les problèmes des isopérimètres et des isépiphanes. Paris 1929. (Collection de monographies sur la théorie des fonctions, publ. sous la direction de M. Émile Borel.)

C. H. BORNEBUSCH: The Fauna of Forest Soil. Skovbundens Dyreverden. 1930. (Fil. Disp.)

JOHS. BOYE PETERSEN: Algæ from O. Olufsen's Second Danish Pamir Expedition 1898—1899. Dansk botanisk Arkiv. Bd. 6, Nr. 6. 1930.

FRITHIOF BRANDT: Den unge Søren Kierkegaard. En Række nye Bidrag. 1929.

DANIEL BRUUN: Fra de færøske Bygder. Samlede Afhandlinger om gammeldags Sæd og Skik. 1929.

H. V. BRØNSTED: Biometrische Studien über Schwämme. Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Forening. Bd. 88. 1929.

Samme: Neue Schwämme aus Amoy an der Formosa-Strasse. Zoologischer Anzeiger. Bd. 81. Lpz. 1929.

Samme: Die Bedeutung der Poriferen (Schwämme) für die Wegener'sche Theorie. Det 18. skandinaviske Naturforsker møde. 1929.

Mariaklagen. Efter et runeskrevet Haandskrift-Fragment i Stockholms Kgl. Bibliotek udg. af JOHS. BRØNDUM-NIELSEN og Aage Rohmann. 1929.

P. K. THORSEN: Afhandlinger og Breve. Udg. ved J. BYSKOV og MARIUS KRISTENSEN. Del II. 1929.

A Grammatical Miscellany Offered to Otto Jespersen on his Seventieth Birthday. Ed. by N. BØGHOLM, AAGE BRUSENDORFF, C. A. BODELSEN. 1930.

F. BØRGESEN: Fra en Rejse i Indien 1927—28. Botanisk Tidsskrift. Bd. 41. 1930.

J. CLAUSEN: Chromosome Number and Relationship of some North American Species of *Viola*. Annals of Botany. Vol. XLIII. 1929.

Samme: Exchange between chromatids of homologous chromosomes. Det 18. skandinaviske Naturforsker møde. 1929.

Samme: Inheritance of variegation and of black flower colour in *viola tricolor* L. Hereditas. XIII. 1930.

Samme: Male sterility in *viola Orphanidis*. Hereditas. XIV. 1930.

Samme og E. B. BABCOCK: Meiosis in two species and three hybrids of *crepis* and its bearing on taxonomic relationship. University in California Publications in Agricultural Sciences. Vol. 2. [Berkeley, California 1929.]

S. P. CORTSEN: Zum Etruskischen. Glotta. XVIII. Göttg. 1929.

Samme: Etruskisches. Glotta. XVIII. Göttg. 1929.

Samme: [Anm. af] Luigi Pareti: Le Origini Etrusche. Firenze 1926. Zeitschr. f. Ortsnamenforschung. Bd. VI.

Samme: [Anm. af] Emil Goldmann: Beiträge zur Lehre vom indogermanischen Charakter der etruskischen Sprache. II. Heidelb. 1930. Deutsche Literaturzeitung. 1930.

FRANTZ DAHL: Frederik VI og Anders Sandøe Ørsted i 1826. 1929.

Dansk botanisk Arkiv, udgivet af DANSK BOTANISK FORENING. Bd. 5, Nr. 6—24. Tilegnet Prof., Dr. phil. L. Kolderup Rosenvinge 7. November 1928. 1928.

Danske Sagn som de har lydt i Folkemunde. Ny Række. Samlede og for Størstedelen optegnede af Evald Tang Kristensen. I Afd.; II Afd., 1—2. Halvbd. 1928—29. [ARKIVARERNE I DANSK FOLKEMINDESAMLING.]

Aktstykker til Oplysning om Det ridderlige Akademi i København 1690—1710. Meddelte ved William Norvin. Danske Magazin, udg. af DET KGL. DANSKE SELSKAB FOR FÆDRELANDETS HISTORIE OG SPROG. Række 6. Bd. 5. 1929.

Breve fra Greve Christian Rantzau til Hans Gram. Ved Gustav Ludvig Wad. Danske Magazin, udg. af DET KGL. DANSKE SELSKAB FOR FÆDRELANDETS HISTORIE OG SPROG. Række 6. Bd. 5. 1930.

Danske Grammatikere fra Midten af det syttende til Midten af det attende Aarhundrede. Udg. af DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB. Udg. af Henrik Bertelsen. Bd. 6. 1929.

Danske Folkebøger fra 16. og 17. Aarhundrede Udg. af † J. P. Jacobsen, Jørgen Olrik og R. Paulli. Udg. af DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB. Bd. 11. 1930.

Steen Steensen Blichers Samlede Skrifter. Udgivne af DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB. Bd. 24—25. Udg. af Jeppe Aakjær og Johs. Nørvig. 1929.

Ordbog over det danske Sprog. Grundlagt af Verner Dahlerup. Udgivet af DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB. Bd. 11. 1929.

Danske Viser. Udgivet af DET DANSKE SPROG- OG LITTERATURELSKAB. Bd. 6. Hefte 1. 1930.

ANTON DEGN: Oversigt over Fiskeriet og Monopolhandelen paa Færøerne 1709—1856. Thorshavn 1929.

Samme: Marken som Værdienhed paa Færøerne. Historisk Tidsskrift. Række 10. I.

HJALMAR DITLEVSEN: Marine free-living Nematodes from New Zealand. Papers from Dr. Th. Mortensen's Pacific Expedition 1914—16. LII. Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Forening. Bd. 87. 1930.

Samme: Polychæta. I: »Zoology of the Faroes«. 1929.

Søren Kierkegaards Papirer. Udg. af P. A. Heiberg, V. Kuhr og E. Torsting. Bd. 10, Afd. 4. 1929. [A. B. DRACHMANN, H. O. LANGE.]

Tychonis Brahe Opera omnia. Ed. I. L. E. DREYER. Tomus XV. 1929.

H. EHRENCRON-MÜLLER: Forfatterleksikon omfattende Danmark, Norge og Island indtil 1814. Bd. 7. 1929.

B. ERICHSEN og ALFR. KRARUP: Dansk historisk Bibliografi. I—2. Bd. 1929. (Genoptryk efter 1. Udg. Fotozinktryk.)

J. L. Heiberg: Fra Hellas og Italien. Udvalgte Afhandlinger. Udg. af DET FILOLOGISK-HISTORISKE SAMFUND ved A. B. Drachmann, Carsten Høeg og E. Spang-Hanssen. I—II. 1929.

ERNST FRANDSEN: Det 16. Aarhundredes danske Elskovslyrik. Edda. XXIX. Oslo 1929.

KJELD GALSTER: Carsten Hauchs Barndom og Ungdom (1790—1827). Kolding 1930.

I. Lehmann: *P'* as read from the records of the earthquake of June 16th 1929. Gerlands Beiträge zur Geophysik. Vol. 26. Lpz. 1930. (GEODÆTISK INSTITUT. Meddelelser. Nr. 1.)

GEODÆTISK INSTITUT. DANMARK. The Seismological Stations København and Scoresby-Sund. 1930.

Danemark. Institut Géodésique. Rapport sur les travaux géodésiques exécutés de 1927 à 1930 par N. E. Nörlund. 1930. [GEODÆTISK INSTITUT.]

ERNST GOLDSCHMIDT: Frankrigs Malerkunst. Dens Farve. Dens Historie. Det attende Aarhundrede. 1930.

AAGE HANSEN: Sygdomsnavnet »Kopper«. Danske Studier. 1928.

Samme: Buskål endnu en gang. Danske Folkemaal. Aarg. 3. 1929.

H. J. HANSEN: Studies on Arthropoda. III. 1930.

Meddelelser om Danmarks Antropologi. Udg. af den antropologiske Komité. Bd. III, Afd. 1. 1929. [SØREN HANSEN.]

Breve fra Peter Heise. Ved GUSTAV HETSCH. 1930.

JOHANNES HJELMSLEV: Einleitung in die allgemeine Kongruenzlehre. Zweite Mitteilung. 1929. (Vid. Selsk. Math.-fys. Medd. X, 1.)

Købstadmuseet »Den gamle By«. Aarvog 1927, 1928—1929. Aarhus. [PETER HOLM.]

Den gamle By's Billedbog. Aarhus 1929. [PETER HOLM.]

Xenophontis historia Graeca. Rec. CAROLUS HUDE. Ed. maior. Lips. 1930.

Studier fra INSTITUTET FOR HISTORIE OG SAMFUNDSØKONOMI. I. Sociale Studier i dansk Historie efter 1857. Under Redaktion af Povl Engelstoft og Hans Jensen. 1930.

LIS JACOBSEN: Runelæsning og Runetolkning. Acta philologica scandinavica. 1930.

Samme: Tilsvar (Se Acta philologica scandinavica p. 155 Fodn. og pp. 190—92). (1930.)

Samme: Neuere dänische Runenforschung. Forschungen und Fortschritte. Jahrg. 6. Nr. 16. Berlin.

KNUD JEPPESEN: Die neuentdeckten Bücher der Lauden des Ottaviano dei Petrucchi und andere musikalischen Seltenheiten der Biblioteca Colombina zu Sevilla. Zeitschrift für Musikwissenschaft. 1929.

OTTO JESPERSEN: Novial Lexike. International Dictionary . . . Lond., Paris, Heidelb. 1930.

P. JESPERSEN: Ornithological Observations in the North Atlantic Ocean. (The Danish »Dana«-Expedition 1920—22 in the North Atlantic and the Gulf of Panama. Oceanographical Reports ed. by the »Dana«-Committee. No. 7.) 1930.

FRANZ V. JESSEN: En slesvigsk Statsmand. Første Del. Dansk Udenrigspolitik i Tiden 1680—1703. 1930.

Morkinskinna. Udg. for samfund til udgivelse af gammel nordisk litteratur ved FINNUR JÓNSSON. 1—2. hæfte. 1928—29.

Samme: Snorre Sturlusons Háttatal. Arkiv för nordisk filologi. XLV.

Samme: Rune Inscriptions from Gardar. Meddelelser om Grønland. LXXVI. 1929.

Samme: Et Par afsluttende Bemærkninger. Acta philologica scandinavica. 1930.

Det gamle Grønlands Beskrivelse. Af Ívar Bárðarson. Udg. efter Haandskrifterne af FINNUR JÓNSSON. 1930.

Samme: Det islandske Altings historie 930—1271. Aarvog udg. af Dansk-islandsk Samfund. 1929—30. 1930.

Are hinn fróde Þorgilsson: Íslendingabók. Tilegnet Islands Alting 930—1930 af Dansk-islandsk Forbundsfond. Udg. ved FINNUR JÓNSSON. 1930.

Samme: Island fra sagatid til nutid. I anledning af Altingets Tusindårsfest. 1930.

Árni Magnússons Levned og Skrifter. Udg. af Kommissionen for det arnamagnæanske Legat. Bd. 1—2. 1930. [FINNUR JÓNSSON.]

C. JUEL: Bestemmelse af et Polyeders Tyngdepunkt uden infinitesimale Forudsætninger. Matematisk Tidsskrift. B. 1929.

Samme: Streubemerkungen über die rein-geometrischen und die analytisch-geometrischen Methoden. Opuscula mathematica A. Wiman dedicata 19 $\frac{1}{2}$ 30. Lund 1930.

TROELS G. JØRGENSEN: Danmark-Norges Højesteret 1790—1814. 1930.

HANS KJÆR: Oldtidshuse ved Ginderup i Thy. Fra Nationalmuseets Arbejdsmark. 1928.

Mariager Legende-Haandskrift. Gl. kgl. Saml. 1586 4to. Udg. for Samfund til Udgivelse af gammel nordisk Litteratur ved GUNNAR KNUDSEN. Hefte 6. 1930.

SÖNCKE KNUDSEN og A. Sørensen: Beiträge zur Bakteriologie der Säurewecker. Zentralblatt f. Bakteriologie, Parasitenkunde und Infektionskrankheiten. II. Abt. Bd. 79. 1929.

The Botany of Iceland. Ed. by L. KOLDERUP ROSENINGE and EUG. WARMING (†). Vol. III, part I. 10. 1930.

Greenland. Published by the Commission for the Direction of the Geological and Geographical Investigations in Greenland. Vol. 3. 1929. [KOMMISSIONEN FOR LEDELSEN AF DE GEOLOGISKE OG GEOGRAFISKE UNDERSØGELSER I GRØNLAND.]

J. P. Koch und A. Wegener: Wissenschaftliche Ergebnisse der dänischen Expedition nach Dronning Louises-Land und quer über das Inlandeis von Nordgrønland 1912—13 unter Leitung von Hauptmann J. P. Koch. Meddelelser om Grønland. Udg. af KOMMISSIONEN FOR LEDELSEN AF DE GEOLOGISKE OG GEOGRAFISKE UNDERSØGELSER I GRØNLAND. LXXV, 1—2. Afd. 1930.

Bibliotheca Danica. Systematisk Fortegnelse over den danske Litteratur fra 1482 til 1830 efter Samlingerne i Det kongelige Bibliotek i København med Supplemerter fra Universitetsbiblioteket i København og Karen Brahes Bibliotek i Odense. Udg. af DET KGL. BIBLIOTEK. Registerbind ved Lauritz Nielsen. 3. Hefte. 1929.

KNUD H. KRABBE: Le compressioni midollari da spondilite deformante. Rassegna Internazionale di Clinica e Terapia. Anno IX. n. 8. 1928.

Samme: Recherches sur l'existence d'un œil pariétal rudimentaire (le corpuscule pariétal) chez les mammifères. 1929. (Vid. Selsk. Biol. Medd. VIII, 3.)

Samme: L'anatomie pathologique des glandes endocrines dans l'achondroplasié. Revue neurologique. T. II. Paris 1929.

MARIUS KRISTENSEN: Det poetiske Lejre. Fra Københavns Amt. 1929.

Samme: Skjaldenes Mytologi. Acta philologica Scandinavica. 1929.

Danske Studier. Udg. af Gunnar Knudsen og MARIUS KRISTENSEN. 1929, Hefte 3—4. 1929.

Jacopo Fabris: Instruction in der teatralischen Architectur und Mechanique. Udg. og forsynet med en Indledning af TORBEN KROGH. 1930.

AXEL LANGE: Fynske Plantenavne og Folkeminder om Planter. Fynsk Hjemstavn. Maanedsskrift for den fynske Øgruppe. Aarg. 2, 1929, H. 1—12; Aarg. 3, 1930, H. 1—2. Odense.

Samme: Høffeltorn. Danske Folkemaal. Aarg. 3. 1929.

Samme: Rams-Løg. Danske Folkemaal. Aarg. 4. 1930.

Danmark-Norges Traktater 1523—1750. Udg. af L. LAURSEN. Bd. 8. 1683—89. 1930.

THERKEL MATHIASSEN: Archæological Collections from the Western Eskimos. Report of the Fifth Thule Expedition 1921—24. 1930. (The Danish Expedition to Arctic North America in Charge of Knud Rasmussen. Vol. X, No. 1.)

HUGO MATTHIESSEN: Hærvejen. En tusindaarig Vej fra Viborg til Danevirke. En historisk-topografisk Studie. 1930.

JOHS. MOLLERUP: Das Punktspektrum eines beschränkten symmetrischen Kerns ohne Streckenspektrum. Mathematische Zeitschrift. Bd. 30. Berlin 1929.

ELNA MYGDAL: Amagerdragter. Vævninger og Syninger. Første Halvbd. 1930. (Danmarks Folkeminder. 37, I.)

H. MØLHOLM HANSEN og MOGENS LUND: De danske Arter af Slægten Cladonia med Angivelse af deres Udbredelse og Forekomst. Botanisk Tidsskrift. Bd. 41. 1929.

J. S. MØLLER: Fester og Højtider i gamle Dage. Skildringer fra Nordvestsjælland med Forsøg paa Tydninger. Bd. I. 1929.

NIELS MØLLER: Verdenslitteraturen. Hefte 33—50. Kbh. 1929—30.

GORDON NØRRIE: Emil Hornemann. Nordisk Hygieinisk Tidsskrift. Årg. X. Lund, Göteborg 1929.

Samme: En episode fra krigen 1849 og dens følger. Militærlægen. Bd. XXXVI. 1930.

Henrik Hielmstiernes Rejsebreve. Ved EILER NYSTRØM. Danske Magazin. 6. Række, Bd. 5.

POUL NØRLUND: Norse Ruins at Gardar, the Episcopal Seat of Mediaeval Greenland. In Collaboration with Aage Roussell. Meddelelser om Grønland. LXXVI. 1929.

Ludvig Holbergs Samlede Skrifter. Udgivne af CARL S. PETERSEN. Bd. 10. Kbh. 1930.

HENNING E. PETERSEN: Maglemøse i Grib Skov. Undersøgelser over Vegetationen paa en nordsjællandsk Mose. Bd. I. 1917—29.

FREDERIK POULSEN og Konstantinos Rhomaios: Erster vorläufiger Bericht über die dänisch-griechischen Ausgrabungen von Kalydon. 1927. (Vid. Selsk. Hist.-filol. Medd. XIV, 3.)

Samme: La deuxième campagne de fouilles gréco-danoises à Calydon. Comptes-rendus des séances de l'Académie des Inscriptions et Belles-Lettres. 1929. Paris.

Samme: Portrait d'un philosophe néoplatonicien trouvé à Delphes. Bulletin de Correspondance Hellénique. LII. Paris 1928.

Samme: Mellem Glyptotekets romerske Portrætter. Kunstmuseets Aarsskrift. XIII—XV. 1929.

Samme: Fragment eines attischen Grabreliefs mit zwei Kriegern. Jahrbuch d. deutschen archäol. Instituts. Bd. 44. 1929.

Samme: Trois têtes d'antiques de la Glyptothèque Ny Carlsberg. Acta archaeologica. Vol. I. 1930.

Samme: Statue des Demosthenes. I. Arndt-Lippold: Griechische und römische Porträts. München 1930. Nr. 1111—14.

Fru Gytha Thorlacius' Erindringer fra Island i Aarene 1801—1815. Paany udg. med Indledning og Oplysninger, tilligemed Justitsraad og Rector Skule Thorlacius' Autobiographi, af HARALD PRYTZ. 1930.

O. E. RAVN: Udgravning i Mesopotamien. En Skizze. Studier fra Sprog- og Oldtidsforskning. Nr. 155. 1930.

PAUL-VICTOR RUBOW: Hippolyte Taine. Étapes de son œuvre. 1930.

VILHELM SCHEPELERN: Rousseau og hans kulturfilosofiske og pædagogiske Ideér. 1930.

AUGUST F. SCHMIDT: Blusgrænser i Danmark. Danske Studier. 1929.

Samme: Sagn om Davbjærg Dås. Skivebogen 1929. Skive 1929.

Samme: Morsingboer i gamle Dage. (En kulturhistorisk-folkloristisk Skildring). I. Nykjøbing Mors 1930.

Samme: Sagn og Tro knyttet til Sten paa Lolland og Falster. Lolland-Falsters historiske Samfunds Aarbog 1930. Nykjøbing F. 1930.

Samme: Folkeminder i Ribe Amt. Fra Ribe Amt. 1930.

Samme: Om de sønderjydske Folkeminder. Sønderjydske Aarbøger. II. Række. 1930, 1. Halvbd. Aabenraa.

Inkvisitionskommissionen af 20. Januar 1772. Udg. ved Holger Hansen af SELSKABET FOR UDGIVELSEN AF KILDER TIL DANSK HISTORIE. Bd. 2. 1930.

C. M. SMIDT: To jyske Herregaarde. I. Aunsbjerg. II. Møllerup i Djursland. Samlinger til jydsk Historie og Topografi. 4. Række. Bd. VI. Odense 1929.

Samme: Absalon og Roskilde Domkirke. Fra Københavns Amt 1928. Roskilde 1929.

C. M. STEENBERG: Recherches sur l'anatomie et la place systématique du genre *Agardhia* Gude (Gastropoda pulmonata, fam. Pupillidae s. lat.). Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Forening. Bd. 88. 1929.

HELGA STEMANN: F. Meldahl og hans Venner. Bd. 4. 1930.

Publikationer og mindre Meddelelser fra Københavns Observatorium, udgivet af ELIS STRÖMGREN. No. 65—70. 1929—30.

No. 65. Bengt Strömgren: Formeln zur Genäherten Störungsrechnung in Bahnelementen. Vid. Selsk. Math.-fys. Medd. X, 2. 1929.

No. 66. Bengt Strömgren: Formeln und Tafeln zur Bestimmung parabolischer Bahnen. Vid. Selsk. Math.-fys. Medd. XI, 3. 1929.

No. 67. ELIS STRÖMGREN: Fortgesetzte Untersuchungen über asymptotische Bahnen im Problème Restreint. Vid. Selsk. Math.-fys. Medd. X, 7. 1930.

No. 68. I. Axel V. Nielsen: Beobachtungen von Veränderlichen Nr. 31. AN 5644. — II. J. A. Kristensen: Beobachtungen von Veränderlichen Nr. 32. AN 5653. — III. J. A. Kristensen: Beobachtungen von Veränderlichen Nr. 33. AN 5679. — IV. Axel V. Nielsen: Beobachtungen von Veränderlichen Nr. 34. AN 5686. — V. Julie M. Vinter Hansen, Jens P. Møller: Beobachtungen von Kometen und Planeten. AN 5669. — VI. Julie M. Vinter Hansen, Jens P. Møller, Kaj Aa. Strand: Beobachtungen von Kleinen Planeten. AN 5685. — VII. Knud Steenberg Sørensen, Henry Jensen: Reduktion von Beobachtungen von Sternbedeckungen. AN 5667. — VIII. Julie M. Vinter Hansen: Beobachtungen der Sonnenfinsternis 1929 Nov. 1. AN 5677. — IX. Jens P. Møller, Bengt Strömgren: Ephemerides and Orbits of Comets. Circulaires de l'Union Astr. Intern. Nr. 222, 229, 234, 244, 247, 248.

No. 69. ELIS STRÖMGREN: Die retrograden periodischen Bahnen um die beiden endlichen Massen im Problème Restreint, mit direkter absoluter Bewegung (Klasse I). Vid. Selsk. Math.-fys. Medd. X, 9. 1930.

No. 70. ELIS STRÖMGREN: Das kritische Massenverhältnis bei der Bewegung um L_4 und L_5 im Problème Restreint. Vid. Selsk. Math.-fys. Medd. X, 11. 1930.

OLUF THOMSEN: Hämagglutination mit Einschluss der Lehre von den Blutgruppen. I: Handbuch der pathogenen Mikroorganismen. 3 Aufl. Bd. II. Jena, Berlin u. Wien. 1929.

Contributions from the University Institute for General Pathology Copenhagen. Vol. VII. Copenh. 1930. [OLUF THOMSEN.]

Danske Folkemaal. Udgivet af UDVALG FOR FOLKEMAAL. Aarg. 3, Hefte 6—8; Aarg. 4, Hefte 1—2. Kbh. 1929—30.

Alfr. Krarup: Katalog over UNIVERSITETSBIBLIOTEKETS Haandskrifter i Samlingerne E donatione variorum, Additamenta, Rostgaards, Schiønnings og Ørsteds Samling. 1. Del: Personahistorie. 1929.

Peder Jacobsen: Mundarten i Flemløse Sogn — Vestfynsk. Udg. af Poul Andersen for UNIVERSITETS-JUBILÆETS DANSKE SAMFUND. 1. Hefte. 1929.

VILHELM WANSCHER: Rosenborgs Historie 1606—1634. Med Kilder og Arkitekturtegninger. 1930.

FR. WEILBACH: Garnisons Kirke. Dens Opførelse og ældre Historie. 1929.

C. WEISSMANN: Vildtet i Jægersborg Dyrehave. 1929.

Trap: Danmark. [4. Udg., 9. Bd.] De sønderjydske Landsdele. Udg. af H. V. Clausen og M. Mackeprang. 10. Hæfte. Kbh. 1929. [H. WEITEMEYER (†) og H. V. CLAUSEN.]

Kaj Berg: A Faunistic and Biological Study of Danish Cladocera. Vidensk. Medd. fra Dansk naturh. Forening. Bd. 88. 1929. [C. WESENBERG-LUND.]

Kaj Berg and Gunnar Nygaard: Studies on the Plankton in the Lake of Frederiksborg Castle. 1929. (Vid. Selsk. Skr. Naturv. og math. Afd. 9. R. I, 4.) [C. WESENBERG-LUND.]

C. W. WESTRUP: Le roi de l'Odyssée et le peuple chez Homère. Paris 1929.

J. WILCKE: Sølv- og Guldmøntfod 1845—1914. 1930.

H. ZANGENBERG: Bornholmske Gaarde. Bornholmske Samlinger. XIX. Rønne 1928.

Samme: Folkemuseets Landsundersøgelser af gamle Bønderbygninger. Fra Nationalmuseets Arbejdsmark. 1930.

Samme: Gammel Byggeskik i Sønderjyllands Østegne. Turistforeningen for Danmark. Aarbog 1930.

Samme: Gammel Byggeskik. Skivebogen 1930. Skive 1930.

Desuden har Direktionen i Aarets Løb som Gaver modtaget en Række Skrifter, fortrinsvis Aarsberetninger og Publikationer fra videnskabelige Selskaber og Institutioner.

Efter at Direktionen, jfr. Beretning 1928—29, S. 140, havde bestemt, at Biblioteket, bortset fra Fortsættelser af tidligere indsendte Publikationer, fra 1. Oktober 1928 ikke mere skulde modtage et Eksempplar af de understøttede Publikationer, stod det Direktionen klart, at der maatte træffes Beslutning om en Anvendelse af de forhaandenværende Bøger, i hvert Fald naar den under Udarbejdelse værende Fortegnelse over de i Aarene 1876—1926 indsendte Skrifter, som skulde offentliggøres i Føndets Jubilæumsskrift, var afsluttet. I Vinteren 1929—30 indkom da et Andragende fra »Dansk Samfund i Holland« om en Understøttelse til det »Bibliotheca Danica«, som dette var ved at samle og agtede at deponere i Universitetsbiblioteket i Amsterdam, saaledes at det skulde være tilgængeligt baade for de Danske i Holland og for interesserede Hollændere. Medens det ved Føndets Statuter var udelukket at yde direkte Støtte hertil, besluttede Direktionen at skænke Føndets Bibliotek til dette Formaal; dette talte c. 1400 Bind, for en væsentlig Del i værdifulde Bind fra Bogbinder Anker Kyster, prægede med Stempler efter Tegning af Professor Hans Tegner. Saa snart Fortegnelsen i Jubilæumsskriftet var færdig til Rentryk, i Eftersommeren 1930, blev den endnu ikke indbundne Del af Biblioteket sendt til Indbinding hos Anker Kyster. Dette Arbejde blev dog først af-

sluttet og Bøgernes Aflevering foretaget efter 1. Oktober 1930.

Fra Gaven var undtaget de mange Særtryk af Tidsskrift-afhandlinger (c. 1500), der ikke kunde have Interesse i Holland. Af disse udtog først det kgl. Bibliotek og Universitetsbiblioteket, hvad de ønskede; derefter fordeltes Resten mellem en Række videnskabelige Fagbiblioteker.

Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg.¹

I Løbet af Aaret fra 1. Oktober 1929 til 30. September 1930 har det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg forøget sine Samlinger paa følgende Maade:

A. Ved Køb:

1. Afstøbning af Gravstenen i Sorø Kirke over Kong Oluf, Dronning Margrethes Søn.
2. Kong Kristiern den Anden. Maleri, udført af »Mesteren for Magdalene-Legenden«.
3. Kong Frederik den Første. Buste. Afstøbning efter Gravmælet af Cornelis Floris i Slesvig Domkirke.
4. Kong Christian den Tredie. Buste. Afstøbning efter Gravmælet af Cornelis Floris i Roskilde Domkirke.
5. Kong Frederik den Anden. Buste. Afstøbning efter Gravmælet af Geert van Egen i Roskilde Domkirke.
6. Prinsesse Hedevig af Danmark, Kong Frederik II's Datter, Kurfyrstinde af Sachsen, med sin Ægtefælle, Kurfyrst Christian den Anden. Samtidigt Maleri.
7. Kong Christian den Fjerde. Miniaturebillede, malet paa Sølv, formentlig af Karel van Mander.
8. Prins Jørgen af Danmark, Kong Frederik III's Søn, Hertug af Cumberland. Knæstykke, signeret: C. L. Browne 1691.

¹ Genpart af den Beretning, som det paahviler Bestyrelsen aarlig at afgive til Hs. Maj. Kongen om Museets Virksomhed.

9. Foregaaendes Gemalinde, Dronning Anna af Storbritannien og Irland. Knæstykke, malet af C. L. Browne.
10. Kong Christian den Femte. Oval. Halvfigur-Billede, malet paa Kobber af Abraham Wuchters. Har tidligere tilhørt Hertugerne af Augustenborg.
11. Kong Frederik den Fjerde. Buste. Afstøbning efter Tøjhusmuseets Eksemplar.
12. Kong Christian den Sjette. Buste. Afstøbning af Fajancebusten paa Kunstindustrimuseet i København.
13. Kong Frederik den Femte som Kronprins. Knæstykke. Formentlig malet af Hans Arbieu. Fra det fyrstelige Liechtensteinske Galeri i Wien.
14. Samme. Malet i hel Figur. Signeret: L. Tocqué.
15. Samme. Relief paa Porcelain, formentlig fra L. Fourniers Fabrik i København.
16. Samme. Buste i halv Figur. Haut-Relief, skaaret i Ben.
17. Allegorisk Fremstilling af Danmarks og Norges Hyldest til Kong Frederik V's Minde. Miniature paa Elfenben, signeret: G. Seiptius.
18. Kong Frederik V's første Gemalinde, Dronning Louise, født Prinsesse af Storbritannien og Irland. Haut-Relief, skaaret i Ben.
19. Ung Elefantridder, formentlig Hertug Frederik Christian den Første af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg. Maleri, signeret: P. Als 1750.
20. Prins Emil August af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg. Maleri, signeret: P. Als 1753. Har tidligere tilhørt Hertugerne af Augustenborg.
21. Kong Christian den Syvende. Buste. Afstøbning efter det kgl. Landhusholdnings Selskabs Exemplar.
22. Foregaaendes Dronning Caroline Mathilde, født Prinsesse af Storbritannien og Irland. Miniaturebillede.

- Fremstilling i halv Figur, signeret: Carl Daniel Voigts 1774 Cellensis.
23. Prinsesse Louise Augusta, foregaaendes Datter, Hertuginde af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg. Halv Figur, signeret: E. Pauelsen 1785. Har tidligere tilhørt Hertugerne af Augustenburg.
  24. Hertug Frederik Henrik Wilhelm af Slesvig-Holsten-Glyksborg, dansk Generalmajor, den sidste af den gamle Glyksborgske Linie. Maleri, signeret: Paul Ipsen.
  25. Foregaaendes Hustru Anna Caroline, født Prinsesse af Nassau-Saarbrück, senere Hertuginde af Brunsvig-Beyern. Samtidigt Maleri.
  26. Kong Frederik den Sjette. Sepiategning af C.V. Eckersberg 1836, signeret.
  27. Hertug Christian Carl Frederik August af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg, Dronning Caroline Amalies Broder. Akvarel. Knæstykke, signeret: Carl Hartmann 1845. Har tidligere tilhørt Hertugerne af Augustenburg.
  28. Foregaaendes Hustru Hertuginde Louise Sophie, født Comtesse Danneskiold-Samsøe. Knæstykke. Akvarel, signeret: Carl Hartmann 1845. Har tidligere tilhørt Hertugerne af Augustenburg.
  29. Portrait af en ubekendt Mand, formentlig en Arkitekt eller Ingeniør fra Christian IV's Tid. Knæstykke i Miniature paa Kobber.
  30. Dobbeltportrait af en jydsk Herremand med sin Hustru, fra Christian V's Tid. Halve Figurer, formentlig malet af Johan Thimm.
  31. Greve Anton af Aldenburg, Overlandjægermester i Oldenburg. Samtidigt Maleri.
  32. Ubekendt Officer, formentlig Ulrik Frederik Gyldenløve,

- Greve af Laurvig og Jarlsberg, Kong Frederik III's Søn, Generalfeltmarskal, Statholder i Norge. Ovalt Knæstykke paa Kobber, signeret med Wolfgang Heimbachs Mærke og Copp. 1661 (?).
33. Greve Conrad Wilhelm Ahlefeldt, Guvernør i København, General, Overkrigssekretær. Maleri, sign.: G. Fuchs 1769.
34. Ulrik Frederik Suhm, Admiral. Miniature.
35. Foregaaendes Hustru Hilleborg Cathrine, født Lerche. Miniature.
36. Lorentz Angell, Etatsraad, Købmand i Trondhjem. Miniature.
37. Foregaaendes Hustru Sara Collett, Miniature.
- 38—40. To dobbelte Miniaturer, formentlig forestillende samme Ægtepar, og en Miniature, formentlig af Lorentz Angell.
41. Johan Frederik von Bardenfleth, Oberst. Miniature.
42. Christian Bastholm, kgl. Konfessionarius. Ovalt Maleri, signeret: Juel 1781.
43. Peter Frederik Suhm, Conferensraad, kgl. Historiograf. Miniature.
44. Foregaaendes Hustru Karen, født Angell. Miniature.
45. Comtesse Augusta Louise Stolberg, Greve Andreas Peter Bernstorffs anden Hustru. Pastel, malet af Jens Juel.
46. Greve Christian Günther Bernstorff, Udenrigsminister. Pastel, malet af J. F. A. Darbes.
47. Niels Rosenkrantz, Udenrigsminister. Ovalt Maleri, signeret: F. Tischbein 1790.
48. Barneportrait, formentlig P. F. Suhms Datter, Petra Frederikke Christiane Suhm eller et af hendes Børn. Miniature.
49. Frans Theodor von Lichtenstein, Regeringsraad i Ostindien. Miniature.

50. Greve Gustav Blücher-Altona, tjenestegørende Kammerherre hos Enkedronning Caroline Amalie. Akvarel, signeret: Edv. Lehmann 1837.
51. Adam Oehlenschläger, Digter. Halv Figur, malet af C. A. Jensen 1832.
52. Jens Immanuel Baggesen, Digter. Rundt bronceret Gibsrelief, udført af Albert Jacobson.
53. Hans Christian Andersen, Digter. Halv Figur. Blyants-tegning af Arthur Georg Ramberg.
54. Hans Christian Fuhrmann, Oberst. Maleri, signeret: A. Hunæus 1849.
55. Greve Johan Ludvig Carl Christian Tido Holstein til Grevskabet Ledreborg, Conseilspræsident. Ovalt Maleri, som ung. Kopi af Johannes Ottesen efter A. Schiøtts Portrait fra 1867.
56. Emil Christian Hansen, Professor, Gæringsfysiolog, Forstander for Carlsberg-Laboratoriet. Skitse, malet af Otto Haslund, til Billedet fra 1897 paa Carlsberg-Laboratoriet.
57. Johan Gustav Christoffer Thorsager Kjeldahl, Kemiker, Forstander for Carlsberg-Laboratoriet. Skitse, malet af Otto Haslund, til Billedet fra 1897 paa Carlsberg-Laboratoriet.
58. Frants Peder William Buhl, Professor i semitisk Filologi. Malet af Hans Nicolai Hansen 1910.
59. Frederik Christian Krarup, Religionsfilosof, Sognepræst i Sorø. Malet af Herman Vedel 1930.
60. Kristoffer Nyrop, Professor i romansk Filologi. Malet af P. Olsen-Ventegodt 1930.
61. Thorvald August Marinus Stauning, Statsminister. Malet af Heinrich Dohm 1930.
62. Georg Valdemar Høeberg, kgl. Kapelmester, Komponist. Bronzebuste, udført af Siegfried Wagner 1925.

63. Helge Rode, Forfatter. Malet af Harald Slott-Møller 1907.
64. Ahnetavle med Hertug Frederik af Slesvig-Holsten-Glyksborgs 32 Ahner. Malet paa Pergament.

B. Som Gave:

Fra en Komité:

65. Michael Petersen Friis, Statsminister, Departementschef i Justitsministeriet, Overformynder, Formand for den overordentlige Kommission. Malet af N. V. Dorph 1929.

Fra Politikeren Christen Bergs Efterkommere:

66. Christen Berg, Folketingets Formand. Tegning af H. C. Siegumfeldt 1893. Efter Fotografi.
67. Sammes Guldur, skænket ham »Fra Frihedsvenerne i de forenede Stater N. A. D. 1ste Aug. 1886«.

Fra Boet efter Arkitekt Emil Axel Berg:

68. Gruppe af Kunstnere og Arkitekter samlede i Axel Bergs Hjem. Let farvelagt Kultegning af Erik Henningsen 1905.

Fra Boet efter Frøken Wulff, København:

69. Hans Staal Lützen, Generalmajor, Kommandør i Nyborg. Lille Billede i halv Figur, signeret: Fiebig 1853.

Fra Boet efter Landsarkivar Gustav Ludvig Wad:

70. Katharina Maria Mahs de Hansen. Maleri, signeret: J. Thrane 1764.

Fra det kongelige Akademi's Bibliothek:

71. Christian Jacobsen Drakenberg. Tegnet af F. C. Cramer.
72. Erik Nissen Viborg, Veterinær, Botaniker, Professor ved Universitetet, Forstander for Veterinærskolen. Rødkridtstegning, udført af Sæmund Magnusson Holm.

73. Foregaaendes første Hustru Dorothea Henriette Augustine des Campeaux. Rødkridtstegning, udført af Sæmund Magnusson Holm.

Foruden ovennævnte Genstande har Museet i det forløbne Aar erhvervet flere Portraitfremstillinger i Tegning og Silhouet saavel som i Kobberstik, Lithografi og Træsnit.

Samlingen af moderne grafiske Portraiter er betydelig forøget.

Blandt Erhvervelserne af Kunstgenstande og Møbler skal nævnes:

En Samling af Toiletgenstande af Sølv og Glas fra det 18. Aarhundrede. De har oprindeligt tilhørt Dronning Juliane Marie og blev med enkelte Suppleringer medgivet Prinsesse Louise Augusta, Kong Frederik VI's Søster, som en Del af hendes Udstyr, da hun 1786 ægtede Hertug Frederik Christian af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg. Toilettet bestaar af:

- 74—75. To store, ovale Daaser udførte c. 1754 af Gottlieb Satzger i Augsburg.
76. En mindre, cylindrisk Daase af samme Mester.
77. Et større Smykkeskrin af samme Mester.
- 78—79. To bægerformede Laagdaaser udførte i København 1786 af Sivert Thorstensson.
80. Oval Bakke, formentlig af samme Mester.
- 81—82. To smaa, ovale Bakker, formentlig ogsaa dansk Arbejde.
- 83—84. Klædebørste og Haarbørste.
85. Eau de Colognetragt.
86. En cylindrisk Daase med Relief af en fiskende Amor. Augsburg c. 1735.
- 87—88. To smaa Glasflaconer med Sølvmontering og Slibning.

89. Ottekantet Glasflacon med Skæringer.
 90—91. To buede Glasflaconer med Sølvmontering.
 92. En Daase paa lav Fod, udført i Augsburg c. 1738 af Johannes Engelbrecht.
 93. Et Spejl i Sølvramme, udført i Augsburg c. 1742.
 94—98. Fem smaa Glasflaconer. I den ene er den brunsvigske Løve indslæbet.

Endvidere:

99. Et stort, grønmalet Skab med paamalede Guldornamenter, stammer fra Herregaarden Visborggaard.
 100. En Sølvkaffekande med Dronning Anna Sophies Vaaben som Hertuginde af Slesvig. Udført 1717 i København, formentlig af Nicolai Junge.
 101. En Porcelainsvase fra den kongelige Porcelainsfabrik med Portraiter af den senere Kejser Alexander III og Kejserinde Dagmar af Rusland.
 102. Et Toiletmøbel med Vippespejl. Kinesisk Lakarbejde.
 103. Et Bibliotheksbord af Mahogni med indbygget Trappestige, stammer fra Gjorslev.
 104. Stort Mahogniskrivebord med Indlægninger og Christian VIII's Brændemærke.
 105. En Empirelysekrone, som har tilhørt Politidirektør i København Hans Haagen.
 106. En Løberhue fra Midten af 18. Aarhundrede af rødt Fløjel med Sølvagramaner og det Bielkeske Vaaben i drevet Sølv.
 107. Et stort, ornamenteret Sølvspejl fra Begyndelsen af det 18. Aarhundrede med det Slesvig-Holstenske og Danneskiold-Samsøeske Vaaben, henvisende til Hertug Christian August af Slesvig-Holsten-Sønderborg-Augustenburg og hans Gemalinde Comtesse Frederikke

- Louise Danneskiold-Samsøe, Christian Gyldenløves Datter. Har tidligere tilhørt Hertugerne af Augustenborg.
108. En Harpe fra Begyndelsen af 19. Aarhundrede, indbrændt med Christian VII's Mærke. Fransk Arbejde.
109. Punschebowle, i Form som en Bispehue. Blaadekoreret Fajance fra Christian VI's Tid. Fabrikken i Store Kongensgade.

I det forløbne Aar har Museet til Udsmykning af Repræsentationslokalerne paa Christiansborg afhændet en Sofa og seks Stole fra Slutningen af 18. Aarhundrede. Til Nationalbankens Samling af Portraiter af dens Direktører og ledende Finansmænd er solgt to Malerier, nemlig Portraiterne af Statsminister Johan Sigismund Møsting og af Nationalbankdirektør, Generalauditor Peder Møller og til »Falsters Minde«, Museet i Nykøbing, en Kopi, udført af C. C. Andersen efter Maleriet af Dronning Sophie paa Orebygaard. Endvidere er der solgt et Maleri af Arveprins Frederik, en Kopi efter C. G. Pilo, og en Jardiniere af Fajance.

Til Udstyrelse af Rummene paa »Gammel Estrup, Jyllands Herregaardsmuseum«, der aabnedes 10. August 1930, har man udlaant forskellige Møbler og Portraiter.

Revisionen af Museets Samlinger er foregaaet efter de fastsatte Bestemmelser, og man har paabegyndt en Registrering af de topografiske og kronologiske Dele af de grafiske Samlinger.

Den planmæssige Gennemfotografering af Museet er fortsat.

Museet har i Aarets Løb været besøgt af 89.031 Personer.

København, den 15. November 1930.

F. BROCKENHUUS SCHACK. M. MACKEPRANG. JOHS. PEDERSEN.

Carlsbergfondets Afdelingers Regnskab og Formue.

Indtægt.

Afdeling A (Laboratoriet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	165.000 Kr.	» Ø.
Ekstraordinært Tilskud	25.000 -	» -
Rente af den med Fondet fælles Kassebeh. i 1928—29	7.332 -	98 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1929—30	45.900 -	» -
Salg af »Meddelelser« i 1929—30	589 -	37 -
Refusion fra Carlsberg Bryggerierne	1.890 -	» -
Samlet Indtægt	245.712 Kr.	35 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1929	102.517 -	23 -
Ialt	348.229 Kr.	58 Ø.

Afdeling B (Fondets videnskabelige Understøttelser).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	970.000 Kr.	» Ø.
Ekstraordinært Tilskud	450.000 -	» -
Rente af den med Fondet fælles Kassebeh. i 1928—29	23.560 -	40 -
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1929—30	78.750 -	» -
Refusion af tidligere udbetalte Bevillinger	46.535 -	77 -
Samlet Indtægt	1.568.846 Kr.	17 Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1929	27.843 -	92 -
Ialt	1.596.690 Kr.	09 Ø.

Afdeling C (Frederiksborgmuseet).

Statutmæssig Andel i Afdelingernes Raadighedssum	165.000	Kr.	»	Ø.
Ekstraordinært Tilskud	25.000	-	»	-
Rente af den med Fondet fælles Kassebeh. i 1928—29	4.169	-	66	-
Rente af Afdelingens Sparepenge (Krav paa Fondets Obligationsmasse) i 1929—30	18.225	-	»	-
Rente af egen Kassebeholdning	1.311	-	»	-
Indtægter af Billelsalg og Forevisning	59.084	-	80	-
Forskellige Indtægter	7.532	-	»	-
	<hr/>			
Samlet Indtægt	280.322	Kr.	46	Ø.
Hertil Kassebeholdning 1. Oktober 1929	81.096	-	74	-
	<hr/>			
Ialt	361.419	Kr.	20	Ø.

Udgift.

Afdeling A.

Laboratoriets Driftsudgifter:

1. Lønninger til Professorer	22.084	Kr.	»	Ø.
2. — - Assisterter	44.801	-	80	-
3. — - Betjeningen	19.497	-	»	-
4. Andre Udgifter vedrørende Personalet	2.086	-	22	-
5. Bygninger, fast Inventar, Haverne	32.631	-	16	-
6. Biblioteket	5.026	-	36	-
7. Løst Inventar og Instrumenter	6.126	-	23	-
8. Forbrug	19.212	-	03	-
9. Udgivelse af »Meddelelserne«	16.069	-	50	-
10. Uforudsete og ekstraordinære Udgifter	7.367	-	»	-
	<hr/>			
Samlet Udgift	174.901	Kr.	30	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. Septbr. 1930 udgør	173.328	-	28	-
	<hr/>			
	348.229	Kr.	58	Ø.

Afdeling B.

Understøttelser til videnskabelige Arbejder ¹	1.207.993	Kr.	72	Ø.
Tilskud til Videnskabernes Selskab	20.000	-	»	-
	<hr/>			
Samlet Udgift	1.227.993	Kr.	72	Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. Septbr. 1930 udgør	368.696	-	37	-
	<hr/>			
	1.596.690	Kr.	09	Ø.

¹ Af de givne Bevillinger henstod ved Aarets Udgang som endnu ikke udbetalt Kr. 1.025.658,15. Størstedelen af dette Beløb var dog heller ikke forfaldet til Udbetaling endnu.

Afdeling C.

Administration	34.758	Kr. 58	Ø.
Museets Drift	48.024	- 82	-
Samlingens Forøgelse og Vedligeholdelse	130.865	- 23	-
Riddersalen (tidligere Gobelinsvæveri)	13.825	- »	-
Litterær Virksomhed	3.909	- 36	-
Forskellige Udgifter	17.649	- 30	-
	Samlet Udgift...	249.032	Kr. 29 Ø.
hvorefter Kassebeholdningen 30. Septbr. 1930 udgør..	112.386	- 91	-
		361.419	Kr. 20 Ø.

Formue.

Afdeling A ejede

$\frac{1}{10}$ 1929: 1.132.517 Kr. 23 Ø. $\frac{1}{10}$ 1930: 1.203.328 Kr. 28 Ø.

Afdeling B ejede

$\frac{1}{10}$ 1929: 1.777.843 Kr. 92 Ø. $\frac{1}{10}$ 1930: 2.118.696 Kr. 37 Ø.

Afdeling C ejede

$\frac{1}{10}$ 1929: 486.096 Kr. 37 Ø. $\frac{1}{10}$ 1930: 517.386 Kr. 91 Ø.

Carlsbergfondets Regnskab og Status.

Om Carlsbergfondets Indtægter og Udgifter i Aaret 1929—30 skal gives følgende Oplysninger:

Fondets Indtægt har været 4.154.475 Kr. 59 Ø.; deraf udgør Renter 1.517.466 Kr. 67 Ø. og Ejendomsindtægter 2.784 Kr. 44 Ø. Til Administration m. m., Fondets Bygning og Æresboligen paa Gamle Carlsberg er medgaaet 181.472 Kr. 29 Ø. Fondets Overskud udgør derefter 3.973.003 Kr. 30 Ø. Heraf er stillet til Raadighed for Afdelingerne et Beløb af 1.300.000 Kr. og desuden tilstaaet dem et Ekstratilskud af 500.000 Kr., der er fordelt statutmæssigt; til Formueforøgelse er saaledes 2.173.003 Kr. 30 Ø. Da Kursværdien for Fondets Obligationer imidlertid viser en beregnet Opgang af 1.498.914 Kr. 48 Ø.¹, bliver der en regnskabsmæssig Formuefremgang af 3.671.917 Kr. 78 Ø., hvilket Beløb er fordelt med $\frac{2}{3}$ til Grundfondet og $\frac{1}{3}$ til Reservefondet.

¹ Kursværdien af Fondets Obligationer, der hidtil har været beregnet efter Gennemsnittet af Kurserne for de sidste 3 Aar, er ved Afslutningen af Regnskabsaaret 1929—30 for første Gang alene beregnet efter Kurserne ved Regnskabsaarets Slutning. Dette forklarer den betydelige Opgang i Kursværdien.

Status den 30. September 1930.

		Aktiver:			
Carlsberg Bryggerierne:					
Gamle Carlsberg	5.599.947	Kr. 09	Ø.		
Ny Carlsberg	4.230.672	- 54	-		
Carlsbergs Aftapningsanstalt og andre Nyanlæg med Fradrag af Afskrivning	23.370.540	- 89	-		
Ejendommen Matr. Nr. 1440 Udenbys Vester Kvarter	185.107	- 72	-		
Bryggeriet Alliance	235.000	- »	-		
Søndermarkshuset	37.337	- 05	-		
Grunde ved Jerichausgade	219.162	- 18	-		
Ejendommen Matr. Nr. 786 Udenbys Vester Kvarter m. fl.	213.000	- 00	-		
Beholdninger	6.416.257	- 54	-		
Kassebeholdning	4.132.948	- 35	-		
Udestaaende Fordringer m. m.	5.131.806	- 30	-		
				49.771.779	Kr. 66 Ø.
Obligationer:					
a. Børseffekter	27.979.508	- 58	Ø.		
b. Prioritetsobligationer	2.883.461	- 78	-		
				30.862.970	- 36 -
Ejendomskonto				2.177.115	- 92 -
Krav paa Bryggerierne for tilbageholdt Driftsoverskud				9.400.000	- » -
Andet Tilgodehavende				529.881	- 28 -
Carlsberg Bryggeriernes Pensionsfonds Effekter				4.430.834	- 99 -
Kassebeholdning				5.647.870	- 23 -
				<u>Kr. 102.820.452</u>	<u>Kr. 44 Ø.</u>

		Passiver:			
Carlsberg Bryggerierne:					
Pensionskasserne	886.561	Kr. 84	Ø.		
Prioritetskonto	398.434	- 95	-		
Tilbageholdt til Driftskapital og Nyanlæg af Ny Carlsberg	9.400.000	- »	-		
Tilbageholdt til Driftskapital og Nyanlæg af Gamle Carlsberg	9.400.000	- »	-		
At overføre	20.084.996	Kr. 79	Ø.		

Overført	20.084.996	Kr. 79	Ø.	
Anden Gæld	8.770.150	- 60	-	
Ny Carlsbergs Legater	305.000	- »	-	
Carlsbergfondets Jubi- læumslegater	200.000	- »	-	
				29.360.147 Kr. 39 Ø.
Bryggeriernes Reserve- og Fornyelsesfond	6.488.139	- 59	-	
Bryggeriernes Pensionsfond	6.854.830	- 77	-	
Afdelingerne:				
a. Laboratoriebygningen	530.000	Kr. »	Ø.	
b. Afdelingernes Krav paa Fondet	3.839.411	- 56	-	
c. Tilgodehavende for Aaret	1.847.723	- 98	-	
				6.217.135 - 54 -
Ny Carlsberg-Sidens Tilgodehavende for Aaret	2.565.535	- 25	-	
4 ¹ / ₂ % Laan af 1902	100.000	- »	-	
Prioritetskonto	416.725	- 76	-	
Bryggeriernes Krav for Restindestaaende i Pensions- kasserne for Tiden før 1901	69.779	- 15	-	
Laboratoriets Pensionskasse	14.582	- 86	-	
Afdelingernes Pensionsfond	634.463	- 76	-	
Det Jacobsenske Familielegat	291.949	- 87	-	
Videnskabernes Selskabs Tilgodehavende	85.193	- 42	-	
Kursdifference Konto	2.120.000	- »	-	
Kapitalkonto	47.601.969	- 08	-	
				<u>Kr. 102.820.452 Kr. 44 Ø.</u>
Til Kapitalkonto svarer:				
Fondets staaende Konto i Ny Carlsberg	5.169.631	Kr. 14	Ø.	
Fondets Indestaaende i Gamle Carlsberg	6.952.692	- 14	-	
Gamle Carlsbergs særlige Reservefond	9.400.000	- »	-	
Fondets Bygning paa Dantes Plads	850.000	- »	-	
Grundfondet	16.819.763	- 87	-	
Reservefondet	8.409.881	- 93	-	
				47.601.969 Kr. 08 Ø.

Carlsbergfondets Direktion og administrative Forhold.

Professor JOH. HJELMSLEV blev af Videnskabernes Selskab genvalgt til Medlem af Fondets Direktion for Tiden indtil 25. September 1940.

Direktør POUL C. POULSEN og Laboratorieforstander, Cand. polyt. A. C. ANDERSEN blev af Selskabet genvalgt som Tilforordnede til Bestyrelsen for Carlsberg Laboratoriet for Tiden indtil 25. September 1935.

Fhv. Rigsarkivar KR. ERSLEV, der havde været Medlem af Direktionen 1909—1926 og dens Formand fra 1913 til sin Udtræden, afgik ved Døden d. 20. Juni 1930.

Den 2. Oktober 1929 afsløredes foran Universitetet en Buste af Professor VILH. THOMSEN, udført af Billedhugger LUDVIG BRANDSTRUP. Udførelsen var bekostet af Carlsbergfondet og Ny Carlsbergfondet i Forening.

Den 1. Juli 1930 afsløredes ved Indgangen til Fælledparken i København det af Carlsbergfondet til Københavns Kommune skænkede Genforeningsmonument (jfr. Beretning 1925—26, S. 216—217), udført af Billedhugger AXEL POULSEN og Arkitekt HOLGER JACOBSEN. Direktionens Formand, Professor DRACHMANN, talte ved Afsløringen.

Det i Beretning 1925—26, S. 216, bebudede Jubilæumsskrift forelaa ved Udgangen af September Maaned 1930 i rentrykt og indbunden Stand og udsendtes i Begyndelsen

af Oktober Maaned. Dets Titel er: »Carlsbergfondet 1876—1926. Et Jubilæumsskrift udgivet af Carlsbergfondets Direktion. Første—Andet Bind. København 1930«, Skriftet indledes med Mindeord over Kr. Erslev, der har udarbejdet flere af dets Afsnit, men ikke oplevede dets Udgivelse.

Direktionen for Carlsbergfondet d. 12. Marts 1931.

A. B. DRACHMANN. VALD. HENRIQUES. JOH. HJELMSLEV.
JOHS. PEDERSEN.

INDHOLDSFORTEGNELSE
FOR BERETNING FRA CARLSBERGFONDET

	Side
Carlsberg Laboratoriet	129—134
Carlsbergfondets videnskabelige Understøttelser (Afdeling B)	135—170
Carlsbergfondets Bibliotek	171—183
Det nationalhistoriske Museum paa Frederiksborg	184—192
Carlsbergfondets Afdelingers Regnskab og Formue	193—195
Carlsbergfondets Regnskab og Status	196—198
Carlsbergfondets Direktion og administrative Forhold ..	199—200

IV.

Die Kommission für das Corpus Lexicographorum Graecorum.

Bericht für das Jahr 1930.

Pollux.

Herausgeber: Prof. dr. E. Bethe, Leipzig.

Der Text des zweiten (Schluss-) Bandes ist fertig gedruckt. Ein index auctorum ist ausgearbeitet. Über die Herstellung eines vollständigen index verborum wird verhandelt.

Suidas.

Herausgeber: Frau dr. phil. Ada Adler.

Der zweite Band der Ausgabe, *A—Θ*, wurde im Laufe des Jahres bis auf wenige Bogen fertig gedruckt. Band III ist bis zum Anfang des Buchstabens *N* im Manuskript ausgearbeitet. Die Verzettelung für die Indices, die schon im September 1929 in Angriff genommen wurde, ist seitdem von Cand. mag. P. Krarup und nach dessen Abberufung von Cand. mag. G. Andersen weiter geführt worden, so dass alle Zettel für Bd. I und für das von Bd. II in Druckbogen vorliegende unter der Leitung der Herausgeberin geschrieben sind; nur die rein sprachlichen Indices stehen

noch aus. Der Artikel über Suidas für Pauly-Wissowa's Real-Encyclopädie ist, revidiert und nach den neuen Untersuchungen vervollständigt, im Druck erschienen.

Hesychios.

Herausgeber: Prof. dr. Kurt Latte, Basel.

Im Berichtsjahre, das durch Dekanatsgeschäfte des Herausgebers belastet war, konnte der cod. Urb. untersucht werden, der sich als ein aus den D-Scholien zusammengestelltes Homerglossar erwies, das für das Erkennen der Homerglossen bei Hesych von Wert ist. Die Untersuchung der codd. Par. gr. 2655 und Par. suppl. 1195 ergab, dass es sich in beiden Fällen um junge Cyrillhss. mit starkem Diogenianeinschlag handelt, deren Stellung innerhalb der Cyrillüberlieferung noch zu bestimmen bleibt.

Cyrill.

Herausgeber: Prof. dr. A. B. Drachmann.

Die Arbeit hat im Berichtsjahre ruhen müssen, weil sowohl der Herausgeber als seine Mitarbeiter anderweitig beschäftigt waren.

Lexicon Ambrosianum.

Herausgeber: Mag. art. K. Barr.

Ausser dem Rest von *E* ist seit dem letzten Bericht *O—Φ* redigiert worden; ausserdem ist zu *O—Φ* und der ersten Hälfte von *T* das Parallelmaterial zusammengebracht. Die Bearbeitung des Abschnittes *O—Φ* hat mehr Zeit beansprucht als die früheren Abschnitte, wo für die Suidas-Ausgabe schon Vorarbeiten vorlagen, weshalb im vergangenen Jahr für die Quellenuntersuchung nur wenig geschehen konnte.

Die Kommission hat vor der Ausfertigung dieses Berichts eins ihrer Mitglieder, Prof. dr. R. REITZENSTEIN, durch den Tod verloren.

Kopenhagen und Basel, im April 1931.

ADA ADLER.

A. B. DRACHMANN.

KURT LATTE.

V.

Kommissionen for den ægyptiske Ordbog.

Beretning for 1930.

8. Levering af Værket (4. Binds 2. Halvdel) er udsendt, og Manuskriptet til 9. Levering gjort færdig til Trykning. Paa nærværende Tidspunkt er Udarbejdelsen af 10. Levering paa det nærmeste afsluttet, og selve Hovedværket vil være udgivet inden Udgangen af dette Aar.

Arbejdet paa det tysk-ægyptiske Index er fortsat, og der er paabegyndt en Liste over Anvendelsen af de hieroglyfiske Tegn i de forskjellige Ord. Forarbejderne til Supplementet, der skal give de udførlige Citater, hvorpaa Ordbogen bygger, vil kunne optages med Kraft i dette Efteraar af Professor H. GRAPOW og Mag. W. ERICHSEN. Planerne til dette meget omfattende Arbejde er færdige. Hvis de til Raadighed staaende Midler tillader det, vil man gjenoptage Registreringen af en Række Texter, der ikke har kunnet komme i Betragtning ved Ordbogens Udarbejdelse, da de først i de senere Aar er blevet tilgængelige.

Kjøbenhavn, d. 20. April 1931.

H. O. LANGE.
Formand.

JOHS. PEDERSEN.

VI.

Bestyrelsen for „Emil Herborg“s Legat. Beretning for 1930.

Cand. mag. R. E. H. Rasmussen og Dr. phil. B. Ström-
gren har hver oppebaaret en Portion af Legatet i 1930 med
150 Kr. maanedlig.

Regnskabsoversigt for 1930.

Indtægt.

Kassebeholdning	Kr.	1.537,69
Dividende fra Stavanger Handels- og Industribank i Likvi- dation	-	2.089,96
Salg og Køb af Obligationer	-	356,26
Rente af Obligationer	-	8.560,00
Rente paa Kontrabog	-	77,59
		Kr. 12.621,50

Udgift.

Uddeling af 2 Legatportioner	Kr.	3.600,00
Udbetalt i Henhold til Fundatsen § 8	-	600,00
Indkøb af Obligationer	-	3.932,25
Administration	-	335,25
Kassebeholdning	-	4.154,00
		Kr. 12.621,50

Formue pr. 31. December 1930.

4 ¹ / ₂ % Obligationer, nom.	Kr.	48.000,00
5 % Obligationer, nom.	-	120.000,00
Mindre Tilgodehavender	ca. -	3.600,00
Kassebeholdning	-	4.154,00

Revisionspaategning:

Regnskabet er revideret af undertegnede Revisorer i det kgl. danske Videnskabernes Selskab. Vi har efterset Beholdningerne og fundet Regnskab og Beholdninger i Orden.

D. LA COUR

KARL HUDE

I Bestyrelsen for »Emil Herborgs« Legat:

ELIS STRÖMGREN.

O. B. BÖGGILD. C. WESENBERG-LUND. MARTIN KNUDSEN.

J. N. BRØNSTED.

VII.

Nationalkomiteen for Geodæsi og Geofysik.

Beretning for 1930.

Den internationale geodætiske og geofysiske Union afholdt Møde i Stockholm i August Maaned d. A. I dette Møde deltog Direktør D. la Cour, Professor Dr. phil. Martin Knudsen og Professor Dr. phil. N. E. Nørlund som Delegerede for Selskabet. Ved Mødet var 34 forskellige Lande repræsenterede, og det samlede Antal Deltagere var 255. Blandt disse befandt sig for første Gang Videnskabsmænd fra Tyskland og Østerrig, der deltog efter særlig Indbydelse fra Unionens Præsident.

Da Unionens Vedtægter kun gælder til Udgangen af 1931, blev der nedsat et Udvalg, der udarbejdede Forslag til nye Vedtægter. Dette Udvalg bestod af en Repræsentant for hvert af de paagældende Lande og en Repræsentant for hver af Unionens Sektioner. De vigtigste af de vedtagne Ændringer er følgende:

- 1) Den i Vedtægternes § 2 indførte Begrænsning i Unionens Ret til at optage nye Medlemmer bortfalder.
- 2) De Sektioner, hvori Unionen er delt, skal for Fremtiden benævnes Associationer.
- 3) Det foreslaas, at det nuværende Aarsbidrag paa 900 Francs i Guld forhøjes til 2000 schweiziske Francs.
- 4) Unionens Præsident maa ikke genvælges.

Det besluttedes at afholde Unionens næste Møde i Lissabon i 1933. Idet der henvises til den udførlige Beretning om Møderne, som udgives af Unionens Sekretariat, skal her blot nævnes enkelte Sager, som særlig vedrører Danmark.

I den geodætiske Sektion blev der forelagt en trykt Beretning om de i Danmark udførte Arbejder, hvori navnlig omtales den nye Hovedtriangulation i Jylland og de dertil knyttede astronomiske Maalinger. Sektionen besluttede at udtale et Ønske om, at der i 1933 udføres en astronomisk Længdebestemmelse paa Grønland som Led i en Række internationale Længdemaalinger, der udføres bl. a. for at give et Bidrag til Belysning af Wegeners Hypothese om Kontinenternes Forskydning.

I den seismologiske Sektion forelagde mag. scient. Frk. I. Lehmann en Meddelelse om Tidskurver. Sektionen bevilgede Frk. Lehmann et Beløb af 5000 Francs til Bearbejdelse af Seismogrammer.

I Sektionen for »Magnétisme et Electricité terrestre« forelagdes fra Danmark følgende tre Memoranda:

- D. LA COUR: Propositions de recherches relatives à la répartition synoptique de l'aurore polaire;
- D. LA COUR and S. CHAPMAN: Memorandum on an International Collaboration for the Advancement of Studies of the Influence of the Moon on Geophysical Phenomenons;
- HELGE PETERSEN: On the desirability of a very exact determination of the wave-length of the Line 5577 Å from the aurora display.

Den paa Mødet i Prag nedsatte Kommission vedrørende Nordlysobservationer, hvoraf la Cour er Medlem, havde udarbejdet og ladet fremstille 500 Eksemplarer af et Nord-

lysatlas, der vil blive et værdifuldt Hjælpemiddel ved Nordlysforskningen.

La Cour valgtes til Medlem af Sektionens eksekutive Komité, og han ledede Arbejdet i Kommissionen for Polar-aaret.

Unionen vedtog bl. a. følgende Resolutioner:

- A. The Sub-Commission appointed to report on the project of a second Polar Year planned by the International Meteorological Organisation considers that the project is of very great importance for the advancement of geophysical science. It also approves the suggestion that the observations should not be confined only to Polar regions.
- B. The Sub-Commission recommends that the Union should support the steps already taken by the International Meteorological Organisation to effect international co-operation, and in particular all members of the Union are requested to use their influence to obtain the active cooperation of their governments and scientific institutions.
- C. The Union accepts the invitation of the International Meteorological Organisation to cooperate with them in organizing and carrying out a second Polar Year with a similar object to that of the first Polar Year 1882—83, and appoints the following Commission for this purpose: Störmer, Chapman, la Cour, Maurain, Wehrlé.

I den meteorologiske Sektion aflagde la Cour Rapport om synoptiske Kort over Atlanterhavet samt over den nordlige Halvkugle og fremlagde Kortene for en Maaned som Prøve paa den iværksatte Genoptagelse af Trykningen af Fortsættelsen af de saakaldte Hoffmayer-Kort.

I et Møde om Klimaet og Polarisen fremlagde la Cour de af det danske Meteorologiske Institut i over 30 Aar udgivne Beretninger og gav Oplysninger om Institutets Erfaringer paa Omraadet.

I den oceanografiske Sektion var der allerede inden Mødet især fra engelsk Side fremkommet nogen Kritik af Præsidenten (Odon de Buen) og Sekretærens (Magrini) Virksomhed. Man var navnlig utilfreds med, at marin Biologi var blevet medtaget, skønt Sektionens Navn er »Section de l'océanographie physique«. Paa det Møde, hvor Valg skulde finde Sted, blev der af Sektionens eksekutive Komité stillet Forslag om Genvalg af Præsident og Sekretær, der nu havde fungeret i 11 Aar. Dette Forslag blev forkastet, hvorefter Martin Knudsen valgtes til Præsident og Rolf Witting til Sekretær.

N. E. NØRLUND.

VIII.
Selskabets Bytteforbindelser.
Beretning for Aaret 1930.

I Aaret 1930 har Selskabet indgaaet 1 ny Bytteforbindelse og afslaaet eller henlagt en Del Anmodninger.

Ved Aarets Udgang var Antallet af Modtagere af Selskabets Publikationer 414 Akademier, Universiteter, Selskaber, Biblioteker o. l., deraf 50 indenlandske. De enkelte Publikationer fordeler sig paa Modtagerne i de enkelte Lande som vist i følgende Oversigt, idet følgende Betegnelser er anvendt: O = Oversigt, H = Hist.-filol. Medd., F = Filos. Medd., M = Math.-fys. Medd., B = Biol. Medd., SH = Skrifter, hist.-filos. Afd. og SN = Skrifter, naturv.-math. Afd.

Land	Antal Mod- tagere	O	H	F	M	B	SH	SN
Danmark	50	43	38	37	45	44	23	31
Island og Grønland . . .	3	3	2	2	3	3	2	3
Norge	8	6	6	6	7	7	6	7
Sverige	14	13	12	12	11	10	12	11
Finland	10	7	5	4	7	7	5	7
Danzig	1	1	»	»	1	1	»	1
Estland	»	»	»	»	»	»	»	»
Letland	1	1	1	1	1	1	1	1
Litauen	»	»	»	»	»	»	»	»
Polen	5	2	3	2	4	3	2	3
Rusland	10	10	2	1	4	7	3	6
England	25	24	5	5	19	17	3	16
Skotland	5	5	1	1	5	3	»	2
At overføre . . .	132	115	75	71	107	103	57	88

Land	Antal Modtagere	O	H	F	M	B	SH	SN
Overført . . .	132	115	75	71	107	103	57	88
Irland	2	2	1	1	2	2	1	1
Holland	12	11	6	6	9	9	5	7
Belgien	13	11	5	5	6	9	5	6
Frankrig	35	33	16	11	22	25	13	21
Monaco	1	»	»	»	»	1	»	1
Tyskland	54	44	23	20	45	38	17	30
Schweiz	6	5	1	»	6	5	»	2
Østrig	10	9	1	1	8	7	1	8
Czeko-Slovakiet	6	5	4	3	5	4	2	2
Ungarn	2	1	1	1	2	2	1	1
Jugoslavien	2	2	2	1	1	1	1	1
Bulgarien	1	1	1	1	1	1	1	1
Grækenland	1	»	1	1	1	1	»	»
Rumænien	1	1	1	1	1	1	1	1
Tyrkiet	»	»	»	»	»	»	»	»
Italien	28	23	12	12	18	21	11	17
Spanien	5	5	4	2	3	2	4	2
Portugal	2	2	1	1	2	2	»	»
Britisk Nordamerika	6	4	3	3	5	6	2	4
De Forenede Stater	64	57	19	16	40	54	14	35
Mellem-Amerika	4	3	»	»	2	4	»	2
Syd-Amerika	9	6	2	2	7	7	1	3
Asien, Ned. Indien, Japan	9	6	2	2	6	9	2	5
Afrika	5	5	3	2	4	4	1	1
Australien, N.-Zealand	4	1	»	»	2	4	»	3
Ialt	414	352	184	163	305	322	140	242

Til Selskabets inden- og udenlandske Medlemmer udsendes pr. ³¹/₁₂ 1930 følgende Antal:

	Antal Medlemmer	O	H	F	M	B	SH	SN
Danske	69	68	68	68	68	69	68	69
Udenlandske	129	129	50	25	45	42	14	22
		197	118	93	113	111	82	91

	O	H	F	M	B	SH	SN
Oplagets Størrelse	900	700	700	850	850	600	600
Ialt udsendtes pr. ³¹ / ₁₂ 30 . . .	549	302	256	418	433	222	333
Rest	351	398	444	432	417	378	268

Udgifterne ved Forsendelserne af Publikationerne til Bytteforbindelser og Medlemmer beløb sig i Aaret ¹/₇ 1929 —³⁰/₆ 1930 til: Kr. 2922,13, nemlig Fragt og Frimærker: Kr. 1422,13, Ekspeditionsomkostninger Kr. 1500,00. Heri er dog ikke medregnet Udgifterne ved de kollektive Forsendelser (jvfr. Beretning om Selskabets Virksomhed som Central for Publikationsforsendelser).

I Bytte for de udsendte Publikationer har Selskabet fra c. 375 Akademier, Universiteter, Selskaber, Biblioteker o. l., dels Forbindelser, dels andre — de indenlandske dog undtaget — modtaget c. 780 forskellige Tidsskrifter, Beretninger, Aarbøger, Dissertationer m. m. i et Antal af c. 4400 Bind og Hefter Aaret igennem.

Efter Katalogiseringen i Sekretariatet og Fremlæggelsen i Selskabets Møder er hele Materialet overgivet til de Biblioteker, hvor de forskellige Publikationer ifølge den mellem Bibliotekerne og Selskabet truffne Overenskomst hører hjemme.

Sekretariatet har desuden i 1930 befordret c. 160 Reklamationer fra Bibliotekerne af manglende Publikationer, fortrinsvis fra Universitetsbiblioteket.

Det i Mødet den 14. Februar 1930 nedsatte Udvalg til Udarbejdelse af Forslag til Ændringer i Udsendelseslisten (se Overs. 1929—30, Side 167) har i Aarets Løb afholdt 2 Møder, i hvilke Hovedpunkterne for Udvalgets Arbejde er blevet drøftet, spec. Udvidelse af Bytteforbindelserne med

en Række Universitetsbiblioteker samt en stærkere Fagdeling af Selskabets Publikationer. Om disse Spørgsmaal har der i Sommeren og Efteraaret 1930 cirkuleret en Række Forslag blandt Udvalgets Medlemmer.

Da der som Resultat af Forhandlingerne ventelig i 1931 vil ske en omfattende Forandring vedrørende Publikationerne og Bytteforbindelserne, anses det ikke for hensigtsmæssigt at offentliggøre den sædvanlige Accessionsfortegnelse i Oversigten, før de fremtidige Rammer for Fordelingen er fastlagt.

IX.

Selskabets Virksomhed som
Central for Publikationsforsendelser.

(Service Danois des Échanges Internationaux.)

Beretning for 1930.

Selskabets Sekretariat formidler Udveksling af Publikationer med Udlandet, idet Sekretariatet modtager samlede Sendinger af Publikationer til videre Fordeling fra lignende Samlesteder i forskellige Lande, og selv virker som Samlested for Danmark.

Selskabet staar i Forbindelse med følgende Centraler:
De Forenede Stater, International Exchange Service,
Smithsonian Institution, Washington D. C.

Belgien, Ministère des Sciences et des Arts, Service Belge
des Échanges Internationaux, Rue des Long-Chariots
46, Bruxelles.

Frankrig, Ministère de l'Instruction publique, des Beaux-
Arts et des Cultes, Service Français des Échanges
Internationaux, Rue de Grenelle 110, Paris.

Holland, Service des Échanges Internationaux, Konink-
lijke Bibliotheek, Kazernestraat, s'Gravenhage.

Letland, Ministère de l'Instruction publique, Bibliothèque
de l'État, Service des Échanges Internationaux, Pils
laukumā 2, Rīgā.

Polen, Service des Échanges Internationaux, Bibliothèque
Nationale, Rakowiecka 6, Warszawa.

Rumænien, Bureau des Échanges Internationaux, Institut Météorologique Central, Bucuressti.

Rusland, Bureau des Échanges Internationaux, Académie des Sciences de l'U. R. S. S., Quai de l'Université 5, Leningrad.

Tyskland, Reichstauschstelle im Reichsministerium des Innern, Im Schloss, Portal 3, Berlin C 2.

I Aaret 1930 afsendte Sekretariatet 36 Kasser og 18 større Pakker, Vægt c. 2900 kg, nemlig til De forenede Stater 19, Belgien 1 + 5 større Pakker, Frankrig 5 + 1 større Pakke, Holland 3 + 2 større Pakker, Letland 1 + 2 større Pakker, Polen 3 større Pakker, Rumænien 2 større Pakker, Rusland 1 + 2 større Pakker og Tyskland 6 Kasser + 1 større Pakke. Disse Forsendelser indeholdt foruden Selskabets egne Publikationer tillige Skrifter fra følgende Institutioner: Aarhus Byraad, Statsbiblioteket i Aarhus, »Flora og Fauna« i Aarhus, Astronomisk Observatorium, Dansk Geologisk Forening, Finansministeriet, Frederiksberg Kommune, Internationale Havundersøgelser, Kommissionen for Danmarks Fiskeri- og Havundersøgelser, Kommissionen for Ledelsen af de geologiske og geografiske Undersøgelser i Grønland, Veterinær- og Landbohøjskolen, Meteorologisk Institut, Naturhistorisk Forening, Det kgl. nordiske Oldskriftselskab, Undervisningsministeriet, Universitetsbiblioteket og Universitetskvæsturen.

Sekretariatet har i 1930 fra Udlandet modtaget 80 Kasser og 9 større Pakker til Fordeling, repræsenterende en Vægt paa c. 6000 kg. Heraf er modtaget fra De forenede Stater 49 Kasser, Belgien 5 + 1 Pakke, Holland 3, Letland 2 Pakker, Polen 4 + 4 Pakker, Rumænien 2 og Tyskland 17 Kasser + 2 Pakker. Publikationer fra Frankrig bestemt

X.

**Selskabets
Udsendelse af Forfattereksemplarer.**

Beretning for Aaret 1930.

En Del Forfattere af Selskabets Publikationer har i det forløbne Aar anvendt Sekretariatets Assistance ved Udsendelsen af Frieksemplarer.

I Aaret 1930 udsendtes c. 475 Eksemplarer; Udgift til Porto har beløbet sig til c. 95 Kr., til Emballage o. lign. c. 40 Kr., ialt c. 135 Kr.

XI.

Selskabets Virksomhed ved dets Sekretariat.

Beretning for 1930.

Selskabets Sekretariat har foruden det sædvanlige Arbejde i det forløbne Aar beskæftiget sig med nogle mere specielle Opgaver, hvoraf følgende skal nævnes.

Det i tidligere Aar udførte Arbejde paa en Fortegnelse over Det Kongelige Danske Videnskabernes Selskabs Publikationer fra 1742 til 1930 er i Løbet af Foraaret bragt til Afslutning. Manuskriptet er skrevet paa c. 2800 Kartotek kort, ordnet efter Forfatternavne. Efter Forslag af Assistent A. LOMHOLT vedtog Selskabet i Mødet den 13. December 1929 at lade Fortegnelsen trykke. Manuskriptet førtes à jour til Juni 1930, da Fortegnelsen udkom kort efter som selvstændig Publikation og samtidig blev optaget i Oversigten 1929—30. Fortegnelsen omfatter 191 Sider 8vo.

Som sædvanlig har Sekretariatet redigeret Oversigten for det sidst forløbne Selskabsaar.

I Løbet af Sommeren og Efteraaret er der foretaget en ny Opgørelse af Oplaget af Publikationer, som henligger i Raamaterie. Hele Lageret er gennemgaaet og talt op, og der er udarbejdet nye Lagerfortegnelser. For Fremtiden gaar ingen Publikationer mere ind i Lageret

som Materie, men hele Restoplaget afleveres fra Trykkeriet i heftet Stand.

I det sidste Aar har der fundet ret store Heftninger af Restoplaget Sted, og for det kommende Aar er der bevilget 2000 Kr. til Fortsættelse heraf.

Det tidligere paabegyndte Arbejde med Deling og Ordning af Selskabets Arkiv har kun i ringe Grad kunnet videreføres. Dog er der for Arkivet for de senere Aars Vedkommende foretaget en gennemført Deling, der har vist sig at være tilfredsstillende i den praktiske Brug, og som derfor efterhaanden tænkes gennemført i Enkeltheder i den øvrige Del af Arkivet.

Som en særlig Del af Arkivet er der, specielt med de forestaaende Ændringer i Selskabets Bytteforbindelser for Øje, dannet et særligt Arkiv for alt vedrørende Bytteforbindelser. Et saadant Specialarkiv har i det forløbne Aar vist sig at være overordentlig nyttigt og overskueligt.

Efter Nedsættelsen af Udvalget for Selskabets Bytteforbindelser i Mødet den 14. Februar 1930 har Sekretariatet i særlig Grad beskæftiget sig med denne Side af Selskabets Virksomhed. Saaledes er der bl. a. udarbejdet en Fortegnelse over samtlige Universiteter i Verden med Angivelse af disses Biblioteker, deres Størrelse o. s. v.

For at skaffe større Sikkerhed ved Udsendelsen af Selskabets Publikationer til Medlemmer og Forbindelser er der foretaget en Revision af de Lister, som Trykkeriet benytter ved Udsendelserne, og der er trykt ensartede Adressesedler, som fremtidig revideres af Sekretariatet een Gang aarlig, foruden at Sekretariatet til Stadighed holder Trykkeriet bekendt med Forandringer vedrørende Udsendelserne.

FORTEGNELSE
OVER
VIDENSKABERNES SELSKABS PUBLIKATIONER
JULI 1930—JUNI 1931.

I. Oversigt

over Selskabets Forhandlinger Juni 1929—Maj 1930.
(Oplag: 900 Expl.)

II. Meddelelser.

- A. Historisk-filologiske: (Oplag: 700 Expl.)
- Bd. XVII. Nr. 2: **Arthur Christensen**: Contributions à la dialectologie Iranienne. Dialecte Guilākī de Recht, dialectes de Fārizānd, de Yaran et de Națanz. Avec un supplément contenant quelques textes dans le Persan vulgaire de Téhéran. 1930.
- Bd. XVIII. Nr. 1: **Svend Ranulf**: Gudernes Misundelse og Strafferettens Oprindelse i Athen. Studier over ældre græsk Mentalitet. 1930.
- Nr. 2: Visiones Georgii. Visiones quas in Purgatorio Sancti Patricii vidit Georgius miles de Ungaria A. D. MCCCLIII edidit **L. L. Hammerich**. 1931.
- C. Matematisk-fysiske: (Oplag: 850 Expl.)
- Bd. X. Nr. 11: **Elis Strömberg**: Das kritische Massenverhältnis bei der Bewegung um L_4 und L_5 im Problème restreint. Mit 6 Figuren. 1931.
- Nr. 12: **Harald Bohr**: Kleinere Beiträge zur Theorie der fastperiodischen Funktionen. III—IV. 1931.
- Nr. 13: **Julie M. Vinter Hansen**: Bestimmung der Bahn des periodischen Kometen Comas Solá (1926 f). 1931.

- Bd. X. Nr. 14: **E. A. Guggenheim** og **A. Unmack**: Studies of Cells with Liquid-liquid Junctions. Part IV. Cells with no Bridge Solution. 1931.
- Bd. XI. Nr. 1: **Martin Knudsen**: Radiometer Pressure and Coefficient of Accommodation. 1930.
- Nr. 2: **K. Prytz**: Manomètre à contact optique et son emploi pour la détermination du triple point de l'eau. 1931.
- Nr. 3: **T. Bonnesen**: Extréma liés. 1931.
- Nr. 4: **Johannes Hjelmslev**: Beiträge zur Lebensbeschreibung von Georg Mohr (1640—1697). 1931.

D. Biologiske: (Oplag: 850 Expl.)

- Bd. IX. Nr. 3: **S. Schmidt**: Eksperimentelle Undersøgelser over forskellige Elektrolyters Indflydelse paa Difteritoksinets og det antidifteriske Serums Stabilitets- og Neutralisationsforhold med særligt Henblik paa Reaktionshastigheden mellem Toksin og Antitoksin. 1930.
- Nr. 4: **O. Hagerup**: Étude des Types biologiques de Raunkjær dans la flore autour de Tombouctou. Avec 5 Planches. 1930.
- Bd. X. Nr. 1: **Ad. S. Jensen**: Der grosse europäisch-sibirische Kreuzschnabelzug 1927. 1930.
- Nr. 2: **L. Kolderup Rosenvinge**: The Reproduction of *Ahnfeltia Plicata*. 1931.

III. Skrifter.

Naturvidenskabelig og matematisk Afdeling: (Oplag: 600 Expl.)

9. Række, Bd. II. Nr. 1: **C. Wesenberg-Lund**: Contributions to the Biology of the Danish Rotifera. Part II. The Periodicity and Sexual Periods. With 15 Plates and 8 Schemata. 1930.
- — Nr. 2: **O. B. Bøggild**: The Shell Structure of the Mollusks. With 15 Plates and 10 Figures in the text. 1930.

9. Række, Bd. III, Nr. 1: **C. H. Ostenfeld:** The Distribution within Denmark of the higher Plants. Results of the topographic-botanical Investigation. I. A brief Historical Survey of the Investigation. With one Plate. 1931.
- — Nr. 2: **Knud Jessen:** The Distribuion within Denmark of the higher Plants. Results of the topographic-botanical Investigation. II. The Distribution of the Papiionaceæ within Denmark. With nine Plates. 1931.
9. Række, Bd. IV, Nr. 1: **Th. Mortensen:** Contributions to the Study of the development and larval forms of the Echinoderms I—II. With Plates I—VII. 1931.

IV. Særskilt udgivne Arbejder.

- A Critical Pali Dictionary, begun by **V. Trenckner**, revised, continued and edited by **Dines Andersen** and **Helmer Smith**. Vol I. Part 3. 1931.
-
-

ACADÉMIE ROYALE DES SCIENCES ET DES LETTRES
DE DANEMARK

EXTRAITS DES PROCÈS-VERBAUX
DES SÉANCES

APERÇU DES TRAVAUX DE L'ACADÉMIE PENDANT L'ANNÉE JUIN 1930—MAI 1931

Pendant l'année 1930—31 l'Académie a perdu 3 membres nationaux, savoir: KRISTIAN SOFUS AUGUST ERSLEV, ancien directeur des Archives de l'État et professeur d'histoire à l'Université de Copenhague, CARL E. HANSEN OSTENFELD, professeur de botanique à l'Université de Copenhague et directeur du Jardin Botanique, et KRISTOFFER NYROP, ancien professeur de langues et de littératures romanes à l'Université de Copenhague — et 12 membres étrangers, savoir: KARL K. F. M. v. AMIRA, ancien professeur de droit allemand et d'histoire de droit à l'Université de Munich, FRIEDRICH CARL ANDREAS, ancien professeur des langues de l'Asie Occidentale à l'Université de Goettingue, ADOLF ENGLER, ancien professeur de botanique à l'Université de Berlin, EDUARD MEYER, professeur d'histoire à l'Université de Berlin, OSKAR WIDMAN, ancien professeur de chimie à l'Université d'Upsal, PAUL APPELL, professeur de mécanique analytique et cosmique à la Sorbonne de Paris, PIO RAJNA, professeur de philologie romane au R. Istituto di Studi superiori à Firenze, MARTINUS WILLEM BEIJERINCK, ancien professeur de microbiologie à la Technische Hoogeschool à Delft, A. A. MACDONELL, ancien professeur de sanscrit à l'Université d'Oxford, ABSALON TARANGER, professeur de jurisprudence à l'Université d'Oslo, RICHARD REITZENSTEIN, professeur de philologie classique à l'Université de Goettingue et ALFRED LOTHAR WEGENER, professeur de météorologie et de géophysique à l'Université de Graz.

Dans sa séance du 10. avril 1931, l'Académie a reçu, dans la Section des Lettres 1 membre danois, savoir: le docteur FERDINAND OHRT, Copenhague; 3 membres scandinaves, savoir MM. SAM. EITREM, professeur de philologie classique à l'Université d'Oslo, ELOF HELLQUIST, professeur de langues nordiques à l'Université de Lund et BROR PER EVALD LIDÉN, ancien professeur de philologie comparée et de sanscrit à la Haute École de Göteborg, et 1 autre membre étranger, savoir: M. ALFONS DOPSCH, professeur d'histoire à l'Université de Vienne. — Dans la Section des Sciences on a reçu 1 membre danois, savoir: M. J. P. J. RAVN, chargé de cours de paléontologie à l'Université de Copenhague, inspecteur au Musée de Minéralogie; 1 membre scandinave, savoir: M. T. G. TÖRSTEN CARLEMAN, professeur de mathématiques à la Haute École de Stockholm; 3 autres membres étrangers, savoir: MM. FEDERIGO ENRIQUES, professeur de géométrie supérieure à l'Université de Rome, KARL RITTER v. FRISCH, professeur de zoologie à l'Université de Munich et KARL LANDSTEINER, professeur, Rockefeller Institute for Medical Research, New York.

L'Académie comptait, à la fin de l'année, 69 membres nationaux et 134 membres étrangers. Sur ces nombres, 28 membres nationaux et 55 membres étrangers appartenaient à la section des Lettres, la section des Sciences comptait 41 membres nationaux et 79 membres étrangers.

M. A. B. DRACHMANN a été élu président de la section des Lettres à la place de M. OTTO JESPERSEN.

M. JOHS. HJELMSLEV a été réélu membre de la *Commission des fonds* pour les 4 ans à suivre.

M. KARL HUDE a été réélu *réviseur* pour les 2 ans à suivre.

M. J. N. BRONSTED a été réélu membre de la direction du *Legs Emil Herborg* pour les 7 ans à suivre.

M. POUL NØRLUND a été élu membre de la *Commission nommée pour faire des recherches sur les sources de l'histoire de Danemark conservées dans les archives et bibliothèques privées*, à la place de KR. ERSLEV, décédé.

M. POUL NØRLUND a été élu représentant de l'Académie dans le *Comité danois pour la collaboration internationale des historiens*, à la place de KR. ERSLEV, décédé.

M. H. O. LANGE a été élu membre du comité pour l'*Union Académique Internationale* à la place de M. OTTO JESPERSEN.

M. E. ARUP a été élu membre du *Comité National pour la rédaction du Nouveau Ducange*.

M. CHR. BLINKENBERG a été élu membre de la direction de la *Fondation Rask-Oersted* à la place de M. OTTO JESPERSEN.

M. AAGE FRIIS a été élu membre de la *Commission nommée pour l'enregistrement des sources littéraires de l'histoire de Danemark*, à la place de KR. ERSLEV, décédé.

M. NIELS BJERRUM a été élu membre de la *Direction de la Fondation Carlsberg*, pour remplacer C. H. OSTENFELD, décédé.

On a fait un amendement du § 11 du *Règlement* concernant les tirés à part livrés aux auteurs (voir pages 30—31 et 33—34).

L'Académie a adhéré à l'*Union Radio-Scientifique Internationale* qui fait partie du Conseil International de Recherches.

Sont désignés comme membres du comité: MM. P. O. PEDERSEN (président), MARTIN KNUDSEN, VALD. POULSEN, D. LA COUR, KAY CHRISTIANSEN (secrétaire), ABSALON LARSEN et C. SCHOU.

Le Comité nommé pour l'*Union Académique Internationale* a été autorisé à inviter l'Union à se rassembler à Copenhague en 1932.

L'Académie a tenu 14 séances, dans lesquelles ont été données les communications scientifiques suivantes:

¹⁷/₁₀ 30. M. KR. NYROP présente le 6e et dernier volume de sa *Grammaire historique de la langue française*.

— M. NIELS BOHR: *Sur l'emploi des notions d'«espace» et de «temps» dans la théorie sur les atomes*.

- ¹⁷/₁₀ 30. M. JOHS. BRØNDUM NIELSEN présente: *Sur l'idiome et l'origine de la »Chronique rimée des Rois danois«.*
- ³¹/₁₀ 30. M. JOH. STEENSTRUP: *Les »hors-la-loi«; le sens de cette peine et compulsion pendant les derniers siècles de son existence.*
- M. ELIS STRÖMGREN: *Sur la planète trans-neptunienne découverte à l'Observatoire Lowell.*
- M. EINAR BILMANN présente ses mémoires sur *l'Obtention des alloxantines et sur leurs potentielles de réduction.*
- ¹⁴/₁₁ 30. M. JOHS. HJELMSLEV: *Quelques Renseignements sur le mathématicien danois Georg Mohr, auteur de l'Euclidés Danicus.* (L'ouvrage sera imprimé).
- M. JOHS. PEDERSEN: *Origine et caractère de la Mosquée.*
- M. T. BONNESEN: *Sur les extrémas liés.* (C*¹)
- ²⁸/₁₁ 30. M. MARTIN KNUDSEN présente K. PRYTZ: *Manomètre à contact optique et son emploi pour la détermination du triple point de l'eau.* (C*¹).
- M. KR. SANDFELD présente: *Linguistique balkanique,* Paris 1930.
- M. KR. SANDFELD: *»(Avoir) l'air«, emploi de cette locution dans la syntaxe française moderne.*
- M. TH. MORTENSEN: *Études sur les larves d'Echino-dermes.* (M*¹).
- M. KNUD JESSEN: *Une trouvaille de plantes cultivées datant du premier âge de fer en Danemark.*
- ¹²/₁₂ 30. M. KR. NYROP: *Remarques sur les locutions »mon humble personne« et »mon humble demeure« comme formules de politesse.*
- M. P. BOYSEN JENSEN: *Sur la production de matière dans les forêts.*
- ¹⁶/₁ 31. M. JOHS. BRØNDUM-NIELSEN: *Sur l'assimilation et la dissimilation.*

¹ L'apposition d'un (M) ou d'un (C) après le titre de la communication, indique que son auteur l'a destinée à l'insertion aux *Mémoires* ou dans les *Communications* de l'Académie. Un astérisque (M* ou C*) désigne que la communication a été imprimée dans l'année courante.

- ³⁰/₁ 31. M. J. E. V. BOAS, *Sur l'apparition en Danemark de la mouche à scie Lyda arvensis.*
— M. FINNUR JONSSON présente une nouvelle édition de *l'Edda de Snorre Sturluson.*
- ¹³/₂ 31. M. EINAR BIILMANN: *Recherches sur la formation de germes cristallins chez l'allo-acide de cannelle.*
- ²⁷/₂ 31. M. NIELS NIELSEN présente: *Recherches numériques sur certaines Formes Quadratiques*, Copenhague 1931.
— M. VILHELM ANDERSEN présente: *La littérature danoise au XIXe siècle I—II.*
— M. CARL NEUBERG (Berlin-Dahlem) fait une communication.
- ¹³/₃ 31. M. HOLGER PEDERSEN, *Contributions à l'histoire de la langue lithuanienne.*
— M. OLUF THOMSEN, *Recherches continuées sur les conditions d'hérédité des types sanguins humains (groupements des corpuscules du sang).*
- ²⁷/₃ 31. M. KR. SANDFELD, *Sur »l'Apposition partitive« en roumain et en d'autres langues.*
— M. ØJVIND WINGE: *Solution de l'ancien problème de la transmission héréditaire de fleurs pleines chez la giroflée.*
- ¹⁰/₄ 31. M. P. BOYSEN JENSEN: *Sur l'existence, chez les microbes, de principes réglant leur croissance.*
- ²⁴/₄ 31. M. P. O. PEDERSEN: *Sur le rapport entre la vitesse de groupe et la vitesse de phase, et dépendance de cette dernière de la largeur d'onde.*
— M. ADOLF S. JENSEN, *Sur les »teignes frugales« de O. F. Müller. (C).*
- ⁸/₅ 31. M. DINES ANDERSEN présente: *Critical Pāli Dictionary*, Vol. I, Part 3.
— Le même présente la grammaire *Pāli Saddanīti I—II*, éditée par M. HELMER SMITH.
— M. HANS RÆDER présente: *Saxonis Gesta Danorum. Primum a C. Knabe et P. Herrmann recensita recognoverunt et ediderunt J. Olrik et H. Ræder. Tom. I.*

Quatre allocutions ont été prononcées dans lesquelles un dernier hommage fut rendu à la mémoire de KR. ERSLEV par MM. POUL NØRLUND et A. B. DRACHMANN le 13 février 1931, à la mémoire de KR. NYROP par M. KR. SANDFELD le 8 mai 1931 et à la mémoire de C. H. OSTENFELD par M. ØJVIND WINGE le 8 mai 1931.

L'Académie a résolu la publication des travaux suivants, dont les auteurs ne sont pas membres de l'Académie:

E. A. GUGGENHEIM et AUGUSTA UNMACK, *Studies of Cells with Liquid-liquid junctions. Part VI: Cells with no Bridge Solution.* (C*).

JULIE M. VINTER HANSEN, *Bestimmung der Bahn des periodischen Kometen Comas Solá (1926 f).* (C*).

H. V. BRØNDSTED, *Sur la structure du museau et de la musculature faciale chez quelques pinnipèdes, recherches ayant trait spécialement au sac extensible chez le phoque à capuchon.* (M).

NIELS NIELSEN, *Contributions à la physiographie d'Islande et plus spécialement du plateau qui s'étend à l'ouest du Vatnajökull.* (M).

HAKON LUND, *A Theory of Halochromism.* (C).

JANNIK BJERRUM, *Untersuchungen über Kupferammoniakverbindungen I.* (C).

L'Académie s'est fait représenter à l'étranger dans les occasions suivantes:

Session de l'Union Académique Internationale à Bruxelles, mai 1931, par MM. CHR. BLINKENBERG et A. B. DRACHMANN.

The International Botanical Congress à Cambridge, août 1930, par C. H. OSTENFELD.

Le 11e Congrès International de Zoologistes à Padua, septembre 1930, par M. Th. MORTENSEN.

Congressus Internationalis Ornithologicus à Amsterdam, juin 1930, par M. C. WESENBERG-LUND.

Session de l'Union Géodésique et Géophysique Internationale à Stockholm, août 1930 par MM. D. LA COUR, MARTIN KNUDSEN et N. E. NØRLUND.

Session du *Comité Central pour la rédaction du Nouveau Ducange*, à Paris, janvier 1931, par M. A. B. DRACHMANN.

La Commission nommée pour l'enregistrement des sources littéraires de l'histoire de Danemark a adressé un Rapport pour l'année 1930 (voir les pages 121—123).

La Commission nommée pour faire des recherches sur les sources de l'histoire de Danemark conservées dans les archives et bibliothèques privées a adressé un Rapport pour l'année 1930 (voir les pages 124—128).

La Direction de la Fondation Carlsberg a adressé un Rapport sur l'emploi des fonds pendant l'exercice 1929—30 (voir les pages 129—201).

La Commission nommée pour la publication du Corpus Lexicographorum Graecorum a adressé un Rapport pour l'année 1930 (voir les pages 202—204).

La Commission nommée pour la rédaction du Lexique égyptien a adressé un Rapport pour l'année 1930 (voir page 205).

La Direction du Legs Emil Herborg a adressé un Rapport pour l'année 1930 (voir les pages 206—207).

Le Comité national pour l'Union Géodésique et Géophysique Internationale a adressé un Rapport sur la Session à Stockholm, août 1930 (voir les pages 208—211).

Le Secrétariat de l'Académie a donné un Rapport sur les Échanges d'imprimés (voir les pages 212—215), et sur l'activité de l'Académie comme Bureau Central pour l'envoi de littérature scientifique à des bibliothèques à l'étranger (voir les pages 216—218).

L'Académie a décerné un prix pour récompenser un mémoire adressé en réponse à la question mise au concours pour l'année 1931 (voir page 234—235).

ACADÉMIE ROYALE DES
SCIENCES ET DES LETTRES DE DANEMARK

CONCOURS POUR 1931.

SECTION DES LETTRES

PROBLÈME D'HISTOIRE

(PRIX: LA MÉDAILLE D'OR DE L'ACADÉMIE ET UNE PRIME DE 1000 KR.)

Au siècle de la Réforme et pendant le règne de Christian IV, de grands changements eurent lieu en Danemark, en ce qui concerne les districts d'administration appelés bailliages («Birk»). Non seulement on sécularisa plusieurs des baillages ressortissant autrefois aux autorités ecclésiastiques, mais on créa un grand nombre de baillages nouveaux; d'autres furent supprimés, et les limites de leurs districts respectifs furent modifiées. Ce serait une tâche d'un grand intérêt que de rechercher les motifs de tous ces changements et de mettre en évidence les traits caractéristiques de la justice et de l'administration exercées dans les baillages, notamment en quoi cette juridiction et administration différait de celle qui faisait loi dans les cantons ruraux («Herred») et dans les bourgs; ainsi on arriverait à élucider, sur beaucoup de points, les conditions du développement interne du pays, les rapports existant entre les diverses classes sociales et entre celles-ci d'un côté et la Royauté de l'autre.

L'Académie met donc en concours le problème suivant :

On désire un exposé de l'histoire des bailliages en Danemark, portant particulièrement sur leur importance administrative et sociale, aux 16e et 17e siècles, jusqu'à l'établissement de la monarchie absolue.

Terme de livraison : 31. octobre 1932.

Les travaux peuvent être livrés en langue danoise, norvégienne, suédoise, anglaise, française, latine ou allemande. Ils ne doivent pas porter le nom de l'auteur, mais un motto, et être accompagnés d'un pli cacheté portant le même motto et contenant le nom, l'état et le domicile de l'auteur. Aucun membre résidant de l'Académie ne peut concourir pour les prix offerts.

Les travaux doivent être remis avant l'expiration du terme fixé pour la livraison au *Secrétariat de l'Académie Royale des Sciences et des Lettres, Ny Vestergade 23, Copenhague V.*

Le jugement est prononcé dans le mois de février suivant, après quoi les travaux peuvent être rendus à leurs auteurs.

SAG- OG NAVNEFORTEGNELSE

- ADRESSE, overbringes Hs. Maj. Kongen ved Præsidenten, 25.
- AFHANDLINGER AF IKKE-MEDLEMMER, antages til Offentliggørelse, 34, 35, 40, 55.
- ALCHYMISTER, KATALOGISERINGEN AF DE GRÆSKE, Beløb stilles til Raadighed til Afslutning heraf, 46.
- ALL-INDIA ORIENT CONFERENCE, THE SIXTH, afholdes i Patna i December 1930, Sagen henlægges, 28.
- V. AMIRA, KARL K. F. M., Prof. Dr. phil., München, Selskabets udenlandske Medlem, død, 26.
- ANDERSEN, DINES, delegeres til den 18. internationale Orientalistkongres i Leiden i Sept. 1931, 48, forelægger »Critical Pāli Dictionary« Vol. 1, Part 3, udk. 224, og Helmer Smith's Paligrammatik »Saddanīti« I—III, 55. Se ogsaa: Redaktør.
- ANDERSEN, VILH., forelægger »Den danske Litteratur i det nittende Aarhundrede I—II«, 44.
- ANDREAS, FR. C., fh. Prof., Dr. phil., Göttingen, Selskabets udenlandske Medlem, død, 26.
- APPELL, PAUL, Prof., Paris, Selskabets udenlandske Medlem, død, 37.
- APPROBATION, KGL., paa Carlsbergfondets Statuter, Diskussion herom, 46, 53.
- ARUP, E., Prof., Dr. phil., Medlem af Comité National for den nye Ducange, 33.
- BEIJERINCK, MARTINUS WILLEM, fh. Prof., Dr., Delft, Selskabets udenlandske Medlem, død, 39.
- BIANCO LUNOS BOGTRYKKERI A/S, afholder 100-Aars Jubilæum i Januar 1931, 40.
- BILMANN, EINAR, forelægger Afhdl. »Om Alloxantiners Reduktionspotentialer og Fremstilling«, 29, Medlem af Udvalget vedr. Statuter for Conseil International de Recherches, 38, giver Medd. »Undersøgelser over Krystalkimdannelser hos Allokanselsyre«, 43.
- BIRKERNES HISTORIE I DANMARK, Prisopgave herom udsættes, 43, trykt 119—120.

- BJERRUM, JANNIK, stud. mag., Afhdl. »Untersuchungen über Kupferammoniakverbindungen I«, opt., 55.
- BJERRUM, NIELS, Medlem af Carlsbergfondets Direktion, 44. Se ogsaa: Kasserer.
- BLINKENBERG, CHR., forelægger Beretning om Mødet i Union Académique Internationale i Bruxelles i Maj 1930, 27, Medlem af Rask-Ørsted Fondets Bestyrelse, 33, Medlem af Udvalg vedr. Statuter for Conseil International de Recherches, 38, giver Oplysninger om Union Académique Internationale, 41, delegeres til Mødet i Union Académique Internationale i Bruxelles i Maj 1931, 51.
- BOAS, J. E. V., giver Medd. »Bladhvepsen *Lyda arvensis*' Optræden i Danmark«, 41.
- BOHR, HARALD, Afhdl. »Kleinere Beiträge zur Theorie der fast-periodischen Funktionen III—IV«, inds., 29, udk., 222.
- BOHR, NIELS, giver Medd. »Om Benyttelsen af Begreberne Rum og Tid i Atomteorien«, 26, delegeres til The centenary of the birth of James Clerk Maxwell i Cambridge i Oktober 1931, 51.
- BONNESEN, T, giver Medd. »Bundne Ekstremer«, 33, udk., 223.
- BONSDORFF, ILMARI, Prof., Dr., er til Stede som Gæst, 25.
- BOTANICAL CONGRESS, THE INTERNATIONAL, i Cambridge i August 1930, 28, C. H. Ostenfeld delegeres, 28, Beretning indsendes ved C. H. Ostenfeld, 34.
- BRØNDSTED, H. V., Adjunkt, mag. scient., Afhdl. »Bygning af Snuden og Ansigtsmuskulaturen hos nogle Pinnipedier med særligt Hensyn til Oppustningssækken hos Klapmydsen«, opt., 40.
- BRØNDUM-NIELSEN, JOHS., forelægger Afhdl. »Om Rimkronikens Sprogform og Tilblivelse«, 26, giver Medd. »Om Assimilation og Dissimilation«, 39.
- BRØNSTED, J. N., genvælges til Medlem af Bestyrelsen for Emil Herborgs Legat, 50.
- BUDGET for 1931, vedtages, 38, trykt 116—118.
- BULL, EDV., Prof., Dr., Oslo, er til Stede som Gæst, 42.
- BYTTEFORBINDELSER, Beretning forelægges af Sekretæren, 42, trykt 212—215, Udvalget sender foreløbig Betænkning, 54.
- CAMBRIDGE, Engl., University of Cambridge indbyder til The centenary of the birth of James Clerk Maxwell i Oktober 1931, Niels Bohr delegeres, 51.
- CARLEMAN, T. G. TORSTEN, Prof., Stockholm, optaget som udenlandsk Medlem, 49.
- CARLSBERGFONDETS DIREKTION, 21, udsender Jubilæumsskrift, 31, 1ste Behandling af Valg af nyt Medlem, 43, 2den Behandling, Niels Bjerrum vælges, 44, 1ste Behandling af Forslag til Tilføjeelse til Statuter § XVII, 44, 2den Behandling og Vedtagelse, 45—46, forelægger Beretning for 1929—30, trykt 129—201, sender

- Skrivelse vedr. kgl. Approbation paa Statuter, 53, afstaar et Lokale til Selskabet, 53.
- CARLSBERGFONDETS KVÆSTUR, Medd. om Kreditering af Renter, 28.
- CARLSBERGLABORATORIETS BESTYRELSE, Tilforordnede til, 21.
- CHRISTENSEN, ERIK HOHWÜ, cand. mag., faar Emil Herborg's Legat, 48.
- CHRISTIANSEN, KAY, Overingeniør, Medlem af Komitéen for Union Radio-Scientifique Internationale, 33, Sekretær for Komitéen, 36.
- COLLSTROP, A., GROSSERER, HJEM FOR EN DANSK VIDENSKABSMAND, 22.
- CONGRESSUS INTERNATIONALIS ORNITHOLOGICUS, i Amsterdam i Juni 1930, C. Wesenberg-Lund aflægger Beretning herom, 38.
- CONSEIL INTERNATIONAL DE RECHERCHES (INTERNATIONAL RESEARCH COUNCIL), Komitéer for derunder hørende Unioner, 19—20, sender Forslag til Statutændringer, 31, Udvalg nedsættes til at fremsætte Forslag for Selskabet vedrørende Statutændringerne, 38, Selskabet stiller ikke Ændringsforslag, 39, sender Meddelelse om Møde i Bruxelles i Juli 1931, 39, sender Dagsorden for Mødet i Bruxelles i Juli 1931, 50, Præsidenten og Sekretæren delegeres til Mødet i Bruxelles i Juli 1931, 53.
- CORPUS LEXICOGRAPHORUM GRAECORUM, KOMMISSIONEN FOR, 20, forelægger Beretning for 1930, 54, trykt 202—204.
- CORPUS MEDICORUM GRAECORUM, KOMMISSIONEN FOR, 20.
- LA COUR, D., Medlem af Komitéen for Union Radio-Scientifique Internationale, 33, deltager i Mødet i Union Géodésique etc. i Stockholm i Aug. 1930, 38.
- DISPUTATSER, Udvalget for Spm. om Optagelse heraf i Publ. sender Betænkning, 30—31.
- DOPSCH, ALFONS, Prof., Dr., Wien, optaget som udenlandsk Medlem, 49.
- DRACHMANN, A. B., forelægger Beretning om Mødet i Union Académique Internationale i Bruxelles i Maj 1930, 27, Medlem af Udvalg for Forr.ordenens § 11, 30, Klasseformand i den hist.-fil. Klasse, 32, taler Mindeord om Kr. Erslev, 43, trykt 75—90, sender Beretning om Mødet i Comité Central for Ducange o. a., 43, delegeres til Mødet i Union Académique Internationale i Bruxelles i Maj 1931, 51, leder Mødet og byder nye Medlemmer Velkommen, 52, meddeler Oplysninger om Mødet i Union Académique Internationale, 55.
- DUCANGE, COMITÉ NATIONAL FOR DEN NYE, 20, Prof., Dr. E. Arup Medlem af Komitéen, 33, A. B. Drachmann sender Beretning om Møde i Comité Central i Paris i Jan. 1931, 43.
- EITREM, SAM., Prof., Oslo, optaget som udenlandsk Medlem, 49.
- ENGLER, ADOLF, fh. Prof., Dr. phil., Berlin, Selskabets udenlandske Medlem, død, 26.
- ENRIQUES, FEDERIGO, Prof., Dr., Rom, optaget som udenlandsk Medlem, 50.

- ERSLEV, KR. S. A., fh. Rigsarkivar, Professor, Dr. phil., Selskabets Medlem, død, 26, Mindeord af A. B. Drachmann og Poul Nør-
lund, 43, trykt 57—90.
- FILOLOGISK-HISTORISKE SAMFUND, DET, sender Afskrift af Fundats
for R. K. Rask's Legat, 28.
- FORFATTEREKSEMPLARER, SELSKABETS UDSENDELSE AF, Beretning
forelægges af Sekretæren, 42, trykt 219.
- FORRETNINGSORDEN, Selskabets, Udvalg til Drøftelse af § 11 afgiver
Betænkning, 30—31, ny Affattelse af § 11 vedtages, 30, A. B.
Drachmann stiller Forslag om Tilføjelse til § 12, 31. Se ogsaa:
Særtryk.
- FREDERIKSBORG-MUSEETS BESTYRELSE, Medlem af, 21.
- FRIIS, AAGE, Medlem af Udvalg for Forr.-ordenens § 11, 30, Med-
lem af Kommissionen for Registrering af literære Kilder til
dansk Historie, 37, delegeres til Historikermøde i Helsingfors
i Juli 1931, 51.
- V. FRISCH, KARL RITTER, Prof., München, optaget som udenlandsk
Medlem, 50.
- GROTIUS, HUGO, Bevilling til Udgivelse af »De iure belli ac pacis«,
50.
- GUGGENHEIM, E. A., Afhdl. i Samarbejde med Augusta Unmack
»Studies of Cells with Liquid-liquid junctions. Part IV. Cells
with no Bridge Solution«, opt., 34, udk., 223.
- GÆSTER, til Stede ved Selskabets Møder, 25, 42, 44, 52, 54.
- HANSEN, JULIE M. VINTER, Observator, mag. scient., Afhdl. »Bestim-
mung der Bahn des periodischen Kometen Comas Solá (1926f)«,
opt., 35, udk., 222.
- HELLQUIST, ELOF, Prof., Dr., Lund, optaget som udenlandsk Med-
lem, 49, er til Stede som Gæst, 52.
- HELSEFORS, Historikermøde i Juli 1931, Aage Friis og Poul Nør-
lund delegeres, 51.
- HERBORG, EMIL, LEGAT TIL UNGE, DANSKE, MANDLIGE, UBEMIDLEDE
NATURVIDENSKABSMÆND, Bestyrelsen herfor, 22, aflægges Beret-
ning for 1930, 46, trykt, 206—207, Legatet uddeles, 48, J. N.
Brønsted genvælges til Medlem af Bestyrelsen, 50.
- HISTORIKERNES INTERNATIONALE SAMARBEJDE, DEN DANSKE KOMITÉ
FOR, Poul Nørlund Selskabets Repræsentant, 28.
- HJELMSLEY, JOHS., giver Medd. »Nogle Oplysninger om den danske
Matematiker Georg Mohr, Forfatteren til Euclides Danicus«,
32, udk., 223, genvælges til Medlem af Kassekommissionen, 50,
genvælges til Formand for Kassekommissionen, 53.
- HJELMSTIERNE-ROSENCRONESKE STIFTELSE, DEN GREVELIGE, sender
Beretning for 1929, 28.
- HUDE, KARL, genvælges til Revisor, 50.
- IVERSEN, JOHANNES, mag. scient., faar Emil Herborg's Legat, 48.

- JENSEN, ADOLF S., giver Medd. »Om O. F. Müllers »Noisomme Møll«, 52.
- JENSEN, P. BOYSEN, giver Medd. »Stofproduktion i Skov«, 37, giver Medd. »Vækstregulerende Stoffer hos Bakterier«, 49.
- JESPERSEN, OTTO, fritages efter egen Anmodning for Tillidshverv, 29, delegeres til den anden internationale Linguistkongres i Genève i Aug. 1931, 50.
- JESSEN, KNUD, indsender Afhdl. »Distribution of the Papilionacea within Denmark«, 34, udk., 224, giver Medd. »Fund af Kulturplanter fra den ældre Jernalder i Danmark«, 36.
- JÓNSSON, FINNUR, forelægger en ny Udgave af Snorre Sturlusons Edda, 41.
- KASSEKOMMISSIONEN, 18, Formanden Medlem af Udvalg for Forr.-ordenens § 11, 30, Formanden fastsætter Pristarif for Særtryk, 33, forelægger Budget for 1931, 38, forelægger Regnskab for 1930, 46, foreslaar Udvalg vedr. Repræsentation ved Møder og Kongresser, 46, Formanden Medlem af nævnte Udvalg, 46, 51, Johs. Hjelmlev genvælges til Medlem, 50, Formanden genvælges, 53.
- KASSERER, Selskabets, 18. Se ogsaa: Bjerrum, Niels.
- KLASSEFORMÆND, Selskabets, 17, A. B. Drachmann Formand for den hist.-fil. Klasse, 32, begge Formænd Medlemmer af Udvalg vedr. Repræsentation, 46, 51.
- KLASSERNE, den hist.-fil. Klasse vælger A. B. Drachmann til Formand, 32, 35, begge Klasser afholder Møde, 41, 47, den hist.-fil. Klasse stiller Forslag om Prisopgave, 43, Forslag om nye Medlemmer, 48, nye Medlemmer optages, 49—50.
- KNUDSEN, MARTIN, Medlem af Komitéen for Union Radio-Scientifique Internationale, 33, forelægger K. Prytz »Manomètre à contact optique et son emploi pour la détermination du triple point de l'eau«, 35, udk., 223, Medlem af Udvalg vedr. Statuter for Conseil International de Recherches, 38, deltager i Mødet i Union Géodésique etc. i Stockholm i Aug. 1930, 38, delegeres til Møde i British Association for the Advancement of Science i London i Sept. 1931, 42, delegeres til Møde i Royal Institution of Great Britain i London i Sept. 1931, 42, delegeres til Møde i Union Intern. de Physique pure et appliquée i Bruxelles i Juli 1931, 51. Se ogsaa: Sekretær.
- KOHLSCHÜTTER, ERNST, Prof., Berlin, er til Stede som Gæst, 25.
- KONGEN, HANS MAJESTÆT, lykønskes paa 60-Aarsdagen ved Præsidenten, 25.
- LANDSTEINER, KARL, Prof., Dr., New York, optaget som udenlandsk Medlem, 50.
- LANGE, H. O., Medlem af Udvalget for Union Académique Internationale, 33, delegeres til den 18. internationale Orientalistkongres i Leiden i Sept. 1931, 48.

- LARSEN, ABSALON, Professor, Medlem af Komitéen for Union Radio-Scientifique Internationale, 33.
- LEGAT, EMIL HERBORG'S. Se: Herborg, Emil.
- LIDÉN, BROR PER EVALD, fh. Prof., Dr., Göteborg, optaget som udenlandsk Medlem, 49.
- LINGUISTKONGRES, DEN ANDEN INTERNATIONALE, i Genève i Aug. 1931, Otto Jespersen og Holger Pedersen delegeres, 50.
- LOKALE, afstaas til Selskabet af Carlsbergfondets Direktion, 53.
- LONDON, British Association for the Advancement of Science indbyder til 100-Aars Fest i Sept. 1931, Martin Knudsen delegeres, 42, Royal Institution of Great Britain indbyder til Faraday Celebrations i Sept. 1931, Martin Knudsen delegeres, 42.
- LUND, HAKON, Assist., Dr. phil., Afhdl. »A Theory of Halochromism«, opt., 55.
- MACDONELL, A. A., fh. Prof., Oxford, Selskabets udenlandske Medlem, død, 39.
- MEDLEMMER, Selskabets, 1—17, afg. ved Døden, 26, 37, 39, 47, 52, nyoptagne, 49—50.
- MEYER, EDUARD, Prof., Dr. phil., Berlin, Selskabets udenlandske Medlem, død, 26.
- MINDEORD, Kr. Erslev af Poul Nørlund og A. B. Drachmann, 43, trykt 57—90, C. H. Ostenfeld af Øjvind Winge, 54, trykt 91—99, Kr. Nyrop af Kr. Sandfeld, 54, trykt 101—111.
- MORTENSEN, TH., forelægger Beretning om den 11. internationale Zoolog-Kongres i Padua i Sept. 1930, 31, giver Medd. »Studier over Echinodermlarver«, 36, udk., 224.
- NEUBERG, CARL, Prof., Dr., Berlin, er til Stede som Gæst, 44, giver Medd. om et Arbejde af Dr. phil. Stig Veibel, 44.
- NIELSEN, NIELS, forelægger »Recherches numériques sur certaines Formes Quadratiques«, 44.
- NIELSEN, NIELS, Lektor, Dr. phil., Afhdl. »Bidrag til Islands Fysio-grafi med særligt Henblik paa Højlandet Vest for Vatnajökull«, opt., 40.
- NYROP, KR., forelægger 6. Del af »Grammaire historique de la langue française«, 26, giver Medd. »Om Udtrykkene »min Ring-hed« og »mit ringe Hus« anvendt som Høflighedsformer«, 37, død, 52, Mindeord af Kr. Sandfeld 54, trykt 101—111.
- NØRLUND, N. E., Medlem af Udvalg vedr. Statuter for Conseil International de Recherches, 38, deltager i Mødet i Union Géodésique etc. i Stockholm i Aug. 1930, 38. Se ogsaa: Præsident.
- NØRLUND, POUL, Medlem af Kommissionen til Undersøgelse af de i dansk Privateje bevarede Kilder til dansk Historie, 28, Repræsentant i den danske Komité for Historikernes internationale Samarbejde, 28, taler Mindeord om Kr. Erslev, 43, trykt 57—74, delegeres til Historikermøde i Helsingfors i Juli 1931, 51.

- OHRT, FERDINAND, Dr. phil., optaget som indenlandsk Medlem, 49.
- OLRIK, JØRGEN, Museumsinspektør, er til Stede som Gæst, 54.
- ORIENTALISTKONGRES, DEN 18. INTERNATIONALE, i Leiden i Sept. 1931, Dines Andersen og H. O. Lange delegeres, 48.
- OSTENFELD, C. H., deltager i The International Botanical Congress i Cambridge i August 1930, 28, indsender Beretning om Kongressen, 34, død, 39, Mindeord af Øjvind Winge, 54, trykt 91—99.
- OVERSIGT OVER SELSKABETS FORHANDLINGER, udk., 222.
- PARIS, Collège de France indbyder til 400-Aars Jubilæum i Juni 1931, Præsidenten delegeres, 51.
- PEDERSEN, HOLGER, giver Medd. »Bidrag til den litaviske Sprog-historie«, 45, delegeres til den anden internationale Linguist-kongres i Genève i Aug. 1931, 50.
- PEDERSEN JOHS., giver Medd. »Moskeens Oprindelse og Karakter«, 32.
- PEDERSEN, P. O., stiller Forslag om at tiltræde Union Radio-Scientifique Internationale, 27, stiller Forslag om Komité for denne Union, 33, Medlem af Komitéen, 33, Formand for Komitéen, 36, Medlem af Udvalg vedr. Statuter for Conseil International de Recherches, 38, giver Medd. »Om Sammenhængen mellem Gruppe- og Fasehastighed samt dennes Afhængighed af Bølge-længden«, 52.
- PORTRÆTALBUM, Sekretæren henleder Opmærksomheden herpaa, 32.
- POULSEN, VALD., stiller Forslag om at tiltræde Union Radio-Scientifique Internationale, 27, stiller Forslag om Komité for denne Union, 33, Medlem af Komitéen, 33.
- PRISOPGAVER, Sekretæren meddeler om Forslag til nye Opgaver, 36, Opgave for 1931 udsættes, 43, trykt 119—120.
- PRÆSIDENT, Selskabets, 17, byder Medlemmerne Velkommen, 25, overbringer Hs. Maj. Kongen Selskabets Lykønskning paa 60-Aarsdagen, 25, udtaler Selskabets Beklagelse af Otto Jespersens Fratræden fra sine Tillidshverv, 30, Medlem af Udvalg for Forr.ordenens § 11, 30, meddeler Valg af Klasseformand, 32, Medlem af Udvalg vedr. Repræsentation, 46, 51, delegeres til Le quatrième centenaire du Collège de France i Paris i Juni 1931, 51, delegeres til Mødet i Conseil International de Recherches i Bruxelles i Juli 1931, 53. Se ogsaa: Nørlund, N. E.
- PUBLIKATIONSFORSENDELSER, SELSKABETS VIRKSOMHED SOM CENTRAL FOR, Beretning forelægges af Sekretæren, 42, trykt 216—218.
- RAJNA, PIO, Prof., Firenze, Selskabets udenlandske Medlem, død, 37.
- RASK'S, R. K., LEGAT, Afskrift af Fundats tilstilles Selskabet fra det filologisk-historiske Samfund, 28.
- RASK-ØRSTED FONDET'S BESTYRELSE, Medlemmer af, 22, Chr. Blinkenberg Medlem af Bestyrelsen, 33, bevilger 10.000 Kr. til Selskabets internationale Forbindelser, 40.

- RAVN, J. P. J., Docent, Inspektør, optaget som indenlandsk Medlem, 49.
- REDAKTØR, Selskabets, 18, fremlægger udkomne Publikationer, 29, 35, 37, 42, 47, 48, 54, 55, Medlem af Udvalg for Forr.ordenens § 11, 30, fastsætter Pristarif for Særtryk, 33, overbringer Lykønskning ved Bianco Luno's Bogtrykkeri's 100-Aars Jubilæum i Januar 1931, 40. Se ogsaa: Andersen, Dines.
- REGISTRERING AF LITERÆRE KILDER TIL DANSK HISTORIE, KOMMISSIONEN FOR, 18, Aage Friis Medlem af Kommissionen, 37, sender Beretning for 1930, 47, trykt 121—123, ansøger om Bevilling til Trykning af Brevregistratur, 55.
- REGNSKAB for 1930, forelægges, 46, trykt 112—115.
- REITZENSTEIN, RICHARD, Prof., Selskabets udenlandske Medlem, død, 47.
- REJSER o. l. Se Repræsentation.
- REPRÆSENTATION VED MØDER OG KONGRESSER, Udvalg desangaaende nedsættes, 46, Udvalget indsender Betænkning, 50, Udvalget fastsætter Rejsegodtgørelser, 51, Udvalget nedsættes som staaende Udvalg, 51.
- REVISORER, Selskabets, 18, Karl Hude genvælges, 50.
- ROSENINGE, L. KOLDERUP, indsender Afhdl. »The Reproduction of Ahnfeltia Plicata«, 34, udk., 223.
- RÆDER, HANS, forelægger »Saxonis Gesta Danorum. Primum a C. Knabe et P. Herrmann recensita recognoverunt et ediderunt J. Olrik et H. Ræder. Tom. I.«, 55.
- SANFELD, KR., forelægger »Linguistique balkanique«, 36, giver Medd. »Fransk (avoir) l'air og dets Anvendelse i moderne fransk Sætningsbygning«, 36, giver Medd. »Partitiv Apposition i Rumænsk og andre Sprog«, 48, taler Mindeord om Kr. Nyrop, 54, trykt 101—111.
- SCHOU, C., Ingeniør, Medlem af Komitéen for Union Radio-Scientifique Internationale, 33.
- SEKRETARIATET, 23, Beretninger forelægges, 42, trykt 212—221.
- SEKRETÆR, Selskabets, 18, meddeler Dødsfald, 26, 37, 39, 47, 52, Medlem af Udvalg for Forretningsordenens § 11, 30, meddeler om Indsendelse af Forslag til Prisopgaver, 36, gør Rede for nye Statuter for Conseil International de Recherches, 38, forelægger Beretninger fra Sekretariatet, 42, Medlem af Udvalg vedr. Repræsentation, 46, 51, meddeler Forslag om nye Medlemmer, 58, delegeres til Mødet i Conseil International de Recherches i Bruxelles i Juli 1931, 53, giver Medd. om afholdte Møder, 55—56. Se ogsaa: Knudsen, Martin.
- STATSTILSKUD, Meddelelse herom, 51.
- STENSTRUP, JOH., giver Medd. »De Fredløse: Betydningen af denne Straf og Tvang i de sidste Aarhundreder af dens Bestaaen«, 29.

- STRÖMGREN, ELIS, giver Medd. »Den paa Lowell-Observatoriet opdagede transneptunske Planet«, Medlem af Udvalg vedr. Statuter for Conseil International de Recherches, 38.
- SÆRTRYK af Afhandlinger. Pristarif for Betaling fastsættes, 33. Se ogsaa: Forretningsorden.
- TARANGER, ABSALON, Prof., Dr., Oslo, Selskabets udenlandske Medlem, død, 39.
- THOMSEN, OLUF, Medlem af Udvalg for Forr.ordenens § 11, 30, giver Medd. »Fortsatte Undersøgelser over de menneskelige Blodtypers (Blodgrupper) Arvelighedsforhold«, 45.
- TILLIDSHVERV, Selskabets, og Indhavernes Funktionstider, 17—22.
- UDVALG, Kommissioner og Komitéer, 19—22.
- UNDERSØGELSE AF DE I DANSK PRIVATEJE BEVAREDE KILDER TIL DANSK HISTORIE, KOMMISSIONEN TIL, 19, POUL Nørlund Medlem af Kommissionen, 28, Beretning for 1930, 47, trykt 124—128.
- UNDERVISNINGSMINISTERIET, Meddelelse om Statstilskud, 51.
- UNION ACADÉMIQUE INTERNATIONALE, Udvalget vedrørende denne, 19, trykt Beretning om Mødet i Bruxelles i Maj 1930, 27, Chr. Blinkenberg og A. B. Drachmann forelægger Beretning om Mødet i Bruxelles i Maj 1930, 27, Udvalget stiller Forslag om Statutændring, 27, H. O. Lange Medlem af Udvalget, 33, sender Dagsorden for Mødet i Bruxelles i Maj 1931, 40, Udvalget bemyndiges til at indbyde Unionen til Møde i København i 1932, 40, Chr. Blinkenberg giver alm. Oplysninger om Unionen, 41, sender Cirkularskrivelse vedr. Indbydelse til København i 1932, 44, Udvalget foreslaar Bevilling til Katalogisering af de græske Alchymister, 46, Udvalget foreslaar Bevilling til Trykning af Hugo Grotius: De iure belli ac pacis, 50, Chr. Blinkenberg og A. B. Drachmann delegeres til Mødet i Bruxelles i Maj 1931, 51, A. B. Drachmann giver nogle Oplysninger vedr. Mødet 1931, 55.
- UNION ASTRONOMIQUE INTERNATIONALE, Komité for denne, 19, sender Forslag til nye Statuter og Meddelelse om Møde i London 1931, 27.
- UNION GÉODÉSIQUE ET GÉOPHYSIQUE INTERNATIONALE, Komité for denne, 19, meddeler om Kontingenthøjelse, 36, Komitéen sender Beretning om Mødet i Stockholm i Aug. 1930, 38, trykt 208—211.
- UNION GÉOGRAPHIQUE INTERNATIONALE, indbyder til Kongres i Paris i September 1931, der sendes ingen Delegeret, 28.
- UNION INTERNATIONALE DE PHYSIQUE PURE ET APPLIQUÉE, Komité for denne, 19, Martin Knudsen delegeres til Møde i Bruxelles i Juli 1931, 51.
- UNION RADIO-SCIENTIFIQUE INTERNATIONALE, Komité for denne, 20, Selskabet tiltræder Unionen, 27, Komité for Unionen ned-

- sættes, 33, Komitéen konstitueres, 36, Komitéen anmoder om 1000 Kr. til Sekretariatsvirksomhed, bevilget, 42.
- UNMACK, AUGUSTA, cand. polyt., Afhdl. i Samarbejde med E. A. Guggenheim »Studies of Cells with Liquid-liquid junctions. Part IV. Cells with no Bridge Solution«, opt., 34, udk., 223.
- VEIBEL, STIG, Dr. phil., Arbejde forelægges af Prof. Dr. phil Carl Neuberg. Berlin, 44.
- VULKANOLOGISK UDVALG, 20.
- WESENBERG-LUND, C., aflægger Beretning om Congressus Internationalis Ornithologicus i Amsterdam i Juni 1930, 38.
- WESTERGAARD, WALD., Prof., Los Angeles, Cal., er til Stede som Gæst, 25.
- WIDMAN, OSKAR, fh. Prof., Dr. phil., Selskabets udenlandske Medlem, død, 26.
- WINGE, ØJVIND, giver Medd. »Løsningen af det gamle Problem om Nedarvningen af fyldte Blomster hos Levkøj«, 48, taler Mindeord om C. H. Ostenfeld, 54, trykt 91—99.
- ZOOLOG-KONGRES, DEN 11. INTERNATIONALE, i Padua i Sept. 1930, Th. Mortensen forelægger Beretning herom, 31.
- ÆGYPTISKE ORDBOG, KOMMISSIONEN FOR DEN, 21, sender Beretning for 1930, 54, trykt 205.
-

